

การศึกษาการบริหารการจัดการขยะที่ระยะต้นทางภายใต้การมีส่วนร่วม
ในระดับชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนไผ่กองดิน ตำบลไผ่กองดิน
อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

COMMUNITY PARTICIPATION IN THE INTEGRATED SOLID WASTE
MANAGEMENT AT SOURCE: A CASE STUDY OF PAIKONGDIN COMMUNITY,
BANGPLAMA DISTRICT, SUPHANBURI PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2567

KMITL-2024-AR-M-001-031

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COMMUNITY PARTICIPATION IN THE INTEGRATED SOLID WASTE
MANAGEMENT AT SOURCE: A CASE STUDY OF PAIKONGDIN COMMUNITY,
BANGPLAMA DISTRICT, SUPHANBURI PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF URBAN AND REGIONAL PLANNING
FACULTY OF ARCHITECTURE
KIMG MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2024
KMITL-2024-AR-M-001-031

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2024

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการบริหารการจัดการขยะที่ระยะต้นทางภายใต้การมีส่วนร่วมในระดับชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนไผ่กองดิน ตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
นักศึกษา	นางสาวฟิลิปดา เจียมเจริญ
รหัสประจำตัว	59602013
ปริญญา	การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
พ.ศ.	2567
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.อมร กฤษณพันธ์ุ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม -	

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีจำนวนปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญของแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจและร่วมดำเนินการในการแก้ปัญหาการจัดการขยะ แต่อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ของการบริหารจัดการขยะยังไม่สามารถบ่งชี้ได้อย่างชัดเจนถึงผลสำเร็จ จึงมีความจำเป็นต้องทำการศึกษาถึงวิธีการและกระบวนการในการบริหารจัดการขยะที่ประสบความสำเร็จเพื่อถอดบทเรียนว่ามีตัวแปรหรือปัจจัยใดบ้างที่ทำให้การบริหารจัดการขยะประสบความสำเร็จ และยังสามารถส่งผลกระทบต่อปริมาณขยะมีจำนวนลดลงได้ รวมถึงความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะด้วย โดยมุ่งเน้นที่การจัดการขยะที่ระยะต้นทางหรือจากจุดแหล่งกำเนิด งานวิจัยนี้จึงเลือกชุมชนไผ่กองดินเป็นกรณีศึกษาเพราะเป็นพื้นที่ที่ได้รับรางวัลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง โดยทำการศึกษาดูด้วยวิธีการลงพื้นที่ชุมชนที่เป็นกรณีศึกษาของงานวิจัย และศึกษาทฤษฎี แนวความคิดเพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาแนวทางการบริหารจัดการขยะที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งข้อมูลที่ทำกรทบทวนวรรณกรรมจะเกี่ยวกับหลักการการจัดการขยะแบบมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม แรงจูงใจและทุนทางสังคม โดยในวิธีการศึกษาของงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ พรรณนาความโดยนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เชื่อมโยงเข้ากับทฤษฎี และความสัมพันธ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือทางการวิจัยเป็นการสอบถามและสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างของประชากรทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกันโดยใช้วิธีทางสถิติร้อยละในการสรุปผลเพื่อหาค่าตอบว่าตัวแปรใดบ้างที่ทำให้การจัดการขยะโดยเฉพาะในชุมชนเกิดผลสำเร็จ จากผลการศึกษาพบว่าในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนยังมีความถึมากจะยิ่งเพิ่มทุนทางสังคมให้มากขึ้น โดยทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชนไผ่กองดินอยู่ในระดับที่สามารถพูดคุยกันได้ในเรื่องทั่วไป ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาที่ส่วนนี้ที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการในการคัดแยกขยะที่ระยะต้นทางอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีแรงจูงใจที่ทำให้คนในชุมชนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมได้จะเป็นการได้รายได้จากการจัดการขยะ และควรเพิ่มวิธีการในการให้ความรู้กับประชาชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการขยะได้มากขึ้น

คำสำคัญ : การบริหารจัดการขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วม ทุนทางสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Community Participation in The Integrated Solid Waste Management At Source : A Case Study Of Paikongdin Community, Bangplama District, Suphanburi Province.
Student	Miss Philipda Jeamcharoen
Student ID	59602013
Degree	Master of Urban and Regional Planning
Program	Urban and Environmental Planning
Year	2024
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Amorn Kritsanaphan
Thesis Co-Advisor	-

ABSTRACT

Currently, Thailand still has an increasing amount of solid waste every year. Under situation, there is important of all related sectors to be involved to solve the solid waste and management issues. However, the outcome of solid waste management still unclear. Therefore, it is necessary to study the best practice of the solid waste management to identify the lesson that there are any critical variables or factors that related to the quality of the solid waste management. Including the knowledge and understanding of solid waste management. Regarding the selected best practice case study of solid waste management; the study emphasizes on the solid waste management at the source. Consequently, the study selects Paikongdin community as a case study. The community has been awarded as the best practice on the solid waste management. Under the case study approach the community would be analyzed to clarify the factors to increase the quality of the solid waste management. The study also employ the mixed method including, both qualitative and quantitative. For the description of results, the study elaborates and discusses together with the theory and case study, data acquisition using research tools such as questionnaires and interviews from samples to analyzed together using the statistical percentage method to summarize the results to find out what variables cause solid waste management in the community to successful. According to the results of the study, the higher frequency of interaction, to increase in social capital. Paikongdin community is at a level where they can talk about general matters and help each other solve problems. This part has an effect on participation in various activities of the project in separating waste at the source distance at a medium to high level. The incentive for most people in the community to participate is to earn income from solid waste management. And methods should be added for educating to the people in order to be more efficient in solid waste management.

Keywords : Solid Waste Management Participation Social capital

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการบริหารการจัดการขยะที่ระยะต้นทางภายใต้การมีส่วนร่วมในระดับชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนไผ่กองดิน ตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.ดร.อมร กฤษณพันธ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ เสนอแนวคิด ให้ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และยังเอาใจใส่ในทุกๆรายละเอียดทุกๆขั้นตอนของงานวิจัย ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นพร้อมทั้งยังช่วยพัฒนาการทำงานของวิทยานิพนธ์ให้เป็นอย่างดีอย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในภาควิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ท่านคณะกรรมการสอบที่ได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้วิจัย คอยให้กำลังใจ งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งถึงความกรุณาดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณมณฑิรา สุขท้าว ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่เทศบาลไผ่กองดิน และผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน รวมถึงทุกคนในชุมชนไผ่กองดิน ที่ยินดีช่วยเหลือทั้งความร่วมมือการให้ความรู้ เก็บข้อมูลสถานที่ อาหาร และการช่วยแจกแบบสอบถาม การตอบกลับในแบบสอบถามรวมถึงบทสัมภาษณ์ ขอขอบคุณทุกท่านสำหรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ มารดา ผู้ซึ่งสนับสนุนในทุกด้านทั้งทางกายภาพและสภาพจิตใจ ขอขอบคุณที่เชื่อมั่นในตัวผู้วิจัยเสมอมา เป็นกำลังใจที่ทำให้พยายามทำวิจัยชิ้นนี้จนสำเร็จ ขอขอบคุณคุณลุง ญาติพี่น้องทุกคนที่คอยกระตุ้นและให้กำลังใจมาตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะขอขอบคุณน้องชายที่ช่วยทำให้เล่มเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณการเคหะแห่งชาติต้นสังกัดการทำงานที่ให้โอกาสเวลามาศึกษาในระดับปริญญาโทสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่เรียนในระดับปริญญาโทมาด้วยกัน ที่สอนโปรแกรม SPSS ให้วิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยนี้จนสำเร็จได้ และกำลังใจจากทุกคนในรุ่น ขอขอบคุณคนที่รัยล้อมทุกคนสำหรับกำลังใจที่มีให้ตลอดมา

สำหรับคุณประโยชน์และคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้ครอบครัวเจียมเจริญที่เป็นที่รักและเคารพยิ่ง ครูอาจารย์ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอดจนถึงทุกวันนี้ และทุกคนที่เกี่ยวข้องในชุมชนไผ่กองดิน

ฟิลิปดา เจียมเจริญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.4 ประโยชน์ของการศึกษา.....	6
1.5 สมมติฐานของการวิจัย.....	6
1.6 คำจำกัดความ	7
บทที่ 2 การทบทวนทางวรรณกรรม.....	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะแบบมีประสิทธิภาพ	8
2.1.1 การจัดการขยะแบบครบวงจร (Integrated Solid Waste Management หรือ ISWM)	8
2.1.2 การจัดการมูลฝอยแบบครบวงจรของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ..	13
2.1.3 การจัดการมูลฝอยเชิงบูรณาการ (Integrated Solid Waste Management หรือ ISWM).....	14
2.1.4 กรอบแนวคิด ในหลักการ 3Rs	19
2.1.5 การลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 4 R.....	19
2.1.6 การลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ด้วยหลักการ 5 R	20
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	21
2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม	21
2.2.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม	23
2.2.3 รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3 แนวความคิดแรงจูงใจ.....	29
2.3.1 ความหมายของแรงจูงใจ.....	29
2.4 แนวความคิดทุนทางสังคม.....	33
2.4.1 ความหมายของทุนทางสังคม.....	33
2.4.2 แนวคิดและทฤษฎีอธิบาย "ทุนทางสังคม"	37
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	43
3.1 การกำหนดพื้นที่ศึกษา.....	43
3.2 วิธีการศึกษา	43
3.3 เครื่องมือวิจัย.....	44
3.4 กลุ่มตัวอย่าง	44
3.5 ตัวแปรของการศึกษา.....	45
3.6 แบบสอบถามในงานวิจัย.....	46
3.7 วิธีการเก็บข้อมูล	47
3.8 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 กรณีศึกษา.....	48
4.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่กรณีศึกษาในชุมชนไผ่กองดิน	48
4.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์.....	48
4.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ.....	49
4.2 ข้อมูลของพื้นที่กรณีศึกษาในชุมชนไผ่กองดิน	53
4.3 ข้อมูลของกรณีศึกษาในชุมชนไผ่กองดินด้วยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง.....	57
บทที่ 5 ผลการศึกษา.....	65
5.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เกี่ยวกับจุดตำแหน่งของอุปกรณ์และภาชนะรองรับขยะของชุมชนไผ่กองดิน.....	65
5.2 ข้อมูลทั่วไปของประชากรในชุมชนไผ่กองดิน.....	66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง.....	71
5.4 ทูทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนไผ่ก่งดิน และแรงจูงใจในการที่ทำให้ประชาชนเข้าร่วมใน การจัดการขยะที่ระยะต้นทาง.....	73
5.5 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในชุมชนไผ่ก่งดินเกี่ยวกับการจัดการขยะ ที่ระยะต้นทาง.....	79
5.6 การทดสอบสมมติฐาน.....	89
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
6.1 สรุปผลการศึกษา.....	91
6.2 อภิปรายผล.....	91
6.2.1 การจัดการขยะแบบมีประสิทธิภาพ.....	92
6.2.2 การมีส่วนร่วม.....	93
6.2.3 แรงจูงใจ.....	94
6.2.4 ทูทางสังคม.....	95
6.3 แนวทางการแก้ไข พัฒนา และข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	103
ประวัติผู้เขียน.....	171

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
5.1 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับเพศที่มีในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	67
5.2 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับอายุของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของประชากร.....	67
5.3 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับระดับการศึกษาของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	68
5.4 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับรายได้ที่เกิดขึ้นของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	68
5.5 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับศาสนาที่คนในชุมชนนับถือมีทั้ง 3 ชุมชน.....	68
5.6 แสดงอาชีพของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรม และความถนัด ความสนใจ ของคนในชุมชน	69
5.7 แสดงการเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมต่าง ๆ ที่มีในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	70
5.8 แสดงระยะเวลาในการเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน	70
5.9 แสดงระดับการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ตามค่าของข้อมูลที่มีความถี่สูงสุด (ฐาน นิยม).....	71
5.10 แสดงการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ โดยทำตามผู้นำชุมชนของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน โดย ไม่มีกฎหมายบังคับ.....	72
5.11 แสดงการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ทำตามคนในชุมชน โดยไม่มี กฎหมายบังคับ.....	73
5.12 แสดงรูปแบบของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ในการเจอหรือคุยกับผู้นำชุมชน	73
5.13 แสดงรูปแบบของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ในการเจอหรือคุยกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	74
5.14 แสดงถึงบุคคลที่ทำให้คนในชุมชนตัดสินใจเข้าร่วมการคัดแยกขยะ เรียงจากคนที่มีผลในการ ตัดสินใจมากไปน้อย ของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน	75
5.15 แสดงสิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้มีผลต่อการส่งเสริมให้คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน มีส่วนร่วมในการ ขยะต่อไปเรื่อย ๆ	76
5.16 แสดงการสรุปสิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้มีผลต่อการส่งเสริมให้คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน มีส่วนร่วมใน จัดการขยะต่อไปเรื่อย ๆ	77
5.17 แสดงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เริ่มเก็บ คัดแยก และกำจัดขยะอย่างถูกวิธีของคนใน ชุมชนทั้ง 3 ชุมชน แสดงให้เห็นถึงการใช้งบประมาณในการเข้ามามีส่วนร่วมว่าใช้งบ ในลักษณะใด	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.18 แสดงการสรุปสิ่งที่มีอิทธิพลผลต่อการตัดสินใจ เริ่มเก็บ คัดแยก และกำจัดขยะอย่างถูกวิธีของ คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน แสดงให้เห็นถึงการใช้งบประมาณในการเข้ามามีส่วนร่วมว่าใช้งบใน ลักษณะใด.....	79
5.19 แสดงให้เห็นว่าคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้รับความรู้เรื่องการคัดแยกขยะมาจากบุคคลหรือสิ่งใด	80
5.20 แสดงการสรุปของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ที่ได้รับความรู้เรื่องการคัดแยกขยะมาจากบุคคลหรือ สิ่งใด ซึ่งเมื่อรู้ว่าบุคคลใดที่ให้ความรู้ในการจัดการขยะ สามารถนำไปปรับใช้ วางนโยบาย การ วางแผนในพื้นที่อื่น ๆ ด้านการจัดการขยะ.....	80
5.21 แสดงวิธีการให้ความรู้หรือบอกข้อมูลการคัดแยกขยะให้กับคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	81
5.22 แสดงอุปกรณ์คัดแยกขยะ ภาชนะรองรับขยะ มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งานในระยะใกล้ ๆ บ้านของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	82
5.23 แสดงอุปกรณ์คัดแยกขยะ ภาชนะรองรับขยะ ที่มียุทธศาสตร์ความสะดวกต่อการใช้งานกับคนในชุมชน ทั้ง 3 ชุมชน.....	82
5.24 แสดงการเรียงอันดับขยะที่คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนคัดแยกได้โดยเรียงจากปริมาณ เยอะไปน้อย.....	83
5.25 แสดงวิธีจัดการกับขยะที่คัดแยกของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	84
5.26 แสดงการสรุปวิธีจัดการกับขยะที่คัดแยกของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	85
5.27 แสดงถึงความรู้ในการคัดแยกประเภทขยะของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ในการจะทำปุ๋ยหรือน้ำ หมักรดน้ำต้นไม้.....	85
5.28 แสดงถึงความรู้ในการคัดแยกขยะอันตรายของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	86
5.29 แสดงถึงความรู้ในการคัดแยกขยะทั่วไปของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน.....	86
5.30 แสดงถึงพฤติกรรมของคนในชุมชน เมื่ออยู่คนเดียวเพียงลำพัง และต้องการทิ้งขยะ แต่บริเวณนั้น ไม่มีถังขยะ.....	87
5.31 แสดงระยะเวลาที่คนในชุมชนเริ่มสนใจในการจัดการขยะ คัดแยกขยะ และกำจัดอย่างถูกวิธี..	87
5.32 แสดงถึงทัศนคติที่ดีต่อการจัดการขยะของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนในเข้ามามีส่วนร่วมใน โครงการ.....	88
5.33 แสดงถึงสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนเมื่อมีการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี.....	88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณมูลฝอยตามปีงบประมาณ 2557 ถึง ปีงบประมาณ 2566.....	3
1.2 แสดงตำแหน่งที่ตั้งและขอบเขตของตำบลไผ่กองดินที่อยู่ในอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.....	5
1.3 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของตำบลไผ่กองดินที่จะทำการศึกษา.....	6
2.1 แสดงขั้นตอนการคัดแยกขยะ.....	11
2.2 แสดงวงจรการคัดแยกขยะแบบครบวงจร.....	21
2.3 แสดงแนวคิดทุนทางสังคมจากการทบทวนวรรณกรรมของผู้วิจัย.....	40
2.4 แสดงกรอบแนวคิดทุนทางสังคมโดยสรุปของผู้วิจัยจากการศึกษา.....	42
4.1 แสดงพื้นที่เป็น 3 ชุมชนย่อยของชุมชนไผ่กองดิน.....	50
4.2 แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดสุพรรณบุรี.....	51
4.3 แสดงการพื้นที่และตำแหน่งของพื้นที่ทำการศึกษา.....	52
4.4 แสดงรางวัลที่ชุมชนไผ่กองดินได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ.....	53
4.5 แสดงถึงน้ำหมักที่ได้รับจากการเข้าร่วมMOUกับทางโครงการ.....	55
4.6 แสดงการล้อมตาข่ายไต้ต้นไม้เพื่อใส่ไบโอดีป๋ย.....	55
4.7 แสดงวิธีการจัดการขยะด้วยกองทุนผ้าป่า.....	56
4.8 แสดงวิธีการจัดการขยะด้วยธนาคารขยะ.....	56
4.9 แสดงการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะจากถึงน้ำหมักของผู้นำชุมชนที่ 2 ให้กับผู้วิจัย.....	59
4.10 แสดงการล้อมตาข่ายไต้ต้นไม้เพื่อใส่ไบโอดีป๋ยในบริเวณบ้านของคนในชุมชน.....	59
4.11 แสดงวัดช่องลมที่เข้าร่วมกิจกรรมกองทุนผ้าป่าของโครงการ.....	60
4.12 แสดงความสัมพันธ์ของทุนทางสังคมที่มีระหว่างกันชุมชนไผ่กองดิน.....	63
4.13 แสดงการลงพื้นที่ในการศึกษารวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยโดยผู้นำชุมชนที่ 1 และเจ้าหน้าที่ทาง เทศบาลเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้.....	63
4.14 แสดงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนไผ่กองดินในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ ระยะต้นทาง.....	64
4.15 แสดงการลงพื้นที่ของผู้วิจัยในการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามให้กับคนในชุมชนไผ่กองดิน.....	64
5.1 แสดงจุดตำแหน่งของอุปกรณ์และภาชนะรองรับขยะของชุมชนไผ่กองดิน.....	66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals–SDGs) ของโลกไว้โดยให้ความสำคัญกับการบริโภคทรัพยากรอย่างยั่งยืน นั่นคือ การจัดการขยะเพื่อให้มีปริมาณลดลง และต้องให้ความสำคัญกับการจัดการการใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ให้แล้วเสร็จภายในปี 2573 อีกทางด้านประเทศไทยได้มีการวางแผนทางด้วยแผนยุทธศาสตร์ชาติในระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2578) ที่มีวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับขยะเป็นด้านที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ต่อเนื่องมาในฉบับที่ 13 ที่มีการให้ความสำคัญ คำนึงถึงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม โดยตามที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้นล้วนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนของคนในประเทศไทย และมีแนวทางให้คนปฏิบัติในทิศทางที่สอดคล้องกัน

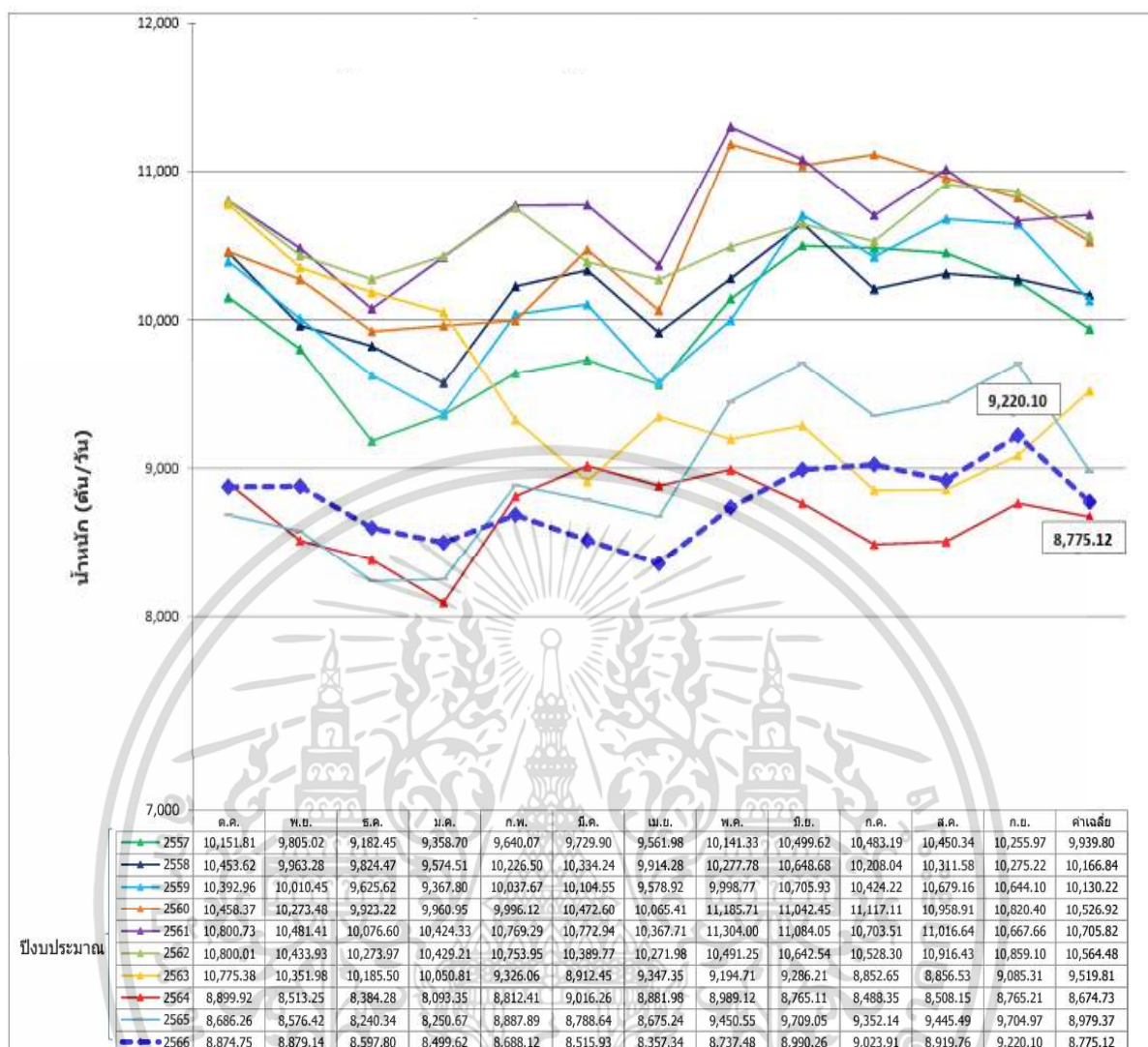
เป้าหมายของการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีนั้น เป็นไปเพื่อความยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานในทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน ส่วนยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นั้นจะอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจะมุ่งไปที่ขยะมูลฝอยชุมชนให้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ต่อเนื่องมาในฉบับที่ 13 มีการกำหนดในหมวดหมู่ที่ 10 ว่าไทยจะมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยในหมวดหมู่นี้มีเป้าหมายที่ 4 ในการให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ กล่าวคือสถานการณ์ของทุนทางสิ่งแวดล้อมของไทยในการจัดการของเสียเป็นสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ เพราะจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ปริมาณขยะระหว่างปี 2553 – 2562 มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี แม้จะมีระบบการกำจัดขยะที่ถูกวิธี และมีการนำขยะกลับไปหมุนเวียนใช้ใหม่ก็ตาม การกำจัดขยะที่ถูกต้องหรือการนำกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้งยังคงต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่แผนพัฒนาฉบับที่ 12 กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75 ภายในปี 2565 ส่งผลให้มีปริมาณขยะตกค้างจำนวนมากที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ สาเหตุของขยะตกค้างมาจากศักยภาพของระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการขยะที่ไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถรองรับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นตามอัตราการขยายตัวของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประกอบกับการขาดการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง จึงทำให้ไม่สามารถ นำขยะไปใช้ประโยชน์ซ้ำได้อย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมี ปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ที่ส่วนใหญ่มาจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ จากการเผาขยะหรือวัสดุการเกษตรในท้องไร่ก็เป็นอีกหนึ่งสาเหตุด้วย เป็นมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นและมีปริมาณ เกินค่ามาตรฐานเป็นประจำทุกปี และอีกด้านเป็นทางองค์การสหประชาชาติที่มีการให้ความสำคัญกับทุกคนตั้งแต่ผู้ผลิตจนถึงผู้บริโภครายสุดท้าย รวมถึงการให้ความรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับการบริโภคและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน ต้องให้ข้อมูลที่เพียงพอและมีส่วนร่วม สาธารณะอย่างยั่งยืน

อีกทั้งสถานการณ์ในปัจจุบันของประเทศไทยยังคงมีปริมาณขยะมากขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกภาคส่วนให้ความสนใจในการจัดการขยะ แต่ก็ยังไม่เป็นผลสำเร็จดังเห็นได้จากผลสถิติต่าง ๆ ว่าจำนวนของขยะนั้นยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเมื่อมีปริมาณขยะที่มากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทั้งอากาศ ทางน้ำ ทางดินแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อทางด้านสังคม ความเป็นอยู่ของมนุษย์อีกด้วย หากปริมาณขยะที่มากจนล้นเกินกำลังที่จะจัดการได้ ในที่สุดทั่วทั้งโลกจะไม่เหลือพื้นที่สำหรับการพัฒนาที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่สร้างสรรค์ได้ และสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์จะไม่มีสุขอนามัยที่ดี จึงควรมีการบริหารจัดการขยะที่ถูกหลักการในการลดปริมาณลงและลดการสูญเสียทรัพยากร

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันทางหน่วยงานของรัฐบาลและประชาชนในประเทศไทยมีการให้ความสำคัญกับการจัดการขยะเป็นจำนวนมากแล้วแต่ปัญหาของปริมาณขยะกลับยังมีเพิ่มขึ้นทุกปี ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณมลพิษตามปีงบประมาณ 2557 ถึง ปีงบประมาณ 2566
ข้อมูลจากสำนักสิ่งแวดล้อม สถิติปริมาณมลพิษ ประจำปีงบประมาณ 2566
<https://webportal.bangkok.go.th/environmentbma>

ภาพที่ 1.1 แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณมลพิษตามปีงบประมาณ 2557 ถึง ปีงบประมาณ 2566
ดังนั้น จึงมีการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นโดยรวมในประเทศไทย
ทั้งมาตรการและกำหนดนโยบายต่าง ๆ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) (2) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขพ.ศ. 2535 และที่
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 (3) พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. 2535 (4) หลักการ 3R หลักการ 5R หรือในบางหลักการอาจกล่าวถึง 7R รวมถึงการ
จัดการขยะแบบครบวงจรหรือการจัดการขยะแบบบูรณาการ (ISWM) โดยกล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหาที่
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เน้นถึงส่วนหนึ่งในกระบวนการทั้งหมดจะต้องมีขั้นตอนแรกเริ่มของทุก ๆ วิธีการเสมอ นั่นคือ การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการอื่น ๆ ในขั้นตอนถัดไป ซึ่งหลักการที่ได้กล่าวมาจะเริ่มจากพื้นที่ที่มีขนาดเล็กในสังคมก่อนขยายการปฏิบัติไปสู่ระดับมหภาค อย่างเช่นพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นชุมชน โดยทั่วไปทางชุมชนต่าง ๆ ได้นำหลักการไปใช้แล้วแต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากการศึกษายังมีชุมชนที่มีลักษณะในพื้นที่ที่เป็นชุมชนเหมือนกันแต่สามารถทำตามหลักการจนปริมาณขยะมูลฝอยลดลงได้ นั่นคือ ชุมชนไผ่กองดิน ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นชุมชนที่มีความน่าสนใจในกระบวนการก่อนเริ่มโครงการการจัดการขยะมูลฝอย ด้วยวิธีการให้คนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม การยึดประชาชนในพื้นที่เป็นหลักในการดำเนินการกระบวนการต่าง ๆ ทำให้ชุมชนไผ่กองดินประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการขยะโดยเน้นที่ระยะต้นทาง ได้อย่างชัดเจน ดังนั้น จากการศึกษาข้างต้นจึงพิจารณาชุมชนไผ่กองดินเป็นกรณีศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้ที่จะมุ่งเน้นศึกษาถึงแนวทางของการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจรที่สำเร็จได้ด้วยการจัดการจากต้นทาง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นที่ในการแบ่งหน้าที่ สภาพพื้นที่ การจัดวางพื้นที่ในส่วนที่เป็นพื้นที่สำหรับการบริหารจัดการขยะของชุมชนไผ่กองดิน
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนไผ่กองดินในการบริหารจัดการขยะในระยะต้นทาง
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดข้อจำกัดและศักยภาพในการบริหารจัดการขยะที่สำเร็จได้ในระยะต้นทางของชุมชนไผ่กองดิน
4. เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการขยะแบบครบวงจรให้สำเร็จแบบยั่งยืน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตพื้นที่ที่ศึกษาเป็นพื้นที่ชุมชนไผ่กองดิน ตั้งอยู่ในตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 3.5 ตารางกิโลเมตร และมีจำนวนประชากรทั้งหมด 1,829 คน โดยทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการขยะประสบความสำเร็จได้ในระยะต้นทาง

ภาพที่ 1.2 แสดงตำแหน่งที่ตั้งและขอบเขตของตำบลไผ่กองดินที่อยู่ในอำเภอบางปลาร้า จังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต.องครักษ์

ต.สาละ

จ.พระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 1.3 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของตำบลไผ่กองดินที่จะทำการศึกษา

1.4 ประโยชน์ของการศึกษา

1. เพื่อส่งเสริมให้คนมีแนวทางในการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เพื่อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาแนวทางในการจัดการขยะ

1.5 สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารจัดการขยะของคนในชุมชนสามารถทำให้สำเร็จได้จากการจัดการขยะในช่วงระยะต้นทาง
2. การมีทุนทางสังคมที่มากพอสามารถทำให้ปริมาณขยะในชุมชนลดลงได้
3. การทำให้ชุมชนหันมามีส่วนร่วมในการจัดการขยะได้ เกิดจากการมีแรงจูงใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 คำจำกัดความ

1. ขยะ หรือ มูลฝอย หรือ ขยะมูลฝอย ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 “มูลฝอย” หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ชากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และ หมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(กรมควบคุมมลพิษ เข้าเว็บเมื่อ 28/10/60 http://www.pcd.go.th/info_serv/waste_3R.htm)

2. ขยะหรือมูลฝอย (Solid waste) หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ชากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน หรือคร้วเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดได้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(กรมควบคุมมลพิษ. แนวทางและข้อกำหนดเบื้องต้น การลดและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย. 1,000 เล่ม, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: 2548.)

3. ขยะมูลฝอย (solid waste) หมายถึง สิ่งของในชีวิตประจำวัน ที่ไม่สามารถใช้งานได้หมดคุณค่าและไม่มีประโยชน์แล้วจึงทำการทิ้ง (Shan, 2000, หน้า 110)

4. ขยะมูลฝอยชุมชน หมายถึง ขยะมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเป็นขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหารต่าง ๆ เศษใบไม้ เศษหญ้า รวมถึงขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระดาษ โลหะ พลาสติก อลูมิเนียม ยาง และขยะทั่วไป เช่น เศษผ้า เศษไม้ และเศษวัสดุต่าง ๆ เป็นต้น (จากเอกสารในแผนแม่บท)

กล่าวโดยสรุป ขยะมูลฝอย มีความหมายว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นส่วนเหลือจากการใช้งาน หมดประโยชน์จากวัตถุประสงค์หลักแล้วหรือเป็นส่วนที่ไม่มีความต้องการแล้ว มีลักษณะทั้งที่ย่อยสลายได้ง่ายไปจนถึงย่อยสลายไม่ได้เลยต้องทำการแปรรูปเพื่อกำจัดและลดปริมาณลง

บทที่ 2

การทบทวนทางวรรณกรรม

การศึกษานี้จะรวบรวมความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ โดยมีส่วนที่ทำการทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะแบบมีประสิทธิภาพ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคม

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะแบบมีประสิทธิภาพ

หากจะกล่าวถึงหลักการการจัดการขยะที่สามารถทำให้ขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดหรือจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ได้มีหลากหลายแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเรียบเรียง รวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่ออธิบายถึงหลักการ ความหมาย ความสำคัญของการจัดการขยะที่เมื่อทำตามหลักการเหล่านี้แล้วนั้นจะส่งผลสำเร็จในการจัดการขยะได้โดย

2.1.1 การจัดการขยะแบบครบวงจร (Integrated Solid Waste Management หรือ ISWM)

การจัดการขยะมูลฝอยจากการกล่าวของรองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ และรองศาสตราจารย์ศิวพันธุ์ ชูอินทร์ (2560) ในแนวทางของกรมควบคุมมลพิษในรูปแบบการจัดการขยะแบบครบวงจร ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิดนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและนำมาอธิบายในหลักการนี้ โดย

- หลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะมูลฝอย
- การลดปริมาณขยะมูลฝอย
- การนำขยะกลับมาใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาใช้ใหม่
- การบำบัดหรือแปรสภาพขยะ ก่อนที่จะนำขยะไปกำจัดเพื่อลดปริมาณขยะตั้งแต่เริ่ม

และจากการศึกษาของผู้วิจัยในข้อมูลการจัดการขยะของอาณัติ ต๊ะปินตา (2553) ยังได้กล่าวถึงการจัดการขยะโดยอ้างอิงหลักการจากกรมควบคุมมลพิษขั้นตอนการจัดการขยะอย่างครบวงจรว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เริ่มจากการลด การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด
2. การรวบรวมและเก็บกัก
3. การขนส่ง และ การแปรสภาพ เกิดขึ้นในระยะที่พร้อม ๆ กัน
4. ขั้นตอนสุดท้าย เป็นการกำจัดหรือทำลายขยะ

ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. การลด การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด

เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบส่วนบุคคลก่อน ตามบ้านเรือน อาคารต่าง ๆ ในการจัดการขยะที่เกิดขึ้นเป็นลำดับแรก โดยสามารถแบ่งวิธีการจัดการขยะได้เป็น 2 แบบ คือ การคัดแยก และการลดปริมาณ

1.1 การคัดแยกขยะ เป็นการจำแนกประเภทขยะที่มีให้ขยะที่มีลักษณะหมวดหมู่เดียวกันถูกทิ้งที่เดียวกัน มีการกำจัดในรูปแบบเดียวกัน และยังทำให้ขยะที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ใช้ซ้ำไม่ถูกปนเปื้อนไปกลับขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้แล้ว เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ อีกทั้งช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดในขั้นตอนสุดท้ายและช่วยยืดระยะเวลาในการใช้พื้นที่ฝังกลบขยะได้อีกด้วย

1.2 การลดขยะ ณ แหล่งกำเนิด เป็นการพิจารณาก่อนที่จะใช้สิ่งของนั้น ๆ ตั้งแต่แรกเริ่ม เป็นการใช้สินค้าที่สามารถส่งคืนบรรจุภัณฑ์ให้กับผู้ผลิตได้ หรือการใช้สิ่งของเหล่านั้นซ้ำ ใช้งานแล้วนำกลับมาใช้อีกโดยไม่มีการแปรรูปหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ รวมถึงหลีกเลี่ยงสิ่งของที่จะสร้างปัญหาขยะเพิ่มเติม เช่น มีการห่อหลายชั้น การใช้โฟม พลาสติก หรือควรเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดใหญ่กว่าปกติกับสิ่งของในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

หรือสามารถเรียงเรียงตามแนวทางวิธีการที่กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดไว้ถึงแนวคิดการจัดการขยะแบบ 7R ได้ดังนี้

1. REFUSE การปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงสิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ที่จะสร้างปัญหาขยะรวมทั้งเป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เช่น กล่องโฟม หรือ ขยะมีพิษอื่น ๆ
2. REFILL การเลือกใช้สินค้าชนิดเติมที่มีขนาดใหญ่ จุปริมาณได้มากกว่าซึ่งใช้บรรจุภัณฑ์น้อยชิ้นกว่าจะช่วยลดปริมาณขยะได้
3. RETURN การเลือกใช้สินค้าที่สามารถส่งคืนบรรจุภัณฑ์กลับสู่ผู้ผลิตได้ เช่น ขวด เครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ
4. REPAIR การซ่อมแซมเครื่องใช้ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ เป็นการยืดอายุการใช้งานสิ่งของให้ได้นานขึ้น
5. REUSE การนำบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง แปรรูปสิ่งของที่นำกลับมาใช้ใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. RECYCLE การใช้สิ่งของ สิ้นค่านั่น ๆ อีกครั้ง เป็นการนำกลับมาใช้อีกโดยอาจส่งแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้อีกครั้ง ไม่ต้องผลิตใหม่ เป็นการใช้ทรัพยากรเดิม เช่น บรรจุกัมภ์ พลาสติก แก้ว กระจก เครื่องดื่มต่าง ๆ

7. REDUCE การลดการบริโภคและหาทางเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานของสิ่งของ เครื่องใช้ต่าง ๆ

2. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย

เป็นขั้นตอนต่อจากการคัดแยก จากนั้นนำขยะที่คัดแยกแล้วไปไว้ตามจุดหรือภาชนะรองขยะที่กำหนด ในขั้นตอนนี้ขยะไม่ควรถูกพักไว้นาน ควรถูกขนถ่ายเพื่อนำไปกำจัดให้เร็วที่สุดเพื่อลดปริมาณการตกค้างของขยะ และป้องกันการสะสมเป็นแหล่งเชื้อโรค โดยการเก็บรวบรวมขยะในแต่ละจุดพัก ยังมีการคัดแยกประเภทของขยะอีกครั้งทั้งจากแหล่งกำเนิดหรือต้นทางของขยะตามบ้านเรือนที่มีการคัดแยกโดยคนในพื้นที่และคนรับซื้อขยะตามบ้านเรือนอีกด้วย และจากสถานีพักขยะ พื้นที่รวบรวมขยะที่ทำการจำแนกประเภทขยะอีกครั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงคนที่เข้าไปเก็บขยะเพื่อนำไปขายจากจุดนี้ด้วย โดยแบ่งภาชนะหรือพื้นที่รองรับเป็น 2 ส่วนตามที่ได้กล่าวมา คือ

ส่วนที่ 1 ประเภทของถังรองรับขยะมูลฝอย

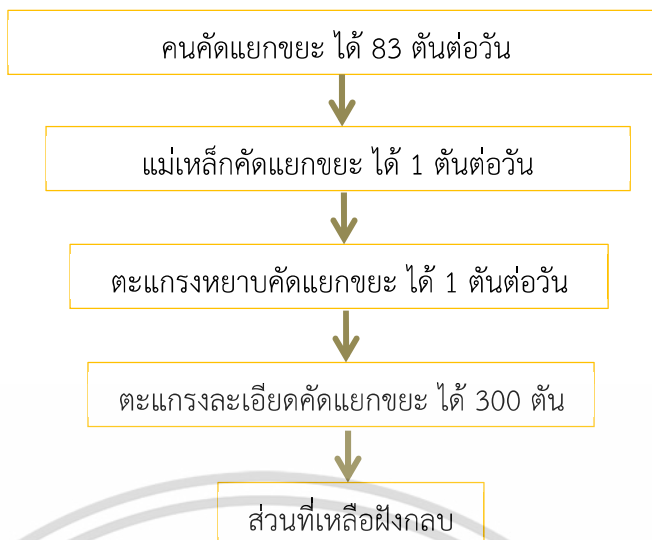
- ถังสีเขียว สำหรับรองรับขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว
- ถังสีเหลือง สำหรับรองรับขยะที่สามารถรีไซเคิลได้
- ถังสีส้มหรือสีแดง สำหรับรองรับขยะมูลฝอยที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
- ถังสีฟ้า สำหรับรองรับขยะที่ย่อยสลายยากแต่ไม่เป็นพิษ และไม่คุ้มค่าต่อการรีไซเคิล

ในปัจจุบันมีการเพิ่มภาชนะรองรับที่ชัดเจนมากขึ้น เช่น ถังที่บอกชัดเจนมีรูปแสดงถึงสิ่งของที่ต้องทิ้งว่าเป็นขวดแก้วหรือฝาขวดพลาสติกระบุชัดให้ง่ายต่อการจำแนกมากขึ้น

ส่วนที่ 2 คัดแยกในพื้นที่พักขยะตามสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย

- แรงงานคนในการจำแนกประเภทขยะมูลฝอย
- แม่เหล็กในการคัดแยกขยะมูลฝอย
- มีการใช้ตะแกรงในการคัดแยกเป็นตะแกรงแบบหยาบขนาดร่อง 40 มิลลิเมตร
- ตะแกรงละเอียดในการคัดแยกขยะในขั้นตอนสุดท้าย
- การฝังกลบ หลังจากการคัดแยก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการคัดแยกขยะ

3. การขนส่ง และการแปรสภาพขยะมูลฝอย ในขั้นตอนที่ 3 นี้จะแบ่งเป็น 2 แนวทาง คือ

3.1 การขนส่งขยะมูลฝอย มีหลายระยะในการขนส่งขยะมูลฝอย เริ่มจากการขนจากแหล่งกำเนิดไปยังที่พักขยะหรือสถานที่กำจัดขยะ การขนส่งอีกระยะจะทำการคัดแยกอีกครั้งแล้วทำการขนส่งขยะมูลฝอยที่มีการคัดแยกแล้วไปเข้าสู่กระบวนการแปรสภาพอาจนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้งหรือนำไปฝังกลบ

3.2 การแปรสภาพขยะมูลฝอย เป็นการทำให้การขนส่งขยะมูลฝอยสะดวกขึ้น และลดพื้นที่การฝังกลบขยะได้อีกด้วย การแปรสภาพนั้นมีหลายวิธี

- การบด (grinding)
- การอัดให้แน่น (compaction)
- การแยกส่วนประกอบ (separation)
- การย่อยสลายทางชีวภาพ (biodegradation)

การจะแปรสภาพขยะมูลฝอยจะทำให้มีการคัดแยกก่อนอีกครั้งก่อนแปรสภาพ ทำให้สามารถนำวัสดุบางส่วนที่ทำการคัดแยกก่อนแปรสภาพนั้นไปใช้ประโยชน์ใหม่ได้หรือบางส่วนไปเป็นปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ได้

4. การกำจัดหรือทำลายขยะมูลฝอย เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการขยะ ซึ่งมีหลายวิธี ดังนี้

4.1 การเผา เป็นกระบวนการการทำลายขยะมูลฝอยที่มีลักษณะเป็นของแข็งของเหลว ก๊าซ ที่เมื่อเผาไหม้แล้วแปรสภาพเป็นแก๊ส ไอเสีย สิ่งที่ไม่สามารถเผาไหม้ต่อได้อีก ส่วนขี้เถ้าที่เกิดขึ้นต้องทำการกำจัดต่อโดยการถมหรือใช้ปรับระดับดิน ส่วนกลิ่นและมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาไหม้ยังคงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง

ปัจจุบันการเผาขยะมูลฝอย มีอยู่ 3 แบบ

- การเผาไหม้โดยตรง คือ การให้ความร้อนโดยตรงกับขยะมูลฝอย
- การเผาแบบอัดอากาศ คือ การเผาไหม้ในสภาวะไร้อากาศ ไม่มีออกซิเจน ใช้วิธีการควบแน่นจนกลายเป็นก๊าซ ของเหลว และกาก
- การเผาแบบก๊าซแตกตัว คือ การเผาแบบให้อากาศน้อยกว่า ทำให้เกิดก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ก๊าซไฮโดรเจน และก๊าซอื่น ๆ

4.2 การทำปุ๋ยหมัก เป็นการใช้เวลาในการกำจัด ใช้วิธีการย่อยสลายโดยอาศัยกระบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ในสภาวะที่เหมาะสม รวมถึงความชื้น อุณหภูมิ ปริมาณออกซิเจน และขนาดของขยะมูลฝอย สามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบ

- การหมักแบบใช้ออกซิเจน คือ ใช้จุลินทรีย์ที่ใช้ออกซิเจนในการดำรงชีวิต เมื่อมีขยะมูลฝอยจุลินทรีย์จะทำการย่อยสลายกลายเป็นแร่ธาตุ
- การหมักแบบไม่ใช้ออกซิเจน คือ ใช้จุลินทรีย์ที่ไม่ใช้ออกซิเจนในการดำรงชีวิต เมื่อมีขยะมูลฝอยจุลินทรีย์จะทำการย่อยสลายกลายเป็นแร่ธาตุเช่นกัน ซึ่งแบบนี้จะทำให้เกิดกลิ่นเหม็น ปุ๋ยมีคุณภาพต่ำ แต่ได้ก๊าซมีเทนไปใช้ประโยชน์ต่อได้

4.3 การฝังกลบขยะมูลฝอยตามหลักสุขาภิบาล เป็นวิธีการนำขยะมูลฝอยมาถมกันแล้วให้เกิดการย่อยสลายไปตามธรรมชาติตามกาลเวลา การกำจัดขยะด้วยวิธีนี้ควรคำนึงถึงการปนเปื้อนไปกับน้ำที่อยู่ใต้ดินด้วย โดยวิธีนี้จะทำให้เกิดก๊าซธรรมชาติในภายหลัง การฝังกลบสามารถแบ่งได้เป็น 3 แบบ

- ฝังกลบบนพื้นที่ราบ คือ ไม่มีการขุดระดับดินก่อน เป็นการทำคันดินขึ้นมาแล้วบดอัดขยะตามแนวราบก่อนและบดอัดทับไปเรื่อย ๆ ตามความสูงที่ต้องการ
- ฝังกลบแบบขุดร่อง คือ การขุดดินให้เป็นร่องแนวยาวแล้วนำขยะมาฝังกลบบดอัดทับกันไปเรื่อย ๆ
- ฝังกลบแบบหุบเขา คือ ทำบนพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นแฉกหรือขูดขึ้นมาเป็นแอ่งขนาดใหญ่ แล้วบดอัดขยะสลับกับการใช้ดินดินปิดทับไปเรื่อย ๆ และต้องมีการเตรียมดินสำหรับปิดหลุมในชั้นสุดท้ายด้วย ควรมีการจัดเตรียมน้ำชะขยะ เพื่อไม่ให้ปนเปื้อนกับแหล่งน้ำสะอาด

จากการศึกษาหลักการการจัดการขยะควรคำนึงถึงวิธีการที่ถูกต้องในทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อให้การจัดการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด อาจกล่าวได้ว่าการจะทำให้การจัดการขยะสำเร็จได้จะต้องมีขั้นตอน และในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการวางแผนอย่างดี พิจารณาถึงปริมาณ รูปแบบของขยะก่อน จากนั้นทำการคัดแยกขยะในแต่ละประเภท และการจัดส่งขยะหลังจากคัดแยกแล้ว ก็ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพ คำว่าครบวงจรนั้นหมายถึงตรงที่มีการบริหารจัดการขยะในทุก ๆ ขั้นตอนตั้งแต่เริ่มจนถึงการกำจัด และในทุก ๆ ขั้นตอนต้องทำอย่างมีความรู้ เข้าใจในกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ

เน้นการลดปริมาณจากแหล่งกำเนิด การคัดแยกประเภทของขยะแต่ละชนิดให้ถูกต้องจะช่วยให้ปริมาณขยะลดลงได้ การจัดการขยะในขั้นตอนถัดมาจะทำให้สะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสานหรือแบบครบวงจรโดยทั่วไป อาจหมายถึงการจัดการขยะมูลฝอยโดยใช้หลาย ๆ วิธีในการจัดการมาใช้ร่วมกันในแต่ละขั้นตอน และให้ถูกตามแต่ละประเภทของขยะมูลฝอยโดยแนวทางนี้จะเริ่มจากการพิจารณาขยะมูลฝอยที่มี ทำการคัดแยกขยะแบ่งเป็นแต่ละประเภท การจัดการที่ผสมผสานจะเห็นชัดจากขั้นตอนนี้เพราะเมื่อทำการคัดแยก การกำจัดขยะจะแตกต่างกันไปจึงต้องครอบคลุมวิธีการในทุก ๆ ประเภทของขยะมูลฝอย ซึ่งดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น วิธีการเผา ฝังกลบ บุกหมัก แปรรูป หรือการใช้ซ้ำ นำมาใช้ใหม่ ก็ขึ้นอยู่กับขยะมูลฝอยนั้น ๆ ถูกคัดแยกให้เป็นขยะประเภทใด

2.1.2 การจัดการมูลฝอยแบบครบวงจรของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme หรือ UNEP) ได้นิยาม การจัดการมูลฝอยแบบครบวงจร (Integrated Solid Waste Management หรือ ISWM) หมายถึง แนวทางเชิงกลยุทธ์เพื่อการจัดการมูลฝอยอย่างยั่งยืน ครอบคลุมตั้งแต่แหล่งกำเนิดมูลฝอย การคัดแยก การขนถ่าย การบำบัด การกู้คืนและการกำจัดในลักษณะบูรณาการร่วมกัน อีกทั้งให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (อ้างถึง ไพลีน สุขเกษม, 2556)

ในส่วนแผนการจัดการมูลฝอยแบบครบวงจรมัน ประกอบด้วยแผนการจัดการต่าง ๆ ทั้งด้านนโยบาย ด้านเทคโนโลยี และด้านมาตรการสมัครใจ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและปริมาณของเสีย รวมถึงแนวโน้มการเกิดของเสียในอนาคต และการประเมินระบบการจัดการมูลฝอยในปัจจุบัน

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานจะให้พื้นฐานสำหรับการพัฒนาระบบการจัดการที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ เป็นรูปธรรม ระบบการจัดการจะครอบคลุมทุกด้านของการจัดการของเสีย โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติได้แบ่งแนวทางการจัดการมูลฝอยแบบครบวงจร เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ระดับการเกิดมูลฝอย (Generation Level)
2. การเก็บรวบรวมและการขนส่ง (Collection & Transportation)
3. การคัดแยก การบำบัด และการกู้คืน (Sorting, Treatment and Recovery)
4. การกำจัดขั้นสุดท้าย (Final disposal)

2.1.3 การจัดการมูลฝอยเชิงบูรณาการ (Integrated Solid Waste Management หรือ ISWM)

การจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรนั้นมีหลายแนวความคิด โดยการจัดการมูลฝอยเชิงบูรณาการในการเรียบเรียงข้อมูลของคุณพิริยุตม์ วรรณพฤกษ์ จากมูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงานนั้น ผู้วิจัยทำการศึกษาซึ่งสามารถอธิบายถึงการจัดการมูลฝอยเชิงบูรณาการว่าเป็นการจัดการที่คำนึงถึงปัจจัยในหลาย ๆ ด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการขยะ โดยพิจารณาตั้งแต่ การดำเนินชีวิตและพฤติกรรมของคนแต่ละคนในพื้นที่ ประเภทของแหล่งกำเนิด ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ขั้นตอนในการจัดการ การบริหาร การกำจัดของแต่ละส่วนที่มีหน้าที่รับผิดชอบ อาจกล่าวได้ว่าคำว่าบูรณาการมีความหมายและแนวทางเดียวกันกับการจัดการแบบครบวงจร เพราะพิจารณาและนำทุกองค์ประกอบของการจัดการมาใช้ร่วมกัน ซึ่งการจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การก่อขยะมูลฝอย (Waste Generation)

เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากการอุปโภคบริโภคของคนโดยทั่วไป รวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากระบบอุตสาหกรรมด้วย

2. การรวบรวมมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (Waste Handling and Processing at Source)

เป็นการกล่าวถึงกระบวนการการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด นั่นคืออาคารบ้านเรือนที่คนในขั้นตอนที่ 1 เป็นผู้ก่อขยะเหล่านี้ขึ้นมา แล้วนำมาใส่ในภาชนะรองรับขยะมูลฝอยต่าง ๆ ตามแต่ละประเภท

3. การเก็บขน (Collection)

เป็นการขนส่งขยะมูลฝอยจากจุดที่รวบรวมขยะด้วยรถยนต์ไปยังพื้นที่ที่ทำการกำจัดหรือสถานีขนถ่าย (Transfer Station)

4. การคัดแยก ปรับแต่ง และการแปรรูป (waste Separation and Transformation)

เป็นขั้นตอนที่ทำการคัดแยกอีกครั้ง หลังจากการคัดแยกในขั้นตอนที่คัดแยกตั้งแต่จุดกำเนิดแล้ว เพื่อที่จะนำขยะมูลฝอยแต่ละส่วนไปใช้ซ้ำอีกครั้ง นำกลับมาใช้ใหม่หรือนำไปกำจัดได้อย่างถูกวิธีในลำดับต่อไป

5. การขนถ่ายและขนส่งมูลฝอย (Transfer and Transport)

เป็นขั้นตอนที่มีการขนส่งขยะมูลฝอยอีกครั้งจากพื้นที่พักขยะในขั้นตอนที่ 3 ไปยังสถานที่ที่ทำการกำจัดในขั้นตอนสุดท้าย หรือเป็นการนำขยะมูลฝอยขนส่งไปรวบรวมในพื้นที่ที่สามารถรองรับได้มากกว่า ขนส่งโดยรถที่มีขนาดใหญ่กว่าสำหรับการนำไปกำจัดในแต่ละรอบการขนถ่ายให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อลดต้นทุน

6. การกำจัดขยะมูลฝอย (Disposal)

เป็นขั้นตอนในการกำจัดขยะมูลฝอยในแต่ละประเภทที่ได้ทำการคัดแยกมาแล้ว โดยจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมโดยรอบ ปริมาณขยะมูลฝอย ค่าใช้จ่ายและลักษณะของขยะมูลฝอยด้วย

ข้อจำกัดของการจัดการขยะมูลฝอยมีหลายปัจจัย ดังนี้

- เกิดจากงบประมาณที่มีให้ไม่เพียงพอ
- ความไม่ชัดเจนของแผนงานในการบริหารการจัดการขยะมูลฝอย
- ไม่มีความร่วมมือจากภาคประชาชน และภาครัฐ
- ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย
- พื้นที่การกำจัดขยะมูลฝอยไม่เพียงพอ
- บุคลากรหรือคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการขยะไม่ชัดเจน

กระบวนการจัดการขยะมูลฝอย สามารถแบ่งได้เป็น 4 ส่วนที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน ดังนี้

1. การกักเก็บและรวบรวมที่แหล่งกำเนิด (Storage)
2. วิธีการเก็บขนขยะมูลฝอย (Collection)
3. การขนถ่ายและขนส่งขยะมูลฝอย (Transfer and Transport)
4. การฝังกลบขยะมูลฝอย (Landfilling)

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกักเก็บและรวบรวมที่แหล่งกำเนิด (Storage) เป็นการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด มีปัจจัยและข้อที่ควรต้องคำนึงในขั้นตอนนี้ คือ

- ประเภทและขนาดของภาชนะที่รองรับขยะมูลฝอย สามารถใช้ได้ตั้งแต่ถุงพลาสติกแต่ควรเป็นถุงพลาสติกที่สามารถย่อยสลายได้ (biodegradable plastics) ถุงกระดาษ ถึงรองรับที่เป็นโลหะ ไปจนถึงถังคอนเทนเนอร์ขนาดกลางและขนาดใหญ่

- สถานที่ที่ตั้งของภาชนะที่รองรับขยะมูลฝอย ควรคำนึงถึงระยะที่ห่างจากบริเวณที่เก็บวัตถุไวไฟ ควรห่างจากที่พักอาศัย แต่ควรสังเกตเห็นได้ง่ายและสะดวกต่อการที่รถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอยจะเข้ามาเก็บได้อย่างสะดวก

- ระบบการวางภาชนะรองรับขยะมูลฝอย เป็นรูปแบบที่ช่วยส่งเสริมให้การทิ้งขยะมูลฝอยมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น สนับสนุนให้การคัดแยกขยะมูลฝอยถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในการวางภาชนะรองรับขยะมูลฝอยสามารถจำแนกได้หลายระบบ ดังนี้

1) ระบบมูลฝอยใบเดียว เป็นการทิ้งขยะมูลฝอยทุกชนิดรวมในถังเดียว จะเหมาะกับมูลฝอยที่มีลักษณะการกำจัดในประเภทเดียวกัน

2) ระบบมูลฝอยสองถัง เป็นการแบ่งตามระยะเวลาของการย่อยสลายและการจัดเก็บ โดยถังแรกจะมีการเก็บเก็บขนเพื่อนำไปกำจัดในทุก ๆ วัน ย่อยสลายได้เร็ว หากปล่อยทิ้งไว้จะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งกลิ่นเหม็นได้ ส่วนถังที่สองเป็นขยะมูลฝอยที่จะมีการจัดเก็บเพื่อนำไปกำจัดสัปดาห์ละ 1-2 ครั้งในถังนี้อาจเรียกว่าเป็นขยะมูลฝอยแบบแห้งก็ได้ และในถังแรกอาจจำแนกเป็นขยะเปียกเพื่อง่ายต่อการคัดแยก

3) ระบบถังมูลฝอยสามใบ เป็นการคัดแยกขยะมูลฝอยที่มีความละเอียดมากขึ้น จะสะดวกกับพื้นที่ที่มีพื้นที่การวางภาชนะรองรับที่มากพอ จะเป็นการแบ่งประเภทขยะโดย ถังแรกจะรองรับขยะมูลฝอยที่เป็นเศษอาหาร สารอินทรีย์ที่ต้องทำการเก็บทุกวัน ถังที่สองเป็นการรองรับขยะมูลฝอยที่สามารถกำจัดด้วยวิธีการเผาไหม้ได้ ส่วนถังที่สามเป็นการรองรับขยะมูลฝอยที่ไม่สามารถเผาไหม้ได้หรือที่เป็นขยะมูลฝอยที่สามารถรีไซเคิลได้

4) ระบบถังมูลฝอยสี่ใบ เป็นการวางระบบของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

โดยถังใบแรกจะรองรับขยะมูลฝอยที่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น กระดาษ พลาสติก โลหะ แก้ว ที่มีลักษณะแห้ง จะเก็บขนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ถังประเภทนี้จะเป็นถังสีเหลือง ถังที่สองเป็นการรองรับขยะมูลฝอยประเภทเศษอาหาร ของที่ย่อยสลายได้เร็ว นำไปกำจัดด้วยการทำเป็นปุ๋ยหมักได้ หรือใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ได้ จะต้องมีการจัดเก็บทุกวัน สีถังสีถึงเป็นสีเขียว ถังที่สามจะรองรับขยะมูลฝอยประเภทที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม จะจัดเก็บสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ต้องใช้วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยประเภทนี้ด้วยวิธีการเฉพาะสำหรับการกำจัดขยะอันตรายเท่านั้น กำหนดสีถังเป็นสีแดงหรือเทาผ่าส้ม ถังที่สี่เป็นการรองรับขยะมูลฝอยที่นอกเหนือจากประเภทที่รองรับของทั้งสามใบที่ได้กล่าวมา โดยสามารถกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบหรือเผาได้ จะมีการจัดเก็บสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ตัวถังจะเป็นสีฟ้า

การกำหนดสีถังเป็นการช่วยให้ง่ายต่อการจดจำและคัดแยกมากยิ่งขึ้น

2. วิธีการเก็บขนขยะมูลฝอย (Collection) เป็นการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อขนส่งต่อไปยังสถานีขนถ่าย สถานที่ที่จะกำจัดโดยขนย้ายด้วยรถยนต์ที่เก็บขยะมูลฝอยเหล่านี้ วิธีการที่จะเก็บเพื่อขนขยะมูลฝอยจะต้องพิจารณาในหลายปัจจัยสามารถจำแนกได้ ดังนี้

- รูปแบบการบริการเก็บขน (Waste collection methods)

การเก็บขนขยะมูลฝอยจะต้องคำนึงถึงสภาพของแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย จะเป็นการเข้าไปเก็บตามบ้านเรือน ที่พักอาศัยและอาคารต่าง ๆ แบ่งรูปแบบการบริการเก็บขนโดยทั่วไปได้ ดังนี้

1) การเก็บขนขยะมูลฝอยหน้าบ้าน (Curbside collection) คือ นำรถยนต์ที่เก็บขยะมูลฝอยวิ่งผ่านแต่ละหน้าบ้านหรือจุดที่รวบรวมในบริเวณนั้น ทำการขนเก็บถ่ายไปที่รถยนต์ด้วยเจ้าหน้าที่ เหมาะกับพื้นที่ที่ก่อขยะมูลฝอยที่เป็นรายย่อยหลาย ๆ รายที่มีปริมาณขยะมูลฝอยน้อย

2) การเก็บขนขยะมูลฝอยจากถังรวม (Alley collection) คือ เป็นการเก็บตรงเฉพาะจุดที่กำหนดไว้สำหรับการทิ้งขยะมูลฝอยมารวมกัน เหมาะกับพื้นที่ที่รถยนต์เก็บขยะเข้าไม่ถึง

3) การเก็บขนแบบส่งออก-ส่งกลับ (Setout-setback collection) คือ การแบ่งเจ้าหน้าที่เก็บขนออกเป็น 2 ชุด โดยชุดที่ 1 เข้าไปยกภาชนะรองรับรองมาเทขยะมูลฝอยทิ้งที่รถยนต์จัดเก็บขยะมูลฝอย แล้วชุดที่ 2 นำภาชนะรองรับกลับไปไว้ตามจุดเดิม วิธีนี้ใช้คนจำนวนมาก ปัจจุบันจึงไม่นิยมใช้วิธีนี้

4) การเก็บขยะมูลฝอยแบบส่งออก (Setout) คือ การที่เจ้าหน้าที่ยกภาชนะรองรับมาเทขยะมูลฝอยทิ้งที่รถยนต์แล้ววางภาชนะรองรับไว้ในบริเวณใกล้เคียงนั้น แล้วให้เจ้าของบ้านหรือผู้รับผิดชอบของบริเวณนั้นมานำภาชนะรองรับกลับไปวางที่เดิมเอง

5) การเก็บขนกับอาคารขนาดใหญ่ จะเป็นการที่มีการจัดการในอาคารนั้นก่อนแล้ว กำหนดจุดเก็บไว้ให้แล้ว ได้แก่ การเก็บขนขยะมูลฝอยจากช่องทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บขนขยะมูลฝอยจากถังคอนเทนเนอร์ และการเก็บขนขยะมูลฝอยที่ห้องรวบรวมขยะมูลฝอย

- ระบบการเก็บขนขยะมูลฝอย (Collection systems)

การเก็บขนขยะมูลฝอยสามารถสร้างเป็นระบบได้โดยแบ่งเป็น

1) ระบบเก็บขนขยะมูลฝอยแบบถ่วงเคลื่อนที่ คือ เจ้าหน้าที่ที่มีการเคลื่อนย้ายภาชนะรองรับ

2) ระบบเก็บขนขยะมูลฝอยแบบถ่วงอยู่กับที่ คือ การเก็บขนแล้ววางภาชนะในจุดเดิม

- ความถี่ในการเก็บขน (Collection frequency)

การจะเก็บขนขยะมูลฝอยบ่อยมากน้อยเพียงใดจะคำนึงถึงลักษณะของขยะมูลฝอยว่ามีระยะเวลาการย่อยสลายนานหรือไม่ พิจารณาสภาพภูมิอากาศด้วยเพราะมีผลต่อการย่อยสลายของขยะมูลฝอย ความจุของภาชนะรองรับและสถานที่กักเก็บขยะมูลฝอย หากมีพื้นที่จำกัดอาจต้องมีการเก็บขนวันละมากกว่า 1 ครั้งรวมถึงกิจกรรมในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย

- รถเก็บขนขยะมูลฝอย (Collection vehicle)

การเลือกใช้ประเภทรถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอยจะต้องพิจารณาปริมาณ ลักษณะของขยะมูลฝอย ค่าใช้จ่าย สภาพพื้นที่ ระยะทาง เพราะรถยนต์เก็บขยะมูลฝอยเป็นเครื่องมือตัวกลางของขยะที่แหล่งกำเนิดไปสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

- การกำหนดเส้นทางการเก็บขน (Collection routing)

เป็นการวางแผนการขับรถขนขยะมูลฝอยโดยพิจารณาถึงการจราจร ปริมาณขยะมูลฝอย ค่าใช้จ่าย การกำหนดจุดเริ่มต้น การเดินเส้นทางตยรอบ จนถึงกำหนดจุดสุดท้าย อาจไม่มีแบบแผนที่แน่นอน เจ้าหน้าที่จะทำการสำรวจเส้นทางและดูตามความเหมาะสม ความถี่ของการเพิ่มปริมาณขยะของแต่ละพื้นที่เอง

3. การขนถ่ายและขนส่งขยะมูลฝอย (Transfer and Transport) จะเกิดขึ้นเมื่อ

แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยกับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีระยะทางที่ไกลกันมากในเมืองที่มีขนาดใหญ่

จนไม่คุ้มต่อการที่จะขับรถในระยะทางไกลเพื่อขนส่งขยะมูลฝอย จึงมีจุดพักขยะหรือพื้นที่ขนถ่ายขยะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มูลฝอยเพื่อให้รถที่มีขนาดใหญ่กว่าสามารถขนได้ในปริมาณมากไปต่อในระยการกำจัดขยะมูลฝอยต่อไป การขนถ่ายมาพักที่สถานีขนถ่ายก่อนจะขนส่งขยะมูลฝอยไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยนั้น จะมีการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยอีกครั้ง

โดยสถานีขนถ่ายแบ่งเป็นประเภทได้ 3 ประเภท

- 1) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยแบบถ่ายเทโดยตรง จากรถเทไปยังรถเลย
- 2) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยแบบถ่ายเทลงในที่พักขยะมูลฝอย โดยเทลงบนพื้นที่ที่ไว้สำหรับกองขยะมูลฝอย แล้วค่อยตักใส่รถยนต์อีกคันเพื่อนำไปกำจัดในลำดับถัดไป
- 3) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยแบบถ่ายเทโดยตรงร่วมกับแบบถ่ายเทลงในที่พักขยะมูลฝอย เป็นประเภทที่ผสมทั้ง 2 แบบที่ได้กล่าวมา ทั้งมีพื้นที่รองรับขยะและเป็นในลักษณะเทจากรถสู่รถโดยตรง

โดยรูปแบบของการขนส่งของสถานีขนถ่ายแบ่งได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

- 1) การขนส่งโดยรถยนต์ ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่ารถยนต์เก็บขยะในขั้นตอนก่อนหน้า เช่น รถที่มีแขนไฮดรอลิกหรือสายพานเลื่อนสำหรับเทขยะมูลฝอย รถบรรทุก 10 ล้อพ่วง รถคอนเทนเนอร์ เป็นต้น
- 2) การขนส่งโดยรถไฟ เหมาะกับขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมาก และระยะทางไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยห่างไกลมาก
- 3) การขนส่งโดยทางน้ำ ใช้ในกรณีที่มีเมืองมีลักษณะเป็นเกาะ โดยขนส่งเรือไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 4) การขนส่งโดยระบบเส้นท่อ เป็นการขนส่งที่มีค่าใช้จ่ายสูง บำรุงรักษายาก วิธีการขนส่งจะเริ่มตั้งแต่การทิ้งจากแหล่งกำเนิดลงท่อเลย แล้วจะมีปั๊มภายในท่อดูดขยะมูลฝอยให้ไปยังสถานีที่พักขยะ แล้วจะใช้รถยนต์ในการขนไปยังสถานที่กำจัดอีกครั้ง เป็นระบบสูญญากาศเพื่อลดกลิ่น ปัจจุบันยังไม่เป็นที่นิยม มีการใช้ระบบนี้ในต่างประเทศบ้าง เช่น โอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น สวนสนุกในเมืองโอแลนโด ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

4. การฝังกลบขยะมูลฝอย (Landfilling)

เป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่นิยมมากที่สุด เพราะมีต้นทุนต่ำสุดและวิธีการไม่ซับซ้อน ถ้ามีการจัดการที่ดีจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยอีกด้วย การฝังกลบไม่เพียงแต่ฝังกลบขยะมูลฝอยเท่านั้น ยังฝังกลบซีเมนต์ที่เกิดจากการกำจัดด้วยวิธีเผาขยะมูลฝอยด้วยเช่นกัน วิธีการกลบฝังขยะมูลฝอย สามารถแบ่งได้เป็น 3 แบบ ดังนี้

- 1) การฝังกลบแบบขุดร่อง ทำการขุดหลุมลงไปจากระดับดินเดิมแต่ควรสูงกว่าระดับน้ำใต้ดินมากกว่า 1 เมตร สามารถใช้ดินที่ขุดขึ้นมาเป็นดินกลบฝังขยะมูลฝอยได้เพื่อลดต้นทุน

2) การฝังกลบแบบกลบบนพื้นที่ วิธีการนี้ควรมีระบบกันซึมและระบบรวบรวมน้ำชะมูลฝอย รวมถึงควรทำคันดินโดยรอบพื้นที่ที่จะทำการบดอัดขยะมูลฝอย การกลบทับของดินควรทำทุกวัน

3) การฝังกลบแบบการถมที่ลุ่มต่ำ เหมาะกับพื้นที่ที่เป็นเนินเขา หุบเขา ต้องระวังเรื่องการไหลของน้ำจากที่สูงเข้าสู่พื้นที่ฝังกลบ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะแบบมีประสิทธิภาพโดยใช้วิธีการการจัดการขยะแบบครบวงจรขององค์การสหประชาชาติและกรมควบคุมมลพิษนั้น อาจกล่าวได้ว่าการจะทำให้การจัดการขยะสำเร็จได้จะต้องมีขั้นตอน และในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการวางแผนอย่างดี พิจารณาถึงปริมาณ รูปแบบของขยะก่อน จากนั้นทำการคัดแยกขยะในแต่ละประเภท และการจัดส่งขยะหลังจากคัดแยกแล้ว ก็ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพ คำว่าครบวงจรนั้นหมายถึงตรงที่มีการบริการการจัดการขยะในทุก ๆ ขั้นตอนตั้งแต่เริ่มจนถึงการกำจัด และในทุก ๆ ขั้นตอนต้องทำอย่างมีความรู้ เข้าใจในกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ

2.1.4 กรอบแนวคิด ในหลักการ 3Rs

เป็นหลักการในการใช้น้อย การใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ณ แหล่งกำเนิด (Reduce, Reuse, Recycle) เรียกได้ว่าเป็นวิธีการคัดแยกประเภทในขั้นแรกเริ่มไปใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุดก่อนการกำจัดในขั้นสุดท้าย จะต้องทำในทุก ๆ ภาคส่วน ทั้งประชาชน เอกชน และภาครัฐ เพื่อให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างครบวงจร ในลักษณะของการครบทุกภาคส่วน คำนึงถึงทรัพยากร วัสดุเริ่มต้นจนถึงการใช้วัสดุนั้น ๆ จนขั้นตอนสุดท้าย แม้กำจัดไปแล้วก็ยังสามารถนำมาใช้ได้อีก ซึ่งต้องมีการสร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมและพัฒนาในหลักการทั้งหมดด้วย โดยเน้นย้ำที่ การคัดแยกในจุดเริ่ม จุดที่เป็นแหล่งกำเนิดก่อน

2.1.5 การลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้วยหลักการ 4 R

จากการที่ผู้วิจัยทำการศึกษาวิธีการลดปริมาณขยะมูลฝอยนั้น หลักการ 4R เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยด้วยการพิจารณาถึงประโยชน์ของสิ่งของนั้น ๆ ตามการเรียบเรียงของสุภาภรณ์ ศิริโสภา (2548) ดังนี้

1. R ที่ 1 Reduce เป็นการลดการใช้ ลดการบริโภคสิ่งของที่ไม่จำเป็น
2. R ที่ 2 Repair สิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้งานหากเกิดความเสียหาย ให้ซ่อมแซมก่อน นำกลับมาใช้อีกก่อนจะนำไปทิ้งเป็นขยะ เพื่อชะลอปริมาณขยะ
3. R ที่ 3 Reuse เป็นการใช้สิ่งของที่มีซ้ำ ใช้หลาย ๆ ครั้งโดยอาจเปลี่ยนรูปแบบการใช้งาน แต่ไม่ได้แปรสภาพสิ่งของนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. R ที่ 4 Recycle เป็นการแปรรูปสิ่งของนั้น ๆ แล้วผลิตของมาใช้ใหม่ ลดการใช้ทรัพยากรต้นทางที่ต้องนำมาผลิต

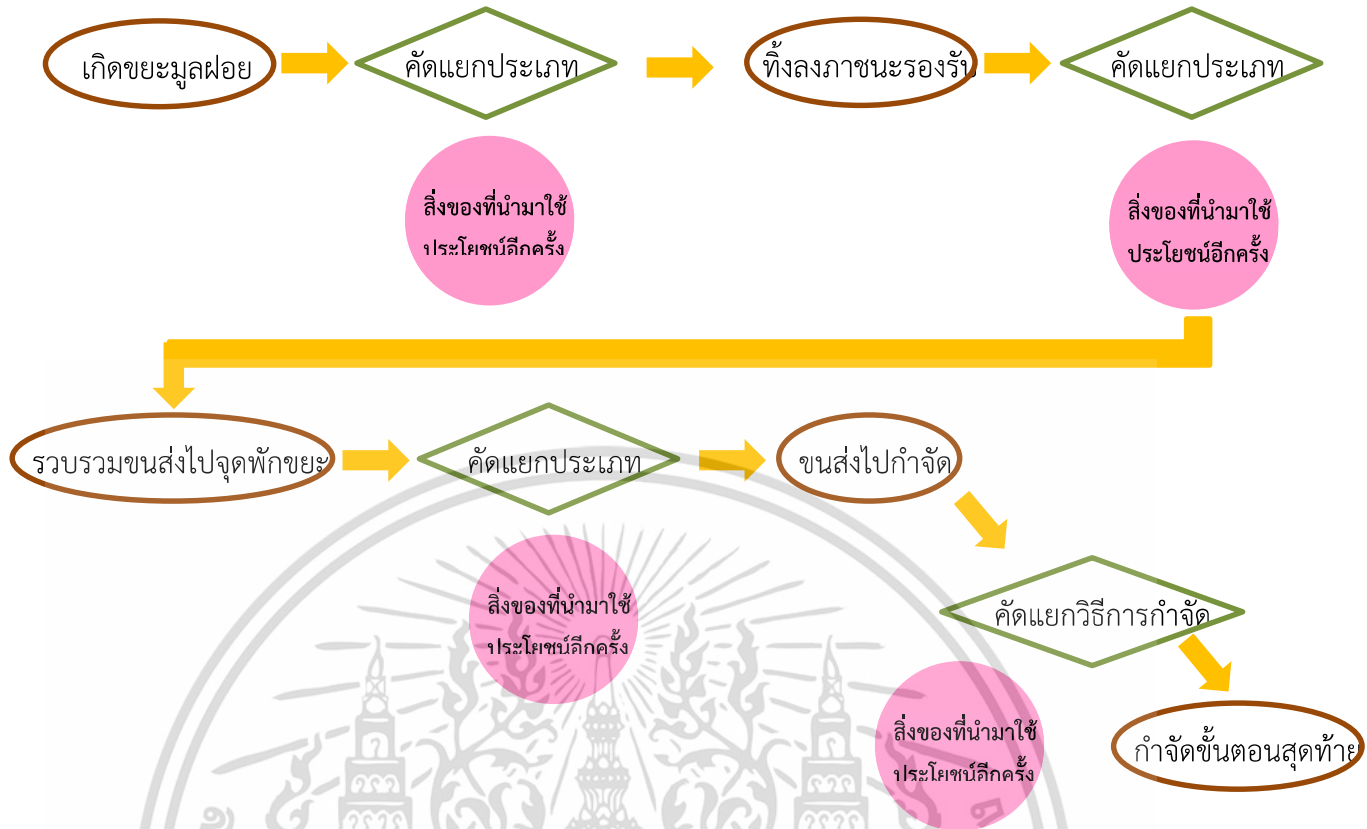
2.1.6 การลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ด้วยหลักการ 5 R

ตามหลักการของการจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการที่เรียบเรียงข้อมูลโดยคุณพิริยัทม์ วรรณพฤกษ์ จากมูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ว่าเป็นการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง ลดปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่จุดแหล่งกำเนิด เป็นการส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดก่อน อีกทั้งการทำวิธีนี้จะช่วยยืดอายุการใช้พื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยและค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย โดยการลดปริมาณขยะที่ต้นทางนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 5 หลักการ ดังนี้

1. R ที่ 1 Reduce การลดปริมาณที่อาจเกิดขึ้น
2. R ที่ 2 Reuse การนำกลับมาใช้ซ้ำหรือการนำกลับมาใช้ใหม่
3. R ที่ 3 Repair การซ่อมแซม
4. R ที่ 4 Recycle การนำวัสดุกลับมาผลิตใหม่
5. R ที่ 5 Reject การปฏิเสธการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์

จากหลักการที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นการวิธีคัดแยกประเภทขยะโดยละเอียดก่อนทำการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งก่อนใช้ ระหว่างใช้ และขั้นตอนสุดท้ายในการใช้ทรัพยากรนั้น ๆ

กล่าวโดยสรุปจากการทบทวนแนวความคิดการจัดการขยะแบบครบวงจรจากหลาย ๆ ข้อมูลในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ว่าการจัดการขยะแบบครบวงจร หมายถึง การจัดการสิ่งต่าง ๆ ที่เหลือจากการใช้งานให้ถูกกำจัดไปอย่างถูกวิธี โดยมีขั้นตอนที่สามารถอธิบายได้ คือ การลดปริมาณขยะที่จุดกำเนิดของขยะ หรือที่ตัวเราจะครบวงจรได้จะต้องถูกต้องตั้งแต่ต้นจนถึงจุดสุดท้ายเริ่มจาก การเกิดขยะแล้วเก็บ การแยกประเภท การขนไปทิ้ง การรวบรวมขนไปที่จุดพักขยะ ทำการคัดแยกอีกครั้ง ขนส่งเพื่อกำจัด กำจัดให้ถูกหลักสุขาภิบาล กำจัดสิ่งที่เหลือจากการกำจัดขยะในขั้นตอนสุดท้าย โดยในทุกขั้นตอนที่มีการคัดแยกและการกำจัด จะเกิดสิ่งของที่สามารถนำมาใช้งานแปรรูป ใช้ได้ใหม่อีกครั้ง สิ่งของที่น่ากลับมาให้มีประโยชน์ได้อีกเสมอ ซึ่งในขั้นตอนย่อย ๆ นี้เป็นส่วนช่วยลดปริมาณขยะได้เป็นจำนวนมากตามที่เห็นได้จากแผนภาพที่ 2.2 จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่จะทำให้การจัดการขยะครบวงจรควรเน้นที่วิธีการคัดแยกขยะ เพราะจะเห็นได้ว่าวิธีการนี้แฝงอยู่ในทุกขั้นตอนในวงจรการจัดการขยะและเป็นวิธีที่ทำให้ปริมาณขยะลดลงได้ด้วยที่ตัวบุคคลในช่วงเริ่มของวงจร เป็นการช่วยประหยัดงบประมาณได้ดีอีกด้วย

ภาพที่ 2.2 แสดงวงจรคัดแยกขยะแบบครบวงจร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ณัฐพร แสงประดับ (2527) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้การกระทำบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือตัวบุคคล ความเกรงใจที่มีต่อตัวบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่ง ทำให้การมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความเต็มใจ

สุจินต์ ดาววีระกุล (2527) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า กระบวนการที่ทำให้บุคคลสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งเอาไว้ทั้งนี้ต้องไม่ใช่การกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอกหรือองค์กรที่บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง หรือทุกขั้นตอนรูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตัดสินใจของบุคคลในการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ จะต้องทำเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชีวิตในทุก ๆ ด้านของตนเองที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้นกว่าเดิม

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การที่ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง ร่วมมือ ร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ โดยมีกลุ่มหรือองค์กร รองรับบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนาภูมิปัญญา การรับรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจ เพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง

ประพันธ์พงศ์ ชินพงษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางการเปลี่ยนแปลงความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้นและเหตุผลที่คนมาร่วมปฏิบัติการได้จะต้องตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมดโดยกลุ่ม หรือในนามของกลุ่มหรือกระทำการผ่านองค์กร ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์ (2551) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวของบุคลากรเอง การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้นผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

สถาบันพระปกเกล้า ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการให้แต่ละฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนา แก้ไขปัญหาและป้องกันสิ่งที่เกิดขึ้นในโครงการหรือเหตุการณ์นั้น ๆ โดยการมีส่วนร่วมเริ่มตั้งแต่การคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจในทุกระดับ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบถึงประชาชนในชุมชน

อีกความหมายหนึ่งของการมีส่วนร่วมตามที่รศ.ดร.นรินทร์ชัย พัฒนพงศา ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่า อาจหมายถึง การทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีอย่างน้อย 2 ฝ่ายในเหตุการณ์ กิจกรรมต่าง ๆ สามารถแบ่งการมีส่วนร่วมได้หลากหลายประเภทเพราะการมีส่วนร่วมมีหลากหลายมิติจึงต้องพิจารณาเป็นเฉพาะกรณีไป การมีส่วนร่วมที่จะกล่าวถึงในที่นี้จะเป็นการมีส่วนร่วมโดยทั่วไป มีหลักการดังนี้

1. ควรอยู่บนพื้นฐานความเท่าเทียมกันทั้งความคิดและศักดิ์ศรีในการจะเข้ามามีส่วนร่วมกัน

2. ไม่ตัดสินใจก่อนทำความรู้จักกัน
3. มนุษย์มีความสำคัญเสมอ และบางครั้งความคิด ความรู้ และความเข้าใจมากกว่าเทคโนโลยีต่าง ๆ ยังคงต้องมีมนุษย์มาควบคุม
4. ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตมีความสอดคล้องกัน
5. สามารถพัฒนาความเข้าใจ ความรู้ที่มีได้
6. การเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมสามารถทำได้โดย ให้ประชาชนรู้สึกถึงความไว้วางใจ เป็นผู้กำหนดเรื่องต่าง ๆ ได้เอง ต้องได้รับความเสมอภาค ความจริงใจและอิสรภาพ การเข้ามามีส่วนร่วมผู้เข้าร่วมจะต้องมีความสามารถในกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย สิ่งสำคัญที่สุดคือควรต้องมีการสื่อสารที่ดีต่อกัน
7. ประชาชนต้องมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจตั้งแต่เริ่มต้น จนสิ้นสุดโครงการ
8. ทศนคติจะต้องเป็นด้วยความเต็มใจในการมีส่วนร่วม
9. ต้องอยู่บนพื้นฐานของการรับรู้ ว่า คนเราแตกต่างกัน ฉะนั้น การเข้ามามีส่วนร่วมอาจไม่ได้มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันเสมอไป
10. การเข้ามามีส่วนร่วมกัน จะมีทั้งส่วนที่เสียประโยชน์และได้รับประโยชน์

2.2.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ธนาภรณ์ เมทณีสฤติ (2543) ได้กล่าวถึงลักษณะแนวทางของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การร่วมคิด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการวางโครงการ วิธีการติดตามผล การตรวจสอบและการดูแลรักษา เพื่อให้กิจกรรมโครงการสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์
2. การร่วมตัดสินใจ หมายถึง เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือเรียบร้อยแล้วต่อมาจะต้องร่วมกันตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด
3. การร่วมปฏิบัติตามโครงการ หมายถึง การเข้าร่วมในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ เช่น ร่วมออกแรง ร่วมบริจาคทรัพย์ เป็นต้น
4. การร่วมติดตามและประเมินผลโครงการ หมายถึง เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้วได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจตราดูแลรักษาและประเมินผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

มณฑล จันทน์แจ่มใส (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของบุคคลจะต้องมีและเกิดขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ การบริหารจัดการดำเนินงานตามแผน การเสียสละกำลังแรงงานของบุคคล ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ กำลังเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่

ประชุม สุวดีถิ (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะเงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของบุคคล เกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เป็นบุคคลที่จะต้องมีความสามารถที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น จะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการวางแผนการบริหารจัดการ การบริการองค์กรตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2. เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือ ผู้นั้นจะต้องมีสภาพทางเศรษฐกิจวัฒนธรรม และ ภายภาพที่เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

3. เป็นบุคคลที่มีความประสงค์จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความเต็มใจสมัครใจที่จะเข้าร่วมเล็งเห็นผลประโยชน์ของการเข้าร่วมจะต้องไม่เป็นการบังคับหรือผลักดันให้เข้าร่วมโดยที่ตนเองไม่ประสงค์จะเข้าร่วม

4. เป็นบุคคลที่ต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้มีโอกาสที่จะเข้าร่วมซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคลในการตัดสินใจและกำหนดกิจกรรมที่ตนเองต้องการในระดับที่เหมาะสม บุคคลจะต้องมีโอกาสและมีความเป็นไปได้ที่จะจัดการด้วยตนเอง

สำหรับลักษณะการมีส่วนร่วมของบุคคลโดยทั่วไปแล้ว ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาสถานภาพทางสังคม อาชีพ และรายได้ เป็นต้น

2.2.3 รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

มงคล จันทร์ส่อง (2544) ได้กำหนดรูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของบุคคล ไว้ว่า องค์ประกอบรูปแบบของการมีส่วนร่วม มีอยู่ 3 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมจะต้องมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมจะต้องมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนว่า จะทำกิจกรรมนั้น ๆ ไปเพื่ออะไร ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้ตัดสินใจแล้วว่าควรจะเข้าร่วมหรือไม่

2. การมีส่วนร่วมจะต้องมีกิจกรรมเป้าหมาย การให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมจะต้องระบุลักษณะของกิจกรรมว่ามีรูปแบบและลักษณะอย่างไร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถตัดสินใจได้ว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่

3. การเข้าร่วมจะต้องมีบุคคลหรือกลุ่มเป้าหมาย การที่จะให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นจะต้องระบุกลุ่มเป้าหมายด้วย อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปบุคคลกลุ่มเป้าหมายมักถูกจำกัดโดยกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมอยู่แล้วเป็นพื้นฐาน

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2547) ได้กำหนดรูปแบบและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของบุคคลในองค์กร ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการประชุม
2. การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหา
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในกิจกรรมต่าง ๆ
6. การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์

วรรณ วลัยวานิช (2549) ได้กำหนดรูปแบบของการมีส่วนร่วมของบุคคลไว้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือ รูปแบบที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามาเกี่ยวข้องร่วมตัดสินใจในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน จนกว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลเสร็จสมบูรณ์
2. การมีส่วนร่วมที่ไม่แท้จริง คือ รูปแบบที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามาเกี่ยวข้องในลักษณะหนึ่งลักษณะใด หรือ ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง เท่านั้น

โดยแท้จริงแล้วกระบวนการมีส่วนร่วมไม่อาจสามารถกระทำได้ในทุกประเด็นแต่การมีส่วนร่วมของบุคคลจะมีอยู่ในเกือบทุกกิจกรรมของสังคม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและประเด็นการพิจารณาที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขพื้นฐานการมีส่วนร่วมว่า จะต้องมื่อสรีภาพ มีความเสมอภาค และมีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้การมีส่วนร่วมดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การมีส่วนร่วมไม่เพียงแต่แค่เข้ามามีส่วนร่วมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่สามารถแบ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปได้เป็น 5 ระดับหลักเพื่อการทำความเข้าใจในการพัฒนาต่อยอดการมีส่วนร่วมได้ คือ

1. การมีส่วนร่วมระดับที่ผู้ให้ข้อมูล
2. การมีส่วนร่วมระดับที่รับรู้ข้อมูล
3. การมีส่วนร่วมในระดับที่เข้ามาตัดสินใจ ซึ่งแบ่งย่อยอีก 3 ระดับ คือ
 - 3.1 ฝ่ายที่มีส่วนเสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อยกว่า
 - 3.2 แต่ละฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเท่ากัน
 - 3.3 ฝ่ายที่มีส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่า
4. การมีส่วนร่วมระดับที่ได้กระทำ ดำเนินงาน
5. การมีส่วนร่วมระดับที่เข้าไปสนับสนุน

การแบ่งระดับการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งระดับได้หลายรูปแบบโดยรูปแบบนี้เป็นการอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนกับภาครัฐ แบ่งการมีส่วนร่วมเป็น 3 ระดับ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับที่ 1 ประชาชนไม่มีส่วนร่วม โดยในระดับนี้จะแบ่งได้อีก 3 ส่วน เรียงตามการเข้ามามีส่วนร่วมจากระดับที่น้อยไปจนถึงระดับที่มาก คือ
 - ส่วนที่ 1 รัฐเป็นผู้กำหนด คิดแทนให้
 - ส่วนที่ 2 รัฐเป็นผู้จัดการให้ทั้งหมด
 - ส่วนที่ 3 รัฐเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดทั้งหมดให้รับทราบทั่วกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ระดับที่ 2 ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง แบ่งย่อยเป็นอีก 2 ส่วน ไล่ระดับความเข้มข้นของการมีส่วนร่วมต่อจากระดับที่ 1 คือ

ส่วนที่ 4 มีการสอบถามประชาชนถึงความต้องการ มีการปรึกษากับประชาชน

ส่วนที่ 5 ประชาชนเริ่มได้มาเข้าร่วม มีบทบาทในโครงการนั้น ๆ แต่ยังไม่มาก เป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการ

3. ระดับที่ 3 ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ในระดับนี้ถือเป็นระดับที่มีการมีส่วนร่วมได้มาก สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ส่วนตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 6 การมีส่วนร่วมเท่ากันหรือเรียกได้ว่าเป็นหุ้นส่วนกัน

ส่วนที่ 7 ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการควบคุมโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ มากขึ้น

ส่วนที่ 8 ประชาชนเป็นผู้เข้ามากำหนดทุกอย่างที่ต้องการ มีการร่วมกันในการจัดการเรื่องต่าง ๆ ทั้งหมด

โดยหลักการการมีส่วนร่วม 3 ระดับจากการกล่าวในข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าเป็นการให้ประชาชนมีส่วนหลักในการเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด

ยังมีการแบ่งระดับของการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการพิจารณาว่าจะคัดค้านหรือสนับสนุนที่จะเข้าร่วมโครงการใด ๆ โดยแบ่งเป็น 6 ระดับ เรียงจากระดับการมีส่วนร่วมน้อยไปถึงระดับการมีส่วนร่วมมาก ดังนี้

1. ระดับที่ไม่มีความสนใจเลย แต่จะแสดงออกด้วยการไม่แสดงออก เลือกที่จะไม่รับข้อมูลใด ๆ เลย

2. ระดับที่สนใจแต่เป็นรูปแบบที่ตรงข้าม สนใจเพื่อการต่อต้าน คัดค้าน

3. ระดับที่สนใจเริ่มรับฟังด้วยเหตุและผล อาจมีคัดค้านแต่ยังรับฟังมากขึ้น

4. ระดับที่มีส่วนร่วมแต่ไม่ยังไม่พร้อมในการตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นทิศทางเดียวกันหรือต่อต้านก็ตาม

5. ระดับที่เห็นด้วย มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสอดคล้องและคล้อยตามไปกับโครงการนั้น ๆ

6. ระดับที่มีการมีส่วนร่วมที่เข้มข้นที่สุด พร้อมที่จะสนับสนุนเต็มที่

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าการแบ่งระดับในรูปแบบที่แม้จะใช้เกณฑ์การแบ่งที่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้มีการเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยนั้นขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ที่จะได้รับเป็นส่วนใหญ่ หากได้รับการตอบสนองตามความต้องการ การเข้ามามีส่วนร่วมก็จะสามารถทำได้ง่ายมากขึ้น หากจะแบ่งระดับการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปที่สามารถอธิบายแบบไม่แบ่งตามเกณฑ์ใด ๆ อาจเป็น 5 ระดับ

1. การไม่มีส่วนร่วม

2. การมีส่วนร่วมในลักษณะรับรู้ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การมีส่วนร่วมแบบแลกเปลี่ยนข้อมูล
4. การมีส่วนร่วมในระดับที่ลงมือทำร่วมกัน
5. การมีส่วนร่วมกันทั้งหมด เป็นเจ้าของร่วม นั่นคือ ทั้งทางความคิด ทางปฏิบัติและ

อำนาจ

จากการศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมทำให้ทราบถึงระดับในการเข้าร่วมแล้ว ผู้วิจัยทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มการมีส่วนร่วมให้มากขึ้นโดยจะพิจารณาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลให้การมีส่วนร่วมมากขึ้นได้

- ควรมีเป้าหมายร่วมกัน
 - ควรสื่อสาร ทำความเข้าใจกันอยู่เสมอ รวมถึงการสอบถามความเห็นของแต่ละฝ่าย
- ด้วย
- ควรสร้างความไว้วางใจกัน เชื่อใจกัน
 - พยายามลดวิธีการที่มุ่งไปสู่การแข่งขันกันของแต่ละฝ่าย
 - ทำให้แต่ละฝ่ายเห็นถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม ทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น
 - ควรเป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นลักษณะกระจายอำนาจ ให้สิทธิอย่างเท่าเทียมกัน
 - มีระบบพี่เลี้ยงหรือผู้นำที่เข้ามาทำความเข้าใจ ให้ความรู้
 - แสดงความจริงใจต่อกัน

ปัจจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่าการที่จะทำให้การมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพมากขึ้นจะเป็นคนในแต่ละฝ่ายเปิดใจเข้าหากัน ทั้งการพูดคุย ปรีกษา ลงมือทำ และให้อำนาจซึ่งกันและกัน จะทำให้มีส่วนร่วมในเป้าหมายนั้น ๆ ด้วยกัน

แต่การจะให้มีการมีส่วนร่วมนั้นย่อมมีข้อจำกัดอยู่มาก สามารถแจกแจงเป็นปัจจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ไม่เห็นถึงความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วม
2. การมีทัศนคติที่คิดว่าอีกฝ่ายมีความสามารถ ความรู้ที่ต่อยกว่า
3. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจถึงการเข้าไปมีส่วนร่วม
4. เวลาที่จะต้องเสียไปกับการมีส่วนร่วมต่อกัน
5. ต้องการได้รับประโยชน์ในการมีส่วนร่วมอยู่ฝ่ายเดียว
6. ในกรณีที่มีการเข้าไปมีส่วนร่วมแล้ว แต่ไม่เป็นที่ยอมรับ อาจเกิดได้จากทั้งภายใน

และภายนอก

แต่การมีส่วนร่วมไม่ได้มีเพียงข้อจำกัด การมีส่วนร่วมสามารถอธิบายถึงข้อดีได้ ดังนี้

1. เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้กัน รวมถึงประสบการณ์ที่แตกต่างกันที่สามารถยอมรับกันได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เมื่อมีการเข้ามามีส่วนร่วมกันได้อย่างหนึ่งแล้ว การมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ เรื่องอื่นก็จะสามารถสำเร็จได้เช่นกัน

3. รู้จักช่วยเหลือ หรือตอบสนองความต้องการของตนเองด้วยตนเองได้มากขึ้น ทำให้รู้จักและเห็นคุณค่าในสิ่งนั้น ๆ มากขึ้น มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ภูมิใจกับการแก้ปัญหาที่นั้น ๆ ร่วมกันมากขึ้น

4. เกิดฉันทามติที่สามารถตกลงกันได้

5. ชุมชนที่มีการมีส่วนร่วมจะเป็นชุมชนที่เข้มแข็งมากขึ้น ดูแลกันภายในชุมชนได้ดีขึ้น เพราะการได้เข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดความต้องการร่วมกันด้วยตนเอง ไม่ได้ถูกใครบังคับให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

จากข้อมูลที่ได้อธิบายมาในข้างต้น ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง 2 คน ขึ้นไปที่มีผลประโยชน์หรือจุดประสงค์ร่วมกัน อาจกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นหนึ่งในปัจจัยของการมีทุนทางสังคม ความจำเป็นในการมีส่วนร่วมในชุมชน เพราะคนในชุมชนเป็นคนที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากที่สุด คนในชุมชนเมื่อได้รู้ถึงปัญหาได้วิเคราะห์แล้ว มักจะคิดแก้ไขด้วยตัวเอง นั่นจะทำให้การแก้ปัญหานั้น ๆ เป็นไปได้อย่างยั่งยืน ในการมีส่วนร่วมในสังคมใดสังคมหนึ่งควรมีพื้นฐานของความสุจริต ยุติธรรม และฉันทามติเป็นพื้นฐานด้วย รวมถึงการมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง จะทำให้การมีส่วนร่วมสำเร็จมากขึ้น

เหตุของความไม่สำเร็จในการไม่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

- ไม่เคยชินกับการที่ต้องเปลี่ยนแปลงบางอย่าง
- มองไม่เห็นถึงความจำเป็นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
- มีอคติส่วนตัว ได้รับประโยชน์ อำนาจ หรือการแสดงความเห็นที่ไม่เท่าเทียม

ดังนั้น การทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ควรเริ่มจากถามความเห็นของคนในชุมชน ถึงความต้องการต่าง ๆ อาจมีตัวกลางที่เป็นผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐ หรือคนที่ชุมชนไว้วางใจในการสร้างความเข้าใจ ความไว้วางใจ เชื่อใจ และความมั่นใจระหว่างกัน นั่นคือ การมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นได้ และได้ประสิทธิภาพจะต้องมีทุนทางสังคมมาเป็นปัจจัยสำคัญ

ด้วยแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของบุคคลากรที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการมีส่วนร่วม (อดินันท์ บัวภักดี 2552) ทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮร์เบิร์ต (Hertzberg) เป็นทฤษฎีการจูงใจที่เกี่ยวข้องและสามารถโยงไปสู่กระบวนการมีส่วนร่วมได้ เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานได้ผลดีมีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน เพราะเขาจะเพิ่มความสนใจในงานและมีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นที่จะทำงาน ซึ่งเป็นการเพิ่มผลผลิต

ของงานให้มากขึ้นในทางตรงกันข้ามหากผู้ปฏิบัติงานไม่พึงพอใจในการทำงานก็จะเกิดความท้อถอยในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำงานและทำให้ผลงานออกมาไม่มีประสิทธิภาพ ทฤษฎีดังกล่าวสอดคล้องกับการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคลากรในองค์กร กล่าวคือถ้าบุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้ร่วมคิดตัดสินใจจะส่งผลให้บุคลากรในองค์กรเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในกิจกรรมมากขึ้น ทำให้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาได้ นอกจากนี้ทฤษฎีการสร้างผู้นำก็มีความสำคัญ คือ ผู้มีอำนาจที่ดี (Positive Leader) มักจะนำการเคลื่อนไหวในการทำงานอยู่เสมอ ในขณะที่ผู้มีอำนาจที่ไม่ดี (Negative Leader) จะไม่มีผลงานที่สร้างสรรค์เลย การสร้างผู้มีอำนาจหรือผู้นำจะช่วยจูงใจให้บุคลากรเต็มใจที่จะทำงานเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันเนื่องจากผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจูงใจและรวมกลุ่มคน ดังนั้นทฤษฎีสองปัจจัยนี้จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร เพราะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือร่วมมือร่วมแรงกันในการทำงานอย่างมีคุณภาพ แสดงให้เห็นถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของบุคลากรและผู้นำร่วมกัน ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องมีผู้นำที่ดีอันจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรได้

2.3 แนวความคิดแรงจูงใจ

2.3.1 ความหมายของแรงจูงใจ

ในความหมายของคำว่าแรงจูงใจมีผู้กล่าวถึงไว้อยู่หลายความหมาย ในที่นี้จะเป็นการอธิบายถึงแรงจูงใจในเชิงสร้างสรรค์ กล่าวคือ Kinicki & Williams (อ้างจากโชติกา ระโส, 2555) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า แรงจูงใจเป็นความต้องการของกระบวนการจิตวิทยา ผลักดันให้ทำพฤติกรรมต่าง ๆ แล้วเกิดความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับแรงจูงใจที่มีความหมายว่า เป็นความเต็มใจที่จะทุ่มเทในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อีกนัยหนึ่งของแรงจูงใจจากการเสนอความหมายของนายแพทย์เกรียงไกร ประเสริฐและนายธีระพล เหมะธูลินทร กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ผลักดันหรือกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม เป็นการแสดงออกถึงความต้องการในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากความหมายที่ได้กล่าวมาเป็นการรวบรวมเป็นหลักการที่ชัดเจนมากขึ้นโดยอธิบายด้วยทฤษฎีของแรงจูงใจ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ทฤษฎีแรงจูงใจที่เป็นเชิงเนื้อหา (Content Theories) และทฤษฎีแรงจูงใจที่เป็นเชิงความคิดและกระบวนการ (Cognitive and Process Theories) โดยมีรายละเอียดในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจที่เป็นเชิงเนื้อหา (Content Theories)

ในทฤษฎีที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้มีอีกชื่อเรียก คือ กลุ่มทฤษฎีความต้องการ (Need Theories) นั่นคือ เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ สามารถแบ่งเป็นทฤษฎีที่จะอธิบายความหลากหลายของแรงจูงใจได้อีกหลายทฤษฎี ได้แก่

1.1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์โดยมาสโลว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ทฤษฎี ERG ซึ่งแบ่งย่อยอีก 3 แบบ

- ความต้องการมีชีวิตอยู่รอด
- ความต้องการด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- ความต้องการในการพัฒนา

1.3 ทฤษฎีความต้องการ 3 อย่าง

1.4 ทฤษฎี 2 ปัจจัยเออร์สเบอร์ก

2. ทฤษฎีแรงจูงใจที่เป็นเชิงความคิดและกระบวนการ (Cognitive and Process Theories) เป็นการอธิบายถึงสิ่งที่ทำให้มีแรงจูงใจ อธิบายถึงเหตุที่ทำให้ทำพฤติกรรมบางอย่างออกมา

แรงจูงใจ (Motive) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า Movere (สுவัดน์ วัฒนวงศ์, 2533: 102) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า To move มีความหมายว่า เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติ การศึกษาพฤติกรรมของคนจำเป็นต้องศึกษาความเป็นมาของการแสดงออกของพฤติกรรมนั้น ๆ ส่วนหนึ่งคือการศึกษาถึงแรงจูงใจซึ่งมีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

บราวน์ (Brown, 1980: 112-113) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงหรือพลังงานผลักดัน กระตุ้น หรือเร้าความรู้สึกของบุคคลให้มีความเต็มใจในการปฏิบัติกิจกรรม เป็นสิ่งชี้ทิศทางของพฤติกรรมก่อให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายตามที่บุคคลนั้นคาดหวังเอาไว้

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1981: 314) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

อารี พันธมณี (2546: 269) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง การนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงจูงใจมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมา อาจจะเป็น รางวัล การลงโทษ การทำให้เกิดการตื่นตัว รวมทั้งทำให้เกิดความคาดหวัง เป็นต้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของบุคคลต่าง ๆ สามารถแบ่งประเภทของแรงจูงใจออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1981: 321-322) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (The Survival Motive) หมายถึง ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เช่น ความต้องการน้ำ อาหาร อุณหภูมิ

2. แรงจูงใจทางสังคม (The Social Motive) หมายถึง แรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการ (Social Needs) ของมนุษย์ในการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการตำแหน่งในสังคม ความต้องการทางเพศ ความต้องการเหล่านี้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้คนเกิดการกระทำพฤติกรรมทางสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แรงจูงใจในทางอวดตน (Ego-integrative Motives) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการสำเร็จ (Need for success) ความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ ความต้องการในการสร้างสรรค์และปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้สึกนับถือตนเอง ซึ่งจะเป็นทางให้บุคคลสามารถหลีกเลี่ยงจากการมีปมด้อยและความรู้สึกว่าตนไม่มีค่าหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ตนจะได้มีความรู้สึกว่าตนมีความสามารถ ส่วนแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจนั้นก็เพื่อบุคคลจะได้เป็นที่น่ายกย่องของคนอื่นในสังคมด้วย

อาร์ พันธ์มณี (2546: 181-182) ได้แบ่งประเภทของแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลต้องการที่กระทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยการชักจูงจากสิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ ความต้องการความสนใจ ความรู้สึกนึกคิด ซึ่งผลักดันให้เกิดพฤติกรรม

2.แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลรับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกทำให้มองเห็นเป้าหมาย เร้าให้เกิดความต้องการ และแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายนั้น ได้แก่ การเสริมแรงด้วยสิ่งล่อใจต่าง ๆ เช่น การขึ้นเงินเดือน การได้รับตำแหน่ง คำชมเชย เป็นต้น

แรงจูงใจจึงมีผลต่อการเรียนรู้พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเป็นอันมาก เพราะการที่บุคคลเกิดแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมย่อมจะทำให้พฤติกรรมหรือการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ๆ มีประสิทธิภาพและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมากกว่าบุคคลที่ไม่เกิดแรงจูงใจ อาร์ พันธ์มณี (2546: 192-196) กล่าวว่า ลักษณะของแรงจูงใจของบุคคลขึ้นกับองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ธรรมชาติของแต่ละบุคคล ทุกคนมีธรรมชาติของตนแตกต่างกับคนอื่นหรือมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย

1.1 แรงขับของบุคคล จัดว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการเกิดพฤติกรรม แรงขับเป็นสภาวะที่เกิดจากความไม่สมดุลภายในร่างกายของมนุษย์ เช่น สภาวะความต้องการอาหาร น้ำ สภาวะความตึงเครียด ความรู้สึกเจ็บปวด เป็นต้น แรงขับเกิดขึ้นได้จากลักษณะ 2 ประการ คือ แรงขับภายในร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความง่วงนอน เป็นต้น และแรงขับที่เกิดจากร่างกายภายนอก เช่น การได้รับความเจ็บปวดจากสิ่งเร้าภายนอก สภาวะความกดดันจนทำให้เกิดความตึงเครียด

1.2 ความวิตกกังวล มีผลต่อการเรียนรู้ หรือการกระทำพฤติกรรม ความวิตกกังวลจะมีความแตกต่างกันไปแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้นย่อมจะเกิดความวิตกกังวลมากขึ้น เด็กเล็ก ๆ จะไม่มีความวิตกกังวลใจแต่จะมีความกลัว เมื่ออายุมากขึ้นความกลัวจะลดลง กลายเป็นความวิตกกังวลเพิ่มขึ้นมาทันที

สถานการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมย่อมส่งผลทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจแตกต่างกัน เป็นต้นว่า ส่งผลให้บุคคลเกิดความสับสนวุ่นวายหรืออื่น ๆ และวัฒนธรรมแต่ละสังคมย่อมจะส่งผลให้พัฒนาการของผู้เรียนแตกต่างกันด้วย ลักษณะสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อแรงจูงใจ ได้แก่

1. การแข่งขัน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีความปรารถนาจะเอาชนะผู้อื่น ต้องการทำให้ตนมีสถานภาพการที่ดีขึ้น ลักษณะการแข่งขันมีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะ คือ การแข่งขันกับตนเองเป็นการแข่งขันที่ทำให้ตนเองดีขึ้นด้วยความเต็มใจ และความต้องการของตนไม่มีใครมาบังคับ ต้องการทำให้ตนมีสถานภาพการที่ดีขึ้น สำหรับการแข่งขันกับบุคคลอื่นเป็นความรู้สึกที่ต้องการเอาชนะบุคคลอื่น ให้ตนอยู่เหนือกว่าคนอื่น มักจะพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนชนะผู้อื่นเสมอ

2. ความร่วมมือ หมายถึง แรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแรงผลักดันทางสังคม มีพฤติกรรมแบบประนีประนอม ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อให้งานหรือพฤติกรรมที่มุ่งปรารถนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ฉะนั้นความร่วมมือของบุคคลจึงจัดว่าเป็น แรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น

3. การตั้งจุดมุ่งหมาย หมายถึง การที่บุคคลได้มีการตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตไว้มีผลทำให้บุคคลมีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตนตั้งไว้แต่ในบางครั้งแม้จะมีการตั้งจุดมุ่งหมายไว้ บุคคลก็ไม่สามารถกระทำเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตนตั้งไว้ได้ ด้วยเหตุนี้การตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตจึงเป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ลักษณะของการตั้งจุดมุ่งหมายมี 3 ลักษณะ คือ

3.1 การตั้งจุดมุ่งหมายรวม เป็นจุดมุ่งหมายที่มักจะมีจุดมุ่งหมายย่อย ๆ มาเกี่ยวข้อง เช่น การตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตว่าจะจะเป็นนักวาดรูปที่มีชื่อเสียงของโลก แต่ขณะนี้อายุยังน้อยจึงมีเป้าหมายย่อย ๆ หลายจุดมุ่งหมายมารวมกันคือ จะวาดรูปให้ชนะการแข่งขัน จะวาดรูปให้ได้รับคำชมจากครูจะวาดรูปให้เพื่อน ๆ ยอมรับ

3.2 การตั้งจุดมุ่งหมายระยะไกลเพื่อจุดมุ่งใดจุดมุ่งหมายหนึ่งโดยเฉพาะการตั้งจุดมุ่งหมายระยะไกลจะเกิดขึ้นกับคนที่มีวุฒิภาวะด้านสมองพอสมควร จะไม่เกิดในเด็กเล็ก

3.4 การตั้งความทะเยอทะยาน เป็นการตั้งความหวังสูงไว้และมีความพยายามมุ่งมั่นอย่างมากที่จะทำให้สำเร็จ การตั้งความหวังหรือเกิดความทะเยอทะยาน จึงเป็นแรงจูงใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมขึ้น ถ้าบุคคลตั้งความทะเยอทะยานไว้สูงเกินความสามารถของตนเองจะทำให้บุคคลเกิดความล้มเหลวได้ง่าย ทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการทำงานนั้น ๆ หรือเกิดความท้อถอย หรือถ้าตั้งความหวังไว้ต่ำกว่าความสามารถก็ไม่มีแรงจูงใจที่จะกระทำ เพราะว่าตนประสบความสำเร็จในงานนั้น ๆ ง่ายเกินไป ความยากง่ายของงานจึงส่งผลต่อแรงจูงใจ

กล่าวโดยสรุปผู้วิจัยมีความเห็นว่า แรงจูงใจ คือ สิ่งใด ๆ ที่อาจเกิดจากภายในตัวบุคคลหรือสิ่งกระตุ้นจากภายนอกมากระตุ้นหรือเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเกิดความสนใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปแสดงพฤติกรรมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดี พอใจเมื่อได้ทำสิ่งนั้นและนำไปสู่เป้าหมายของบุคคล ส่งผลให้มีความอยากทำอีกในครั้งต่อ ๆ ไป

2.4 แนวความคิดทุนทางสังคม

การจะมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนได้นั้น ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นตัวแปรให้การมีส่วนร่วมมีมากน้อยน้อย นั่นคือ ทุนทางสังคมซึ่งมีความสัมพันธ์ที่แปรผันตรงกัน โดยเมื่อในชุมชนมีทุนทางสังคมมาก การเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกิจกรรมบางอย่างร่วมกันจะมีระดับที่มากตามไปด้วย

2.4.1 ความหมายของทุนทางสังคม

ทุนทางสังคมนั้นได้มีผู้กล่าวถึงความหมาย อธิบายเกี่ยวกับรายละเอียดไว้มากมาย สามารถแบ่งได้ดังนี้

จากแนวความคิดของ PUTNAM สามารถอธิบายได้โดยแบ่งเป็นช่วงเวลาต่าง ๆ ดังนี้
(ค.ศ.1993) ความไว้วางใจกันในชุมชนที่ส่งผลทางด้านเศรษฐกิจ
(ค.ศ.1995) การสะสมทุนทางสังคมในชุมชน จะทำให้ชุมชนอยู่ได้แบบต่างตอบแทน
ไว้วางใจกัน

(ค.ศ.1999) ความไว้วางใจเป็นตัวเชื่อมสำคัญของการมีทุนทางสังคม ทำให้ความร่วมมือระหว่างกลุ่มส่งผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

(ค.ศ.2000) โดยยกตัวอย่างของประเทศอิตาลีในการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย Putnam ยกตัวอย่างแคว้น Emilia-Romagna and Tuscany ว่าคนในชุมชนมีความสนใจในประเด็นสาธารณะร่วมกัน ผู้นำที่ดี ซื่อสัตย์ เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มีความสามัคคี ไว้วางใจกัน เป็นลักษณะของการมีทุนทางสังคม ฉะนั้น เป็นไปได้ว่าทุนทางสังคมของ Putnam จะเริ่มจากคน ระบบความคิดของคน ยังมีระบบความคิดที่เป็นทางบวก ทางสร้างสรรค์ ยิ่งส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น

(ค.ศ.2001) ทุนทางสังคมทำให้การปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะทุนทางสังคมก่อให้เกิดการไว้วางใจกัน ร่วมมือกัน ในลักษณะแบบต่างตอบแทน ไม่มีใครได้ฝ่ายเดียวและไม่มีใครเสียฝ่ายเดียว

โดย Putnam นั้น จะเน้นไปที่การไว้วางใจกันเป็นส่วนสำคัญของทุนทางสังคม ในลักษณะแบบต่างตอบแทน คือไม่มีฝ่ายใดเสียเปรียบอยู่ฝ่ายเดียว ต่างฝ่ายต่างจะได้ในสิ่งที่ต้องการอยู่บ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และแนวความคิดทุนทางสังคม จาก Hanifan โดยอ้างถึงหนังสือ Rural School Community Centers อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลในสังคมที่มีระหว่างกัน ทั้งบุคคลกับบุคคล หรือจำนวนมากขึ้นในระดับครอบครัวที่ทำให้เกิดเป็น หน่วยทางสังคม โดยส่วนใหญ่ Hanifan พูดถึงมิตรภาพ ความเห็นอกเห็นใจกันในเชิงบวกที่เห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน (สรุปความมาจากวิทยานิพนธ์ ความสามารถในการนำทุนทางสังคมออกมาใช้ของชุมชนบ้านบางไพร อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม, อาทิตย์ บุคตาตวง, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2554)

ยังมีแนวความคิดของ FUKUYAMA

(ค.ศ.1995) การร่วมมือระหว่างคนสองคนขึ้นไป ในการไว้เนื้อเชื่อใจกัน มีความร่วมมือระหว่างกัน แล้วค่อยขยายต่อเองในระดับที่กว้างขึ้นเป็นสังคมมากขึ้น เช่น ข้อมูลข่าวสาร การไว้วางใจ การพึ่งพาที่เป็นเชิงต่างตอบแทนกัน เป็นแนวคิดที่เป็นไปในทางเดียวกันกับ Putnam ที่ทุนทางสังคมนั้นจะต้องมีการเชื่อใจกัน

ในส่วนแนวความคิดของ coleman

(ค.ศ.1999) ความสัมพันธ์ของคนกับคนที่มีความคาดหวังร่วมกัน มีสำนึกการไว้วางใจร่วมกัน

ในแนวความคิดของ Bechstedt และ Scott อธิบายถึงความยืดหยุ่นที่มีอยู่ในสังคม การพึ่งพากันเองภายในชุมชน สามารถขยายไปสู่แนวทางของการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

แนวคิดของปรีดี พนมยงค์ กล่าวว่า

(พ.ศ.2500) การปกครองแบบใช้ความสามัคคี ช่วยเหลือกันแบบสมัครใจ หรือ สามัคคีธรรม ซึ่งมีอยู่ในประเพณีของคนไทยอยู่แล้ว เช่น การลงแขก เกี่ยวข้าว เป็นต้น แนวคิดนี้ที่เน้นความสามัคคีในชุมชน นำมาเป็นการทำสหกรณ์ชุมชนขึ้น ในรูปแบบช่วยเหลือกัน ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้

โดยผู้ที่กล่าวถึงแนวคิดนี้เป็นคนไทย แนวคิดจึงมีความสอดคล้องใกล้เคียงกับความเป็นชุมชนในประเทศไทยได้ชัดเจน เน้นไปในเรื่องความสามัคคีที่เกิดจากความสมัครใจ การร่วมมือกันในชุมชน รวมตัวกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน ในรับผลประโยชน์ร่วมกัน

ในส่วนของแนวคิดของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี

เน้นไปทางศาสนา เป็นการพัฒนาทางด้านจิตใจไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านอื่น ๆ อาจไม่ใช่ลักษณะของทุนทางสังคมโดยตรง แต่เป็นการเสริมให้ทุนทางสังคมเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น นำมาใช้ประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งก็เป็นการเน้นย้ำถึงหลักของการที่จะมีทุนทางสังคมหรือทุนทางสังคมแบบใดที่จะมากพอให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มาร่วมมือกันแก้ไขปัญหา นั่นคือ ทศนคติ ความคิด ที่มีความต้องการจะร่วมมือกันนั้นจะมาจากความรู้สึกร่วมกัน ไม่ใช่เกิดจากคำสั่งจากภายนอก

รวมถึงทุนทางสังคมของสำนักงานกองทุนเพื่อสังคม อธิบายว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(พ.ศ.2540) มาจากวัฒนธรรมชุมชน ศาสนา ความมีน้ำใจ การช่วยเหลือกัน ที่มีอยู่แล้ว กองทุนนี้ทำให้สิ่งที่กล่าวมาชัดเจน เป็นสิ่งที่ต่อยอดได้มากขึ้น

ยังมีทุนทางสังคมในรูปแบบของสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549)

มีองค์ประกอบหลักของทุนทางสังคม 4 องค์ประกอบ ที่มีบทบาทและลักษณะการเกิดเป็น ทุนทางสังคม ดังนี้

1. คน มีบทบาทหลักในการพัฒนาประเทศ ที่ต้องได้รับการพัฒนาในทุกมิติทั้งด้าน สุขภาพ ให้คนมีร่างกายแข็งแรงสามารถดูแลตนเองได้ ด้านจิตใจให้เป็นคนที่มีจิตใจดีมีน้ำใจ เอื้ออาทร เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม มีวินัย ซื่อสัตย์ มีความเสียสละ มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรักชาติ และ ด้านสติปัญญาเพื่อให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ และ ทักษะในการประกอบอาชีพที่สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. สถาบัน มีบทบาทในการสนับสนุนและผลักดันให้เกิดพลังร่วมของคนในชุมชนและ สังคม ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานในสังคม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีต่าง ๆ รวมทั้งจิตสำนึกรู้จักผิดชอบชั่วดี รู้จักทำประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม ด้านสถาบันศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสังคมกลมเกลียวจิตใจให้ตั้งมั่นอยู่ในคุณ งามความดี สถาบันศาสนาที่เข้มแข็งจะสร้างศรัทธาให้แก่คนในสังคมและเสริมสร้างการอยู่ร่วมกัน อย่างสงบสุข ด้านสถาบันการเมืองการปกครองทำหน้าที่ดูแลให้สังคมอยู่ในระเบียบแบบแผนและให้ คนในสังคมปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดร่วมกัน รวมถึงสถาบันการศึกษาเป็นแหล่งสร้างความรู้ทาง วิชาการ ควบคุมกำกับคุณธรรม จริยธรรมให้แก่คนในสังคม โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ในด้านสถาบัน ภาครัฐกิจเอกชนจะมีความพร้อมทางด้านการบริหารจัดการบุคลากรทรัพยากรและเครือข่าย เป็นทุน ทางสังคมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมาก และสถาบันสื่อ เป็นสถาบันที่สามารถชี้แนะ และมีอิทธิพล สูงต่อพฤติกรรม ค่านิยมของคนในสังคมในวงกว้างได้

3. วัฒนธรรม เป็นวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมายาวนานและเป็นที่ยอมรับในสังคมนั้นซึ่งมี ความหลากหลายในแต่ละพื้นที่เป็นในรูปของความเชื่อ ความศรัทธา จารีตประเพณี ที่ดีงาม ค่านิยม ความเป็นไทยนอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมที่เป็นในรูปของแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถานอีกด้วย วัฒนธรรมนั้นเป็นช่วยในสังคมให้ตระหนักถึงรากเหง้าของตนเองเกิดความหวงแหนภูมิใจที่จะรักษา อนุรักษ์ และพัฒนาต่อยอดเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

4. องค์ความรู้ ประกอบด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่โดย ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเป็นศาสตร์และศิลป์ของการดำเนินชีวิตของชาวบ้านที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นฐานคิด และหลักเกณฑ์การกำหนดคุณค่าและจริยธรรมที่มีการสั่งสมสืบทอดกันมายาวนานจากคนรุ่นหนึ่งสู่ อีกรุ่นหนึ่ง จากอดีตถึงปัจจุบัน ทำให้เกิดความหลากหลายของความรู้ที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ และ สร้างสมดุลในการอยู่ร่วมกันของคนและธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูลกัน ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ที่นำมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในทางปฏิบัติได้มีความหลากหลายปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อตอบสนองเป้าหมายหรือความต้องการของชุมชนได้ เช่น ความต้องการของตลาด และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้อย่างเหมาะสม เป็นต้น

ในแนวความคิดทุนทางสังคมนั้น Bourdieu ถือเป็นนักคิดคนแรกที่เสนอคำว่า “ทุนวัฒนธรรม” ขึ้นมาควบคู่กับคำว่า “ทุนทางสังคม” โดย ใน Collins Dictionary of Sociology ได้ อธิบายความหมายของทุนวัฒนธรรมไว้ว่า “ผู้ปกครองชนชั้นกลางลงทุนทางวัฒนธรรมให้ลูกหลานมีความสามารถในการใช้ภาษาและวัฒนธรรม (ทุนวัฒนธรรม) เมื่อมีทุนทางวัฒนธรรมก็ได้เปรียบกลุ่มอื่น ทำให้สามารถเข้าสู่อาชีพที่ต้องการและมีความชอบธรรมที่จะมีส่วนได้ประโยชน์จากทุนเศรษฐกิจมากกว่าผู้อื่น ชนชั้นปกครองสามารถใช้สัญลักษณ์ของทุนวัฒนธรรมในรูปภาษาและวัฒนธรรมในการครอบงำผู้อื่น ชนชั้นล่างที่ไม่มีทุนวัฒนธรรมจะถูกตัดโอกาสดี ๆ หลายออกไป” (Jary & Jary, 1991 อ้างถึงใน อมรา พงศาพิชญ์, 2543: 7)

นิยาม "ทุนทางสังคม"

Dewey ในหนังสือชื่อ The School and Society ได้กล่าวถึง ทุนทางสังคม (social capital) ในฐานะที่สังคมมีบทบาทต่อประสบการณ์ของเด็ก ช่วยให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้

Jacobs เป็นคนแรกที่ได้ให้ความหมาย "ทุนทางสังคม" ไว้โดยนัยว่า หมายถึง มูลค่าของการทำงานเป็นเครือข่าย (networks) โดยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายเพื่อนบ้าน คุณค่าของทุนทางสังคมไม่สามารถจะมีทุนอย่างอื่นมาทดแทนได้ หากทุนทางสังคมหายไปไม่ว่าจากสาเหตุใด มูลค่าหรือผลประโยชน์ที่เคยได้รับก็จะหายไป

Bourdieu ให้ความหมายว่า ทุนทางสังคม หมายถึง ทรัพยากรซึ่งมีศักยภาพทั้งหมดที่มีอยู่ซึ่งเชื่อมต่อเข้ากับความเป็นเจ้าของเครือข่ายที่เหนียวแน่นคงทนซึ่งมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ซึ่งระบบสถาบันที่มีความร่วมมือกันหรือคุ้นเคยกันหรือไม่มากก็น้อย และ Bourdieu ยังได้อธิบายว่า ทุนทางสังคมเกิดขึ้นจากความผูกพันทางสังคมและอาจมีลักษณะเป็นรูปแบบที่เป็นสถาบัน

Baker ให้ความหมายว่า ทุนทางสังคม เป็นทรัพยากรที่เกิดจากโครงสร้างสังคมที่มีรูปแบบเฉพาะ และมีการนำมาใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ให้แก่สมาชิกของสังคม โดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม

Cole man อธิบายว่า ความหมายของทุนทางสังคมกำหนดจากหน้าที่ของมัน ซึ่งไม่ใช่มีเพียงประการเดียวแต่มีลักษณะร่วมกันสองประการ คือ โครงสร้างทางสังคม และสิ่งที่ช่วยให้สมาชิกของสังคมแต่ละคนได้รับความสะดวกสบายภายในโครงสร้างของสังคมนั้น

Box man อธิบายว่า ทุนทางสังคมกำหนดจากจำนวนของประชาชนที่คาดหวังว่าจะจัดการสนับสนุนและทรัพยากรซึ่งคนเหล่านั้นมีและพร้อมที่จะนำออกมาใช้'

Bourdieu and Wacquant ให้ความหมายว่า ทูทางสังคม หมายถึง ทรัพยากรทั้งหมด ทั้งที่เป็นของจริงและเสมือนจริง ซึ่งเกิดกับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจากการร่วมกันเป็นเจ้าของ เครือข่ายที่ถาวรซึ่งอาจมีความสัมพันธ์เชิงสถาบันระหว่างสมาชิกของสังคมอยู่ด้วยไม่มากนักน้อย

2.4.2 แนวคิดและทฤษฎีอธิบาย "ทุนทางสังคม"

ในการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทุนทางสังคม จะเห็นว่า มีความแตกต่างกันไปในแต่ละ ทักษะของนักทฤษฎีอันเป็นผลมาจากการให้นิยามที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ในนิยามต่าง ๆ จะมี องค์ประกอบที่เหมือนกันอยู่ 3 ส่วน คือ ความสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์ (สังคมวิทยาและ วัฒนธรรม) เครือข่ายสังคม (โครงสร้างทางสังคม) และผลประโยชน์จากความสัมพันธ์และเครือข่าย ทางสังคม ประเภทของทุนทางสังคม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทุนทางสังคม จึงมีมากมายแตกต่างกันไปตามนิยามที่นักวิชาการ ได้กำหนดใช้ ซึ่งจะได้รวบรวมนำมาเสนอในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ พัฒนาการของแนวคิดทุนทางสังคม ความสำคัญของ ทุนทางสังคม การวัดทุนทางสังคม และการสร้างทุนทางสังคม ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการของแนวคิดทุนทางสังคม

Adam and Roncevic เป็นแนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมที่ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่มีประวัติ ความเป็นมาเชิงวิชาการอยู่มากมายมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19 ความคิดเห็นเหล่านั้นมา จากนักวิชาการต่าง ๆ เช่น Tocqueville, J.S. Mill, Toennies, Durkheim, Weber, Locke, Rousseau นอกจากนี้ Adam and Roncevic ยังได้เสนอว่าทุนทางสังคมเกี่ยวข้องกับแนวคิดประชา สังคมและความเชื่อมโยงทางสังคมส่วน Watson and Papamarcos เสนอว่า แนวคิดทุนทางสังคม สืบเนื่องมาจากนักคิดที่สำคัญ เช่น Durkheim, Simmel, Marx และ Weber จากทฤษฎีการ แลกเปลี่ยนทางสังคม (social exchange theory) และทฤษฎีพันธะทางจิตวิทยา (psychological contract theory) ขณะที่แนวคิดของ Coleman ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากความเชื่อของ Portes and Landolt เห็นว่า จุดเริ่มต้นของแนวคิดทุนทางสังคมมาจากสังคมวิทยาดั้งเดิมในยุคศตวรรษที่ 19 ดังที่ Durkheims ได้กล่าวถึงชีวิตทางสังคมของมนุษย์ว่าเป็นวิถีที่ทำลายความเป็นส่วนตัว และ แนวคิดของ Brewer (อ้างถึงใน Coleman) ที่ได้กำหนดลักษณะที่เชื่อมโยงกันระหว่างแนวคิดของ อริสโตเติลและนักปรัชญากรีกอื่น ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมพลเมืองและทฤษฎีทุนทางสังคม"

นักวิชาการส่วนมากยอมรับว่า Hanifan เป็นผู้ที่ใช้คำว่าทุนทางสังคมเป็นคนแรก แม้ว่า จะมีผู้พบว่า Dewey ได้เคยใช้คำว่า social capital ไว้ในหนังสือของเขามาตั้งแต่ปี ค.ศ.1899 แล้วก็ตาม แต่ Dewey ก็ไม่ได้ให้นิยาม ความหมายไว้ Hanifan ในฐานะที่เป็นนักปฏิรูปสังคม ได้ใช้คำว่า ทุนทางสังคมเพื่ออธิบายถึงค่าความนิยม การคบหา ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และการมี ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับกลุ่มบุคคลและครอบครัวนอกจากนี้ Woolcock and Narayan ยัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล่าวถึงว่า Hanifan ได้ใช้คำว่า 'ทุน' เพื่อเน้นความสำคัญของโครงสร้างทางสังคมในเชิงธุรกิจและ เศรษฐศาสตร์ที่มีต่อบุคคลทั้งสองได้ให้คำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงานของ Hanifan มากขึ้น ซึ่ง ระบุว่าคำที่ใช้ในการอธิบายความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ของโรงเรียนสามารถอธิบายได้ว่าเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดในชีวิตประจำวันของผู้ประชาชน คือ ค่า ความนิยม มิตรภาพ ความเห็นอกเห็นใจและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างปัจเจกบุคคลและ ครอบครัวซึ่งประกอบขึ้นเป็นหน่วยทางสังคมความเห็นอกเห็นใจและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ระหว่างบุคคลและครอบครัวที่ก่อรูปขึ้นเป็นหน่วยของสังคม ถ้าบุคคลแต่ละคนมาคบหาติดต่อกับ เพื่อนบ้านของเขาและพวกเขาพบกับเพื่อนบ้านอื่น ๆ ก็จะทำให้เกิดการสะสมของทุนทางสังคมซึ่งอาจจะ ช่วยตอบสนองความต้องการทางสังคมของเขาได้ทันที และอาจจะช่วยเพิ่มศักยภาพทางสังคมได้เพียงพอที่จะปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในชุมชนทั้งหมดได้

จากพัฒนาการของแนวคิดทุนทางสังคม อาจสรุปได้ว่า ทุนทางสังคมเริ่มจากการที่ มนุษย์ทำลายความเป็นส่วนตัว และก้าวเข้าสู่การรวมตัวกันเป็นสังคม เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม ซึ่งการรวมตัวและเชื่อมโยงกันจะมีรูปแบบเป็นเครือข่าย อันจะช่วย ให้สมาชิกของสังคมเกิดประโยชน์ร่วมกัน

2. ประโยชน์และความสำคัญของ ทุนทางสังคม

ความสำคัญของทุนทางสังคมเห็นได้ชัดจากงานวรรณกรรมที่นักวิชาการได้ศึกษาเพื่อให้ เห็นความสำคัญของทุนทางสังคมอย่างกว้างขวางจากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจสังคม (socioeconomic phenomena) ดังที่ Adam and Roncevic ได้เสนอไว้ว่า แม้จะมีปัญหาเกี่ยวกับ นิยามของทุนทางสังคมเช่นเดียวกับการนำไปปฏิบัติแต่ทุนทางสังคมก็ได้ช่วยอำนวยความสะดวกใน การสืบสวนที่สำคัญมากและมีการอภิปรายเชิงทฤษฎี ซึ่งได้มีการกระตุ้นให้มีการพิจารณาความสำคัญ ของความสัมพันธ์ของมนุษย์ใหม่ในรูปแบบของเครือข่ายหรือรูปแบบองค์กร เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตและ ความสำเร็จของการพัฒนา

Fine, Jack and Jordan และ Montgomery เสนอว่า ผลประโยชน์จากการประยุกต์ ทุนทางสังคมมีกว้างขวาง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทุนทางสังคม ทั้งนี้ จากการศึกษาวิจัย เรื่องนี้ ชี้ให้เห็นว่า ทุนทางสังคมมีประโยชน์และมีอิทธิพลทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

Ald ridge, Halpern ได้เสนอว่า ความสำคัญของทุนทางสังคมในด้านผลลัพธ์เชิง เศรษฐกิจและสังคมนั้นจำเป็นจะต้องมีการพิจารณาอย่างระมัดระวัง เพราะการประเมินผลกระทบใน รูปของตัวแบบมักจะเกิดความคลุมเครือได้ เนื่องจากยังไม่มีเครื่องมือประเมินที่ดีพอ จึงทำให้การ วัดผลประโยชน์จากทุนทางสังคมไม่ค่อยชัดเจนนัก ซึ่งมาจากเหตุ 2 ประการคือ แนวคิดทุนทางสังคม ยังไม่ชัดเจน และความผิดพลาดจากการเลือกใช้เครื่องมือประเมิน

3. ประเภทของทุนทางสังคม

ทุนทางสังคมสามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวคิด คือ แนวคิดหนึ่งแบ่งเป็น bridging capital และ bonding capital อีกแนวคิดหนึ่งแบ่งเป็น structural social capital และ cognitive social capital ซึ่งได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของทุนทางสังคมทั้งสองแบบมากล่าวได้ว่า Aldridge, Halpern ได้แบ่งทุนทางสังคมออกเป็นสองชนิด ได้แก่ Bonding ซึ่งหมายถึง ทุนทางสังคมในแนวนอน (horizontal) ซึ่งทุกคนในสังคมจะมีความเท่าเทียมกัน ในขณะที่ Bridging จะหมายถึง ทุนทางสังคมในแนวตั้ง ที่บุคคลซึ่งอยู่ต่างชนชั้นกัน มาอยู่ร่วมกันในระหว่างชุมชน

และ Narayan and Pritchett ได้อ้างถึงทุนทางสังคมประเภท bonding capital ในฐานะเป็นท้องถิ่นซึ่งสามารถพบได้ในสังคมชนบทที่เป็นชุมชนเดียวกันหรืออยู่ติดกัน ซึ่งทุนทางสังคมประเภท bridging capital ยังขยายรวมไปถึงปัจเจกบุคคลและองค์กรที่อยู่ห่างไกล bridging capital จะมีระดับความไว้วางใจกันต่ำ ซึ่งตรงกันข้ามกับ bonding capital ที่มีระดับความไว้วางใจกันสูง

ส่วน Uphoff and Wjayaratna ได้แบ่งประเภททุนทางสังคมออกเป็นทุนทางสังคมเชิงโครงสร้าง (structural social capital) และทุนทางสังคมเชิงการรับรู้ (cognitive social capital) กล่าวคือ ทุนทางสังคมเชิงโครงสร้างเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เกิดประโยชน์จากการทำงานร่วมกันโดยผ่านบทบาทและเครือข่ายทางสังคมที่มีการจัดตั้งโดยมีกฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ และสิ่งที่มีอยู่เดิมเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ส่วนทุนทางสังคมเชิงการรับรู้จะมีคุณค่า ทศนคติ และความเชื่อในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มกัน

นอกจากนี้ การแบ่งประเภททุนทางสังคมดังกล่าวยังสามารถมองลงไปรายละเอียดได้มากขึ้น เช่น ทุนทางสังคมนั้นมีพื้นฐานความผูกพันเข้มข้น (intensive and repeated) หรืออ่อนแอ (temporary and contingent) เป็นแนวตั้ง ที่มีปฏิบัติการเป็นรูปแบบ หรือเป็นแนวนอนที่ไม่มีการรวมศูนย์อำนาจเนื่องจากการรวมของภาคพลเมืองทุนทางสังคมเป็นแบบเปิดกว้าง (open) ในการเป็นสมาชิกของภาคพลเมือง หรือเป็นแบบปิด (closed) ที่มีการจำกัดหรือควบคุมการเข้าเป็นสมาชิก ทุนทางสังคมเป็นแบบการกระจายตัวตามสภาพภูมิศาสตร์ (geographically dispersed) หรือเป็นแบบจำกัด (circumscribed) ทุนทางสังคมเป็นแบบมีเครื่องมือ (instrumental) ซึ่งสมาชิกจะมีหลักประกันทางสังคมตามที่แต่ละคนต้องการ) หรือเป็นทุนทางสังคมแบบมีหลักการที่สมาชิกจะมีความเป็นปึกแผ่นกลุ่มก้อน ซึ่ง Heffron ได้มีการแบ่งประเภททุนทางสังคมในลักษณะต่าง ๆ ไว้ นั่นเป็นสิ่งที่ต้องนำไปศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับต่อไป

จากหลากหลายแนวความคิดในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถอธิบายแนวความคิดของทุนทางสังคมได้ว่า เป็นคำในเชิงนามธรรม พุดถึงสภาวะภายในจิตใจ ความคิดคนที่ส่งผลเป็นพฤติกรรมภายนอก ที่เห็นได้จากการกระทำความดี ความผูกพัน ประเพณี ความไว้วางใจ ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ซึ่งเป็นสิ่งที่วัดได้ยาก แต่ถ้าหากทำให้เกิดทุนทางสังคมในการกระทำความดีร่วมกันได้ ทุนทางสังคมถือเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมที่เป็นปัญหาร่วมกันได้ รวมถึงจะมีความยั่งยืน ในการร่วมกันแก้ปัญหาอีกด้วยถ้าหากมีทุนทางสังคมเป็นพื้นฐาน

และโดยความเห็นของผู้วิจัยพบว่า การให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ได้เมื่อไร การทำให้เกิดการมีส่วนร่วมเรื่องอื่น ๆ ก็จะทำได้ง่ายขึ้น เพราะมีการจัดการและกระตุ้น ความเข้มข้นของทุนทางสังคมในชุมชนนั้น ๆ แล้ว ดังนั้น ทุนทางสังคมเป็นสิ่งที่ยิ่งนำมาใช้ยิ่งมีเพิ่ม เป็นต้นทุนที่ไม่มีวันหมด นั่นคือ คน ความสัมพันธ์ของคนระหว่างกัน ที่มีหัวใจไว้วางใจกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อเป้าหมายร่วมกัน อาจมีทุนทางสังคมอยู่แล้ว นำมาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา และอาจเป็นไปได้ว่าใช้ทุนทางสังคม กระตุ้นให้มีทุนทางสังคมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาได้เช่นกัน และในทุก ความสัมพันธ์ ถ้ามีทุนทางสังคมระหว่างกัน การจัดการ การร่วมมือ การมีส่วนร่วม การแก้ไขต่าง ๆ ก็ จะสามารถแก้ไขได้อย่างลุล่วงและประสบความสำเร็จ

ภาพที่ 2.3 แสดงแนวคิดทุนทางสังคมจากการทบทวนวรรณกรรมของผู้วิจัย

จากแผนภาพที่ 2.3 สามารถอธิบายตามหลักของการลำดับขั้นทุนทางสังคมได้ว่า

ระดับที่ 1 bonding เป็นการเกิดทุนทางสังคม ในการไว้วางใจ ความเชื่อใจในกลุ่มเดียวกัน

ระดับที่ 2 bridging เป็นความสัมพันธ์ที่มีทุนทางสังคมเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มที่มีความ

แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

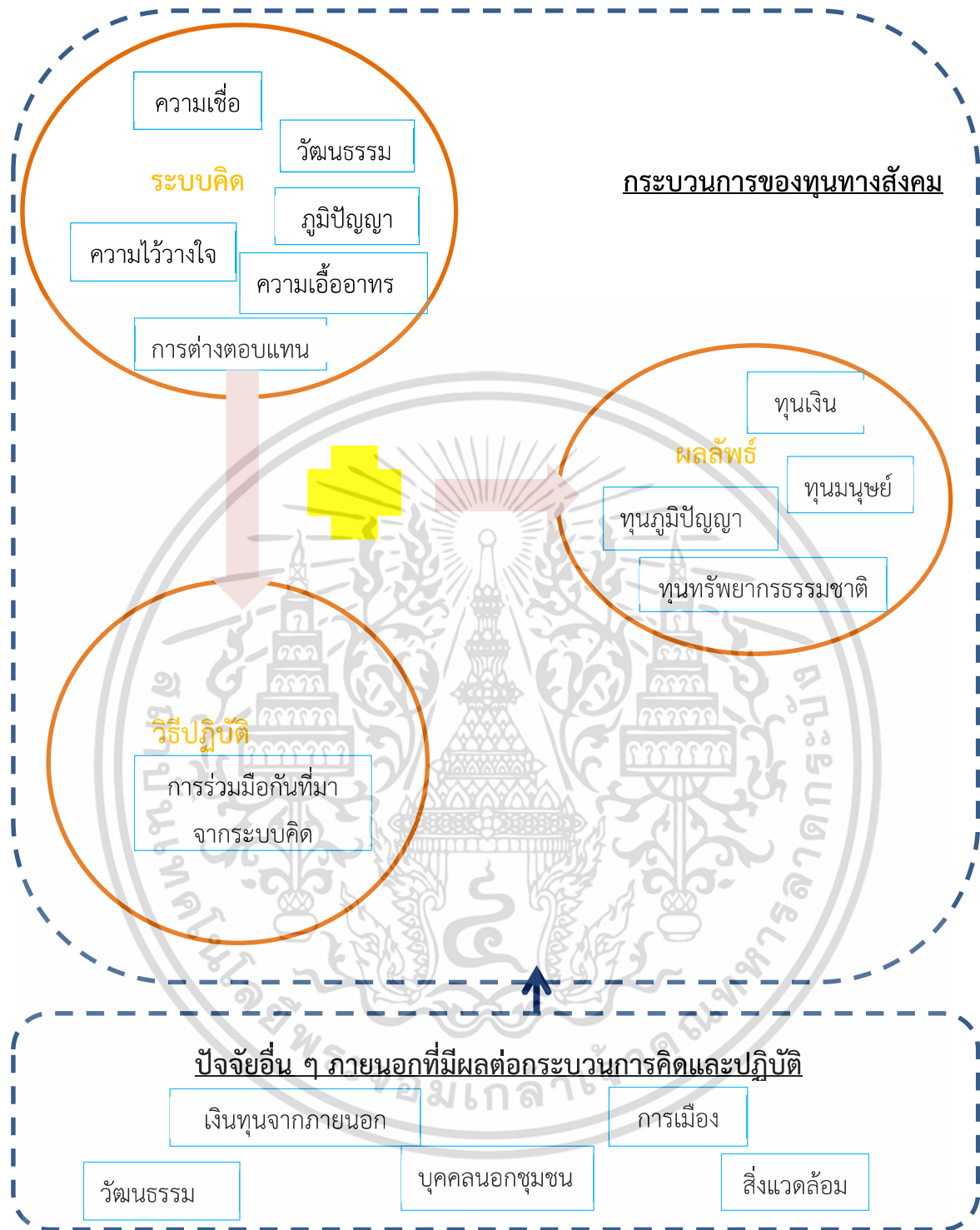
ระดับที่ 3 linking เป็นในระดับทุนทางสังคมของคนแต่ละกลุ่มที่มีการเชื่อมต่อขยายการพัฒนาไปสู่ภายนอก ด้วยการที่หน่วยงานเข้ามามีบทบาทสนับสนุนหรือกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมกันของคนในแต่ละกลุ่ม และ

ระดับที่ 4 social capital เป็นระดับที่ทุนทางสังคมที่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

และสามารถอธิบายกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมได้ว่ากระบวนการเกิดทุนทางสังคมนั้นเกิดจากระบบคิดที่เป็นเรื่องของความเชื่อ ความวางใจ ที่มีอยู่ภายในแล้วแสดงออกมาภายนอกในเชิงปฏิบัติออกมาเป็นการร่วมมือกัน เมื่อระบบคิดกับระบบปฏิบัติร่วมกัน จะส่งผลให้เกิดเป็นทุนทางสังคมในหลาย ๆ ด้านได้ เช่น ทุนภูมิปัญญา ทุนมนุษย์ หรือทุนทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น โดยมีปัจจัยอื่น ๆ จากภายนอกเข้ามามีผลต่อกระบวนการของทุนทางสังคมนี้นี้ด้วยว่าจะทำให้เพิ่มทุนที่มีหรือลดลงได้ตามแผนภาพที่ 2.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 แสดงกรอบแนวคิดทุนทางสังคมโดยสรุปของผู้วิจัยจากการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 การกำหนดพื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้จะเป็นการศึกษาการบริหารการจัดการขยะในชุมชนไม่กวดดินที่ระยะต้นทาง ตำบลไม่กวดดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีประชากรทั้งหมด 1,829 คน (อ้างอิงเอกสารของเทศบาลตำบลไม่กวดดิน ปี 2561)

3.2 วิธีการศึกษา

การศึกษาพื้นที่กรณีศึกษานี้จะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ที่จะสำรวจทุกหน่วย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ตีความ รายงานข้อมูล เพื่อนำมาแก้ปัญหานั้น ๆ ต่อไป และเป็นการศึกษาแบบเฉพาะกรณี (case study) ที่รวบรวมข้อเท็จจริงเฉพาะบุคคล เฉพาะเรื่องหรือหน่วยงานนั้น ๆ ทุกแง่มุม จะศึกษาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงอธิบาย เพื่อหาเหตุมาอธิบายว่าเกิดผลได้อย่างไร และยังเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มีการบรรยายสถานการณ์ สภาพแวดล้อม ปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาความโดยนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เชื่อมโยงเข้ากับทฤษฎี และความสัมพันธ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

มีวิธีการศึกษา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลมาสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ปฐมภูมิ (primary data)

- สอบถามและสัมภาษณ์ข้อมูลโดยจะสอบถามประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐบาล และส่วนอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะภายในชุมชนไม่กวดดิน

- สำรวจและสังเกตลักษณะกายภาพของพื้นที่โดยรอบ

2. ทุตติภูมิ (secondary data)

- รวบรวมเอกสารและรายงานข้อมูลสถิติการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง คือมีการเตรียมคำถามไว้บางส่วน และถามกับผู้ถูกสัมภาษณ์ในสถานการณ์นั้น ๆ ด้วย โดยจะถามผู้เชี่ยวชาญจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มที่อยู่ในวงจรกิจกรรมการชยะ
2. แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็น
3. แบบสำรวจในการประเมินลักษณะทางกายภาพของพื้นที่

3.4 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา แบ่งกลุ่มคนสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามตามการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดการชยะตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละกลุ่มต้องปฏิบัติ

1. หน่วยงานรัฐ - หน่วยงานส่วนกลาง
- หน่วยงานส่วนท้องถิ่น
2. เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล
3. ผู้นำชุมชนที่ 1, ผู้นำชุมชนที่ 2 และผู้นำชุมชนที่ 3
4. ประชาชนในชุมชนด้วยการแจกแบบสอบถามในลักษณะสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental sampling)

เลือกวิธีการที่จะสอบถาม สัมภาษณ์ โดยแบ่งตามประเภท ตำแหน่ง บทบาทหน้าที่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการชยะ ไม่คำนึงถึงอายุ เพศ การศึกษา

ในพื้นที่ที่เป็นกรณีศึกษาแบ่งเป็น 3 กลุ่มหรือ 3 ชุมชน ตามที่เทศบาลตำบลไผ่กองดินกำหนด โดยมีประชากรทั้งหมด 1,829 คน แบ่งเป็น ชุมชนย่อยที่ 1 มีจำนวนประชากร 507 คน ชุมชนย่อยที่ 2 มีจำนวนประชากร 893 คน และชุมชนย่อยที่ 3 มีจำนวนประชากร 421 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อแบ่งตามประเภท ตำแหน่ง บทบาทหน้าที่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการ ชยะ โดยจำนวนคนที่สุ่มหากกลุ่มตัวอย่างเป็นคนในชุมชนรวมถึงวัด โรงเรียนที่มีการเข้าร่วมโครงการในการบริหารการจัดการชยะที่ต้นทางอีกด้วย ทำการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งสัดส่วนตามจำนวนร้อยละ จากจำนวนประชากรทั้งหมด 3 ชุมชน มีจำนวนประชากร 1,829 คน คิดเป็น 100% คำนวณหากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี YAMANE

จะได้ว่า $n = N/1+Ne^2 \longrightarrow 1829/1+(0.05)^2 \longrightarrow 328.218$ คน
หรือ 329 คน

โดย 329 คน คือจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา เป็นสัดส่วน 100 % แล้วทำการแบ่งจำนวนย่อยในแต่ละชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ตามสัดส่วนจะสามารถแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

ชุมชนย่อยที่ 1 มีจำนวนประชากร 507 คน คิดเป็นสัดส่วน 28 % ของจำนวนประชากร 329 คน จะได้ว่าต้องทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างในชุมชนย่อยที่ 1 ทั้งหมด 92.12 คน หรือ 93 คน

ชุมชนย่อยที่ 2 มีจำนวนประชากร 893 คน คิดเป็นสัดส่วน 49 % ของจำนวนประชากร 329 คน จะได้ว่าต้องทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างในชุมชนย่อยที่ 2 ทั้งหมด 161.21 คน หรือ 162 คน

ชุมชนย่อยที่ 3 มีจำนวนประชากร 421 คน คิดเป็นสัดส่วน 23 % ของจำนวนประชากร 329 คน จะได้ว่าต้องทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างในชุมชนย่อยที่ 3 ทั้งหมด 75.67 คน หรือ 76 คน

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างของคนในชุมชนแบบแบ่งเป็น 3 ชุมชนย่อย ทั้งหมดที่ต้องสอบถามและสัมภาษณ์เป็นจำนวน 331 คน

3.5 ตัวแปรของการศึกษา

จากวัตถุประสงค์และสมมติฐานสามารถหาตัวแปรได้โดยแบ่งเป็น

ตัวแปรต้น คือ ระดับการมีส่วนร่วม และ ระดับของทุนทางสังคม

ตัวแปรตาม คือ ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ และลักษณะของข้อมูลประชากร โดยทั่วไป

และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นที่ในการแบ่งหน้าที่สภาพพื้นที่ การจัดวางพื้นที่ในส่วนที่เป็นพื้นที่สำหรับการบริหารการจัดการชยะของชุมชนไม่กวดดิน

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เป็น การสอบถาม การสัมภาษณ์นั้น ใช้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนไม่กวดดินในการบริหารการจัดการชยะในระยะต้นทาง และเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดข้อจำกัดและศักยภาพในการบริหารจัดการชยะที่สำเร็จได้ในระยะต้นทางของชุมชนไม่กวดดิน รวมถึงเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการชยะแบบครบวงจรให้สำเร็จแบบยั่งยืน แล้วนำมาทำการรวบรวมข้อมูล สรุปด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อหาค่า น้ำหนักของผลการวิจัยเป็นร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 แบบสอบถามในงานวิจัย

แบบสอบถามถูกสร้างขึ้นด้วยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สังเกตและการทบทวนวรรณกรรม โดยลักษณะโครงสร้างของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) คำถามที่ใช้ในการสอบถามและสัมภาษณ์จากการตั้งสมมติฐานและวัตถุประสงค์ของการศึกษางานวิจัยนี้ แบ่งเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรที่อยู่ในชุมชนใฝ่กอดดิน

- เพศ
- อายุ
- อาชีพ
- ระดับการศึกษา
- รายได้
- ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน
- การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่ระยะต้นทางภายในชุมชนใฝ่กอดดิน

- มีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้คนที่ไม่สนใจเข้าร่วมหันมาเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการขยะที่ต้นทาง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทุนทางสังคมที่มีในชุมชนใฝ่กอดดิน

- ใครเป็นผู้ริเริ่มเกี่ยวกับการจัดการขยะ เริ่มตั้งแต่เมื่อไร หรือโครงการที่คิดจะมีการบริหารจัดการจัดการขยะเกิดขึ้นได้อย่างไร
- อะไรเป็นจุดเริ่มต้นในการหันมาสนใจในเรื่องการจัดการขยะ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการคัดแยกขยะที่ระยะต้นทาง

- วิธีการ กระบวนการเป็นอย่างไร ทำอะไรบ้างในการจูงใจให้คนหันมาสนใจในเรื่องการจัดการขยะ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้การจัดการขยะของคนในชุมชน

- ความรู้ในการบริหารจัดการขยะได้มาอย่างไร จากที่ไหน และทำอย่างไร

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ

- ที่ผ่านมามีได้รับรางวัลอะไรบ้าง รางวัลมีอายุนานเท่าใด ไม่ทำต่อเนื่องได้หรือไม่
- ใช้ระยะเวลายาวนานแค่ไหน ถึงเริ่มมีคนสนใจในการจัดการขยะ
- เห็นประโยชน์อะไรของการจัดการขยะ ถึงได้ทำต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเกณฑ์ที่จะวัดว่าการจัดการขยะในชุมชนไผ่กองดินประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากจำนวนปริมาณขยะในชุมชนไผ่กองดินที่ลดลงจนได้รับรางวัล จำนวนคนที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการเพิ่มขึ้น และความรู้ ความเข้าใจของคนในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ระยะต้นทางมีมากขึ้นด้วย

3.7 วิธีการเก็บข้อมูล

1. แจกแบบสอบถามให้กับประชากรที่อยู่ในชุมชนไผ่กองดินทั้ง 3 ชุมชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 329 คน
2. เก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ ลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและจากการสำรวจสังเกต ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2561 ถึง 31 มกราคม 2562

3.8 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการประมวลผลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ทางคอมพิวเตอร์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างคู่มือลงรหัส
2. นำแบบสอบถามมาลงรหัสตามแบบฟอร์ม
3. ข้อมูลที่มีการลงรหัสแล้ว จะถูกบันทึกลงโปรแกรม SPSS
4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าฐานนิยม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อจำแนกข้อมูลทั่วไป การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ทูทางสังคมที่มีในชุมชนไผ่กองดิน และแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะที่ระยะต้นทาง

บทที่ 4

กรณีศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่การศึกษาในชุมชนไผ่กองดิน

ทำการศึกษากรณีตัวอย่างที่ชุมชนไผ่กองดินในตำบลไผ่กองดิน ตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาหม่า จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศไทย เดิมมีชื่อว่า ทวารวดีศรีสุพรรณภูมิหรือพันธุมบุรี ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำท่าจีนแถบบริเวณตำบลรั้วใหญ่ไปถึงตำบลพิหารแดง ต่อมามีการชักชวนให้ข้าราชการจำนวน 2,000 คนบวช มีการตั้งชื่อเมืองใหม่ว่า สองพันบุรี ในสมัยพระเจ้าอู่ทอง ได้สร้างเมืองมาทางฝั่งใต้หรือทางตะวันตกของแม่น้ำท่าจีนมีชื่อว่า เมืองอู่ทอง จนมาในสมัยขุนหลวงพะงั่วจึงเปลี่ยนชื่อเป็น เมืองสุพรรณบุรี ที่ตั้งของจังหวัดสุพรรณบุรี ในสมัยอู่ทองตั้งอยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำสุพรรณบุรีหรือแม่น้ำท่าจีน แต่ในปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลท่าพี่เลี้ยงทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำสุพรรณบุรี โดยอาณาเขตของจังหวัดสุพรรณบุรีแบ่งเป็น

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดอ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดกาญจนบุรี

และเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีแบ่งตามการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
2. อำเภอเดิมบางนางบวช
3. อำเภอด่านช้าง
4. อำเภอบางปลาหม่า
5. อำเภอศรีประจันต์
6. อำเภอดอนเจดีย์
7. อำเภอสองพี่น้อง
8. อำเภอสามชุก
9. อำเภออู่ทอง
10. อำเภอหนองหญ้าไซ

4.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบสูง โดยมีความลาดเทระหว่าง 0-3 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของจังหวัด ตลอดแนวตั้งแต่เหนือจรดใต้ บริเวณพื้นที่ต่ำสุดอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ คือ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 3 เมตร ส่วนทางเหนือของจังหวัดอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 10 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุพรรณบุรีใช้ทำนาข้าวมีแม่น้ำลำคลองหนองบึงอยู่ทั่วไป แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านจากเหนือสุดถึงใต้สุด ได้แก่แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูร้อนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ฤดูฝนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียพัดผ่านมาในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้อากาศมีความชุ่มชื้นมีฝนตกโดยทั่วไป ฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป ในปี 2546 อุณหภูมิสูงสุด 39.3 องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคมอุณหภูมิต่ำสุด 15.7 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม ปริมาณน้ำฝนทั้งปี วัดได้ 1,084.5 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 107 วัน

โดยชุมชนไผ่กองดินนั้นมีเขตการปกครองขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่กองดิน โดยมีเทศบาลตำบลไผ่กองดินเป็นหน่วยงานตรงกับคนในชุมชน ในชุมชนไผ่กองดินมีทั้งหมด 3 ชุมชน แบ่งเป็นหมู่บ้าน 2 หมู่ คือ หมู่ 3 กับ หมู่ 4 ตามการกำหนดของกรมส่งเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ชุมชนไผ่กองดิน จัดอยู่ในระดับชุมชนขนาดเล็ก

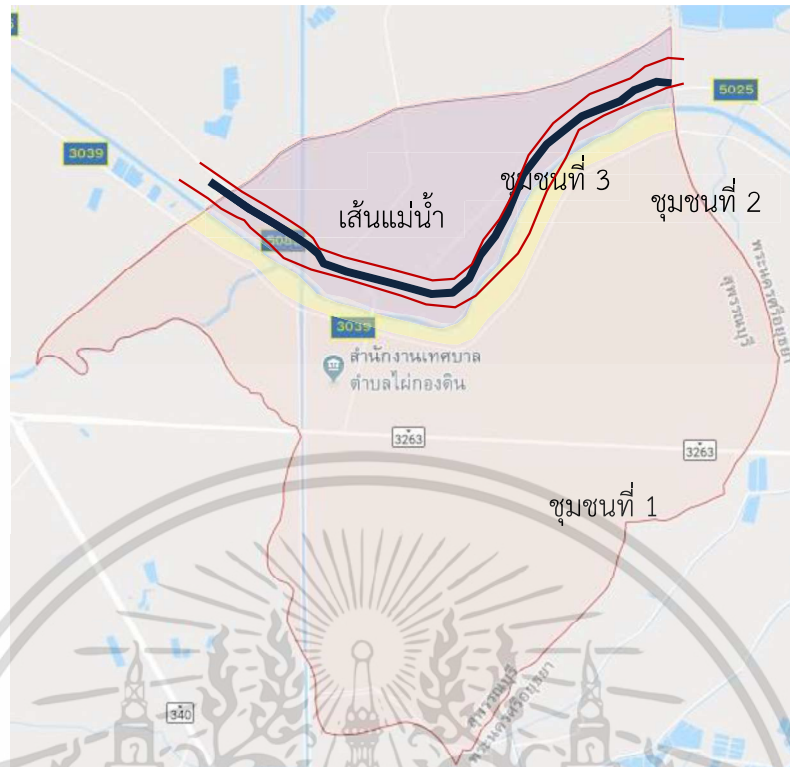
ทางเทศบาลตำบลไผ่กองดินได้แบ่งประเภทเป็นแบบชุมชนตามสภาพพื้นที่เป็น 3 ชุมชนย่อย

ชุมชนที่ 1 (ชุมชนเมือง)

ชุมชนที่ 2 (ชุมชนริมน้ำ)

ชุมชนที่ 3 (ชุมชนชนบท)

โดยมีพื้นที่ทั้งตำบล 3.5 ตารางกิโลเมตร และมีจำนวนประชากรในตำบลทั้งหมด 1,826 คน

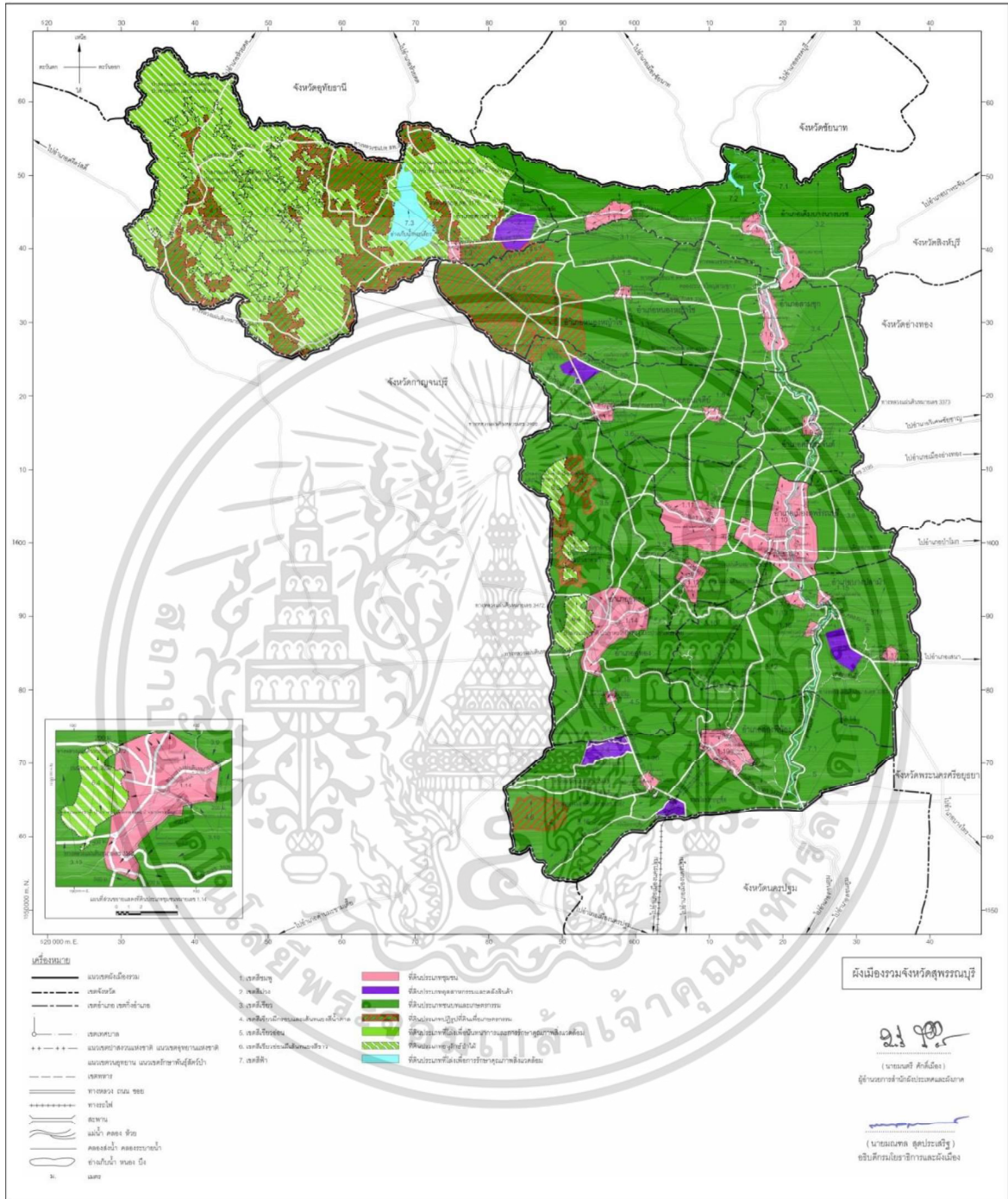

ภาพที่ 4.1 แสดงพื้นที่เป็น 3 ชุมชนย่อยของชุมชนไผ่ทองคำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนที่ดินจำแนกประเภททำเกษตรกรรม
โทที่จับกับผังเมืองรวมจังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2560

มาตราส่วน 1 : 250,000
0 5 10 20 กิโลเมตร

ภาพที่ 4.2 แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดสุพรรณบุรี

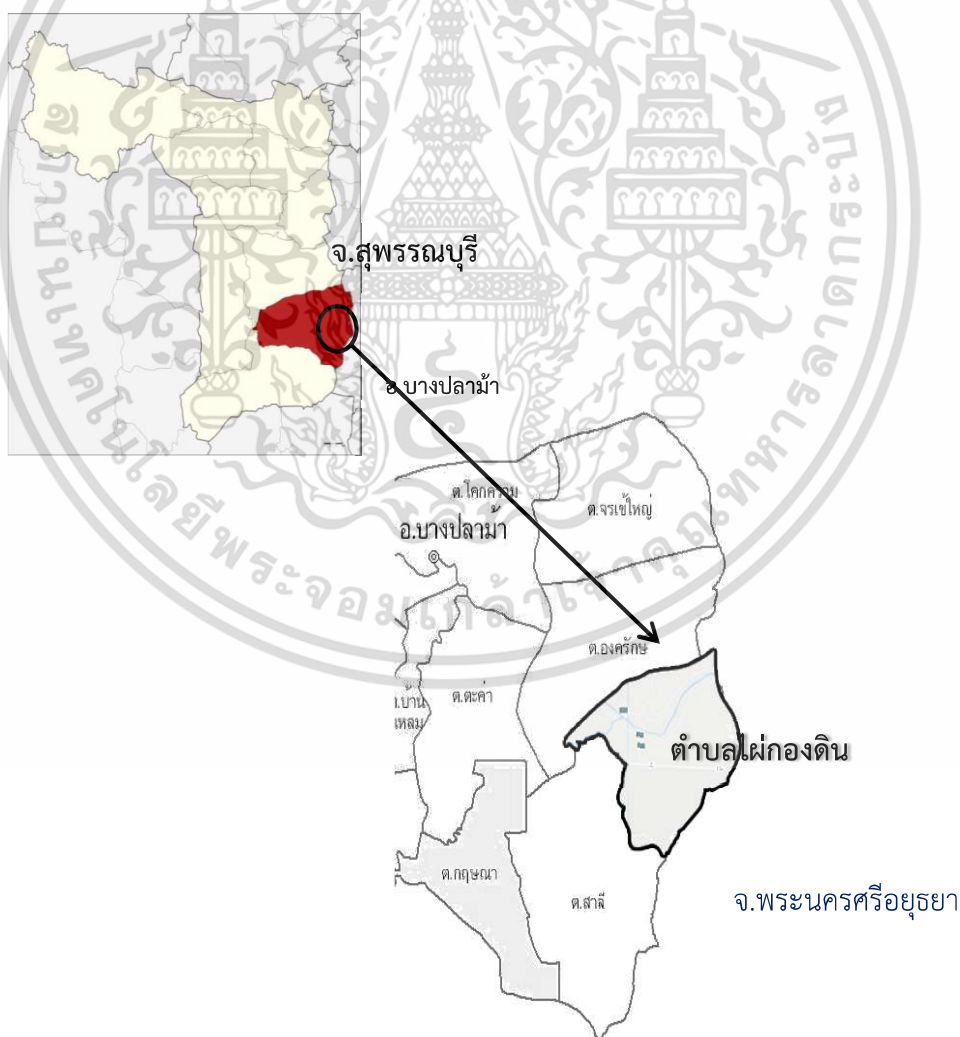
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพที่ 4.2 แสดงแผนผังการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่กรณีศึกษาเป็นประเภทชนบทและเกษตรกรรม และในภาพที่ 4.3 จะเห็นได้ถึงเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศเหนือ	ติดกับ ต.องครักษ์ อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดกับ ต.สาละ อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับ จ.พระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดกับ ต.องครักษ์ อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี

ส่วนพื้นที่ที่ทำการศึกษา คือ ตำบลไผ่กองดิน อยู่ในพื้นที่ของอำเภอบางปลาม้า โดยมีเขตพื้นที่

ทิศเหนือ	ติดกับ ตำบลองครักษ์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดกับ ตำบลสาละ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดกับ ตำบลองครักษ์ จังหวัดสุพรรณบุรี และ ตำบลสาละ จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 4.3 แสดงการพื้นที่และตำแหน่งของพื้นที่ที่ทำการศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ข้อมูลของพื้นที่การศึกษาในชุมชนไผ่กองดิน

ชุมชนไผ่กองดินตั้งอยู่ในตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีลักษณะของชุมชนเป็นชุมชนย่อยมาอยู่ร่วมกันถึง 3 ชุมชนย่อย แบ่งเป็นชุมชนที่ 1 จะมีลักษณะความเป็นชุมชนเมือง ในรูปแบบที่มีความหนาแน่นของประชากรมาก มีสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่สำคัญอยู่ในพื้นที่ชุมชนที่ 1 นี้ การคมนาคมเข้าถึงได้ง่าย การประกอบอาชีพที่หลากหลาย ความสัมพันธ์ในชุมชนเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน แหล่งพักอาศัยจะอยู่แบบกระจายกันเป็นกลุ่ม ๆ ขนาดครอบครัวเล็ก แยกกันไป

ชุมชนที่ 2 จะมีลักษณะเป็นชุมชนเมืองกึ่งชนบท เป็นพื้นที่ต่อระหว่างชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 3 มีประชากรอยู่หนาแน่นที่สุด มีวัดช่องลมและโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ชุมชนที่ 2 นี้ด้วย แหล่งที่พักอาศัยยังมีความเป็นชุมชนชนบทมากกว่า เพราะโดยส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ยังมีความใกล้ชิดธรรมชาติอยู่มาก อยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่แบบเครือญาติ แต่ในลักษณะการประกอบอาชีพจะเป็นในรูปแบบชุมชนเมือง มีตลาดอยู่ในพื้นที่นี้เป็นจำนวนมาก

ส่วนในชุมชนที่ 3 มีลักษณะความเป็นชนบทมากที่สุด มีความหนาแน่นของจำนวนประชากรน้อยที่สุด พื้นที่โดยส่วนใหญ่ของชุมชนนี้ จะเป็นพื้นที่เชิงเกษตรกรรม สิ่งก่อสร้างจะน้อยมาก แหล่งที่พักอาศัยมีการอาศัยอยู่แบบกระจุกตัวกันอย่างใกล้ชิด ใช้พื้นที่สวดคล้องไปกับธรรมชาติเป็นหลัก อยู่กันแบบครอบครัวใหญ่ เป็นลักษณะญาติพี่น้องกันในบริเวณใกล้กัน

การบริหารจัดการขยะที่ระยะต้นทางของชุมชนไผ่กองดินประสบความสำเร็จได้นั้น เริ่มจากในปี 2558 ทางเทศบาลตำบลไผ่กองดินได้ให้ความสนใจในโครงการคัดแยกขยะที่ระยะต้นทาง จึงทำการขอรับในจัดการประชุมกันทั้ง 3 ชุมชน ถามความสมัครใจของคนในชุมชนเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการขยะโดยมีการสนับสนุนด้านการเงินให้จากโครงการ ซึ่งคนในชุมชนได้ให้ความสนใจในจำนวนหนึ่ง ทางเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลไผ่กองดินจึงเริ่มดำเนินการจนเกิดเป็นความสำเร็จในการจัดการขยะที่ระยะต้นทางให้กับชุมชนไผ่กองดิน ดังนี้

ภาพที่ 4.4 แสดงรางวัลที่ชุมชนไผ่กองดินได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ได้รับรางวัลโครงการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ระดับจังหวัด ของกองทุนสิ่งแวดล้อม เมื่อ 17 สิงหาคม 2560
2. ได้รับรางวัลชมเชยหมู่บ้านชุมชนสะอาด ของจังหวัดสุพรรณบุรี 2560
3. ได้รับรางวัลในการเข้าร่วมประกวดโครงการ ZERO WATSE ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2561

โดยรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการขยะของชุมชนไผ่ก่องดินนั้นสามารถแบ่งประเภทขยะเป็น 4 ประเภท ซึ่งแบ่งจากความแตกต่างทางด้านคนรับผิดชอบและวิธีการจัดการ

1. ขยะอินทรีย์ เป็นขยะที่พบได้มากที่สุดชุมชนไผ่ก่องดินถึง 64% จำพวกขยะที่เน่าเสีย ย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักได้
2. ขยะรีไซเคิล เป็นขยะที่มีจำนวนปริมาณรองลงมาจากขยะอินทรีย์ซึ่งในชุมชนไผ่ก่องดินมีประมาณ 30% ขยะประเภทนี้จะถูกนำกลับมาใช้ใหม่ได้
3. ขยะทั่วไป เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกันกับขยะอันตรายอยู่ที่ 3% เป็นขยะที่อยู่ นอกเหนือจากทั้ง 3 ประเภท
4. ขยะอันตราย เป็นขยะที่มีปริมาณน้อยที่สุดของภายในชุมชนไผ่ก่องดินประมาณ 3% เป็นขยะที่ย่อยสลายได้ยากและไม่เหมาะกับการนำกลับมาใช้ซ้ำอีก

ส่วนในการจัดการขยะของชุมชนไผ่ก่องดินจะใช้วิธีการด้วยรูปแบบ 5R สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. Reduce คือ การลดการใช้ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นโดยเฉพาะการบริโภคทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป
2. Reuse คือ การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด ในการนำกลับมาใช้ซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
3. Recycle คือ การนำหรือเลือกใช้ทรัพยากรที่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกในการประยุกต์ใช้ในรูปแบบอื่น ๆ ได้
4. Repair คือ การรู้จักซ่อมแซมให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้
5. Reject คือ การรู้จักปฏิเสธหรืองดการใช้สิ่งของที่เป็นการทำลายและสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม

อีกทั้งทางเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลไผ่ก่องดินได้มีวิธีการจูงใจให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่ระยะต้นทางหลากหลายวิธี

1. MOU ถังน้ำหมัก โดยวิธีการสนับสนุนอุปกรณ์จากทางโครงการของหน่วยงานให้นำถังไปหมักขยะมูลฝอยเพื่อทำเป็นน้ำหมักในขั้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.5 แสดงถังน้ำหมักที่ได้รับจากการเข้าร่วมMOUกับทางโครงการ

2. ล้อมตาข่ายใส่ไปไม้ ในลักษณะที่สภาพพื้นที่มีต้นไม้อยู่มาก มีบริเวณเพียงพอ จึงทำการกั้นด้วยตาข่ายเป็นภาชนะรองรับขยะมูลฝอยเพื่อเป็นปุ๋ยให้ต้นไม้ได้

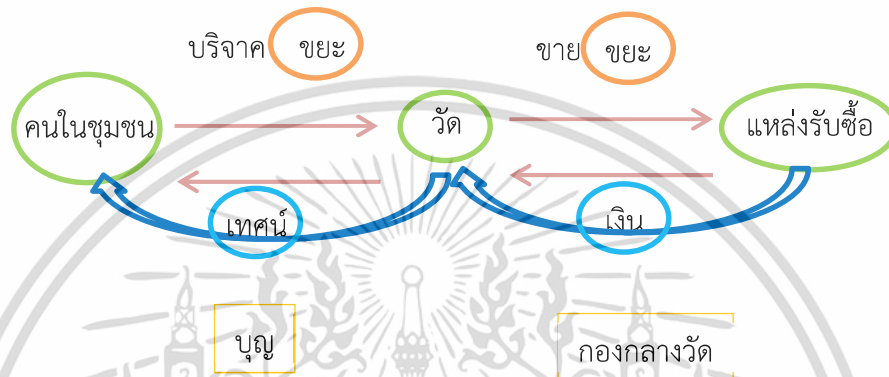

ภาพที่ 4.6 แสดงการล้อมตาข่ายใต้ต้นไม้เพื่อใส่ไปไม้ทำปุ๋ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

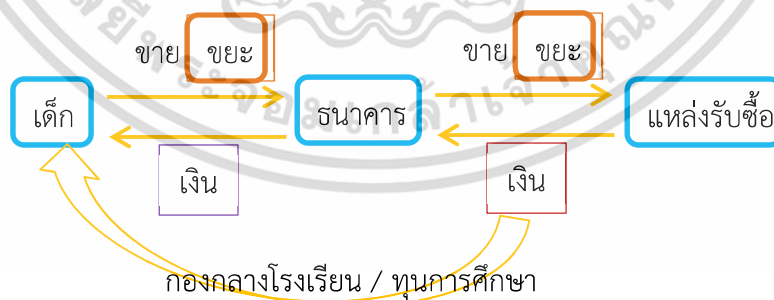
3. ขยะอันตรายแยกไซ เป็นวิธีการคัดแยกประเภทขยะอันตรายที่ได้มาทำให้เห็นถึงประโยชน์ในการเปลี่ยนจากขยะเป็นอาหารได้ โดยนำมาแยกที่จุดรับขยะอันตรายตามที่กำหนดไว้

4. กองทุนผ้าป่า เป็นวิธีที่เชื่อมโยงกับวัด จากแผนภาพที่ 4.1 สามารถอธิบายได้ด้วยขั้นตอนการจัดการขยะโดยเริ่มจากการนำขยะมาบริจาคที่วัด พระจะทำการเทศน์กลับไปให้คนในชุมชน จากนั้นวัดจะนำขยะเหล่านั้นไปขายตามแหล่งรับซื้อ เมื่อได้เงินมาจะนำไปเป็นกองกลางของวัดต่อไป

ภาพที่ 4.7 แสดงวิธีการจัดการขยะด้วยกองทุนผ้าป่า

5. ธนาคารขยะ จะเป็นวิธีการที่ทำในโรงเรียนเป็นหลัก เพื่อปลูกฝังเด็ก เยาวชน โดยนำขยะที่คัดแยกได้มาขายให้กับธนาคาร เด็กหรือเยาวชนจะได้รับเงินกลับไป แล้วธนาคารจะนำไปขายกับแหล่งรับซื้อ เมื่อได้เงินมาจะนำไปเป็นกองกลางของโรงเรียนต่อไป ตามแผนภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.8 แสดงวิธีการจัดการขยะด้วยธนาคารขยะ

6. กองทุนขยะ เป็นวิธีการสร้างเงินกองกลางของทั้งชุมชน โดยมีหลักการดังนี้

6.1 จัดตั้งกองทุนของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 กำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

6.3 กำหนดจุดรวมขยะ

6.4 เมื่อเก็บขยะได้มาขยะ เงินที่ได้จะนำมาเป็นกองทุน

6.5 มีการประชุมก่อนนำเงินกองทุนไปใช้ทุกครั้ง

(อ้างอิง คู่มือประจำบ้าน สำหรับประชาชนในการคัดแยกขยะในครัวเรือน , กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลไผ่ทองคำ และ สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

4.3 ข้อมูลของกรณีศึกษาในชุมชนไผ่ทองคำด้วยการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง

เมื่อปี พ.ศ. 2557 ทางสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง เป็นโครงการที่ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นสามารถเข้าร่วมได้ เมื่อเทศบาลตำบลไผ่ทองคำได้รับข้อมูลมาจึงได้ดำเนินการจัดประชุมกับคนในชุมชนไผ่ทองคำเพื่อสอบถามความคิดเห็นว่ามีความสนใจในโครงการนี้หรือไม่โดยผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้เริ่มนำโครงการนี้เข้ามาในชุมชน หลังจากที่มีการพูดคุยกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับคนในชุมชนนั้น ชุมชนมีความยินดีที่จะเข้าร่วม ซึ่งในพื้นที่ชุมชนไผ่ทองคำไม่ได้มีเพียงชุมชนเดียว แต่เป็นชุมชนย่อย 3 ชุมชนมารวมกันเป็นชุมชนไผ่ทองคำ การเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้เมื่อปี พ.ศ. 2558 จึงเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมไม่ใช่เพียงแค่เข้าร่วมโครงการเท่านั้น แต่เป็นการเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันของคนระหว่างชุมชนย่อยอีกด้วย โดยในการลงมือปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมของโครงการนี้ แรกเริ่มจะเป็นทางหน่วยงานรัฐคิดวิธีการที่จะกำจัดขยะมูลฝอยหรือลดปริมาณให้ก่อนทางเจ้าหน้าที่รัฐทำให้ดูเป็นตัวอย่างก่อน ในระยะแรก ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมโครงการนั้นจำนวนอาจจะยังไม่เท่าไร แต่เมื่อเวลาผ่านไปเกิดเห็นผลที่สำเร็จเป็นรูปธรรม คนในชุมชนจึงให้ความสนใจหันมาเข้าร่วมโครงการอีกเป็นจำนวนมาก โดยการเชื่อมความสัมพันธ์ของการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการขยะนั้น ส่วนหนึ่งที่เข้ามาเป็นปัจจัยในการทำให้การมีส่วนร่วมหรือการที่โครงการขับเคลื่อนไปได้ คือ ผู้นำชุมชน ในที่นี้ทั้ง 3 ชุมชน มีแนวความคิดไปในทิศทางเดียวกันว่าเห็นถึงประโยชน์ของการบริหารการจัดการขยะมูลฝอย รวมถึงชุมชนไผ่ทองคำมีทุนทางสังคมที่สูงมาก มีความเชื่อใจ ไว้วางใจในผู้นำ เมื่อหัวหน้าขยะลงมือทำ จึงเป็นเรื่องง่ายที่ท้ายขยะจะยินดีทำตาม แรก ๆ เป็นการทำตาม ๆ กันไป บางส่วนเพื่อนบ้านมาชวนให้ไปทำ แต่ภายหลังทุกคนสนุก มีความสุขที่ได้ทำให้พื้นที่ที่ตนเองอาศัยอยู่มีความสะอาด น่าอยู่ถูกสุขลักษณะมากขึ้น และยังได้รายได้จากการทำกิจกรรมในโครงการนี้ด้วย

การจะทำให้เกิดการบริหารการจัดการขยะมูลฝอยนั้นในช่วงแรกผู้ที่ต้องเข้ามามีบทบาทมากควรเป็นหน่วยงานรัฐและผู้มีอำนาจในพื้นที่ ที่ต้องแสดง พิสูจน์ให้เห็นก่อนว่าเมื่อทำแล้วจะได้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อะไร เพราะชุมชนใฝ่กองดินยึดความเป็นญาติ ความใกล้ชิดกัน การเป็นชุมชนเดียวกัน การไว้วางใจกันเป็นหลัก ถ้าให้ผู้มีอำนาจทางการตัดสินใจของคนในชุมชนมาเป็นผู้ดำเนินโครงการก่อน จะทำให้คนในพื้นที่หันมามีส่วนร่วมได้มากขึ้น เมื่อคนในชุมชนมีความเชื่อไปแล้วว่าสิ่งที่ทำอยู่ส่งผลดี ในระยะนี้ผู้ที่มิชอบที่จะทำให้การจัดการขยะมูลฝอยสำเร็จได้ก็คือคนในชุมชนนั่นเอง เจ้าหน้าที่จะเป็นเพียงผู้ควบคุมดูแล คอยสนับสนุนทางด้านอุปกรณ์และต่อยอดความรู้ เพื่อให้การบริหารจัดการขยะยังคงดำเนินไปอย่างยั่งยืน

จากการดำเนินโครงการภายในระยะเวลาไม่กี่เดือน ก็เริ่มเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณขยะที่ลดลง จนในปี พ.ศ. 2560 ทางกองสาธารณสุขได้ตัดสินใจส่งผลงานเข้าร่วมประกวดกับโครงการจนได้รับรางวัล นั่นยิ่งทำให้คนในชุมชนหันมาสนใจมากขึ้นและรู้สึกพึงพอใจกับกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ทำไป และยังคงทำต่อไป เพราะเห็นแล้วว่าแม้ผลดีไม่มีผลกระทบที่ร้ายแรงแต่อย่างใด ทางกองสาธารณสุขรับรู้ถึงความดีใจของคนในชุมชนจึงส่งผลเข้าประกวดในโครงการอื่น ๆ อีก และได้รับรางวัลกลับมา นั่นยิ่งทำให้คนในชุมชนมีแรงใจและรู้สึกดีที่จะทำ เป็นการสนับสนุนกันระหว่างรัฐกับประชาชน เพราะประชาชนมีแรงขับเคลื่อนในมวลมากได้ถ้าได้รับการสนับสนุนที่ถูกต้องและเพียงพอ โดยลักษณะชุมชนที่จะมีศักยภาพขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้น ความสัมพันธ์ภายในชุมชนจะต้องเข้มแข็งมากพอ ทุนทางสังคมต้องอยู่ในระดับที่สูง ซึ่งทุนทางสังคมอย่างที่ได้กล่าวไปแล้วว่ามีหลายด้าน ซึ่งชุมชนใฝ่กองดินมีทุนทางสังคมที่มากในทุก ๆ ด้าน ทั้งชมรมผู้สูงอายุ ชะยะโรงเรียนในการต่อยอดกับคนรุ่นใหม่ ทางศาสนาที่มีภคินีชยะ กิจกรรมต่าง ๆ เชื่อมกับความเป็นธรรมชาติ วิถีชีวิตของคนในชุมชนใฝ่กองดินได้ง่าย เพราะต้นทุนทางสังคมที่มีมากนั่นเอง สิ่งที่รัฐหรือชุมชนอื่นจำเป็นต้องมีคือการสนับสนุนที่ถูกต้อง แรงจูงใจที่ตรงกับความต้องการของคนในชุมชนนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตามโดยพื้นฐานควรสนับสนุนทางด้านความรู้ในการบริหารจัดการขยะที่ถูกต้องให้กับคนในพื้นที่ก่อนเสมอ (มณฑิรา สุขท้าว ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม. (1 พฤษภาคม 2561) . สัมภาษณ์โดย ฟิลิปดา เจียมเจริญ. ความเป็นมาและแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย. ชุมชนใฝ่กองดิน ตำบลใฝ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.)

ด้านความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนใฝ่กองดินนั้น ทางชุมชนใฝ่กองดินได้รับรางวัลโครงการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ระดับจังหวัด ของกองทุนสิ่งแวดล้อม เมื่อ 17 สิงหาคม 2560 ได้รับรางวัลชมเชยหมู่บ้านชุมชนสะอาด ของจังหวัดสุพรรณบุรี 2560 และได้รับรางวัลโครงการ ZERO WATSE ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2561 (อรวรรณ อัญชลีชไมกร เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข (1 พฤษภาคม 2561) . สัมภาษณ์โดย ฟิลิปดา เจียมเจริญ. ความเป็นมาและแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย. ชุมชนใฝ่กองดิน ตำบลใฝ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.)

โดยกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้น รวมถึงความรู้ต่าง ๆ จะเป็นทางหน่วยงานรัฐมาเป็นผู้แนะนำวิธีการให้กับคนในชุมชน ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. MOU ถังน้ำหมัก โดยการทำที่หน่วยงานรัฐสนับสนุนอุปกรณ์ ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่สามารถย่อยสลายได้ แล้วสามารถนำมาปรับใช้เป็นน้ำหมักชีวภาพใช้กันภายในชุมชน

ภาพที่ 4.9 แสดงการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะจากถังน้ำหมักของผู้นำชุมชนที่ 2 ให้กับผู้วิจัย

2. ล้อมตาข่ายใส่ใบไม้ เป็นปุ๋ยให้ต้นไม้ จะเน้นขยะมูลฝอยที่สามารถย่อยสลายได้

ภาพที่ 4.10 แสดงการล้อมตาข่ายใต้ต้นไม้เพื่อใส่ใบไม้ทำปุ๋ยในบริเวณบ้านของคนในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ชยะอันตรายแลกละไข่ จะมีการให้รวบรวมชยะอันตรายแล้วนำมาที่รวมกันที่เทศบาล สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อนำชยะเหล่านั้นมาแลกละไข่ไป

4. กองทุนผ้าป่า สร้างแรงจูงใจคนในชุมชนด้วยการเชื่อมโยงกับวัด ใช้ศาสนาเข้ามาเป็นส่วนช่วยให้คนในชุมชนหันมาสนใจ ด้วยหลักการตามแผนภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.11 แสดงวัดช่องลมที่เข้าร่วมกิจกรรมกองทุนผ้าป่าของโครงการ

5. ธนาคารชยะ เป็นการเชื่อมโยงกับโรงเรียน ปฐมวัยเด็ก เยาวชน เพื่อต่อยอด ถ่ายทอด จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ ๆ ให้กิจกรรมในการบริหารจัดการจัดการชยะมูลฝอยได้ดำเนินต่อไป ด้วย หลักการตามแผนภาพที่ 4.2

6. กองทุนชยะ เป็นการจัดตั้งกองทุนของแต่ละหมู่บ้านโดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการกำหนดจุดรวมชยะแล้วนำชยะมูลฝอยที่เก็บได้มาขายนำเงินเข้ากองทุนทั้งหมด และจะมีการ ประชุมก่อนนำเงินกองทุนไปใช้ทุกครั้ง (อรรวรรณ อัญชลีชไมกร เจ้าพนักงานสาธารณสุข (1 พฤษภาคม 2561). สัมภาษณ์โดย ฟิลิปดา เจียมเจริญ. ความเป็นมาและแนวทางการบริหารจัดการ ชยะมูลฝอย. ชุมชนไผ่กองดิน ตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.)

และจากการลงพื้นที่เพื่อไปสอบถามและสัมภาษณ์คนในชุมชน สามารถวิเคราะห์ได้ว่า เดิม คนในชุมชนมีการเก็บชยะกันอยู่บ้างก่อนที่จะมีโครงการเข้ามา วิธีการของชุมชนที่ 1 ใช้วิธีการเผา เพราะลักษณะของพื้นที่เป็นพื้นที่โล่ง ส่วนชุมชนที่ 3 อยู่ใกล้แม่น้ำก็ทิ้งลงแม่น้ำเพราะสะดวก แต่พอ เจ้าหน้าที่มาบอกว่าจะมีโครงการนี้ ก็จึงตัดสินใจเข้าร่วมเพราะเห็นถึงประโยชน์ ข้อดีที่จะเกิดขึ้น นั่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ บ้านสะอาด ไม่มีเชื้อโรค ส่วนรางวัลเป็นผลพลอยได้ที่มาทีหลัง พอเข้าร่วมโครงการทางเจ้าหน้าที่จะเป็นคนคอยแนะนำวิธีการ ให้ความรู้แนวทางต่าง ๆ (รัชณี แจ่มทับทิม ผู้นำชุมชนย่อยที่ 1 อายุ 64 ปี. (26 มกราคม 2562) . สัมภาษณ์โดย พิลิปดา เจียมเจริญ. ความเป็นมาและแนวทางการบริหารการจัดการขยะมูลฝอย. ชุมชนไผ่ก่องดิน ตำบลไผ่ก่องดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.)

ชุมชนที่มีขนาดเล็ก ทำอะไรก็รู้ถึงทั่วกันหมด พอโครงการเริ่มได้ไม่ถึงเดือนทางกศน. ก็ขอเข้ามาช่วยเหลือโครงการด้วยอีกแรงหนึ่ง เข้ามาสอนเกี่ยวกับประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ จากขยะที่เหลือใช้ ก็ทำให้เกิดรายได้ได้อีกทางหนึ่ง (ล้นทม พุทธธงชัย คนในชุมชนย่อยที่ 2 อายุ 59 ปี ทำสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้. (26 มกราคม 2562) . สัมภาษณ์โดย พิลิปดา เจียมเจริญ. ความเป็นมาและแนวทางการบริหารการจัดการขยะมูลฝอย. ชุมชนไผ่ก่องดิน ตำบลไผ่ก่องดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.)

ที่นี่เริ่มจากผู้นำ เมื่อผู้นำทำ คนในชุมชนก็ทำตาม ผู้นำต้องทำให้เห็นก่อน ทำจริงได้ผลจริง คนในชุมชนก็เชื่อถือ ก็ง่ายที่จะทำตาม และจำนวนคนในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าตอนเริ่มเมื่อปี 2559 ที่มีเข้าร่วมชุมชนย่อยละ 15 ครัวเรือน รวมเป็น 45 ครัวเรือนในตอนแรก แต่ตอนนี้เพิ่มขึ้นแล้ว

ในปัจจุบันยังมีคนที่ไม่เข้าร่วมอยู่จำนวนหนึ่งจะเป็นทางโซนตลาด แต่ก็ยังพยายามหาวิธีสร้างแรงจูงใจอยู่เรื่อย ๆ (ยุพิน ทรัพย์สิน ผู้นำชุมชนย่อยที่ 2 อายุ 49 ปี. (26 มกราคม 2562) . สัมภาษณ์โดย พิลิปดา เจียมเจริญ. ความเป็นมาและแนวทางการบริหารการจัดการขยะมูลฝอย. ชุมชนไผ่ก่องดิน ตำบลไผ่ก่องดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.)

อีกทั้งทางผู้วิจัยได้ตั้งคำถามที่มีจุดสำคัญที่เป็นประเด็นสอดคล้องกับสิ่งที่ได้ทำการศึกษาบางส่วนเพื่อนำถึงความสำคัญของทุนทางสังคมที่ทำให้เข้ามามีส่วนร่วมของคนในชุมชนได้ว่า

“อะไรที่ดีก็ควรทำ เราต้องพัฒนาอยู่ตลอด ไปดูงานคนที่สำเร็จกว่าเราจะได้ไม่สำเร็จแค่นี้ ไม่หยุดอยู่กับที่ ทุกครั้งที่ใครมาจะไม่ใช่ความรู้แบบเดิม เพราะเรามีการเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา” (ปิยณัฐ ทรัพย์พันธ์ อายุ 25 ปี คนในชุมชนย่อยที่ 2,2562)

“เราอยู่กันแบบเครือญาติ มีอะไรก็บอกกัน พอบอกกันมันก็เชื่อเพราะเราก็รู้จักกันอยู่แล้ว ก็เลยเข้าร่วมกิจกรรม และก็ทำตาม ๆ กันไป” (ล้นทม พุทธธงชัย อายุ 59 ปี คนในชุมชนย่อยที่ 2,2562)

“ตอนแรกไม่รู้ ก็คิดว่าที่ทำดีแล้ว มีอะไรก็อยากให้บอกกันสิ บอกมาว่ามันต้องทำยังไง แบบไหน ถ้าฉันรู้อย่างนี้ว่าใช้ไฟไม่ดีทีหลัง ฉันก็ไม่ทำแล้ว” (อรอนงค์ สาธิตจันทร์ อายุ 38 ปี คนในชุมชนย่อยที่ 1 ค้าขายขนมเบื้อง,2562)

โดยจากการสัมภาษณ์ทางคนในชุมชนได้กล่าวถึงการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมไว้ว่า “บอกคนในชุมชนเรื่อย ๆ พูดให้เห็นถึงประโยชน์ของการจัดการขยะบ่อย ๆ บอกให้เห็นถึงโทษที่เกิดขึ้นถ้ากำจัดหรือจัดการขยะผิดวิธี และทำให้เห็นด้วย กับพูดบ่อย ๆ ประมาณปีหนึ่ง คนก็เริ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

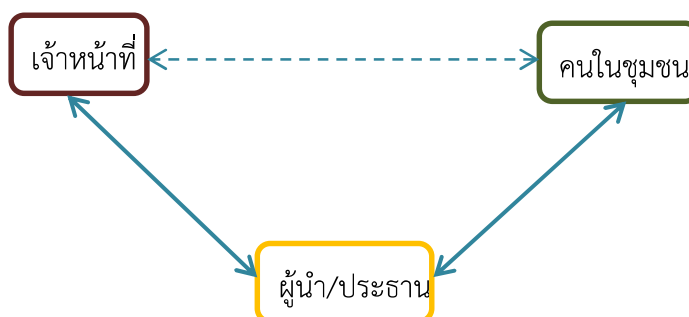
มาเข้าร่วม จนเดี๋ยวนี้พูดง่ายขึ้นแล้ว จะให้เข้าร่วมอะไรก็ง่ายกว่าแต่ก่อน” (รัชณี แจ่มทับทิม ผู้นำชุมชนย่อยที่ 1,2562)

“พูดถึงหน้าที่ความรับผิดชอบที่คนในชุมชนควรมี ให้รางวัลเป็นแรงจูงใจถ้ามีคนเข้าร่วมกิจกรรม บอกถึงความสำคัญของคนในชุมชนว่าเป็นตัวแทน เป็นหน้าเป็นตาของชุมชน ต้องเข้ามาช่วยกิจกรรม” (ยุพิน ทรัพย์สิน ผู้นำชุมชนย่อยที่ 2,2562)

โดยผู้นำทั้ง 3 ชุมชน กับทางเจ้าหน้าที่เทศบาล จัดกิจกรรมให้คนในชุมชนแต่งตัวแฟนซีจากขยะมาประกวดกันที่พื้นที่ส่วนกลางของชุมชนที่ 2 ก่อน มีรางวัลในการประกวด ให้คนในชุมชนประดิษฐ์ของจากขยะ จัดชบวนแห่ เมื่อคนมารวมกันเป็นจำนวนมาก ทางผู้นำชุมชนจึงนิมนต์พระจากวัดช่องลมมาเทศน์เกี่ยวกับขยะให้คนในชุมชนฟัง แล้วนำขยะมูลฝอยที่ได้มาชั่งกิโลขาย ซึ่งคนรับขยะไปก็เป็นคนในชุมชนเอง เมื่อได้เงินมาก็เก็บเป็นกองกลางให้กับชุมชนต่อไป (บุญกึ่ง ดวงจันทร์ ผู้นำชุมชนย่อยที่ 3 อายุ 62 ปี. (26 มกราคม 2562) . สัมภาษณ์โดย พิลิปดา เจียมเจริญ. ความเป็นมาและแนวทางการบริหารการจัดการขยะมูลฝอย. ชุมชนไผ่กองดิน ตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.) นั่นถือเป็นจุดเริ่มต้นของกิจกรรมที่มีในโครงการ และเป็นการเข้ามาพูดคุยบอกกล่าวกันถึงการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ในปัจจุบันพัฒนาไปอีกขั้นด้วยการเพิ่มตะแกรงบุตุตามจุดต่าง ๆ ในชุมชน และทำในลักษณะเดียวกัน เมื่อได้เงินมาก็นำมาเป็นกองกลางแต่ในส่วนนี้จะเป็นการศึกษา เมื่อเวลาผ่านไปชุมชนประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง สื่อต่าง ๆ ก็เริ่มเข้ามาทั้งทางโทรทัศน์และเว็บไซต์ต่าง ๆ นั่นยังทำให้คนจากพื้นที่อื่นได้รับรู้ข่าวสารมากยิ่งขึ้น ก็มีคนมาขอแต่งงานจากชุมชนไผ่กองดินในทุก ๆ เดือน และในทุก ๆ กิจกรรมที่ได้กล่าวมานั้น ทางผู้ใหญ่บ้านนายกเทศมนตรีก็ได้มาเข้าร่วมกิจกรรม สนับสนุนอีกด้วย

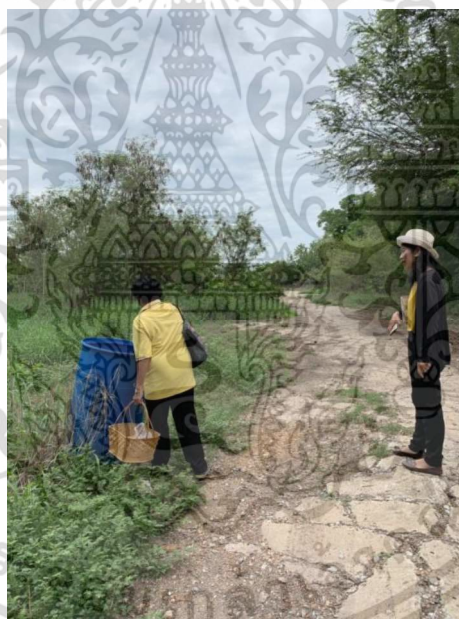
ในการมีส่วนร่วมของการจัดการขยะของทั้ง 3 ชุมชนย่อยนั้น คือมีการเข้าร่วมในการจัดการขยะแต่แตกต่างกันที่วิธีของแต่ละชุมชนย่อยตามความถนัดของคนในชุมชน เช่นชุมชนที่ 3 จะมีพื้นที่ติดริมแม่น้ำมากกว่าอีก 2 ชุมชนย่อย จะถนัดเลี้ยงไส้เดือนจากขยะเปียก และปลูกพืชที่เลี้ยงด้วยน้ำเยอะได้ดีกว่า ส่วนชุมชนที่ 1 มีลักษณะของการตั้งที่อยู่อาศัยที่มีระยะห่างกันพอสมควร จะเน้นไปที่ชุมชนหน้าบ้านนำมอม เพื่อให้คนในแต่ละบ้านดูและโดยรอบของพื้นที่ตนเองด้วยจะเป็นวิธีที่ช่วยให้การจัดการง่ายขึ้น เป็นต้น

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้กิจกรรมต่าง ๆ ในการบริหารการจัดการขยะมูลฝอยของทั้ง 3 ชุมชนย่อยยังคงดำเนินต่อไปด้วยผู้นำที่ทำให้เห็นจริง คนในชุมชนที่เข้าใจถึงสิ่งที่ตนเองต้องปฏิบัติว่าจะได้ผลลัพธ์อย่างไร และความรู้ที่มีเข้ามาเสริมให้กับชุมชนอยู่เรื่อย ๆ จากการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมีโครงการผู้นำถักทอ และปราชญ์ชุมชนเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปได้อย่างยั่งยืน นั่นคือ การรู้จักใช้ความถนัดของแต่ละภาคส่วนเข้ามาแก้ไข ช่วยเหลือแลพัฒนาให้ปัญหาที่เคยเกิดได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมต่อไป

ภาพที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ของทุนทางสังคมที่มีระหว่างกันในชุมชนไฟกองดิน

และสามารถวิเคราะห์เป็นแผนภาพที่ 4.3 ได้ว่าทุนทางสังคมที่เป็นการสื่อสารกัน เชื่อใจกัน ไว้วางใจในชุมชนนั้น มีผู้นำชุมชนเป็นตัวกลางระหว่างเจ้าหน้าที่กับคนในชุมชน ให้เข้ามามีส่วน ร่วมกันในการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

ภาพที่ 4.13 แสดงการลงพื้นที่ในการศึกษารวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยโดยผู้นำชุมชนที่ 1 และเจ้าหน้าที่ ทางเทศบาลเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.14 แสดงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนไผ่กองดินในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะระยะต้นทาง

ภาพที่ 4.15 แสดงการลงพื้นที่ของผู้วิจัยในการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามให้กับคนในชุมชนไผ่กองดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

ผลการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลของงานวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง ภายใต้การมีส่วนร่วมในระดับชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนไผ่กองดิน ตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ทำการวิเคราะห์ผลด้วยวิธีทางสถิติ ได้ผลการศึกษาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เกี่ยวกับจุดตำแหน่งของอุปกรณ์และภาชนะรองรับขยะของชุมชนไผ่กองดิน

5.2 ข้อมูลทั่วไปของประชากรในชุมชนไผ่กองดิน

5.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

5.4 ทูทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนไผ่กองดิน และแรงจูงใจในการที่ทำให้ประชาชนเข้าร่วมในการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

5.5 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในชุมชนไผ่กองดินเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

5.6 การทดสอบสมมติฐาน

5.7 สรุปผลการศึกษา แนวทางการแก้ไข พัฒนา และข้อเสนอแนะ

5.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เกี่ยวกับจุดตำแหน่งของอุปกรณ์และภาชนะรองรับขยะของชุมชนไผ่กองดิน

จากแผนที่ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสามารถตอบวัตถุประสงค์ในเรื่องพื้นที่ในการแบ่งหน้าที่ สภาพพื้นที่ การจัดวางพื้นที่ในส่วนที่เป็นพื้นที่สำหรับการบริหารจัดการขยะของชุมชนไผ่กองดิน จาก การสังเกตและแบบสำรวจที่มีจำนวนเพียงพอ และแต่ละตำแหน่งของจุดวางถังขยะจะอยู่กับสถานที่สำคัญในชุมชน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการขยะที่ทางเจ้าหน้าที่เทศบาลและผู้นำชุมชนร่วมกันจัดขึ้น ตามภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 แสดงจุดตำแหน่งของอุปกรณ์และภาชนะรองรับขยะของชุมชนฝៃกองคิน

5.2 ข้อมูลทั่วไปของประชากรในชุมชนฝៃกองคิน

โดยชุมชนที่ 1 เป็นชุมชนเมือง มีจำนวนประชากร 507 คน ทำการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 93 คน ในชุมชนที่ 2 เป็นชุมชนตริมน้ำ มีจำนวนประชากร 893 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 162 คน และชุมชนที่ 3 เป็นชุมชนชนบท มีจำนวนประชากร 421 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร 76 คน มีรายละเอียดตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับเพศที่มีในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนติตริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
จำนวนประชากรทั้งหมด	507	893	421
จำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากร	93	162	76
จำนวนเพศชาย	38	65	30
จำนวนเพศหญิง	55	97	46
จำนวนเพศชายเป็นร้อยละ	40.90%	40.10%	39.50%
จำนวนเพศหญิงเป็นร้อยละ	59.10%	59.90%	60.50%

จากการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 329 ชุด ของกลุ่มตัวอย่างในชุมชนไผ่กองดิน โดยแบ่งเป็น 3 ชุมชนย่อย ตามตารางที่ 5.1 สามารถอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลเพศที่มีในชุมชนได้ว่า จำนวนประชากรของชุมชนที่ 1 มีจำนวนเพศชายร้อยละ 40.90 และจำนวนเพศหญิงร้อยละ 59.10 ส่วนในชุมชนที่ 2 มีจำนวนประชากรเพศชายร้อยละ 40.10 ที่เหลือเป็นเพศหญิงจำนวนร้อยละ 59.90 และประชากรในชุมชนที่ 3 มีจำนวนเพศชายร้อยละ 39.50 เป็นเพศหญิงจำนวนร้อยละ 60.50 ดังนั้น ประชากรโดยเฉลี่ยของชุมชนไผ่กองดินที่เป็นเพศชายคิดเป็นจำนวนร้อยละ 40.16 (mean = 40.16) และมีจำนวนประชากรเพศหญิงของชุมชนไผ่กองดินโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 59.83 (mean = 59.83)

ประชากรในชุมชนไผ่กองดิน แบ่งตามลักษณะชุมชนได้ 3 ชุมชนย่อย โดยชุมชนที่ 1 ประชากรมีอายุโดยเฉลี่ย 45.77 ปี ในชุมชนที่ 2 ประชากรมีอายุโดยเฉลี่ย 43.80 ปี และในชุมชนที่ 3 ประชากรมีอายุโดยเฉลี่ย 48.47 ปี มีรายละเอียดตามตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับอายุของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากร

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนติตริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
อายุน้อยที่สุด (minimum)	12 ปี	12 ปี	14 ปี
อายุมากที่สุด (maximum)	72 ปี	82 ปี	80 ปี
อายุที่มีจำนวนซ้ำมากที่สุด (mode)	62 ปี	14 ปี	36 ปี
อายุโดยเฉลี่ยของคนในชุมชน (mean)	45.77 ปี	43.80 ปี	48.47 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการศึกษาของคนในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 อยู่ในชั้นมัธยมศึกษา มีเพียงชุมชนที่ 3 ที่มีระดับการศึกษาที่ชั้นประถมศึกษา ตามตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับระดับการศึกษาของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา

และประชากรในชุมชนไผ่ก่องดินมีรายได้ต่อเดือน 5000-10000 บาทต่อเดือน ในชุมชนที่ 1 และ ชุมชนที่ 2 ส่วนชุมชนที่ 3 มีรายได้ ไม่เกิน 5000 บาทต่อเดือน ซึ่งชุมชนที่ 3 มีรายได้น้อยที่สุด ในทั้ง 3 ชุมชนย่อยของชุมชนไผ่ก่องดิน ตามตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับรายได้ที่เกิดขึ้นของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
รายได้ (ต่อเดือน)	5,000-10,000 บาท	5,000-10,000 บาท	ไม่เกิน 5,000 บาท

ศาสนาที่คนในชุมชนไผ่ก่องดินนับถือเป็นศาสนาพุทธทั้ง 3 ชุมชน มีในชุมชนที่ 2 ที่มีการนับถือศาสนาอิสลามบางส่วน ตามตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 แสดงลักษณะข้อมูลประชากรเกี่ยวกับศาสนาที่คนในชุมชนนับถือมีทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
จำนวนประชากรทั้งหมด	507	893	421
จำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากร	93	162	76
นับถือศาสนาพุทธ เป็นร้อยละ	100%	99.40%	100%
นับถือศาสนาคริสต์ เป็นร้อยละ	0	0	0
นับถือศาสนาอิสลาม เป็นร้อยละ	0	0.60%	0

อาชีพของคนในชุมชนไผ่ก่องดิน ตามตารางที่ 5.6 ในชุมชนที่ 1 มีอาชีพหลักเป็นการค้าขาย เป็นร้อยละ 36.6 ส่วนในชุมชนที่ 2 และชุมชนที่ 3 มีอาชีพหลักเป็นการรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 31.5 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ 26.3 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ของทั้ง 3 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 81.96 (mean = 81.96) ไม่มีอาชีพเสริม แต่ถ้ามีในชุมชนที่ 1 จะมีอาชีพเสริมเป็นแม่บ้านร้อยละ 5.4 ส่วนในชุมชนที่ 2 และ ชุมชนที่ 3 จะมีอาชีพเสริมเป็นการรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 8 และ 11.8 ตามลำดับ ซึ่งการมีอาชีพในชุมชนไผ่กองดินมีความสอดคล้องและส่งเสริมกับการจัดการขยะในโครงการที่ทางเจ้าหน้าที่เทศบาลจัดขึ้น

ตารางที่ 5.6 แสดงอาชีพของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรม และความถนัด ความสนใจของคนในชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนติดริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
อาชีพหลัก	ค้าขาย 36.6%	รับจ้าง 31.5%	รับจ้าง 26.3%
	รับจ้าง 16.1%	แม่บ้านหรือค้าขาย 22.8%	ค้าขาย 15.8%
	นักเรียน/นักศึกษา 10.8%	นักเรียน/นักศึกษา 16%	ทำนา/เกษตรกร 13.2%
อาชีพเสริม (เวลาว่าง)	ไม่มีอาชีพเสริม 84.9%	ไม่มีอาชีพเสริม 82.1%	ไม่มีอาชีพเสริม 78.9%
ถ้ามี โดยส่วนใหญ่จะมี อาชีพเสริม	แม่บ้าน 5.4%	รับจ้าง 8%	รับจ้าง 11.8%
	รับจ้าง 3.2%	ค้าขาย 5%	เลี้ยงปลา 3.9%
	ลูกจ้าง 2.2%	แม่บ้าน 2.5%	ค้าขาย 2.6%

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคม รวมถึงการเป็นอาสาสมัครในกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนไผ่กองดินโดยแบ่งเป็น 3 ชุมชนย่อยนั้น ตามตารางที่ 5.7 แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมกันภายในชุมชน และแนวทางการเพิ่มทุนทางสังคม การสร้างเครือข่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตนเองได้มีส่วนร่วม เป็นการทดแทนรายได้และการศึกษาที่น้อย จึงทำสิ่งนี้เพื่อเพิ่มโอกาสในชีวิต หรือสร้างอำนาจการต่อรอง การตัดสินใจ โดยชุมชนที่ 1 มีการเข้าร่วมสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 32.3 ในชุมชนที่ 2 มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 28.4 และในส่วนของชุมชนที่ 3 มีการเข้าร่วมสมาชิกเป็นร้อยละ 53.8 ซึ่งเป็นชุมชนที่มีการเข้าร่วมสมาชิกมากที่สุดใน 3 ชุมชนย่อยนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.7 แสดงการเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมต่าง ๆ ที่มีในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1		ชุมชนที่ 2		ชุมชนที่ 3	
	ชุมชนเมือง		ชุมชนติดริมแม่น้ำ		ชุมชนชนบท	
อาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม)	4 คน	4.30%	3 คน	1.90%	3 คน	3.90%
อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (ออล)	8 คน	8.60%	5 คน	3.10%	2 คน	2.60%
อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม)	5 คน	5.40%	11 คน	6.80%	12 คน	15.80%
ชมรมผู้สูงอายุ	7 คน	7.50%	19 คน	11.70%	20 คน	26.30%
กลุ่มแม่บ้าน	4 คน	4.30%	8 คน	4.90%	2 คน	2.60%
สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ	2 คน	2.20%	0	0	2 คน	2.60%
ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกใดเลย	63 คน	67.70%	116 คน	71.60%	35 คน	46.20%

ระยะเวลาที่คนในชุมชนอาศัยอยู่มีผลต่อความเข้มข้นของทุนทางสังคม และการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยประชากรชุมชนที่ 1 มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนโดยเฉลี่ย 31.91 ปี ประชากรชุมชนที่ 2 มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนโดยเฉลี่ย 36.98 ปี และประชากรชุมชนที่ 3 มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนโดยเฉลี่ย 39 ปี ตามตารางที่ 5.8 เป็นระยะเวลาที่นานมากพอที่จะทำให้เกิดความผูกพันในชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของทุนทางสังคม

ตารางที่ 5.8 แสดงระยะเวลาในการเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนติด ริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชน ชนบท
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่น้อยที่สุด (minimum)	1 ปี	1 ปี	1 ปี
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มากที่สุด (maximum)	71 ปี	82 ปี	79 ปี
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีจำนวนซ้ำมากที่สุด (mode)	20 ปี	14 ปี	50 ปี
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนโดยเฉลี่ยของคนในชุมชน (mean)	31.91 ปี	36.98 ปี	39 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

ตารางที่ 5.9 แสดงระดับการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ตามค่าของข้อมูลที่มีความถี่สูงสุด (ฐานนิยม)

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
คนในชุมชนมีการเข้าร่วมประชุมโครงการจัดการขยะ คัดแยกขยะ	ระดับปานกลาง	ระดับมาก	ระดับปานกลาง
คนในชุมชนมีโอกาสได้พูดถึงปัญหาของขยะกับคนอื่น ๆ ในชุมชน	ระดับปานกลาง	ระดับมาก	ระดับปานกลาง
คนในชุมชนคัดแยกขยะตามที่โครงการบอก	ระดับปานกลาง	ระดับมาก	ระดับมาก
คนในชุมชนช่วยสนับสนุนเงินในการจัดการขยะของชุมชน	ระดับปานกลาง	ระดับน้อย	ระดับปานกลาง
คนในชุมชนได้ประโยชน์ทางรายได้จากการจัดการขยะ	ระดับมาก	ระดับมาก	ระดับมาก
คนในชุมชนสามารถรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะได้ในแต่ละวัน	ระดับปานกลาง	ระดับมาก	ระดับปานกลาง
คนในชุมชนสามารถถ่ายทอดความรู้ในการจัดการขยะให้กับคนอื่น ๆ ได้	ระดับปานกลาง	ระดับปานกลาง	ระดับปานกลาง
คนในชุมชนสามารถสังเกตได้ว่าในบริเวณชุมชนมีความสะอาด ไม่มีขยะ	ระดับมาก	ระดับมาก	ระดับปานกลาง
คนในชุมชนได้ติดตามและประเมินผลในสิ่งที่ท่านทำในเรื่องการจัดการขยะว่าสำเร็จหรือไม่สำเร็จอย่างต่อเนื่อง	ระดับปานกลาง	ระดับมาก	ระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนฝั่งกองดินในด้านการได้ประโยชน์ทางรายได้จากการจัดการขยะอยู่ในระดับที่มาก (mode = 4) ส่วนในด้านอื่น ๆ แบ่งไปตามชุมชนย่อย 3 ชุมชน จะได้ว่าในชุมชนที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมในการสังเกตได้ว่าในบริเวณชุมชนมีความสะอาด ไม่มีขยะ อยู่ในระดับที่มาก (mode = 4) ที่เหลือในด้านอื่น ๆ จะอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (mean = 3.4) เป็นด้านการมีส่วนร่วมในการคัดแยกตามที่โครงการบอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในชุมชนที่ 2 มีการเข้าร่วมในการมีส่วนร่วมในระดับที่มากเป็นส่วนใหญ่ โดยด้านการได้ประโยชน์ทางรายได้จากการจัดการขยะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (mean = 3.88) มีเพียงการถ่ายทอดความรู้ในการจัดการขยะให้กับคนอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง และการที่คนในชุมชนช่วยสนับสนุนเงินในการจัดการขยะของชุมชน เป็นการมีส่วนร่วมที่อยู่ในระดับน้อย

และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่ 3 เป็นด้านการมีส่วนร่วมในการคัดแยกตามที่โครงการบอก ที่อยู่ในระดับมาก (mean = 3.25) ด้านที่เหลือจะอยู่ในระดับปานกลางโดยมีด้านการสังเกตได้ว่าในบริเวณชุมชนมีความสะอาด ไม่มีขยะ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (mean = 3.51) ตามตารางที่ 5.9

โดยจากตารางที่ 5.10 สามารถอธิบายได้ว่าคนในชุมชนที่ 1 ทำการคัดแยกขยะตามผู้นำทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 71 ส่วนในชุมชนที่ 2 ทำการคัดแยกขยะตามผู้นำทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 78.4 และในชุมชนที่ 3 ทำการคัดแยกขยะตามผู้นำทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 77.6 จะเห็นได้ว่าการคัดแยกขยะในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนนั้นมีทิศทางเดียวกันที่จะทำตามผู้นำโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 75.67 (mean = 75.67)

ความถี่ และความเข้มข้นในความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนกับผู้นำชุมชนนั้นอยู่ในระดับที่สามารถพูดคุยกันได้ ปรีกษาและแก้ไขปัญหาให้กันคิดเป็นร้อยละ 59.1 แสดงให้เห็นถึงการรับส่งข้อมูลความรู้ด้านการจัดการขยะเป็นเรื่องทั่วไปที่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนกันได้

ตารางที่ 5.10 แสดงการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ โดยทำตามผู้นำชุมชนของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน โดยไม่มีกฎหมายบังคับ

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ไม่ทำตามผู้นำ	3.20%	0	2.60%
ทำการคัดแยกขยะตามผู้นำเป็นบางครั้ง	25.80%	21.60%	19.70%
ทำการคัดแยกขยะตามผู้นำทุกครั้ง	71.00%	78.40%	77.60%

และการคัดแยกขยะของคนในชุมชนที่ 1 มีการคัดแยกขยะตามคนในชุมชนทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 76.3 เมื่อคนส่วนใหญ่ในชุมชนทำจากทุนทางสังคมที่มีอยู่ สอดคล้องกับข้อมูลของชุมชนที่ 3 ในการคัดแยกขยะตามคนในชุมชนทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 78.9 ส่วนในชุมชนที่ 2 การคัดแยกขยะตามคนในชุมชนทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 83.3 ซึ่งมีสัดส่วนในการทำตามเพื่อนมากกว่าชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 3 ตามตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 แสดงการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ทำตามคนในชุมชน โดยไม่มีกฎหมายบังคับ

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ไม่คัดแยกตามความคิดตนเอง	3.20%	1.20%	2.60%
ทำการคัดแยกขยะ ถ้าเพื่อนชวนและบอก ประโยชน์ของการคัดแยก	19.40%	14.20%	17.10%
ทำการคัดแยกเป็นบางครั้ง ตอนเพื่อนบ้าน เห็น	1.10%	1.20%	1.30%
ทำการคัดแยกขยะตามคนในชุมชนทุกครั้ง	76.30%	83.30%	78.90%

5.4 ทูทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนไม่กอดิน และแรงจูงใจในการที่ทำให้ประชาชน เข้าร่วมในการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

จากตารางที่ 5.12 จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 ชุมชนย่อย มีรูปแบบของการติดต่อสื่อสารกับผู้นำชุมชนด้วยการพูดคุยกันในเรื่องทั่วไปมากที่สุด โดยในชุมชนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 59.1 ในชุมชนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 71 และในชุมชนที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 72.4

รูปแบบในการเจอกันลำดับรองลงมาของทั้ง 3 ชุมชนย่อยเป็นการพบเจอกันหรือติดต่อสื่อสารกันในเวลาที่คนในชุมชนเกิดปัญหาแล้วผู้นำชุมชนเข้ามาช่วยแก้ไขในปัญหาต่าง ๆ นั้น สามารถคิดเป็นร้อยละ 21.5 ของชุมชนที่ 1 ส่วนในชุมชนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 15.4 และชุมชนที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 15.8

ตารางที่ 5.12 แสดงรูปแบบของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ในการเจอหรือคุยกับผู้นำชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
คนในชุมชนกินข้าวด้วยกันกับผู้นำชุมชน	3.20%	3.70%	1.30%
คนในชุมชนไม่เคยเห็นหน้าผู้นำชุมชนเลย	16.10%	8.00%	9.20%
คนในชุมชนคุยกับผู้นำชุมชนแค่ตอนมีปัญหา	21.50%	15.40%	15.80%
คนในชุมชนเจ็บป่วย ถึงจะได้เจอกันกับผู้นำชุมชน	0	0	1.30%
คนในชุมชนคุยเรื่องทั่วไปกับผู้นำชุมชน	59.10%	71.00%	72.40%
คนในชุมชนเจอหรือคุยกับเจ้าหน้าที่ ทาง เทศบาลด้วยเหตุผลอื่น ๆ	0	1.90%	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การติดต่อสื่อสารกับทางเจ้าหน้าที่เทศบาลของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน จะเป็นไปได้ในลักษณะของการพูดคุยในเรื่องทั่วไปมากที่สุด ชุมชนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 58.1 ในชุมชนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 67.3 และชุมชนที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมาในการเจอกันของชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 เป็นการที่เจ้าหน้าที่ทางเทศบาลเข้ามาช่วยเหลือคนในชุมชนเวลาที่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 15.1 และ 16.7 ตามลำดับ ส่วนในชุมชนที่ 3 จะเป็นการที่คนในชุมชนมีการเจ็บป่วยแล้วเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลเข้ามาในชุมชนคิดเป็นร้อยละ 15.8 รายละเอียดตามตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13 แสดงรูปแบบของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ในการเจอหรือคุยกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนดิตริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
คนในชุมชนกินข้าวด้วยกันกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	1.10%	0.60%	1.30%
คนในชุมชนไม่เคยเห็นหน้าเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	12.90%	3.70%	3.90%
คนในชุมชนคุยกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลแค่ตอนมีปัญหา	15.10%	16.70%	14.50%
คนในชุมชนเจ็บป่วย ถึงจะได้เจอกันกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	11.80%	10.50%	15.80%
คนในชุมชนคุยเรื่องทั่วไปกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	58.10%	67.30%	64.50%
คนในชุมชนเจอหรือคุยกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลด้วยเหตุผลอื่น ๆ	1.10%	1.20%	0

ในตารางที่ 5.12 และ ตารางที่ 5.13 เป็นการแสดงถึงวิธีการในการใช้ทุนทางสังคมที่มีด้วยรูปแบบการพูดคุยกัน กล่าวคือ คนในชุมชนสามารถที่จะพูดคุยกับผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลได้ เป็นทุนทางสังคมที่มีทิศทางที่ดีเพราะยังติดต่อสื่อสารรับส่งข้อมูลกันได้ มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน สร้างความคุ้นเคยต่อกันได้ ต่อยอดไปเป็นการส่งต่อความรู้ในการจัดการขยะที่ระยะต้นทางได้

ระดับความเข้มข้นของทุนทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนไผ่กองดินยังเป็นลักษณะที่มากกว่าการพูดคุยทั่วไป เพราะมีการช่วยเหลือกัน มีฝ่ายที่ได้รับผลประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารกัน ส่วนนี้จะเข้าไปเป็นทุนให้กับคนในชุมชน เกิดความเชื่อใจ ไว้วางใจ ว่าสามารถพึ่งพาผู้นำชุมชนหรือเจ้าหน้าที่เทศบาลได้ จึงมีความเชื่อถือ เชื่อฟังมากขึ้น และยินดีจะทำตามคำขอหรือการชักชวนของผู้นำชุมชนกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลในการเข้าร่วมการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 5.14 การจัดการขยะที่ระยะต้นทางในชุมชนไผ่กองดินนั้น ส่วนหนึ่งในการที่คนในชุมชนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการนั้นเพราะมีแรงจูงใจจากเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลที่มากบอกถึงประโยชน์ที่จะได้รับในการคัดแยกขยะ และผู้นำชุมชนที่เป็นสิ่งกระตุ้น สร้างแรงจูงใจในการลงมือปฏิบัติแล้วทำให้เห็นถึงผลลัพธ์ในทางที่ดีขึ้นได้ โดยชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 มีเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมในการจัดการขยะมากที่สุด แต่ในส่วนของชุมชนที่ 3 จะเป็นผู้นำชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล

ส่วนในชุมชนที่ 1 รองลงมาจะเป็นผู้นำชุมชน รวมถึงชุมชนที่ 3 ด้วยที่ผู้นำชุมชน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ และมีพ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชนที่ 3 ด้วย

ตารางที่ 5.14 แสดงถึงบุคคลที่ทำให้คนในชุมชนตัดสินใจเข้าร่วมการคัดแยกขยะ เรียงจากคนที่มีผลในการตัดสินใจมากไปน้อย ของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 1	เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	ผู้นำชุมชน
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 2	ผู้นำชุมชน	ผู้นำชุมชน และพ่อแม่	เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 3	เพื่อน	เพื่อน	เพื่อน
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 4	คุณครู	คุณครู	พ่อแม่
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 5	พ่อแม่ และกำนัน	กำนัน	คุณครู
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 6	-	-	กำนัน
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 7	คนรัก	คนรัก	คนรัก
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 8	พระ	พระ	พระ
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 9	บุคคลอื่น	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ อันดับ 3 ของทั้ง 3 ชุมชน จะเป็นเพื่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุนทางสังคมที่มีจะเป็นทุนที่มีต่อเพื่อน ความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกที่มีอิทธิพล มีผลประโยชน์ที่จะได้รับต่อการตัดสินใจมากกว่าคนใกล้ชิด การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีไว้กับคนอื่น ๆ จะเป็นการช่วยเสริมให้เรามีเครือข่าย เพิ่มช่องทางโอกาสในการได้รับผลประโยชน์จากหลาย ๆ ทาง การที่บุคคลภายนอกมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเพราะเมื่อตัดสินใจทำตามใครนั้นส่งผลลัพธ์ที่แตกต่างกันที่ผู้ตัดสินใจจะได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อตัดสินใจตามเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลและผู้นำชุมชนในการได้รับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมการคัดแยกขยะจากการวิเคราะห์ตามตารางที่ 5.14

โดยแรงจูงใจที่นอกจากมาจากบุคคลแล้ว ยังมีส่วนอื่น ๆ ที่เป็นสิ่งที่เพิ่มแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่ระยะต้นทางของชุมชนไม่ก่อดินด้วยการได้รายได้จากการนำขยะที่คัดแยกได้แล้วไปขายต่อให้กับแหล่งรับซื้อหรือวิธีการต่าง ๆ ในโครงการ เช่น ธนาคารขยะ กองทุนขยะ เป็นต้น สามารถคิดเป็นร้อยละ 74.2 ของชุมชนที่ 1 ส่วนในชุมชนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 70.4 และชุมชนที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 75 ตามตารางที่ 5.15 และตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.15 แสดงสิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้มีผลต่อการส่งเสริมให้คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะต่อไปเรื่อย ๆ

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตริมิตรแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ได้รับรางวัลจากโครงการที่ได้เข้าร่วมในการคัดแยกขยะ	12.90%	5.60%	17.10%
ได้บุญกุศล	14.00%	4.30%	7.90%
การได้รับคำชื่นชมจากผู้อื่น	17.20%	8.00%	17.10%
สามารถนำขยะที่คัดแยกไปแลกอาหารได้	14.00%	6.80%	9.20%
การรายได้จากการขายขยะที่คัดแยกแล้ว	74.20%	70.40%	75.00%
ได้ความภาคภูมิใจในตนเอง	41.90%	32.70%	30.30%
การได้เป็นบุคคลตัวอย่าง	16.10%	3.10%	19.70%
มีคนมาสัมภาษณ์/ได้ออกสื่อ,ทีวี	10.80%	3.70%	6.60%
เหตุผลอื่น ๆ	2.20%	0.60%	5.30%

จากตารางที่ 5.15 และตารางที่ 5.16 แรงจูงใจรองลงมาของทั้ง 3 ชุมชนย่อย จะเป็นการที่เกิดความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะแล้วเกิดผลลัพธ์ไปในแนวทางที่ดี

คิดเป็นร้อยละ 41.9 , 32.7 และ 30.30 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 ยังมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้นจากการได้รับคำชื่นชมจากผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 17.2 และ 8 ส่วนในชุมชนที่ 3 คือการได้เป็นบุคคลตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 19.7 มีคนให้ความสนใจและนำไปทำตาม เห็นเป็นต้นแบบ ซึ่งการทำสิ่งใดแล้วมีคนมองเห็นคุณค่าจะยิ่งเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้คนอยากทำต่อไป นั่นคือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นชุมชนไฟกองดิน

ตารางที่ 5.16 แสดงการสรุปสิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้มีผลต่อการส่งเสริมให้คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะต่อไปเรื่อย ๆ

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตริมิตริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
สิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ	การรายได้ 74.2%	การรายได้ 70.4%	การรายได้ 75%
	ความภาคภูมิใจในตนเอง 41.9%	ความภาคภูมิใจในตนเอง 32.7%	ความภาคภูมิใจในตนเอง 30.3%
	การได้รับคำชื่นชมจากผู้อื่น 17.2%	การได้รับคำชื่นชมจากผู้อื่น 8%	การได้เป็นบุคคลตัวอย่าง 19.7%

การศึกษาถึงเหตุในการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโครงการจัดการขยะที่ระดับทางว่าคนในชุมชนมีแรงจูงใจจากสิ่งใดเพื่อนำมาต่อยอดปรับเป็นนโยบายหรือเพิ่มปัจจัยในการที่จะใช้เหตุปัจจัยเหล่านี้มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการคนในจำนวนมากที่มีในสังคมให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน จะเห็นได้จากตารางที่ 5.17 ว่าคนในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 มีใจที่อยากจะช่วยผู้อื่น ซึ่งบุคคลที่อยากช่วยจะต้องมีผลลัพธ์หรือผลประโยชน์ร่วม เพราะเมื่อช่วยผู้นำชุมชนแล้ว ผลประโยชน์จะเกิดขึ้นกับตัวคนในชุมชนเอง ผู้นำชุมชนจึงเป็นเพียงเครื่องมือ ตัวแปรหรือปัจจัยหนึ่งที่ต้องมีในกระบวนการความสำเร็จให้เกิดผลลัพธ์ที่คนในชุมชนจะได้รับเมื่อช่วยผู้นำชุมชน แต่ในชุมชนที่ 3 จะเป็นจิตสำนึก ความคิดตั้งต้นจากตนเองที่เกิดจากการรับรู้จากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนไปจนสังเกตได้ว่ามันมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น เมื่อรับรู้ได้ถึงผลลัพธ์ที่ดีจึงทำให้คนในชุมชนที่ 3 ตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่ระดับต้นทางกับทางโครงการที่เจ้าหน้าที่ทางเทศบาลชักชวน คิดเป็นร้อยละ 51.3 อีกส่วนหนึ่งที่รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 32.9 ของคนในชุมชนที่ 3 ก็คือการช่วยให้ผู้นำชุมชนสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เพราะคนที่เข้ามาชักชวนให้คัดแยกก็คือผู้นำชุมชน แล้วเมื่อคนในชุมชนรับรู้ได้ถึงข้อดีและประโยชน์จึงเป็นการอยากช่วยผู้นำชุมชนไปด้วย

ในลำดับที่ 3 คนในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 3 มีการตระหนักรับรู้ถึงปริมาณขยะที่เยอะ และเป็นความต้องการของตนเองที่จะให้ปริมาณขยะลดลง การปรับมาใช้กับนโยบาย หรือการที่รัฐบาล

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ เป็นสิ่งสร้างแรงจูงใจให้คนหันมามีส่วนร่วมในการแก้ไขให้เกิดขึ้นได้ ตามผลที่เกิดขึ้นในตารางที่ 5.17 และตารางที่ 5.18

ตารางที่ 5.17 แสดงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เริ่มเก็บ คัดแยก และกำจัดขยะอย่างถูกวิธีของ คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน แสดงให้เห็นถึงการใช้ทุนทางสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมว่าใช้ ทุนในลักษณะใด

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนติดริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
การเห็นเพื่อนบ้านคัดแยกขยะ จึงตัดสินใจ เริ่มทำตาม	11.80%	9.30%	5.30%
ตนเองสังเกตและรู้สึกได้ว่าขยะในชุมชนลดลง จริง ๆ	46.20%	37.70%	51.30%
คนในชุมชนอยากช่วยให้ผู้นำชุมชนบรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ใน การคัดแยกขยะ	54.80%	53.10%	32.90%
คนในชุมชนเชื่อในตัวผู้ใหญ่บ้านที่มาชวนให้เข้า ร่วมกิจกรรมคัดแยกขยะ	3.20%	3.10%	0
การที่คนในชุมชนได้มีคนมาสัมภาษณ์หรือได้ ออกสื่อต่าง ๆ และทางโทรทัศน์	1.10%	2.50%	2.60%
เจ้าหน้าที่เทศบาลใจดีกับคนในชุมชน	18.30%	25.30%	13.20%
บ้านของคนในชุมชนมีปริมาณขยะเยอะ ต้องการคัดแยกและลดปริมาณ	19.40%	10.50%	21.10%
เหตุผลอื่น ๆ	2.20%	1.90%	7.90%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.18 แสดงการสรุปสิ่งที่มีอิทธิพลผลต่อการตัดสินใจ เริ่มเก็บ คัดแยก และกำจัดขยะอย่างถูกวิธีของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน แสดงให้เห็นถึงการใช้ทุนทางสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมว่าใช้ทุนในลักษณะใด

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมน้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเริ่มเก็บ คัดแยก และกำจัดขยะอย่างถูกวิธี	อยากช่วยผู้นำชุมชน 54.8%	อยากช่วยผู้นำชุมชน 53.1%	รู้สึกว่าขยะในชุมชนลดลง 51.3%
	รู้สึกว่าขยะในชุมชนลดลง 46.2%	รู้สึกว่าขยะในชุมชนลดลง 37.7%	อยากช่วยผู้นำชุมชน 32.9%
	มีปริมาณขยะเยอะ 19.4%	เจ้าหน้าที่เทศบาลใจดี 25.3%	มีปริมาณขยะเยอะ 21.1%

5.5 ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในชุมชนใฝ่กอดดินเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง

ในด้านการให้ความรู้ความเข้าใจกับคนในชุมชน การที่ได้ความรู้จากเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล คนในชุมชนรับรู้ข้อมูลได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.1, 75.9 และ 61.8 ตามลำดับ ในชุมชนที่ 2 ลำดับที่รองลงมาเป็นผู้นำชุมชนที่มีบทบาทในการให้ความรู้มากถึงร้อยละ 45.1 แต่ในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 3 วิธีการที่ใช้วิทยุเสียงตามสายยังคงได้ผลที่ดีในการรับความรู้ภายในชุมชนคิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 31.6 ตามลำดับ

ส่วนในลำดับรองลงมาของชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 3 ก็จะเป็นการให้ความรู้จากผู้นำชุมชนที่คนในชุมชนรับรู้ได้ถึงร้อยละ 30.1 และ 28.9 ส่วนในชุมชนที่ 2 เนื่องจากมีโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ของชุมชนนี้ด้วย การได้รับความรู้เรื่องการจัดการขยะจึงมาจากคุณครูคิดเป็นร้อยละ 38.3 ตามรายละเอียดในตารางที่ 5.19 และตารางที่ 5.20 ซึ่งเมื่อรู้ว่าคุณค่าใดที่ให้ความรู้ในการจัดการขยะได้ผลลัพธ์ที่ดี ทางหน่วยงานหรือรัฐบาลสามารถนำไปปรับใช้ วางนโยบาย การวางแผนในพื้นที่อื่น ๆ ด้านการจัดการขยะได้ว่าควรบุคลากรในส่วนใดในการส่งต่อข้อมูลเพื่อให้ทั่วถึงกับคนในสังคม จะเห็นได้ว่าบุคคลเหล่านั้นต้องลงพื้นที่ เข้าถึงตัวคนในชุมชน และการใช้เครื่องมือสื่อสารวิทยุเสียงตามสายโดยในปัจจุบันสามารถประยุกต์เป็นทางออนไลน์ก็เป็นวิธีที่ได้ผลมากเช่นเดียวกัน ที่ไม่ต้องใช้แรงงานคน เป็นการลดต้นทุนในการให้ความรู้ประชาชนได้อีกทาง

ตารางที่ 5.19 แสดงให้เห็นว่าคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้รับความรู้เรื่องการคัดแยกขยะมาจากบุคคลหรือสิ่งใด

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
คุณครู	1.10%	38.30%	3.90%
เพื่อนบ้าน	3.20%	15.40%	6.60%
ผู้นำชุมชน	30.10%	45.10%	28.90%
พ่อแม่/ญาติพี่น้อง	5.40%	14.80%	7.90%
พระสงฆ์	0	0	1.30%
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	18.30%	17.30%	1.30%
สามีภรรยา/คนรัก	6.50%	13.60%	1.30%
เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล	73.10%	75.90%	61.80%
สื่อทางวิทยุเสียงตามสาย/โทรทัศน์/เว็บไซต์	33.30%	34.00%	31.60%
บุคคลหรือสิ่งอื่น ๆ	3.20%	14.80%	0

ตารางที่ 5.20 แสดงการสรุปของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ที่ได้รับความรู้เรื่องการคัดแยกขยะมาจากบุคคลหรือสิ่งใด ซึ่งเมื่อรู้ว่าคุณค่าใดที่ให้ความรู้ในการจัดการขยะ สามารถนำไปปรับใช้ วางนโยบาย การวางแผนในพื้นที่อื่น ๆ ด้านการจัดการขยะ

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
บุคคลที่คนในชุมชนได้รับความรู้ในการจัดการขยะ	เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล 73.1%	เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล 75.9%	เจ้าหน้าที่ทางเทศบาล 61.8%
	สื่อทางวิทยุเสียงตามสาย/โทรทัศน์/เว็บไซต์ 33.3%	ผู้นำชุมชน 45.1%	สื่อทางวิทยุเสียงตามสาย/โทรทัศน์/เว็บไซต์ 31.6%
	ผู้นำชุมชน 30.1%	คุณครู 38.3%	ผู้นำชุมชน 28.9%

โดยวิธีการของเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล ผู้นำชุมชน รวมถึงคุณครู และการสื่อสารให้ความรู้ผ่านวิทยุเสียงตามสายที่ในชุมชน จะเป็นการพูดคุย ชักชวน ถึงความรู้และประโยชน์ที่คนในชุมชนจะได้รับ วิธีการปฏิบัติตนต่าง ๆ เป็นความถ้อยคำสม่ำเสมอ พูดทุกวัน เป็นวิธีการให้ความรู้มากที่สุดของทั้ง 3 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 60.2 , 82.7 และ 69.7 ตามลำดับ รวมถึงการลงมือปฏิบัติให้คนในชุมชนเห็นก่อนเป็นวิธีการให้ความรู้ที่รองลงมาเหมือนกันทั้ง 3 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 59.1 , 68.5 และ 50 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่าชุมชนที่ 2 จะมีสัดส่วนที่สูงกว่าเพราะ สถานที่สำคัญ ความหนาแน่นของประชากรที่มีมาก ในชุมชนที่ 2 การเข้าถึงความรู้ การลงพื้นที่ของเจ้าหน้าที่เทศบาลและผู้นำชุมชนจึงมาการเข้าถึงและ ให้ความรู้ได้มากกว่า ในการให้ความรู้ลำดับถัดมาของทั้ง 3 ชุมชน จะเป็นการเปิดเสียงตามสายทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 29 , 26.5 และในชุมชนที่ 3 มีสัดส่วนสูงกว่าคิดเป็นร้อยละ 31.6 ด้วยสภาพพื้นที่ที่มี ระยะทางไกลจากสถานที่สำคัญในชุมชน การใช้วิทยุเสียงตามสายจึงมีผลที่มากกว่า ในการให้ความรู้ เกี่ยวกับการคัดแยกขยะของชุมชนไม่กองดินตามตารางที่ 5.21 จะเป็นการลงพื้นที่พูดคุยให้ข้อมูล ชักชวนให้เข้ามามีส่วนร่วม บอกถึงประโยชน์ที่จะได้รับไปเรื่อย ๆ จนคนในชุมชนรับรู้ได้ถึงข้อมูลที่ มากพอที่จะนำไปสู่การลงมือปฏิบัติต่อไป เพราะนอกจากแรงจูงใจในการกระตุ้นให้คนในชุมชนสนใจ เข้ามามีส่วนร่วมแล้ว การคัดแยกอย่างถูกวิธีจะยิ่งทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของคนในชุมชนส่ง ผลสำเร็จมากขึ้นด้วย

ตารางที่ 5.21 แสดงวิธีการให้ความรู้หรือบอกข้อมูลการคัดแยกขยะให้กับคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
บุคคลที่ให้ความรู้ได้ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง	59.10%	68.50%	50.00%
บุคคลที่ให้ความรู้ทำการพูดชักชวนให้คัดแยกขยะ	60.20%	82.70%	69.70%
บุคคลที่ให้ความรู้ใช้วิธีการออกคำสั่งให้คัดแยก ขยะ	4.30%	6.20%	0
วิธีการให้ความรู้ด้วยการประชาสัมพันธ์เสียงตาม สายตามสื่อวิทยุ	29.00%	26.50%	31.60%
บุคคลที่ให้ความรู้ทำการให้ความรู้ด้วยวิธีแจก เอกสาร/แผ่นพับ	19.40%	9.90%	25.00%
วิธีอื่น ๆ	2.20%	6.80%	1.30%

นอกจากการให้ความรู้แล้วนั้นการสนับสนุนด้านอื่น ๆ รวมถึงอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการคัดแยกขยะก็เป็นส่วนสำคัญที่ทางหน่วยงานหรือรัฐบาลควรมีให้กับประชาชนเพราะการที่ มีให้จะเป็นการช่วยลดรายจ่ายให้กับคนในชุมชนที่ต้องจัดหาจัดเตรียมอุปกรณ์ อาจทำให้เกิดความ ยุ่งยาก มีผลให้คนไม่ยอมเข้ามามีส่วนร่วมได้ ทางหน่วยงานควรอำนวยความสะดวกให้กับคนใน ชุมชนเพื่อเป็นสิ่งกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ สภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการคัดแยกขยะมากขึ้น โดย คนในชุมชนที่ 1 มีจำนวนอุปกรณ์เพียงพอมากที่สุดถึงร้อยละ 80.6 แต่ชุมชนที่ 2 มีความเพียงพอของ อุปกรณ์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.3 เนื่องจากลักษณะพื้นที่ที่ตติริมแม่น้ำ ถนนหรือการเข้าถึงโดยส่วน ใหญ่จะเป็นถนนที่มีความกว้างไม่มากทำให้การวางถังขยะไปตามเส้นทางของถนนหลักตามแผนที่ภาพ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ แสดงตำแหน่งของจุดภาษาขณะที่รองขยะ แต่คนในชุมชนที่ 2 ไม่ได้อาศัยอยู่แค่บริเวณถนนหลัก ยังมีคนในชุมชนจำนวนมากที่อาศัยติดริมแม่น้ำที่มีเส้นทางถนนเป็นลักษณะทางเดินรถยนต์เข้าไม่ถึง ส่วนชุมชนที่ 3 แม้จะมีระยะทางที่ไกลจากความเป็นเมืองแต่มีลักษณะพื้นที่โล่ง การเข้าถึงของรถเก็บขยะของเทศบาลจึงสะดวกและง่ายต่อการจัดเก็บขยะมากกว่าจึงส่งผลให้จำนวนของอุปกรณ์กับตำแหน่งที่นำไปวางมีผลต่อจำนวนความหนาแน่นของผู้ใช้งานตามตารางที่ 5.22

ตารางที่ 5.22 แสดงอุปกรณ์คัดแยกขยะ ภาษาชนะรองรับขยะ มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งานใน ระยะใกล้ ๆ บ้านของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนติดริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ความเพียงพอของอุปกรณ์คัดแยกขยะและภาษาชนะรองรับขยะ	มีอุปกรณ์และจำนวนเพียงพอ 80.6%	มีอุปกรณ์และจำนวนเพียงพอ 59.3%	มีอุปกรณ์และจำนวนเพียงพอ 69.7%

รวมถึงความสะดวกในการใช้งานที่เมื่อมีจำนวนที่เพียงพอแล้ว การใช้งานของอุปกรณ์คัดแยกขยะและภาษาชนะในการรองรับขยะในชุมชนที่ 3 มีความสะดวกมากที่สุดถึงร้อยละ 90.8 และชุมชนที่ 1 มีความสะดวกน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 87.1 แต่โดยรวมคนในชุมชนมีความสะดวกในการใช้งานและสามารถคัดแยกขยะแต่ละประเภทได้ง่าย ตามตารางที่ 5.23

ตารางที่ 5.23 แสดงอุปกรณ์คัดแยกขยะ ภาษาชนะรองรับขยะ ที่มีนั้นมีความสะดวกต่อการใช้งานกับคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนติดริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ความสะดวกต่อการใช้งาน	คัดแยกง่าย สะดวก 87.1%	คัดแยกง่าย สะดวก 90.1%	คัดแยกง่าย สะดวก 90.8%

โดยปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนใฝ่กองดินที่มากที่สุดคือประเภทขยะที่เป็นพลาสติก รองลงมาคือประเภทขวดแก้ว ส่วนปริมาณขยะที่มีมากเป็นลำดับที่ 3 ในชุมชนที่ 1 และในชุมชนที่ 2 เหมือนกันคือกระดาษ เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีลักษณะความเป็นเมืองมากกว่า มีสถานที่ราชการ เช่น สถานีตำรวจ เทศบาลใฝ่กองดิน หรือโรงเรียนวัดช่องลม เป็นต้น ส่วนในชุมชนที่ 3 เป็นชุมชนที่มีความเป็นชนบทในรูปแบบเกษตรกรรมมากกว่าอีก 2 ชุมชน ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจึงเป็นเศษอาหารที่มีมากใน

ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.24 แสดงการเรียงอันดับขยะที่คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนคัดแยกได้โดยเรียงจากปริมาณ เยอะไปน้อย

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ1	พลาสติก	พลาสติก	พลาสติก
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ2	ขวดแก้ว	ขวดแก้ว	ขวดแก้ว
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ3	กระดาษ	กระดาษ	เศษอาหาร
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ4	โลหะ	-	กระดาษ
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ5	อันตรราย	อันตรราย	เศษใบไม้
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ6	เศษอาหาร	เศษอาหาร/โลหะ	โลหะ
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ7	เศษใบไม้	เศษใบไม้	อันตรราย
ประเภทของขยะที่คัดแยกได้มีปริมาณเป็นอันดับ8	ประเภทอื่น ๆ	-	-

ซึ่งการจัดการขยะจากประเภทขยะที่เกิดขึ้นภายในชุมชนตามตารางที่ 5.24 นั้น วิธีการสอดคล้องกันกับประเภทขยะที่เกิดขึ้นโดยปริมาณขยะที่มีมากในชุมชนที่เป็นพลาสติก และขวดแก้ว คนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนใช้วิธีการเก็บไว้เพื่อนำไปขายกับแหล่งรับซื้อมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 78.5 , 86.4 และ 76.3 รองลงมาในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 จะเป็นการนำขยะประเภทขยะอันตรรายไปแลกไข่ไก่ที่เทศบาลที่มีการจัดกิจกรรมทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวมถึงวิธีการจัดการขยะเมื่อคัดแยกแล้วด้วยการไปทำกองทุนผ้าป่าขยะ เนื่องจากทั้ง 2 ชุมชน อยู่ใกล้กับวัดที่เข้าร่วมในกิจกรรมของโครงการมากกว่าชุมชนที่ 3 ด้วยลักษณะของพื้นที่ส่งผลต่อวิธีการจัดการขยะ ส่วนในชุมชนที่ 3 ที่มีลักษณะความเป็นอยู่เชิงเกษตรมากกว่าอีก 2 ชุมชน การจัดการขยะเมื่อคัดแยกได้แล้วจึงเป็นการทำปุ๋ย โดยส่วนใหญ่ ซึ่งวิธีการรองลงมาจากการเก็บเพื่อนำไปขาย จะเป็นการนำเศษอาหาร เศษใบไม้มาใส่ที่โคนต้นไม้ตามกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ทางเทศบาลและผู้นำชุมชนพูดคุยชักชวนหรือบอกถึงความรู้ในการคัดแยกขยะด้วยการล้อมตาข่ายใต้ต้นไม้เพื่อนำขยะมาทำเป็นปุ๋ยได้ และวิธีการรองลงมาคือการทำน้ำหมัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป่วยจากเศษอาหาร เศษใบไม้ที่คัดแยกได้เช่นเดียวกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนที่ 3 ที่สามารถต่อยอดขยะมาทำเป็นปุ๋ย เป็นสิ่งที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการลดค่าใช้จ่าย ลดต้นทุนในการดำรงชีวิตเชิงเกษตรได้ ยิ่งตอบโจทย์ ยิ่งเป็นแรงจูงใจให้ทำได้อย่างต่อเนื่อง ดังเห็นได้จากตารางที่ 5.25 และตารางที่ 5.26

ตารางที่ 5.25 แสดงวิธีการจัดการกับขยะที่คัดแยกของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

วิธีการจัดการกับขยะที่คัดแยกแล้ว	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตริมิตรแม่ น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
กองทุนผ้าป่าขยะ	47.30%	50.00%	14.50%
เก็บไว้ขาย	78.50%	86.40%	76.30%
เผา	5.40%	1.20%	3.90%
แลกไข่ไก่	52.70%	61.10%	22.40%
ใส่โค่นต้นไม้	31.20%	45.70%	67.10%
ธนาคารขยะ	39.80%	45.10%	22.40%
ทิ้งลงแม่น้ำ	0	0	0
ตัดแปลงเป็นของอย่างอื่น	25.80%	21.60%	23.70%
ทำน้ำหมักปุ๋ย	30.10%	22.20%	48.70%
ฝังกลบ	2.20%	0.60%	0
นำมาใช้ซ้ำ	34.40%	25.30%	30.30%
กองทุนขยะชุมชน	22.60%	20.40%	2.60%
ทิ้งถังขยะไปเฉย ๆ	11.80%	17.30%	13.20%
วิธีอื่น ๆ	2.20%	1.20%	5.30%

ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลรายได้ส่วนใหญ่ของทั้ง 3 ชุมชนที่ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือนเพราะเป็นวิธีการคัดแยกขยะที่นำมาซึ่งผลลัพธ์ในเชิงรายได้ที่เพิ่มขึ้นเป็นแรงจูงใจในการคัดแยกขยะ ทำแล้วเห็นผลที่ชัดได้ในทันที ส่วนวิธีคัดแยกขยะรองลงมาเป็นการนำขยะมาแลกไข่ไก่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นวิธีที่ทำแล้วเกิดผลประโยชน์กับตนเองในเบื้องต้น และเมื่อมีทุนทางสังคมที่มากพอ มีความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน จะเกิดการบอกต่อถึงสิ่งที่ดี ผลประโยชน์ที่ได้ให้แก่กันจนเป็นลักษณะของชุมชนที่มีการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ยิ่งได้รับรางวัล มีผู้คนจากภายนอกชุมชนให้ความสนใจ ยิ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้คนในชุมชนเกิดแรงผลักดันที่จะปฏิบัติในเรื่องการจัดการขยะที่ระยะต้นทางได้อย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.26 แสดงการสรุปวิธีจัดการกับขยะที่คัดแยกของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
วิธีจัดการกับขยะที่ คัดแยกแล้ว	คัดแยกขยะแล้วเก็บไว้ ขาย 78.5%	คัดแยกขยะแล้วเก็บไว้ ขาย 86.4%	คัดแยกขยะแล้วเก็บไว้ ขาย 76.3%
	นำขยะที่คัดแยกแล้ว ไปแลกไข่ไก่ 52.7%	นำขยะที่คัดแยกแล้ว ไปแลกไข่ไก่ 61.1%	นำขยะที่คัดแยกแล้วไป ใส่โคนต้นไม้ที่ล้อมตา ขายไว้ทำปุ๋ย 67.1%
	นำขยะที่แยกไปรวม กองทุนผ้าป่าขยะ 47.3%	นำขยะที่แยกไปรวม กองทุนผ้าป่าขยะ 50%	นำขยะที่คัดแยกแล้วทำ น้ำหมักปุ๋ยชีวภาพ 48.7%

ความรู้ขั้นพื้นฐานที่มีในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนจากตารางที่ 5.27 จะเห็นได้ว่าการคัดแยกขยะ เพื่อนำไปใช้อย่างถูกวิธีมีเพียงชุมชนที่ 2 ที่มีความรู้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.9 อีก 2 ชุมชนที่เหลือ มีความรู้จำนวนไม่ถึงครึ่งของคนในชุมชนซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 5.20 และตารางที่ 5.21 ในชุมชนที่ 2 มีสัดส่วนของการได้รับความรู้มากกว่าชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 3 ทำให้ในเรื่องความรู้ของการจัดการ ขยะ ทางหน่วยงานหรือผู้ที่มีบทบาทในการให้ความรู้จะต้องพัฒนาหาแนวทางแก้ไขในส่วนนี้ เพิ่มเติม

ตารางที่ 5.27 แสดงถึงความรู้ในการคัดแยกประเภทขยะของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ในการจะทำ ปุ๋ยหรือน้ำหมักรดน้ำต้นไม้

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ประเภทขยะที่ใช้ทำ ปุ๋ยหรือน้ำหมักรดน้ำ ต้นไม้	เศษอาหาร เศษใบไม้ และเปลือกผลไม้ 41.9%	เศษอาหาร เศษใบไม้ และเปลือกผลไม้ 54.9%	เศษอาหาร เศษใบไม้ และเปลือกผลไม้ 31.6%

ส่วนความรู้ในการคัดแยกขยะ การรู้จักประเภทของภาชนะที่รองรับขยะให้ตรงกับประเภท ของขยะนั้นที่เป็นประเภทของขยะอันตราย ชุมชนที่ 3 มีความรู้ได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาเป็นชุมชนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 97.8 และในชุมชนที่ 2 แม้ว่าจะมีสัดส่วนที่น้อยที่สุดแต่ก็มี ความรู้อยู่ในระดับที่ดีมากถึงร้อยละ 92.6 ตามตารางที่ 5.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และตามตารางที่ 5.29 ประเภทขยะทั่วไปชุมชนที่ 3 มีความรู้มากที่สุดถึงร้อยละ 96.1 รองลงมาเป็นชุมชนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 95.7 และชุมชนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 93.2 จะเห็นได้ว่าความรู้ในเชิงข้อมูลทฤษฎีถึงจะมีมาก แต่ในทางปฏิบัติยังถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ ยังต้องปรับปรุงแก้ไขวิธีการให้ ความรู้เชิงปฏิบัติมากขึ้น

ตารางที่ 5.28 แสดงถึงความรู้ในการคัดแยกขยะอันตรายของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ความรู้ในการคัด แยกขยะอันตราย	ถังสีแดง ประเภทขยะ อันตราย 97.8%	ถังสีแดง ประเภทขยะ อันตราย 92.6%	ถังสีแดง ประเภทขยะ อันตราย 100%

ตารางที่ 5.29 แสดงถึงความรู้ในการคัดแยกขยะทั่วไปของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชน

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ความรู้ในการคัด แยกขยะทั่วไป	ถังสีฟ้า ประเภทขยะ ทั่วไป 95.7%	ถังสีฟ้า ประเภทขยะ ทั่วไป 93.2%	ถังสีฟ้า ประเภทขยะ ทั่วไป 96.1%

จากการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมด้วยแรงจูงใจและทุนทางสังคมที่มีในชุมชนไม่กอดินนั้น เมื่อระยะเวลาผ่านไปการทำตาม ๆ กัน จะเป็นกระแสอยู่ได้แค่ช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น จากตารางที่ 5.30 จะแสดงให้เห็นได้ว่า ความสำเร็จที่เกี่ยวกับการจัดการขยะที่ระยะต้นทางที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ยังมีความต่อเนื่องในการปฏิบัติกันต่อไปได้โดยทั้ง 3 ชุมชน จะเลือกใช้วิธีการเก็บขยะนั้นไว้กับตนเอง ก่อน แล้วนำกลับมาแยกแหล่งพักอาศัยเพื่อคัดแยกในวิธีการต่าง ๆ ต่อไป นั่นคือ การเห็นถึงคุณค่าของขยะ ที่จะเก็บกลับมานำไปใช้งานเป็นประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อได้ เป็นผลขยายต่อไปที่จิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะ การตระหนัก รับรู้และปฏิบัติให้ได้ผลลัพธ์ขึ้นมา คิดเป็นร้อยละ 60.2 โดยเฉลี่ยของทั้ง 3 ชุมชน (mean = 60.2) และพฤติกรรมที่ทำรองลงมาของทั้ง 3 ชุมชน คือการเดินหากถึงขยะจนเจอ แล้วจึงค่อยทิ้งลงถังขยะอย่างถูกวิธี ส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ต่อการจัดการขยะที่ถูกต้องนั้นคนในชุมชนยังคงปฏิบัติตามคิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย 44.03 (mean = 44.03)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.30 แสดงถึงพฤติกรรมของคนในชุมชน เมื่ออยู่คนเดียวเพียงลำพัง และต้องการทิ้งขยะ แต่บริเวณนั้นไม่มีถังขยะ

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
พฤติกรรมที่เกิดขึ้นใน การจัดการขยะ	เก็บไว้ก่อน นำมาทิ้งที่ บ้าน 62.4%	เก็บไว้ก่อน นำมาทิ้งที่ บ้าน 53.7%	เก็บไว้ก่อน นำมาทิ้งที่ บ้าน 64.5%
	ทิ้งลงพื้นไปเลย 2.2%	ทิ้งลงพื้นไปเลย 1.9%	ทิ้งลงพื้นไปเลย 1.3%
	เดินหาถังขยะจนเจอ แล้วค่อยทิ้งขยะ 51.6%	เดินหาถังขยะจนเจอ แล้วค่อยทิ้งขยะ 46.3%	เดินหาถังขยะจนเจอ แล้วค่อยทิ้งขยะ 34.2%

โดยระยะเวลาที่คนในชุมชนจะใช้ในการตัดสินใจในการเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการทางหน่วยงาน เจ้าหน้าที่เทศบาล และผู้นำชุมชนสรรหามาให้ นั้น ทั้ง 3 ชุมชนมีแนวโน้มในทิศทางเดียวกันคือสนใจได้ในทันที สามารถเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการได้เลย เนื่องจากทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชนและการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ในส่วนนี้สามารถนำข้อมูลไปเป็นส่วนในการกำหนดระยะเวลาของแต่ละโครงการจากรัฐบาลในการออกนโยบายต่าง ๆ ได้

ตารางที่ 5.31 แสดงระยะเวลาที่คนในชุมชนเริ่มสนใจในการจัดการขยะ คัดแยกขยะ และกำจัดอย่างถูกวิธี

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ระยะเวลา	สามารถเริ่มสนใจได้ ในทันที 73.1%	สามารถเริ่มสนใจได้ ในทันที 72.8%	สามารถเริ่มสนใจได้ ในทันที 69.7%

เมื่อมีการจัดทำโครงการขึ้นสิ่งที่ควรคำนึงถึงคือการติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นกับคนในชุมชน โดยทัศนคติก่อนเข้าร่วมโครงการ และหลังเข้าร่วมโครงการ ทั้ง 3 ชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเหมือนกัน ตามตารางที่ 5.32 แม้ว่าในชุมชนที่ 2 จะมีความคงที่จากทัศนคติก่อนเข้าร่วมโครงการคิดเป็นร้อยละ 84.6 มาเป็นร้อยละ 84 หลังเข้าร่วมโครงการ แต่โดยรวมยังมีแนวโน้มทัศนคติที่ดีในทิศทางที่เพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.32 แสดงถึงทัศนคติที่ดีต่อการจัดการขยะของคนในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนในเข้ามามีส่วนร่วม
ในโครงการ

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
ทัศนคติ <u>ก่อน</u> เข้า ร่วมโครงการ	รู้ว่ามีประโยชน์ อยากร่วม 86%	รู้ว่ามีประโยชน์ อยากร่วม 84.6%	รู้ว่ามีประโยชน์ อยากร่วม 80.3%
ทัศนคติ <u>หลัง</u> เข้า ร่วมโครงการ	รู้ว่ามีประโยชน์ อยากร่วม 88.2%	รู้ว่ามีประโยชน์ อยากร่วม 84%	รู้ว่ามีประโยชน์ อยากร่วม 88.2%

และผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตรงกับคนในชุมชนที่เป็นผู้ปฏิบัติจริงในการคัดแยกขยะนั้น สิ่งที่มีผลกระทบมากที่สุดของทั้ง 3 ชุมชนคือการที่บ้าน แหล่งพักอาศัย มีความสะอาดมากขึ้น คิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย ส่วนผลกระทบที่รองลงมาของชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 คือ สุขภาพจิตที่ดีขึ้น อารมณ์ความรู้สึกไปในทิศทางที่เป็นบวกมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 45.2 และ 48.1 ตามลำดับ แต่ในชุมชนที่ 3 จะเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 47.4 ส่วนผลกระทบด้านสุขภาพจิตของชุมชนที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 28.9

ในลำดับที่ 3 ของชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 นั้นจะเป็นผลกระทบทางด้านสุขภาพร่างกายที่ดีขึ้นคิดเป็นร้อยละ 37 ตามตารางที่ 5.33

ตารางที่ 5.33 แสดงถึงสิ่งที่ส่งผลกระทบในชีวิตประจำวันต่อคนในชุมชนเมื่อมีการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี

	ชุมชนที่ 1 ชุมชนเมือง	ชุมชนที่ 2 ชุมชนตติริมแม่น้ำ	ชุมชนที่ 3 ชุมชนชนบท
เหนื่อยมากขึ้น	2.20%	3.10%	0
ต้องแบ่งเวลาให้ดี	7.50%	5.60%	9.20%
ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปเลย	3.20%	3.70%	5.30%
สุขภาพร่างกายดีขึ้น	52.70%	37.00%	47.40%
สุขภาพจิตแจ่มใส	45.20%	48.10%	28.90%
มีเพื่อนมากขึ้น	11.80%	8.00%	26.30%
บ้านสะอาดขึ้น	90.30%	92.00%	92.10%
อื่น ๆ	2.20%	1.90%	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการที่คนในชุมชนหันมากำจัดขยะอย่างถูกวิธี มีสิ่งส่งผลกระทบต่อในชีวิตประจำวันได้มากที่สุดที่คนในชุมชนรู้สึกได้คือการที่บ้านหรือแหล่งที่พักอาศัยมีความสะอาดมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลที่ดีต่อร่างกายทำให้สุขภาพแข็งแรงขึ้น รวมถึงสุขภาพทางจิตที่เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้อีกด้วย

เมื่อผลที่ได้รับเป็นไปในทิศทางที่ดีจากจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างในระดับชุมชนได้ และการสร้างความสัมพันธ์ รักษาทุนทางสังคมที่มีให้คงอยู่ เสริมสร้างแรงจูงใจ ยิ่งเป็นปัจจัยทำให้เกิดผลสำเร็จกับการบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ ยิ่งเห็นผลลัพธ์ที่ดี ได้รายได้เพิ่มขึ้นอีกทาง และการชื่นชม ได้รางวัล เกิดเป็นความภาคภูมิใจ ส่งผลให้เกิดความต่อเนื่องในการร่วมมือกันที่จะคัดแยกขยะหรือการจัดการขยะที่ระยะต้นทางอย่างถูกวิธี

5.6 การทดสอบสมมติฐาน

การมีส่วนร่วมเป็นผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นซึ่งสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยทำให้เกิดข้อจำกัดและศักยภาพในการบริหารจัดการขยะที่สำเร็จได้ในระยะต้นทางของชุมชนไผ่กองดิน รวมถึงสมมติฐานการมีทุนทางสังคมที่มากพอสามารถทำให้ปริมาณขยะในชุมชนลดลงได้นั้นสอดคล้องกันกับผลการศึกษาที่ได้ของงานวิจัยนี้เพราะเมื่อคนในชุมชนเป็นคนลงมือปฏิบัติจะเป็นการลดต้นทุนในการจัดการขยะในภาพใหญ่ได้เป็นอย่างดี ลดการจ้างงาน ลดค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายได้หลายส่วนและยังเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนเองด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมจากการทบทวนวรรณกรรมมีระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ ซึ่งชุมชนไผ่กองดินอยู่ในระดับที่ 4 คือการมีส่วนร่วมในระดับลงมือทำและภูมิใจในตนเองที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการจัดการขยะ โดยปัจจัยที่ทำให้ชุมชนไผ่กองดินมีการมีส่วนร่วมที่ได้เกิดจากเจ้าหน้าที่กำหนดเป้าหมาย แล้วมีผู้นำชุมชนที่เห็นด้วยกับทางเจ้าหน้าที่เทศบาล จูงใจให้คนในชุมชนเข้าร่วมด้วยความถี่ในการสื่อสาร พูดคุย พบเจอกัน มีอะไรเกิดขึ้นในชุมชนผู้นำชุมชนจะคอยช่วยเหลือคนในชุมชนเสมอ ทำให้คนในชุมชนเกิดความไว้วางใจ วางใจที่มากพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ผู้นำชุมชนจะอาศัยการเข้าหาที่บ่อย ไปหาทุกวัน ทำให้ดูเป็นตัวอย่างด้วยการมีถังขยะแยกที่บ้าน การทำถังหมัก หรือการใช้ของจากขยะที่รีไซเคิลมาภายในชุมชน มีชีวิตที่ดีขึ้นจากการคัดแยกขยะแล้วบอกต่อ พูดให้คนในชุมชนฟังบ่อย ๆ พร้อมทำให้เห็นไปเรื่อย ๆ

ทัศนคติของผู้นำชุมชนก็เป็นปัจจัยสำคัญเพราะผู้นำชุมชนไผ่กองดินนั้นเป็นเชิงพัฒนาเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว อะไรที่ดีที่มีประโยชน์ก็อยากจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้นจึงเห็นด้วยและร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล ด้วยการช่วยเจ้าหน้าที่ในการชักชวน รวบรวมคนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ที่เป็นการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ สร้างความไว้วางใจ และการแสดงออกอย่างจริงจัง อาศัยระยะเวลาและความต่อเนื่องซึ่งชุมชนไผ่กองดินสามารถทำส่วนนี้ได้จนมีรางวัลมาเป็นสิ่งยืนยันว่าการกระทำเหล่านี้ทำให้เกิดความสำเร็จในการคัดแยกขยะที่ระยะต้นทางจากเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การมีส่วนร่วมได้ในชุมชน ด้วยทุนทางสังคมที่ตรงกับสมมุติฐานของการมีทุนทางสังคมที่มากพอสามารถทำให้ปริมาณขยะในชุมชนลดลงได้ในชุมชนไผ่กองดิน โดยทุนทางสังคมที่สร้างขึ้นมาตลอดหลายปีในชุมชนไผ่กองดินเป็นแบบ bonding เป็นการเกิดทุนทางสังคม ในการไว้ใจ ความเชื่อใจใน แต่ละชุมชนย่อยทั้ง 3 ชุมชนก่อน ที่มีการอยู่กันแบบระบบเครือญาติ และเป็นไปในรูปแบบbridging ความสัมพันธ์แนวดิ่งระหว่างคนในชุมชนกับผู้นำชุมชน พัฒนาทุนทางสังคมมาเป็นลักษณะ linking คือการที่หน่วยงานเข้ามามีบทบาทสนับสนุนหรือกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมกันของคนในชุมชนไผ่กองดิน และประสานต่อยอดกับสังคมภายนอกให้มีการเชื่อมโยงกัน ขยายความรู้การจัดการขยะและ กิจกรรมให้กับชุมชนอื่น ๆ ต่อไป จนเกิดเป็นทุนทางสังคม social capital ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ในการใช้ทุนทางสังคมกับการเลือกผู้นำชุมชนของคนในชุมชนที่ไม่ได้มีผลประโยชน์แอบแฝง ทุนทางสังคมที่ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลแสดงออกมาจากสิ่งที่เป็นนามธรรมในจิตใจ มาเป็นการสร้างความไว้ใจ วางใจ เชื่อใจ เห็นอกเห็นใจกัน ช่วยเหลือกันในชีวิตประจำวัน และการพึ่งพาในลักษณะต่างตอบแทน เมื่อผู้นำชุมชนของไผ่กองดินนำพาประโยชน์มาให้คนในชุมชน ย่อมทำให้เกิดทุนทางสังคมที่มากขึ้นไปเรื่อย ๆ ถ้าเราเชื่อในคน ๆ นี้ เราจะรอดปลอดภัย ซึ่งเกิดจากบุคคลนั้น ๆ แสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการประสบความสำเร็จได้จึงได้รับความไว้วางใจให้เป็นตัวแทนจัดการปัญหาต่าง ๆ เพื่อสรรหาสิ่งทีคนในชุมชนจะได้ประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ นี่คือการใช้ทุนทางสังคมที่มีของชุมชนไผ่กองดิน

และการสร้างแรงจูงใจจากผู้นำชุมชนไผ่กองดินคือการกระตุ้นปัจจัยภายนอกให้ตอบสนองความต้องการส่วนใหญ่ของคนในชุมชนเพื่อเป็นการรักษาให้การมีส่วนร่วมมีได้อย่างต่อเนื่องคือความภาคภูมิใจ การเป็นที่ยอมรับ การได้รับรางวัล ไปจนถึงแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการสำเร็จเพื่อให้เกิดความรู้สึกนับถือตนเองจากการที่มีผู้คนจากนอกชุมชนมาชื่นชมและขอเข้ามาศึกษาดูงานจนกลายเป็นบุคคลตัวอย่างที่น่ายกย่องของคนอื่นในสังคม รวมถึงการได้รายได้จากการคัดแยกขยะที่ระยะต้นทางด้วย จนกลายเป็นความตระหนักรู้ของคนในชุมชน ทางเจ้าหน้าที่เทศบาลและผู้นำชุมชนจะคอยเพิ่มแรงจูงใจเหล่านี้ให้เป็นระยะ ๆ เป็นการบริหารการจัดการคนในชุมชนให้การจัดการขยะที่ระยะต้นทางสำเร็จได้

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากผลศึกษาและการวิเคราะห์ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าจากผลการศึกษาของทั้ง 3 ชุมชนด้วยวิธีการสัมภาษณ์และแบบสอบถามกับทางเจ้าหน้าที่ของเทศบาล ผู้นำชุมชน และคนในชุมชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะที่ระยะต้นทางภายใต้การมีส่วนร่วมในระดับชุมชน จะเห็นได้ว่าการให้ความสำคัญและกำหนดเป้าหมาย ทิศทางของนโยบายโดยเริ่มจากระดับมหภาคที่ให้ความสำคัญกับสิ่งใดจะส่งผลสำเร็จได้ ถ้าในระดับชุมชนมีทุนทางสังคมที่อยู่ในระดับที่มากพอ ซึ่งทุนทางสังคมสามารถสร้างขึ้นหรือทำให้มีเพิ่มขึ้นจากเดิมได้ด้วยวิธีการเพิ่มความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนระดับบริหารกับคนในชุมชน ให้มีความคุ้นเคย ความใกล้ชิด เกิดเป็นความเชื่อใจ ไว้วางใจ ทำให้คนในชุมชนคล้อยตามหรือเลือกที่จะทำตามได้ในปริมาณที่มากขึ้น มีความรู้สึกอยากช่วยเหลือกับคนที่ทำให้รู้สึกเชิงบวก ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้นโยบาย โครงการ หรือเป้าหมายต่าง ๆ สำเร็จได้โดยเกิดที่ระยะต้นทาง ก็คือคนในระดับชุมชน นอกจากการสร้างทุนทางสังคมแล้ว แรงจูงใจก็เป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดความต่อเนื่องในการทำโครงการให้คงอยู่ตลอดและเกิดการพัฒนามากขึ้น ซึ่งผลประโยชน์จะต้องสอดคล้องหรือตรงกับความต้องการของคนในชุมชนนั้น ๆ จึงจะเป็นแรงจูงใจที่มีความเข้มข้นมากพอที่จะกระตุ้นให้คนสนใจและร่วมมือกันจัดการขยะ และการให้คนชุมชนมีส่วนร่วมจะทำให้คนในชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ ส่งผลให้มีความคาดหวังจนเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพได้

6.2 อภิปรายผล

ลักษณะทั่วไปของประชากรในชุมชนไม่ก่อดินจากผลการศึกษา เพศ อายุ ไม่ได้มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมหรือทุนทางสังคมในการจัดการขยะที่ระยะต้นทาง แต่ระดับการศึกษาส่งผลกับการมีส่วนร่วมเนื่องจากชุมชนที่ 3 ระดับการศึกษาน้อยที่สุดแต่การเข้าร่วมสมาชิก ชมรมหรือกลุ่มต่าง ๆ มากที่สุด เพื่อเป็นการทดแทนหรือสร้างเครือข่ายเพื่อชดเชยทางด้านการศึกษา รวมถึงรายได้ที่มีผลต่อประเภทของการคัดแยกขยะที่เมื่อรายได้หลักที่ได้รับน้อย คนในชุมชนจึงหาช่องทางอื่นในการรับรายได้เพิ่มเติมด้วยการคัดแยกไว้เพื่อขาย และการที่ไม่มีอาชีพเสริมทำให้มีเวลาในการจัดการเรื่องอื่น ๆ ในการจัดการขยะได้มากยิ่งขึ้น

6.2.1 การจัดการขยะแบบมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมนำมาวิเคราะห์กับผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์คนในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในขั้นตอนการจัดการขยะที่แหล่งกำเนิดจะเป็นคนในชุมชนเป็นลำดับแรก สามารถทำได้ด้วยการคัดแยกและการลดปริมาณ ซึ่งการคัดแยกขยะ เป็นการจำแนกประเภทขยะที่มีให้ขยะที่มีลักษณะหมวดหมู่เดียวกันถูกทิ้งที่เดียวกัน มีการกำจัดในรูปแบบเดียวกัน และยังทำให้ขยะที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ใช้ซ้ำ ไม่ถูกปนเปื้อนไปกับขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้แล้ว รวมถึงการลดขยะจากแหล่งกำเนิด เป็นการพิจารณาก่อนที่จะใช้สิ่งของนั้น ๆ ตั้งแต่แรกเริ่ม

การจัดการขยะมูลฝอยโดยควรแยกให้ถูกตามแต่ละประเภทของขยะมูลฝอย โดยประเภทของถังรองรับขยะมูลฝอยจะมี 4 ประเภท

1. ถังสีเขียว สำหรับรองรับขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว
2. ถังสีเหลือง สำหรับรองรับขยะที่สามารถรีไซเคิลได้
3. ถังสีส้มหรือสีแดง สำหรับรองรับขยะมูลฝอยที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
4. ถังสีฟ้า สำหรับรองรับขยะที่ย่อยสลายยากแต่ไม่เป็นพิษ และไม่คุ้มค่าต่อการรีไซเคิล ซึ่งการคัดแยกประเภทของขยะแต่ละชนิดให้ถูกต้องจะช่วยให้ปริมาณขยะลดลงได้ การจัดการขยะในขั้นตอนถัดมาจะทำให้สะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจะเป็นวิธีการเผา ฝังกลบ ปูหมัก แปรรูป หรือการใช้ซ้ำ นำมาใช้ใหม่ ก็ขึ้นอยู่กับขยะมูลฝอยนั้น ๆ ถูกคัดแยกให้เป็นขยะประเภทใด

โดยการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่ระยะต้นทางของชุมชนไม่ก่อดินสอดคล้องไปกับหลักการคัดแยกขยะแบบ 5R คือ การลดปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่จุดแหล่งกำเนิด เป็นการส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดก่อน อีกทั้งการทำวิธีนี้จะช่วยยืดอายุการใช้พื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยและค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย สามารถแบ่งได้เป็น 5 หลักการ ดังนี้

1. R ที่ 1 Reduce การลดปริมาณที่อาจเกิดขึ้น
2. R ที่ 2 Reuse การนำกลับมาใช้ซ้ำหรือการนำกลับมาใช้ใหม่
3. R ที่ 3 Repair การซ่อมแซม
4. R ที่ 4 Recycle การนำวัสดุกลับมาผลิตใหม่
5. R ที่ 5 Reject การปฏิเสธการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์

จากหลักการที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นการวิธีการคัดแยกประเภทขยะโดยละเอียดก่อนทำการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งก่อนใช้ ระหว่างใช้ และขั้นตอนสุดท้ายในการใช้ทรัพยากรนั้น ๆ

การที่จะทำให้การจัดการขยะครบวงจรแบบมีประสิทธิภาพควรเน้นที่วิธีการคัดแยกขยะ เพราะจะเห็นว่าวิธีการนี้แฝงอยู่ในทุกขั้นตอนในวงจรการจัดการขยะและเป็นวิธีที่ทำให้ปริมาณขยะลดลงได้ด้วยที่ตัวบุคคลในช่วงแรกเริ่ม เป็นการช่วยประหยัดงบประมาณได้ดีอีกด้วย

ในชุมชนไผ่กองดินมีวิธีการจัดการกับขยะที่คัดแยกได้โดยปริมาณขยะที่มีมากที่สุดในการชุมชนเป็นพลาสติก และขวดแก้ว จึงใช้วิธีการเก็บไว้เพื่อนำไปขายกับแหล่งรับซื้อมากที่สุด สอดคล้องกับข้อมูลรายได้ส่วนใหญ่ของทั้ง 3 ชุมชนที่ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน ซึ่งไม่ได้เน้นตามหลัก 5R ตามที่เจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน รวมถึงคุณครู และการสื่อสารให้ความรู้ผ่านวิทยุเสียงตามสายที่คอยถ่ายทอดความรู้ ด้วยการพูดคุย ชักชวน เกี่ยวกับความรู้และประโยชน์ที่คนในชุมชนจะได้รับ วิธีการปฏิบัติตนต่าง ๆ เป็นความถี่อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการลงมือปฏิบัติให้คนในชุมชนเห็นก่อนนั้น แต่ก็ได้ในเรื่องของภาระหนักในการที่จะคัดแยกขยะ และเลือกที่จะปฏิบัติตามคำชวน แม้ว่าจะไม่ตรงตามหลักการที่ทางเจ้าหน้าที่เทศบาลและผู้นำชุมชนให้ความรู้ก็ตาม ซึ่งจากผลการศึกษาก็พบว่าความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานยังต่ำกว่า 50% ของคนในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 3 มีเพียงชุมชนที่ 2 ที่มีความรู้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.9

ทางหน่วยงานเทศบาลตำบลไผ่กองดินได้อำนวยความสะดวกให้กับคนในชุมชนเพื่อเป็นสิ่งกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ สภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการคัดแยกขยะมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนเห็นได้ว่ามีจำนวนอุปกรณ์เพียงพอ มีความสะดวกในการใช้งานและสามารถคัดแยกขยะแต่ละประเภทได้ง่าย เป็นการสนับสนุนให้กับคนในชุมชนได้เรียนรู้เชิงปฏิบัติ

6.2.2 การมีส่วนร่วม

ในชุมชนไผ่กองดินจะเป็นการมีส่วนร่วมแบบปฏิบัติตามโครงการที่มีเข้ามาในชุมชน อาจเป็นการร่วมออกแรงหรือร่วมบริจาคทรัพย์ ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง 2 คน ขึ้นไปที่มีผลประโยชน์หรือจุดประสงค์ร่วมกัน ความจำเป็นในการมีส่วนร่วมในชุมชนนั้น เพราะคนในชุมชนเป็นคนที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาของขยะที่เกิดขึ้นมากที่สุด จึงควรแก้ไขด้วยตัวเอง นั่นจะทำให้การแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ เป็นไปได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น การทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ควรเริ่มจากถามความเห็นของคนในชุมชน ถึงความต้องการต่าง ๆ แบบที่เจ้าหน้าที่ทางเทศบาลไผ่กองดินจัดการประชุมขอความคิดเห็นจากคนในชุมชนก่อนเข้าร่วมโครงการในปี 2558 โดยมีตัวกลางที่เป็นผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐ หรือคนที่ชุมชนไว้วางใจในการสร้างความเข้าใจ ความไว้วางใจ เชื่อใจ และความมั่นใจระหว่างกัน นั่นคือ การมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นได้ และมีประสิทธิภาพจะต้องมีทุนทางสังคมมาเป็นปัจจัยสำคัญ

การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนไผ่กองดินในด้านการได้ประโยชน์ทางรายได้จากการจัดการขยะและการมีส่วนร่วมในการสังเกตได้ว่าในบริเวณชุมชนมีความสะอาด ไม่มีขยะ อยู่ในระดับที่มาก ที่เหลือในด้านอื่น ๆ อย่างการมีส่วนร่วมในการคัดแยกตามที่โครงการบอกจะอยู่ในระดับปานกลาง และเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การถ่ายทอดความรู้ในการจัดการขยะให้กับคนอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง แต่การมีส่วนร่วมในชุมชนที่ 3 การช่วยสนับสนุนเงินในการจัดการขยะของชุมชน ยังอยู่ในระดับที่น้อย เนื่องจากรายได้ต่อเดือนที่น้อยกว่าอีก 2 ชุมชน จึงใช้วิธีการมีส่วนร่วมด้านอื่น ๆ แทนจะเห็นได้จากสัดส่วนการเข้าร่วมกลุ่มการเป็นสมาชิกต่าง ๆ ที่มากที่สุดถึงร้อยละ 53.8

การคัดแยกขยะในชุมชนทั้ง 3 ชุมชนนั้นมีทิศทางเดียวกันที่จะเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการทำตามผู้นำ โดยความถี่ และความเข้มข้นในความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนกับผู้นำชุมชนนั้นอยู่ในระดับที่สามารถพูดคุยกันได้ ปรีกษาและแก้ไขปัญหาให้กัน แสดงให้เห็นถึงการรับส่งข้อมูลความรู้ด้านการจัดการขยะเป็นเรื่องทั่วไปที่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนกันได้

6.2.3 แรงจูงใจ

ลักษณะแรงจูงใจที่มีในชุมชนของไผ่กองดินในแรกเริ่มเป็นแรงจูงใจเพื่อการอยู่รอดที่ได้มาซึ่งรายได้ จากนั้นเป็นแรงจูงใจทางสังคมที่มีผลจากคนในชุมชนเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมากขึ้น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งกับสังคมไปในทิศทางเดียวกัน จนท้ายที่สุดเป็นแรงจูงใจในทางอวดตน ความต้องการสำเร็จ ความต้องการในการสร้างสรรค์และปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้สึกนับถือ เพราะชีวิตที่น่าพอใจนั้นก็เพื่อบุคคลจะได้เป็นที่น่ายกย่องของคนอื่นในสังคมด้วย จนในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 เป็นการที่เกิดความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะแล้วเกิดผลลัพธ์ไปในแนวทางที่ดี และชุมชนที่ 3 มีแรงจูงใจการได้รับคำชื่นชมจากผู้อื่นและการได้เป็นบุคคลตัวอย่าง มีคนให้ความสนใจและนำไปทำตาม เห็นเป็นต้นแบบ ซึ่งการทำสิ่งใดแล้วมีคนมองเห็นคุณค่าจะยิ่งเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้คนอยากทำต่อไป นั่นคือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นชุมชนไผ่กองดิน

โดยเป็นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ที่คนในชุมชนรับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกจากเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลทำให้มองเห็นเป้าหมาย เร้าให้เกิดความต้องการ และแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายนั้น ด้วยการส่งเสริมสิ่งที่สร้างแรงจูงใจ เช่น รายได้จากการคัดแยกขยะ การได้รับรางวัลและคำชมเชย เป็นต้น

การอยากให้บ้านสะอาดขึ้น มีปริมาณขยะลดลง ของคนในชุมชนไผ่กองดินเป็นพฤติกรรมของความต้องการทำให้ตนเองมีสถานภาพการที่ดีขึ้น เป็นการแข่งขันที่ทำให้ตนเองดีขึ้นด้วยความเต็มใจ และความต้องการของตนไม่มีใครมาบังคับ จนเป็นการมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือผู้นำชุมชน เป็นแรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแรงผลักดันทางสังคมจนกลายเป็นความร่วมมือเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ฉะนั้นความร่วมมือของบุคคลจึงจัดว่าเป็น แรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น รวมถึงแรงจูงใจที่เกิดจากการตั้งเป้าหมายจากหน่วยงานรัฐ แล้วเจ้าหน้าที่เทศบาลนำมาพูดคุยกับคนในชุมชน จนคนในชุมชนมีความต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ด้วยเหตุนี้การตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตจึงเป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมของการมีส่วนร่วมได้

6.2.4 ทูทางสังคม

เป็นความสัมพันธ์ที่แปรผันตรงกันกับการมีส่วนร่วม โดยเมื่อในชุมชนที่มีทุนทางสังคมมาก การเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกิจกรรมบางอย่างร่วมกันจะมีระดับที่มากตามไปด้วย ทุนทางสังคมเริ่มจากการที่มนุษย์ทำลายความเป็นส่วนตัว และก้าวเข้าสู่การรวมตัวกันเป็นสังคม เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม ซึ่งการรวมตัวและเชื่อมโยงกันจะมีรูปแบบเป็นเครือข่าย อันจะช่วยให้สมาชิกของสังคมเกิดประโยชน์ร่วมกัน

ในชุมชนใฝ่กอดดินมีทุนทางสังคมของบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่ระยะต้นทางนั้น มีพ่อแม่ เพื่อน ของคนในชุมชนเดียวกันเป็นในลักษณะ ทุนทางสังคมแบบ bonding capital ในลักษณะระดับความไว้วางใจกันสูง ซึ่งทุกคนในสังคมจะมีความเท่าเทียมกัน อยู่ในความสัมพันธ์ในชุมชน ในกลุ่มเดียวกัน และมีทุนทางสังคมต่อเจ้าหน้าที่ทางเทศบาล ผู้นำชุมชน ที่มีความสัมพันธ์นอกกลุ่มออกมา แต่ยังคงมีความคุ้นเคย ใกล้ชิดกันอยู่ด้วยลักษณะความเป็นชุมชนเดิมของชุมชนใฝ่กอดดินที่อยู่กันแบบระบบเครือญาติ ไว้วางใจ เชื่อใจกันได้ง่าย เมื่อทุนทางสังคมที่มีมากพอจนสามารถขยายมาในรูปแบบ bridging capital คือเป็นทุนทางสังคมระหว่างชุมชน โดยทั้ง 3 ชุมชน สามารถให้ความร่วมมือด้วยกันได้ในการจัดการขยะในโครงการเดียวกัน จนสามารถเชื่อมต่อกับองค์กรอื่น ๆ ในการถ่ายทอดความรู้หรือเรียนรู้ความรู้ด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมได้อีก ในรูปแบบ linking เป็นการร่วมมือระหว่างชุมชนใฝ่กอดดินกับองค์กรอื่น ๆ นอกชุมชน จนเกิดเป็นทุนทางสังคมที่มีอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง

ด้วยกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมที่เกิดจากระบบคิดที่เป็นเรื่องของความเชื่อ ความไว้วางใจ ที่มีอยู่ภายในแล้วแสดงออกมาภายนอกในเชิงปฏิบัติออกมาเป็นการร่วมมือกัน เมื่อระบบคิดกับระบบปฏิบัติร่วมกัน จะส่งผลให้เกิดเป็นทุนทางสังคมในหลาย ๆ ด้านได้ เช่น ทุนภูมิปัญญา ทุนมนุษย หรือทุนทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น โดยมีปัจจัยอื่น ๆ จากภายนอกเข้ามามีผลต่อกระบวนการของทุนทางสังคมนี้ด้วยว่าจะทำให้เพิ่มทุนที่มีหรือลดลงได้ การทำให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกันในการจัดการขยะได้เมื่อไร การมีส่วนร่วมเรื่องอื่น ๆ ก็จะทำให้ได้ง่ายขึ้นในสังคม เพราะมีการจัดการและกระตุ้นความเข้มข้นของทุนทางสังคมในชุมชนนั้น ๆ แล้ว ดังนั้น ทุนทางสังคมเป็นสิ่งที่ยี่งนำมาใช้ยังมีเพิ่ม เป็นต้นทุนที่ไม่มีวันหมด นั่นคือ คน ความสัมพันธ์ของคนระหว่างกัน ที่มีการไว้วางใจกันช่วยเหลือกัน เพื่อเป้าหมายร่วมกัน อาจมีทุนทางสังคมอยู่แล้ว นำมาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา และอาจเป็นไปได้ว่าเราสามารถใส่ทุนทางสังคมที่มีกระตุ้นให้มีทุนทางสังคมเพิ่มขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาได้เช่นกัน และในทุกความสัมพันธ์ ถ้ามีทุนทางสังคมระหว่างกัน การจัดการ การร่วมมือ การมีส่วนร่วม การแก้ไขต่าง ๆ ก็จะสามารถแก้ไขได้อย่างลุล่วงและประสบความสำเร็จ

การศึกษาถึงเหตุในการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโครงการจัดการขยะที่ระยะต้นทางนั้น คนในชุมชนที่ 1 และชุมชนที่ 2 มีทุนทางสังคมที่มีใจอยากจะช่วยผู้อื่น ซึ่งบุคคลที่อยากช่วยจะต้องมีผลลัพธ์หรือผลประโยชน์ร่วม เพราะเมื่อช่วยผู้นำชุมชนแล้ว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลประโยชน์จะเกิดขึ้นกับตัวคนในชุมชนเอง ผู้นำชุมชนจึงเป็นเพียงเครื่องมือ ตัวแปร หรือปัจจัยหนึ่งของทุนทางสังคมที่ต้องมีในกระบวนการ แต่ในชุมชนที่ 3 จะเป็นจิตสำนึก ความคิดตั้งต้นจากตนเองที่เกิดจากการรับรู้จากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนไปจนสังเกตได้ว่ามันมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น แล้วจึงมีทุนทางสังคมแบบ bridging capital ในการที่อยากช่วยให้ผู้นำชุมชนสำเร็จกับเป้าหมายที่ตั้งไว้เกี่ยวกับการจัดการขยะของโครงการ

นอกจากนี้คนในชุมชนไม่ถอยหลังโดยส่วนใหญ่ยังมีการตระหนักรู้ได้ถึงปริมาณขยะที่เยอะ และเป็นความต้องการของตนเองที่จะให้ปริมาณขยะลดลง ส่วนนี้สามารถนำมาปรับใช้กับนโยบายหรือการที่รัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ เพื่อเป็นสิ่งสร้างแรงจูงใจให้คนหันมามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาให้เกิดขึ้นได้

6.3 แนวทางการแก้ไข พัฒนา และข้อเสนอแนะ

นำมาเป็นแนวทางการแก้ไขได้ว่าการให้ความรู้เรื่องขยะมากขึ้น เพิ่มช่องทางในการสื่อสารมากขึ้น เพิ่มจำนวนคนที่มีอิทธิพลทางทุนสังคมให้มากขึ้น และสนับสนุนคนที่มีทุนทางสังคมให้มีความรู้ความสามารถ สร้างโอกาสให้มากขึ้น การเพิ่มเครื่องมือที่เป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างหน่วยงานรัฐ กับคนในชุมชน จากส่วนที่ใหญ่ที่สุดของกระบวนการ นั่นคือ นโยบาย หน่วยงานรัฐ กฎหมาย ไปสู่ระดับที่เล็กที่สุด คือ ปัจเจกบุคคล ให้สามารถทำบางสิ่งไปด้วยกัน พร้อม ๆ กันได้ ยินดีที่จะลงมือปฏิบัติ ไม่ต้องเป็นการบังคับ แต่ทำด้วยความเต็มใจ การจัดการขยะที่ระยะต้นทางให้สำเร็จได้นั้นจากการศึกษางานวิจัยนี้พบว่า สื่อกลางเป็นปัจจัยสำคัญ บุคคลที่ยอมรับ เชื่อถือในหน่วยงานรัฐ และมีทุนทางสังคมมากพอที่จะทำให้คนระดับเล็กคล้อยตามได้ ตัวเชื่อมเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการนี้ จึงควรให้การสนับสนุนและพัฒนาเครื่องมือนี้ในการบริหารจัดการขยะภายในชุมชน

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยทั้งหมดนี้สามารถเสนอได้ว่า การตระหนักรู้ของบุคคลเป็นสิ่งที่ที่ดีที่ควรมี การที่หน่วยงานหรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องบอกถึงปัญหาจะส่งผลให้คนเกิดความตระหนักรู้ได้ แต่ในปัญหาที่มีขนาดใหญ่ระดับโลกนั้น มีความต้องการและแนวคิดที่เป็นภาพใหญ่ต้องใช้แรงขับเคลื่อนจากประชาชนในการร่วมมือกันเพื่อการแก้ปัญหาบางอย่าง การให้คนมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่ต้องมีในกระบวนการเพื่อให้เกิดผลให้สำเร็จ ในงานวิจัยนี้จึงชี้ให้เห็นว่าทุนทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญส่งผลให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเรื่องนั้น ๆ ได้ ในลักษณะที่เมื่อมีคำสั่งออกมาเป็นนโยบายแล้ว การให้เกิดผลสำเร็จจะต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีให้เกิดประสิทธิภาพให้ได้ ซึ่งส่วนหนึ่งส่วนประกอบที่สำคัญที่จะทำให้สังคมพัฒนาไปได้ตามนโยบายนั้นคือทรัพยากรบุคคลแต่การจะใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดผลได้ นั่นคือ ทุนทางสังคมให้มาร่วมมือกัน เพราะถ้าสั่งแล้วไม่ทำก็ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ปัญหาต่าง ๆ จะยังคงอยู่ แม้บางครั้งปัญหาไม่ได้เกิดจากคนในชุมชนเป็นต้นเหตุ แต่กลับเป็นผู้ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้น จึงควรใช้ต้นทุนของทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางสังคม ที่มีในสังคม รวมถึงการสร้างแรงจูงใจ ให้องค์ความรู้ การสื่อสารกับคนในสังคมได้รับรู้ข้อมูล เพื่อให้คนในชุมชนเข้าใจและร่วมมือทำ เพราะปัญหาบางเรื่องรอไม่ได้ อาจเริ่มสร้างแรงจูงใจจากจุดเล็ก ๆ ก่อน การปรับตัวให้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น วันพุธสีเขียว เราจะเดินทางสีเขียวจากรถสาธารณะ เพื่อเป็นการลดการใช้พลังงาน เมื่อคนก็ทำตาม ๆ กันเกิดเป็นกระแสทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้ รวมถึงการร่วมมือของโรงเรียน วัด เอกชน หรือ กศน. เป็นต้น จนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้สังคมอื่น ๆ ต่อได้ ขยายต่อยอดความรู้ให้ชุมชนอื่น ๆ เนื่องจากคน ๆ เดียวไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ปัญหาในระดับโลกได้ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมกัน การมีอาสาสมัคร การรวมกลุ่มเป็นสมาชิก ชมรมต่าง ๆ จะช่วยเพิ่มทุนทางสังคมในการมีส่วนร่วมได้ อีกด้านในการช่วยแก้ปัญหา ควรมีสื่อกลาง และการถ่ายทอดความรู้ได้ดี เพราะในลักษณะของประเทศไทยที่มีความเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น เกิดเป็นวิถีของการต่างคนต่างอยู่ในสังคมปัจจุบัน ทำให้ขาดเส้นการเชื่อมต่อของการสื่อสาร ว่าใครหรือหน่วยงานใดกำลังทำอะไรให้ใครอยู่ มีข้อมูลหรือปัญหา รวมถึงแนวทางการแก้ไขอย่างไรบ้าง ดังนั้น การเข้ามาเจอกันบ่อย ๆ คุยกันบ่อย ๆ บอกต่อกันถึงสิ่งที่รู้ไปเรื่อย ๆ เป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างทุนทางสังคม และการใช้ทุนทางสังคมในการจัดการขยะในชุมชนได้แบบมามีส่วนร่วมกันจนเกิดความสำเร็จได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (2547). การจัดการขยะมูลฝอย. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.pcd.go.th/info_serv/waste.html [สืบค้นเมื่อ วันที่ 2 พฤษภาคม 2561].
- กรมควบคุมมลพิษ. (2547). รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.pcd.go.th/public/Publications/print_report.cfm [สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 ตุลาคม 2560].
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2559). ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579). [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.mnre.go.th/th/about/content/1086> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 2 พฤศจิกายน 2561].
- กรุงเทพมหานคร. (2561) คู่มือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อม โดยชุมชน กรุงเทพมหานคร. สำนักสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ.
- กษมพร นวลแสง. (2547) การมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐ : กรณีศึกษา ชุมชนวัดบางอ้อยช้างและชุมชนวัดแดงประชาราษฎร์ ต.บางสีทอง อ.บางสีทอง จ.นนทบุรี. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เจษฎา สอนแก้ว. (2550) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ชลผกา เศรษฐพิทยากุล. (2548) การลดปริมาณขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา หมู่บ้านสัมมากร เขตบางกะปิ. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ณัฐพร แสงประดับ. (2527) การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่เป็นผลกระทบมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

เทศบาลตำบลไผ่กองดิน. (2560) รายงานผลดำเนินงานโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง. จังหวัดสุพรรณบุรี.

ธนาภรณ์ เมทณีสุดดี. (2543) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ : กรณีศึกษาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารราชวชิราร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวธุรกิจไม่มีวันตายของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ซี.พี.บุ๊ค สแตนดาร์ด.

ประชุม สุวัตลี. (2551) การตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์

ประพันธ์พงษ์ ชินพงษ์. (2551) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ ,ศิวพันธ์ุ ชูอินทร์. (2560). การจัดการขยะมูลฝอย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพลิน สุขเกษม. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรของเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง. วิทยาสตรมหาบัณฑิต การจัดการสิ่งแวดล้อม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

มงคล จันท์ส่อง. (2544) ระดับความรู้และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของสมาชิก อบต. อำเภอนาดูน จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.

มณฑล จันท์แจ่มใส. (2551) ปัจจัยการสื่อสารการตลาดที่มีต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวกรณีศึกษา: เกาะมุก จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ สด.ม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วรรณมา วงษ์วานิช. (2549) ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกาะช้าง จังหวัดตราด. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2551) การศึกษาวิจัยในหน่วยงานท่องเที่ยวของรัฐ. จุลสารการท่องเที่ยว.
- สำราญ มีสมจิตร. (2540) การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเมืองขนาดเล็กในภาคใต้
กรณีศึกษา : เทศบาลเมืองพัทลุง. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำราญ มีสมจิตร. (2540). การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเมืองขนาดเล็กในภาคใต้
กรณีศึกษา เทศบาลเมืองพัทลุง. ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุจินต์ ดาววีระกุล. (2527) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน:
ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด จังหวัด
นครสวรรค์ ประจำปี พ.ศ. 2527. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาภรณ์ ศิริโสภณา. (2548). การจัดการของเสียชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.
- สุเมธ ไชยประพัทธ์ ,พริยัตม์ วรรณพฤกษ์. (2553). การจัดการมูลฝอยเชิงบูรณาการ หลักปฏิบัติและ
ทฤษฎีพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. สงขลา: เทคโนโลยีการศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- องค์การสหประชาชาติ ประเทศไทย. (2558). เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย.
[ออนไลน์]. ได้จาก: <https://www.un.or.th/globalgoals/th/the-goals/> [สืบค้นเมื่อ วันที่
2 พฤษภาคม 2561].
- อดิพันธ์ บัวภักดี. รายงานพิเศษผลงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่ง
ท่องเที่ยว. จุลสารการท่องเที่ยว.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

อรรวรรณ อัญชลีขไมกร ,จารุณี บุญประเสริฐ. (2559). คู่มือประจำบ้าน สำหรับประชาชนในการคัดแยกขยะในครัวเรือน โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง. พิมพ์ครั้งที่ 1. สุพรรณบุรี: ร้านป้ายฟูไเอเดีย.

อาณัติ ต๊ะปินตา. (2553). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุมาภรณ์ จัตุนวรัตน์. (2548) การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยใช้จุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ (EM) :กรณีศึกษาเคหะชุมชนนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

Adam, Frane. And Borut Roncevic, "Social Capital: Recent Debates and Research Trends", (Social ScienceInformation. 2003), 42: 155-183.

Aldridge, Stephen, David Halpern, and Sarah Fitzpatrick, Social Capital: A Discussion Paper, (London, England: Performance and Innovation Unit, 2002).

Baker, W. "Market Networks and Corporate Behaviour", (American Journal of Sociology 1990), pp. 589 - 625.

Bourdieu, P., and L. P. D. Wacquant. An Invitation to Reflexive sociology, (Chicago: University of Chicago Press. 1992.)

Boxman, E. A. W, P. M De Grant, and H. D Flap, "The Impact of Social and Human Capital on the Income Attainment of Dutch Managers", Social Networks. 1991, 13: 51 – 73

Coleman, James S. "Social Capital in the Creation of Human Capital", (The American Journal of Sociology 1988) , 94: S95

Dewey, John, The School and Society, (ILLINOIS : THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS. 1899).

Heffron, John M. "Beyond community and society: The externalities of social capital building", (Policy Sciences 2000), 33: 477-494.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

Jacobs, Jane, *The Death and Life of Great American Cities*, (Random House. 1961) , p. 138.

Narayan, D. and Pritchett, L. "Cents and Sociability: Household Income and Social Capital in Rural Tanzania", *Economic Development and Cultural Change* 47 (4) : 871-97

Uslaner, Eric M. "Volunteering and social capital: how trust and religion shape civic participation in the United States", Pp. 104 - 117 in *Social Capital and Participation in Everyday Life*, edited by Eric M. Uslaner. (London: Routledge, 2001).

Woolcock, Michael. and Narayan, Deepa, "Social Capital: Implications for Development Theory, Research, and Policy", *World Bank Research Observer* Vol. 15 (2), 2000 (December 1999).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนใ้กองดิน

ส่วนหนึ่งในวิทยานิพนธ์ ของนางสาวฟิลิปดา เจียมเจริญ

หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ที่ท่านต้องการตอบลงในช่องว่างที่มีให้ (*ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเชิงวิชาการเท่านั้น)

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษา ต่ำกว่าประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี อื่นๆ (โปรดระบุ)
4. อาชีพหลัก (โปรดระบุ) อาชีพเสริม(เวลาว่าง)(โปรดระบุ)
5. ท่านเข้าร่วมชมรมหรือเป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้าง
 อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม) อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล)
 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม) ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน อื่นๆ.....(โปรดระบุ)
6. รายได้ (ต่อเดือน) น้อยกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท
 15,001-20,000 บาท มากกว่า 20,000 บาท อื่นๆ (โปรดระบุ)
7. ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่นๆ (โปรดระบุ)
8. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนนี้มา กี่ปีแล้ว ปี (โปรดระบุ)
9. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่ในชุมชนใด ชุมชนที่ 1 ชุมชนที่ 2 ชุมชนที่ 3
10. ใกล้ๆบ้านท่าน มีอุปกรณ์คัดแยกขยะ ภาชนะรองรับขยะ มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งานหรือไม่
 ไม่มีอุปกรณ์หรือถังอะไรเลย จำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน มี แต่ไม่เพียงพอ
11. อุปกรณ์คัดแยกขยะ ภาชนะรองรับขยะ สะดวกต่อการใช้งานหรือไม่
 ไม่สะดวกเลย เดินไกล เข้าถึงยาก คัดแยกง่าย สะดวก
12. เรียงอันดับขยะที่ท่านคัดแยกได้ โปรดใส่ตัวเลข 1-8 เรียงจากปริมาณเยอะไปน้อย
พลาสติก เป็นอันดับที่ กระดาษ เป็นอันดับที่ เศษใบไม้ เป็นอันดับที่
ขวดแก้ว เป็นอันดับที่ เศษโลหะ เป็นอันดับที่ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)
เศษอาหาร เป็นอันดับที่ อันตราย เป็นอันดับที่
13. ท่านมีวิธีการจัดการกับขยะที่คัดแยกได้อย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 กองทุนผ้าป่าขยะ ใส่โคนต้นไม้ ดัดแปลงเป็นของอย่างอื่น นำมาใช้ซ้ำ
 เก็บไว้ขาย ธนาคารขยะ ทำน้ำหมักปุ๋ย กองทุนขยะชุมชน
 เผา ทิ้งลงแม่น้ำ ฝังกลบ ทิ้งถังขยะไปเฉยๆ
 แลกไข่ไก่ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูผู้ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ท่านมีความรู้เรื่องการคัดแยกขยะมาจากใคร

- คุณครู เพื่อนบ้าน ผู้นำชุมชน พ่อแม่/ญาติพี่น้อง พระสงฆ์ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
 สามเณร/ภรรยา/คนรัก เจ้าหน้าที่จากเทศบาล สื่อวิทยุ/ทีวี/เว็บไซต์ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

15. คนจากข้อ14 มีวิธีการบอกข้อมูลการคัดแยกขยะให้ท่านอย่างไร

- ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง พูดชักชวนให้คัดแยกขยะ ออกคำสั่งให้คัดแยกขยะ
 ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย แจกเอกสาร/แผ่นพับ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

ลำดับ	คำถาม	ระดับ				
		1	2	3	4	5
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
16	ท่านเข้าร่วมประชุมโครงการจัดการขยะ คัดแยกขยะหรือไม่					
17	ท่านมีโอกาสได้พูดถึงปัญหาของขยะกับคนอื่นในชุมชนหรือไม่					
18	ท่านคัดแยกขยะตามที่โครงการบอกหรือไม่					
19	ท่านช่วยสนับสนุนเงินในการจัดการขยะของชุมชน					
20	ท่านได้ประโยชน์ทางรายได้จากการจัดการขยะ					
21	ท่านสามารถรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะได้ในแต่ละวัน					
22	ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ในการจัดการขยะให้กับคนอื่นได้					
23	ท่านสามารถสังเกตได้ว่าในบริเวณชุมชนมีความสะอาด ไม่มีขยะ					
24	ท่านได้ติดตามและประเมินผลในสิ่งที่ท่านทำในเรื่องการจัดการขยะว่าสำเร็จหรือไม่สำเร็จอย่างต่อเนื่อง					

25. ถ้ากฎหมาย ไม่ได้ กำหนดให้คัดแยกขยะ แต่ผู้นำชุมชนคัดแยกขยะ ท่านจะคัดแยกขยะหรือไม่

- ไม่คัดแยกตามกฎหมาย คัดแยกเป็นบางครั้ง คัดแยกขยะทุกครั้ง

26. ถ้าคนในชุมชนส่วนใหญ่คัดแยกขยะ ท่านจะแยกคัดแยกหรือไม่

- คัดแยก ถ้าเพื่อนชวนและบอกประโยชน์ของการคัดแยก คัดแยกขยะทุกครั้ง
 ไม่คัดแยกตามความคิดตนเอง คัดแยกบางครั้ง ตอนเพื่อนบ้านเห็น

27. ท่านเจอหรือคุยกับผู้นำชุมชนแบบไหนบ่อยที่สุด

- กินข้าวด้วยกัน ไม่เคยเห็นหน้าผู้นำชุมชนเลย คุยแค่ตอนมีปัญหา
 เจ็บป่วย ถึงจะได้เจอกัน คุยเรื่องทั่วไป อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

28. ท่านเจอหรือคุยกับเจ้าหน้าที่เทศบาลแบบไหนบ่อยที่สุด

- กินข้าวด้วยกัน ไม่เคยเห็นหน้าเจ้าหน้าที่เลย คุยแค่ตอนมีปัญหา
 เจอตอนจัดงานต้อนรับคนมาดูงานขยะ คุยเรื่องทั่วไป อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

29. ถ้าต้องการปุ๋ยหรือน้ำหมักรดน้ำต้นไม้ ท่านควรเก็บขยะประเภทใด

- พลาสติก กระดาษ เศษใบไม้ เปลือกผลไม้
 เศษอาหาร เศษโลหะ ขวดแก้ว อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบุคคลที่ประสงค์จะขอการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำออกให้ท่านไปใช้ประโยชน์อื่นใด (โปรดระบุ)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

30. ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ น้ำยาทำความสะอาด ยา เครื่องสำอาง กระป๋องสเปรย์ สีทาบ้าน กาว ควรคัดแยกใส่ถังสีใด

- เหลือง รีไซเคิล เขียว ย่อยสลาย ฟ้า ทิ้งไป แดง อันตราย ไม่แน่ใจ
-

31. ขวดแก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องนม ควรคัดแยกใส่ถังสีใด

- เหลือง รีไซเคิล เขียว ย่อยสลาย ฟ้า ทิ้งไป แดง อันตราย ไม่แน่ใจ
-

32. ใครทำให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมการคัดแยกขยะ โปรดใส่ตัวเลขเรียงอันดับ 1 - 9 จากคนที่มีผลในการตัดสินใจมากที่สุดไป

- พระสงฆ์ เป็นอันดับที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน เป็นอันดับที่
 ผู้นำชุมชน เป็นอันดับที่ คุณครู เป็นอันดับที่
 พ่อแม่/ญาติพี่น้อง เป็นอันดับที่ สามเณร/ภรรยา/คนรัก เป็นอันดับที่
 เพื่อน/เพื่อนบ้าน เป็นอันดับที่ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)
 เจ้าหน้าที่จากเทศบาล เป็นอันดับที่

33. สิ่งใดที่มีผลต่อการส่งเสริมให้ท่านจัดการขยะต่อไปเรื่อยๆ

- ได้รางวัล ได้บุญกุศล ได้คำชื่นชม แลกอาหารได้ ได้รายได้จากการขายขยะ
 ภาคภูมิใจกับตนเอง เป็นบุคคลตัวอย่าง มีคนมาสัมภาษณ์/ได้ออกสื่อ,ทีวี อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

34. ถ้าท่านอยู่คนเดียวเพียงลำพัง และต้องการทิ้งขยะ แต่บริเวณนั้นไม่มีถังขยะ ท่านจะ

- เก็บไว้ก่อน นำมาทิ้งที่บ้าน ทิ้งลงพื้นไปเลย เดินหาถังขยะจนเจอ แล้วค่อยทิ้งขยะ

35. สิ่งใดที่มีอิทธิพลผลต่อการตัดสินใจ เริ่มเก็บ คัดแยก และกำจัดขยะอย่างถูกวิธี

- เห็นเพื่อนบ้านทำ เลยทำตาม รู้สึกว่าขยะลดลงจริงๆ อยากช่วยผู้นำชุมชน เชื้อในตัวผู้ใหญ่บ้าน
 มีคนมาสัมภาษณ์/ได้ออกสื่อ,ทีวี เจ้าหน้าที่เทศบาลใจดี บ้านขยะเยอะ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

36. ใช้ระยะเวลาเท่าไร ท่านถึงเริ่มสนใจในการจัดการขยะ คัดแยกขยะ และกำจัดอย่างถูกวิธี

- 1 ปี กลับไปนอนคิด 1 คืน 2-3 วัน ถึงให้คำตอบ รู้ข่าว ก็เข้าร่วมทันที
 1-3 เดือน 6 เดือน 1 สัปดาห์ อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

37. มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการขยะ ก่อน เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหรือไม่

- รู้ว่ามีประโยชน์ อยากเข้าร่วม ไม่สนใจ ขอเหตุผลสำเร็จก่อน อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

38. มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการขยะ หลัง เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหรือไม่

- รู้ว่ามีประโยชน์ อยากเข้าร่วม ไม่สนใจ ขอเหตุผลสำเร็จก่อน อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

39. การที่ท่านได้กำจัดขยะอย่างถูกวิธี ส่งผลกระทบอย่างไรในชีวิตประจำวัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เหนื่อยมากขึ้น ต้องแบ่งเวลาให้ดี ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลย สุขภาพร่างกายดีขึ้น
 สุขภาพจิตแจ่มใส มีเพื่อนมากขึ้น บ้านสะอาดขึ้น อื่นๆ..... (โปรดระบุ)

40. โปรดระบุตำแหน่ง **ที่พักอาศัย** และ **ที่ทิ้งขยะ** ในปัจจุบันของท่านลงในแผนที่ (วงกลมหรือกากบาท)

ขอขอบคุณมากๆเลยคะในความเมตตา ที่ท่านเสียสละเวลาของท่านมาช่วยทำแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างสูงสุด ขอบพระคุณจากหัวใจคะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเชิงสถิติของชุมชนที่ 1 เป็นชุมชนเมือง

จำนวนประชากร 507คน สุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 93 คน

		เพศ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	55	59.1	59.1	59.1
	1.00	38	40.9	40.9	100.0
Total		93	100.0	100.0	

โดยในตาราง 0 = เพศหญิง , 1 = เพศชาย ประชากรในชุมชนโดยส่วนใหญ่โดยเฉลี่ย 45 ปี

อายุของคนในชุมชนที่ 1

Statistics	
อายุ	
N	Valid 93 Missing 0
Mean	45.7742
Std. Error of Mean	1.72706
Median	48.0000
Mode	62.00
Std. Deviation	16.65515
Variance	277.394
Range	60.00
Minimum	12.00
Maximum	72.00
Sum	4257.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการศึกษาในชุมชนจากตารางจะพบว่าประชากรโดยส่วนใหญ่ในชุมชนมีระดับการศึกษาในช่วงชั้นมัธยมศึกษา

ระดับการศึกษา		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่าประถม	11	11.8	11.8	11.8
	มัธยม	50	53.8	53.8	65.6
	ปริญญาตรี	22	23.7	23.7	89.2
	สูงกว่าปริญญาตรี	3	3.2	3.2	92.5
	5.00	7	7.5	7.5	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 1 มีการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครและชมรมต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายได้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

สมาชิกทสม		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0.00	89	95.7	95.7	95.7
	1.00	4	4.3	4.3	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 1 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) คิดเป็นร้อยละ 4.3

สมาชิกอกล		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	85	91.4	91.4	91.4
	1.00	8	8.6	8.6	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 1 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อกล.) คิดเป็นร้อยละ 8.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกอสม					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	88	94.6	94.6	94.6
	1.00	5	5.4	5.4	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 1 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คิดเป็นร้อยละ 5.4

สมาชิกสูงอายุ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	86	92.5	92.5	92.5
	1.00	7	7.5	7.5	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 1 เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 7.5

สมาชิกแม่บ้าน					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	89	95.7	95.7	95.7
	1.00	4	4.3	4.3	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 1 เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 4.3

สมาชิกอื่นๆ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	91	97.8	97.8	97.8
	1.00	2	2.2	2.2	100.0
Total		93	100.0	100.0	

และประชากรในชุมชนที่ 1 เข้าร่วมเป็นสมาชิกหรือชมรมอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรในชุมชนที่ 1 ประกอบอาชีพหลักเป็นการค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 36.6 อาชีพรองลงมา คือ การรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 16.1 และโดยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 84.9 ไม่ได้มีอาชีพเสริม

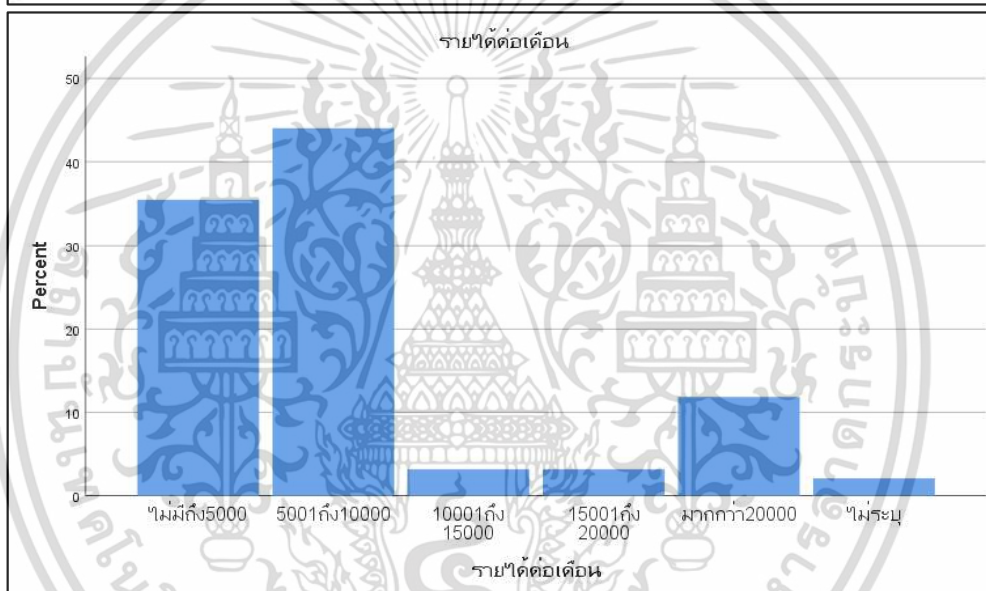
อาชีพหลัก					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	15	16.1	16.1	16.1
	10.00	1	1.1	1.1	17.2
	11.00	9	9.7	9.7	26.9
	2.00	34	36.6	36.6	63.4
	3.00	4	4.3	4.3	67.7
	4.00	10	10.8	10.8	78.5
	5.00	1	1.1	1.1	79.6
	6.00	8	8.6	8.6	88.2
	7.00	7	7.5	7.5	95.7
	8.00	3	3.2	3.2	98.9
	9.00	1	1.1	1.1	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

อาชีพเสริม					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	3	3.2	3.2	3.2
	2.00	1	1.1	1.1	4.3
	3.00	1	1.1	1.1	5.4
	4.00	79	84.9	84.9	90.3
	5.00	2	2.2	2.2	92.5
	6.00	1	1.1	1.1	93.5
	7.00	5	5.4	5.4	98.9
	8.00	1	1.1	1.1	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยรายได้ต่อเดือนจะอยู่ในช่วง 5,001 ถึง 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.1 และมีจำนวน
อีก 35.5% ที่รายได้ไม่ถึง 5,000 บาทต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีถึง5000	33	35.5	35.5	35.5
	5001ถึง10000	41	44.1	44.1	79.6
	10001ถึง15000	3	3.2	3.2	82.8
	15001ถึง20000	3	3.2	3.2	86.0
	มากกว่า20000	11	11.8	11.8	97.8
	ไม่ระบุ	2	2.2	2.2	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในชุมชนที่ 1 มีระยะเวลาการเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนจากตารางจะพบว่าค่าเฉลี่ยในการเข้ามาในชุมชนจะอยู่ที่ 20-30 ปี

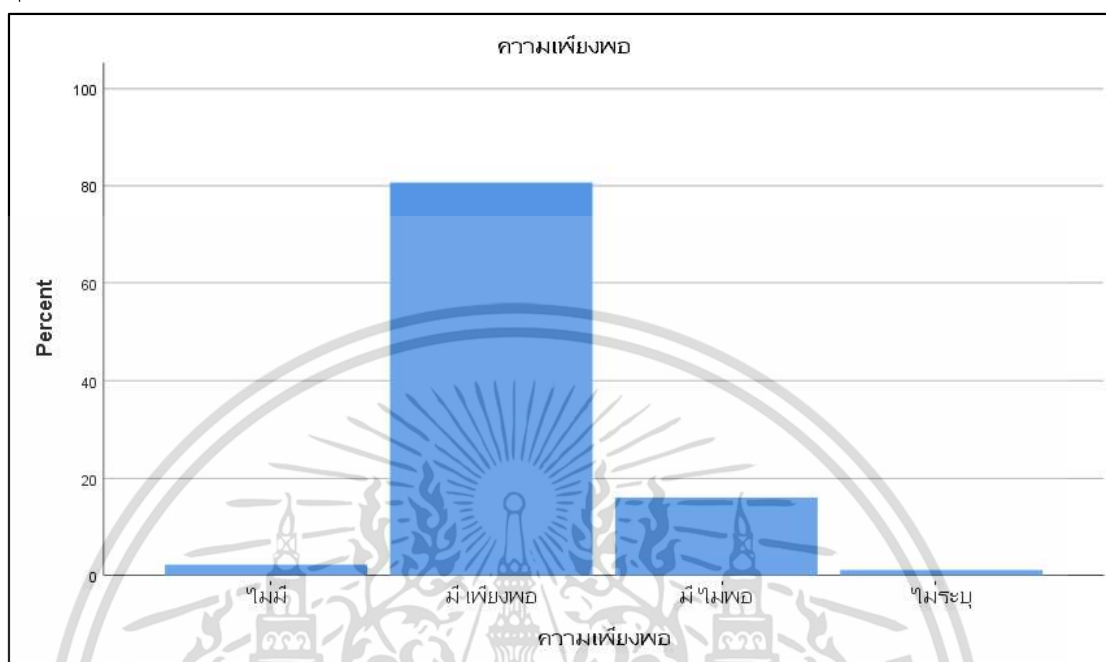
Statistics		
ระยะเวลา		
N	Valid	93
	Missing	0
Mean		31.9129
Std. Error of Mean		2.06713
Median		25.0000
Mode		20.00
Std. Deviation		19.93470
Variance		397.392
Range		70.00
Minimum		1.00
Maximum		71.00

การรับรู้ด้วยสภาพแวดล้อมของชุมชนในเรื่องอุปกรณ์การคัดแยกขยะ ภาชนะรองรับขยะที่เพียงพอต่อการใช้งานนั้น ตามตารางนี้

ความเพียงพอ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	2	2.2	2.2	2.2
	มีเพียงพอ	75	80.6	80.6	82.8
	มีไม่พอ	15	16.1	16.1	98.9
	ไม่ระบุ	1	1.1	1.1	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนในชุมชนที่ 1 มีความเห็นและรับรู้ได้ว่ามีอุปกรณ์คัดแยกขยะ ที่เพียงพอต่อการใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 80.6 และมีจำนวนคนในชุมชนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 16.1 ที่มีความเห็นและรับรู้ได้ว่ามีอุปกรณ์คัดแยกขยะแต่ยังมีปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

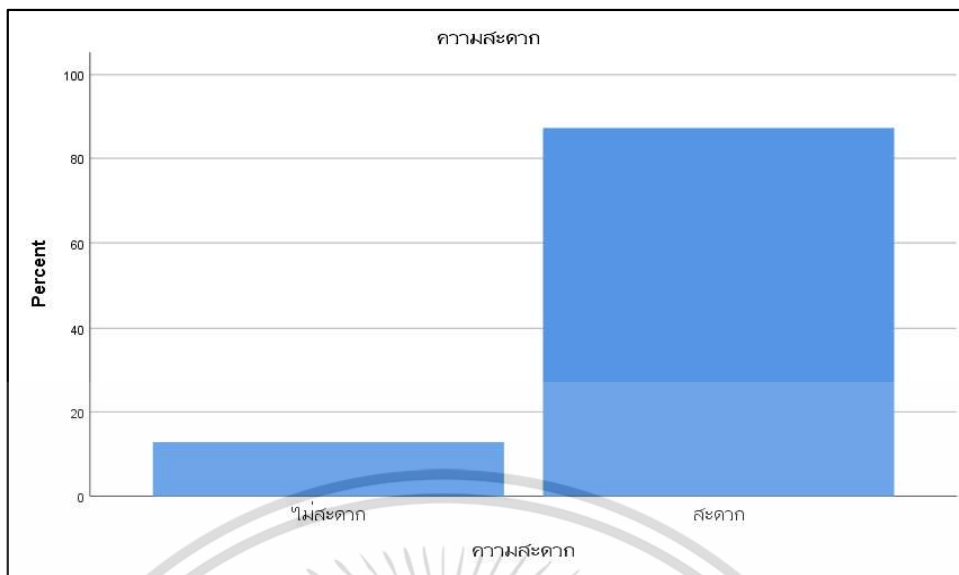

คนในชุมชนที่ 1 มีความเห็นว่ามียูปรกรณ์คัดแยกขยะมีความสะดวกต่อการใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 87.1 และมีจำนวนคนในชุมชนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.9 ที่มีความเห็นว่าไม่มีอุปกรณ์คัดแยกขยะไม่มีความสะดวกต่อการใช้งาน

ความสะดวก

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่สะดวก	12	12.9	12.9	12.9
	สะดวก	81	87.1	87.1	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		คัดแยกต้นไม้	คัดแยกเก็บไว้ขาย	เผา	แลกใช้ไก่	ใส่ปุ๋ยแต่ไม่	รณรงค์ระยะ	ทิ้งลงแม่น้ำ	ตัดแปลง	นำพืชมูล	เผกลบ	ใช้วัว	กองปุ๋ยหมัก	ทิ้งไปเฉย	อื่นๆ	
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum		44.00	73.00	5.00	49.00	29.00	37.00	0.00	24.00	28.00	2.00	32.00	21.00	11.00	2.00	

คนในชุมชนที่ 1 มีวิธีการในการคัดแยกขยะด้วยวิธีเก็บไว้ขายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 78.5

คัดแยกเก็บไว้ขาย					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	20	21.5	21.5	21.5
	ทำ	73	78.5	78.5	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

แลกใช้ไก่					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	44	47.3	47.3	47.3
	ทำ	49	52.7	52.7	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		ปริมาณพลาสติก	ปริมาณขวดแก้ว	ปริมาณเศษอาหาร	ปริมาณกระดาษ	ปริมาณเศษโลหะ	ปริมาณอิเล็กทรอนิกส์	ปริมาณเศษไม้	ปริมาณขยะอื่น ๆ
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	71
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	22
Mode		1.00	2.00	6.00	3.00	4.00	5.00	7.00	.00

		คนครุ	เพื่อนบ้าน	ผู้เฒ่าผู้ชรา	พ่อแม่ญาติพี่น้อง	พระสงฆ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน	สมาชิกพรรคการเมือง	เจ้าหน้าที่จากเทศบาล	สื่อวิทยุทีวีเว็บไซต์	อื่น
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	93	93	93
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.10370	.17764	.46121	.22677	.00000	.38859	.24700	.44575	.47396	.17764
Sum		1.00	3.00	28.00	5.00	.00	17.00	6.00	68.00	31.00	3.00

		เจ้าหน้าที่จากเทศบาล			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	25	26.9	26.9	26.9
	มี	68	73.1	73.1	100.0
Total		93	100.0	100.0	

		สื่อวิทยุทีวีเว็บไซต์			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	62	66.7	66.7	66.7
	มี	31	33.3	33.3	100.0
Total		93	100.0	100.0	

		กำนันผู้ใหญ่บ้าน			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	76	81.7	81.7	81.7
	มี	17	18.3	18.3	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้นำชุมชน					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	65	69.9	69.9	69.9
	มี	28	30.1	30.1	100.0
Total		93	100.0	100.0	

สามัคคีรยาคนรัก					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	87	93.5	93.5	93.5
	มี	6	6.5	6.5	100.0
Total		93	100.0	100.0	

พูดชักชวนให้คัดแยกขยะ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	37	39.8	39.8	39.8
	มี	56	60.2	60.2	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	38	40.9	40.9	40.9
	มี	55	59.1	59.1	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เสียงตามสาย					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	66	71.0	71.0	71.0
	มี	27	29.0	29.0	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ออกคำสั่งให้คัดแยกขยะ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	89	95.7	95.7	95.7
	มี	4	4.3	4.3	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		Statistics								
		เข้าร่วม	หยุดถึงปัญหา	แยกขยะหรือไม่มี	สวมใส่หน้ากาก	ล้างมือ	จิบน้ำสะอาด	ถ่ายถอดความรู้	สังเกตได้	ติดตามประเมินผล
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	93	93
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean		2.8817	2.9785	3.4086	2.5914	3.3333	3.2258	3.1290	3.3548	3.1720
Std. Error of Mean		.13049	.12606	.10944	.10837	.12731	.11454	.10835	.10987	.11300
Mode		3.00	3.00	3.00	3.00	4.00	3.00	3.00	4.00	3.00
Std. Deviation		1.25045	1.21565	1.05539	1.04504	1.22770	1.10462	1.04492	1.05959	1.00971
Variance		1.584	1.478	1.114	1.092	1.507	1.220	1.092	1.123	1.187

แยกขยะตามผู้หน้า					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	3	3.2	3.2	3.2
	บางครั้ง	24	25.8	25.8	29.0
	ทุกครั้ง	66	71.0	71.0	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

คนในชุมชน					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่คัดแยก	3	3.2	3.2	3.2
	แยกเพราะเพื่อน	18	19.4	19.4	22.6
	ทุกครั้ง	71	76.3	76.3	98.9
	บางครั้ง	1	1.1	1.1	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เจอผู้หน้า					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เคย	15	16.1	16.1	16.1
	ก็เข้า	3	3.2	3.2	19.4
	มีปัญหา	20	21.5	21.5	40.9
	ทั่วไป	55	59.1	59.1	100.0
	Total		93	100.0	100.0

เจอเจ้าหน้าที่					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เคย	12	12.9	12.9	12.9
	ก็เข้า	1	1.1	1.1	14.0
	มีปัญหา	14	15.1	15.1	29.0
	เจ็บป่วย	11	11.8	11.8	40.9
	ทั่วไป	54	58.1	58.1	98.9
	เหตุอื่น	1	1.1	1.1	100.0
	Total		93	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		ขมะท่ามุ่ม			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	1	1.1	1.1	1.1
	ตอบถูก1ข้อ	31	33.3	33.3	34.4
	ตอบถูก2ข้อ	22	23.7	23.7	58.1
	ตอบถูกทั้งหมด	39	41.9	41.9	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

		ขมะพีช			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	2	2.2	2.2	2.2
	ตอบถูก	91	97.8	97.8	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

		ขมะท่าไป			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	4	4.3	4.3	4.3
	ตอบถูก	89	95.7	95.7	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

		Statistics									
		พระ	ผู้เ้า	พอมเ้า	เม้าเ้า	เจ้าหเ้าเ้าเ้า	ก้าเ้า	ครู	คนเร้า	คนเ้าเ้า	
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	93	93	59
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
	Std. Error of Mean	.18536	.21791	.20981	.14617	.24577	.16554	.14931	.25685	.32292	
	Median	8.0000	2.0000	5.0000	3.0000	1.0000	5.0000	4.0000	7.0000	9.0000	
	Mode	8.00	2.00	5.00 ^a	3.00	1.00	5.00	4.00	7.00	9.00	
	Std. Deviation	1.78751	2.10145	2.02336	1.40958	2.37009	1.59637	1.43985	2.47696	2.48043	
	Variance	3.195	4.416	4.094	1.987	5.617	2.548	2.073	6.135	6.153	
a. Multiple modes exist. The smallest value is shown											

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Statistics										
		%ได้รางวัล	%ได้บุญ	%ได้คำชื่นชม	แลกอาหาร	%ได้รวมได้	ภาคภูมิใจ	บุคคลตัวอย่าง	%ได้ออกสื่อ	เพราะอื่นๆ
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	93	93
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.33705	.34864	.37946	.34864	.43994	.49613	.36979	.31146	.14585
Sum		12.00	13.00	16.00	13.00	69.00	39.00	15.00	10.00	2.00

Report										
ระมัดระวัง		%ได้รางวัล	%ได้บุญ	%ได้คำชื่นชม	แลกอาหาร	%ได้รวมได้	ภาคภูมิใจ	บุคคลตัวอย่าง	%ได้ออกสื่อ	เพราะอื่นๆ
1ปี	Sum	.00	.00	1.00	1.00	2.00	2.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	0.0%	6.2%	7.7%	2.9%	5.1%	0.0%	0.0%	0.0%
1คืน	Sum	.00	.00	.00	.00	2.00	1.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.9%	2.6%	0.0%	0.0%	0.0%
2-3วัน	Sum	.00	.00	1.00	.00	2.00	1.00	2.00	.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	0.0%	6.2%	0.0%	2.9%	2.6%	13.3%	0.0%	0.0%
ทันที	Sum	11.00	12.00	13.00	11.00	54.00	27.00	13.00	10.00	2.00
	% of Total Sum	91.7%	92.3%	81.2%	84.6%	78.3%	69.2%	86.7%	100.0%	100.0%
1-3เดือน	Sum	.00	.00	.00	.00	1.00	1.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	1.4%	2.6%	0.0%	0.0%	0.0%
6เดือน	Sum	.00	1.00	.00	.00	.00	1.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	7.7%	0.0%	0.0%	0.0%	2.6%	0.0%	0.0%	0.0%
1สัปดาห์	Sum	1.00	.00	1.00	1.00	5.00	3.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	8.3%	0.0%	6.2%	7.7%	7.2%	7.7%	0.0%	0.0%	0.0%
ระยะอื่น	Sum	.00	.00	.00	.00	3.00	3.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	4.3%	7.7%	0.0%	0.0%	0.0%
Total	Sum	12.00	13.00	16.00	13.00	69.00	39.00	15.00	10.00	2.00
	% of Total Sum	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

%ได้รวมได้					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	%ไม่ส่งเสริม	24	25.8	25.8	25.8
	ส่งเสริม	69	74.2	74.2	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ภาคภูมิใจ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	%ไม่ส่งเสริม	54	58.1	58.1	58.1
	ส่งเสริม	39	41.9	41.9	100.0
Total		93	100.0	100.0	

%ได้คำชื่นชม					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	%ไม่ส่งเสริม	77	82.8	82.8	82.8
	ส่งเสริม	16	17.2	17.2	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เก็บไว้	Between Groups	.584	2	.292	1.237	.295
	Within Groups	21.244	90	.236		
	Total	21.828	92			
ทิ้งลงพื้น	Between Groups	.006	2	.003	.133	.876
	Within Groups	1.951	90	.022		
	Total	1.957	92			
เดินหากังยะ	Between Groups	.326	2	.163	.640	.530
	Within Groups	22.900	90	.254		
	Total	23.226	92			

ทิ้งลงพื้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	91	97.8	97.8	97.8
	ทำ	2	2.2	2.2	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

เก็บไว้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	35	37.6	37.6	37.6
	ทำ	58	62.4	62.4	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

เดินหากังยะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	45	48.4	48.4	48.4
	ทำ	48	51.6	51.6	100.0
	Total	93	100.0	100.0	

Statistics

		เห็นเพื่อนบ้าน ทำ	ขยะลดลง	ช่วยผู้เฒ่า	เชื่อผู้ใหญ่บ้าน	ออกสื่อ	เจ้าหน้าที่ใจดี	ขยะเยอะ	อิทธิพลอื่นๆ
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	93
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Error of Mean		.03367	.05198	.05188	.01842	.01075	.04030	.04119	.01512
Std. Deviation		.32469	.50128	.50035	.17764	.10370	.38859	.39722	.14585
Variance		.105	.251	.250	.032	.011	.151	.158	.021
Sum		11.00	43.00	51.00	3.00	1.00	17.00	18.00	2.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยผู้เฒ่า

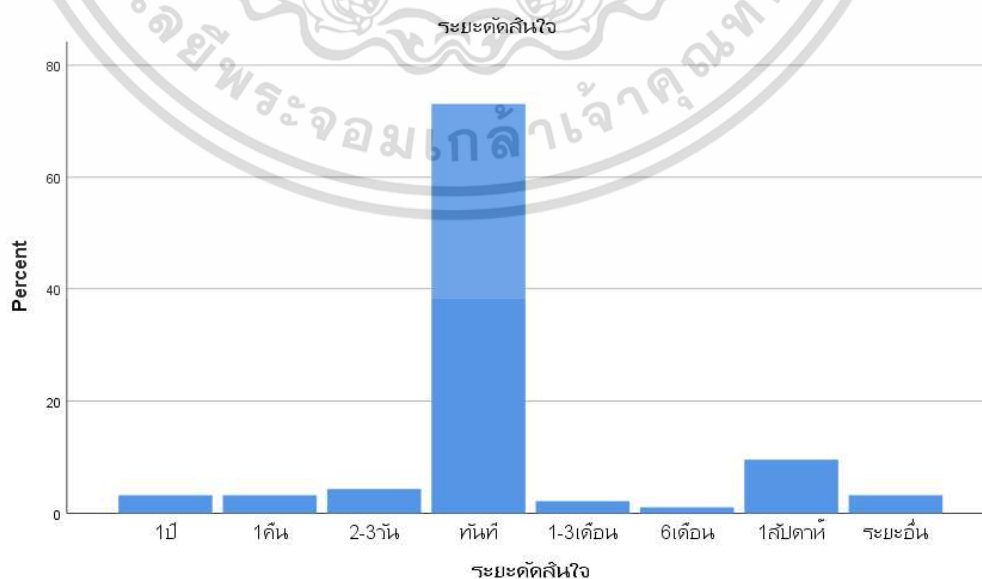
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	42	45.2	45.2	45.2
	มีอิทธิพล	51	54.8	54.8	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ขยะลดลง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	50	53.8	53.8	53.8
	มีอิทธิพล	43	46.2	46.2	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ระยะตัดสินใจ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1ปี	3	3.2	3.2	3.2
	1คืน	3	3.2	3.2	6.5
	2-3วัน	4	4.3	4.3	10.8
	ทันที	68	73.1	73.1	83.9
	1-3เดือน	2	2.2	2.2	86.0
	6เดือน	1	1.1	1.1	87.1
	1สัปดาห์	9	9.7	9.7	96.8
	ระยะอื่น	3	3.2	3.2	100.0
	Total		93	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติก่อน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เข้า	6	6.5	6.5	6.5
	เข้าร่วม	80	86.0	86.0	92.5
	รอดูผลก่อน	7	7.5	7.5	100.0
Total		93	100.0	100.0	

ทัศนคติหลัง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เข้า	1	1.1	1.1	1.1
	เข้าร่วม	82	88.2	88.2	89.2
	รอดูผลก่อน	10	10.8	10.8	100.0
Total		93	100.0	100.0	

Statistics

		เหนื่อยมากขั้น	ต้องแบ่งเวลา	ไม่มีอะไรกระทบ	สุขภาพร่างกายดีขึ้น	สุขภาพจิตแจ่มใส	มีเพื่อนมากขึ้น	บ้านสะอาดขึ้น	ส่งผลอื่นๆ
N	Valid	93	93	93	93	93	93	93	93
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.14585	.26525	.17764	.50198	.50035	.32469	.29725	.14585
Sum		2.00	7.00	3.00	49.00	42.00	11.00	84.00	2.00

บ้านสะอาดขึ้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	9	9.7	9.7	9.7
	ส่งผล	84	90.3	90.3	100.0
Total		93	100.0	100.0	

สุขภาพร่างกายดีขึ้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	44	47.3	47.3	47.3
	ส่งผล	49	52.7	52.7	100.0
Total		93	100.0	100.0	

สุขภาพจิตแจ่มใส

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	51	54.8	54.8	54.8
	ส่งผล	42	45.2	45.2	100.0
Total		93	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเชิงสถิติของชุมชนที่ 2 เป็นชุมชนริมแม่น้ำ

มีจำนวนประชากร 893 คน สุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 162 คน สามารถอธิบายได้ตามตารางนี้

เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	97	59.9	59.9	59.9
	1	65	40.1	40.1	100.0
Total		162	100.0	100.0	

Statistics

อายุ

N	Valid	162
	Missing	0
Mean		43.8086
Std. Error of Mean		1.56317
Median		47.0000
Mode		14.00
Std. Deviation		19.89586
Variance		395.845
Range		70.00
Minimum		12.00
Maximum		82.00
Sum		7097.00

ระดับการศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่าประถม	20	12.3	12.3	12.3
	มัธยม	84	51.9	51.9	64.2
	ปริญญาตรี	46	28.4	28.4	92.6
	อื่นๆ	12	7.4	7.4	100.0
Total		162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกทสม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	159	98.1	98.1	98.1
	1	3	1.9	1.9	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 2 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) คิดเป็นร้อยละ 1.9

สมาชิกอถล

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	157	96.9	96.9	96.9
	1	5	3.1	3.1	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 2 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) คิดเป็นร้อยละ 3.1

สมาชิกอสม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	151	93.2	93.2	93.2
	1	11	6.8	6.8	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 2 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คิดเป็นร้อยละ 6.8

สมาชิกสูงอายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	143	88.3	88.3	88.3
	1	19	11.7	11.7	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 2 เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 11.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกแม่บ้าน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	154	95.1	95.1	95.1
1	8	4.9	4.9	100.0
Total	162	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 2 เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และประชากรในชุมชนที่ 2 ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกหรือชมรมอื่น ๆ

อาชีพหลัก

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	51	31.5	31.5	31.5
พนักงานเอกชน	2	1.2	1.2	32.7
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	.6	.6	33.3
2	37	22.8	22.8	56.2
3	1	.6	.6	56.8
4	26	16.0	16.0	72.8
5	1	.6	.6	73.5
6	2	1.2	1.2	74.7
7	37	22.8	22.8	97.5
8	2	1.2	1.2	98.8
9	2	1.2	1.2	100.0
Total	162	100.0	100.0	

อาชีพเสริม

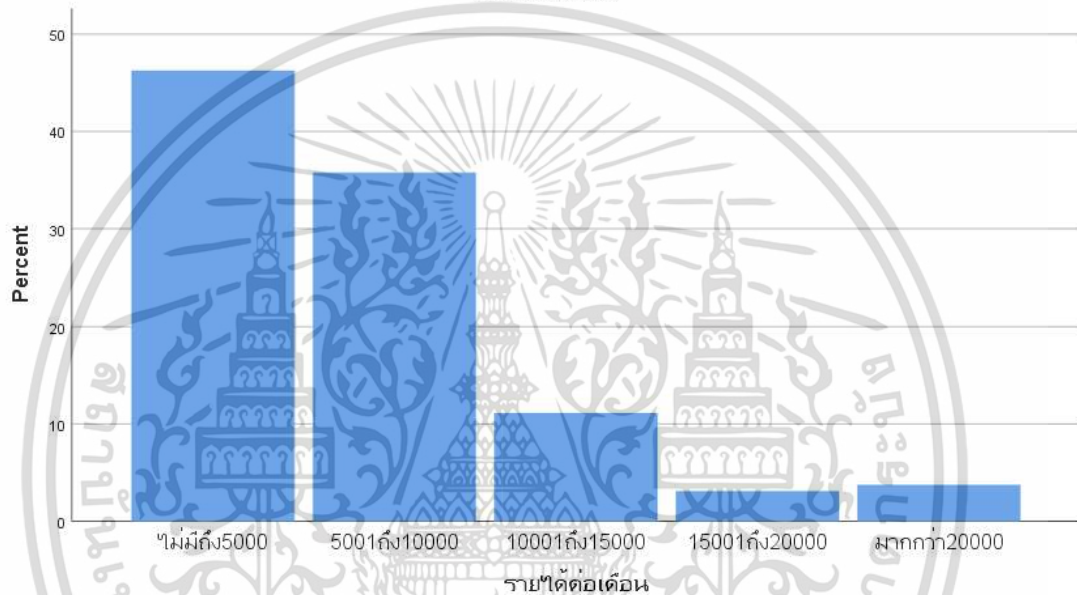
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	13	8.0	8.0	8.0
อาจารย์	1	.6	.6	8.6
4	133	82.1	82.1	90.7
5	9	5.6	5.6	96.3
7	4	2.5	2.5	98.8
ขายล็อตเตอรี่	2	1.2	1.2	100.0
Total	162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้ต่อเดือน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีถึง5000	75	46.3	46.3	46.3
	5001ถึง10000	58	35.8	35.8	82.1
	10001ถึง15000	18	11.1	11.1	93.2
	15001ถึง20000	5	3.1	3.1	96.3
	มากกว่า20000	6	3.7	3.7	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

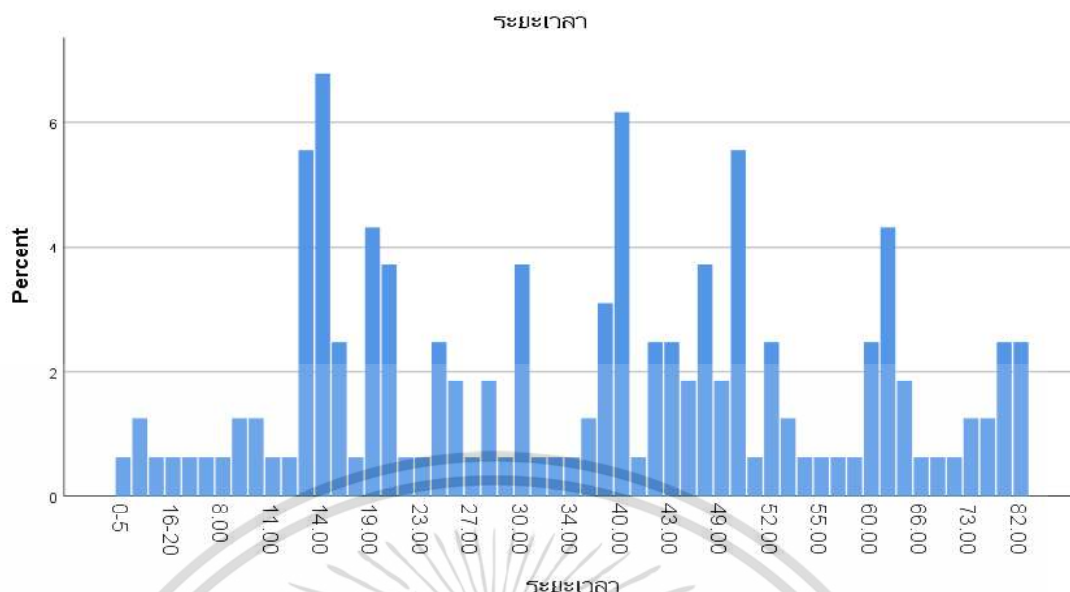
รายได้ต่อเดือน

Statistics

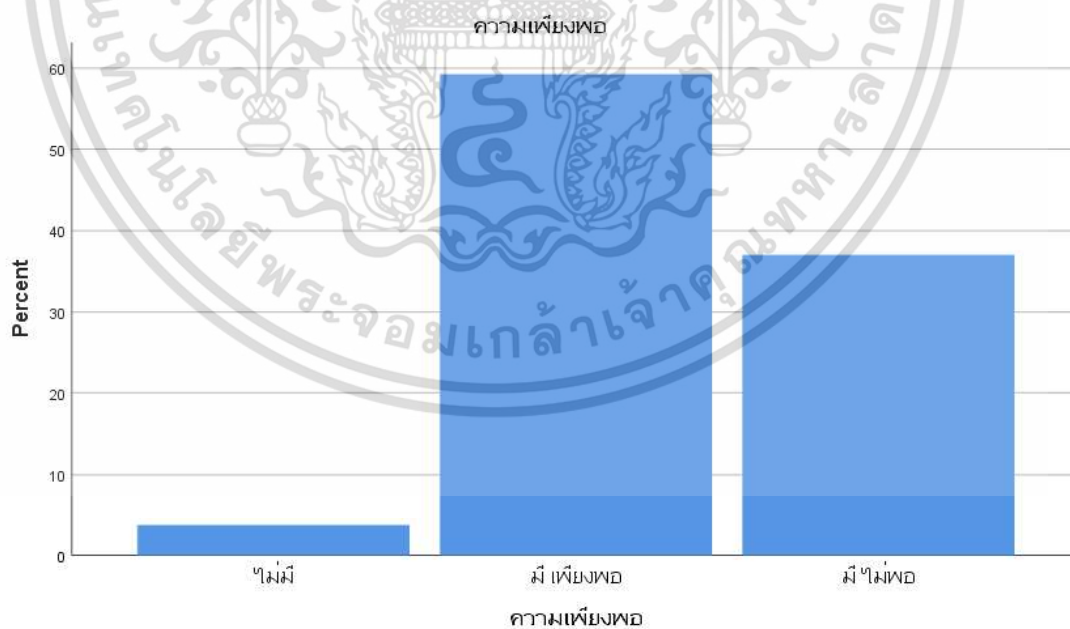
ระยะเวลา		
N	Valid	162
	Missing	0
Mean		36.9877
Std. Error of Mean		1.64322
Median		38.0000
Mode		14.00
Std. Deviation		20.91479
Variance		437.428
Range		81.00
Minimum		1.00
Maximum		82.00
Sum		5992.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเพียงพอ

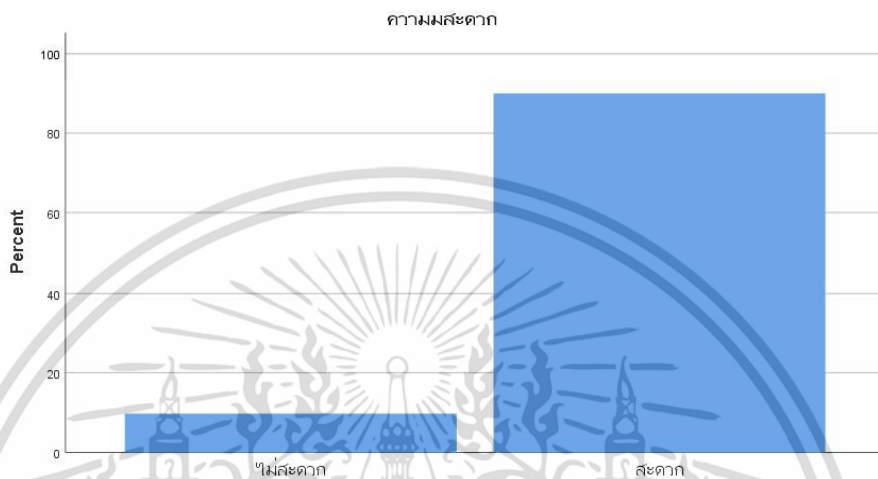
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	6	3.7	3.7	3.7
	มีเพียงพอ	96	59.3	59.3	63.0
	มีไม่พอ	60	37.0	37.0	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความมสะดาก

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่สะดาก	16	9.9	9.9	9.9
	สะดาก	146	90.1	90.1	100.0
Total		162	100.0	100.0	

Statistics

	ตัดแยกด้วยนาฬิกา	ตัดแยกเก็บไว้ขาย	เนา	แลกใช้ใ้ก	ใส่ลงในต้นไม้	สนวนการระยะ	บ่งลงแม่ไม้	ตัดแปลง	นำมกัษย	ฝังกลบ	ใช้ซ้ำ	ทองมเยะ	ทิ้งไปเฉย	อื่นๆ
N	Valid 162	162	162	162	162	162	162	162	162	162	162	162	162	162
	Missing 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	81.00	140.00	2.00	99.00	74.00	73.00	.00	35.00	36.00	1.00	41.00	33.00	28.00	2.00

ตัดแยกเก็บไว้ขาย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	22	13.6	13.6	13.6
	ทำ	140	86.4	86.4	100.0
Total		162	100.0	100.0	

แลกใช้ใ้ก

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	63	38.9	38.9	38.9
	ทำ	99	61.1	61.1	100.0
Total		162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คัดแยกด้วยผ้ามา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	81	50.0	50.0	50.0
	ทำ	81	50.0	50.0	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ใส่คอนดนม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	88	54.3	54.3	54.3
	ทำ	74	45.7	45.7	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ธนาคารขยะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	89	54.9	54.9	54.9
	ทำ	73	45.1	45.1	100.0
Total		162	100.0	100.0	

		Statistics							
		ปริมาณพลาสติก	ปริมาณขวดแก้ว	ปริมาณเศษอาหาร	ปริมาณกระดาษ	ปริมาณเศษโลหะ	ปริมาณอิเล็กทรอนิกส์	ปริมาณขยะอื่น ๆ	ปริมาณขยะอื่น ๆ
N	Valid	162	162	162	162	162	162	162	162
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Mode		1.00	2.00	6.00	3.00	6.00	5.00	7.00	.00

		Statistics									
		คณศร	เพื่อนบ้าน	ผู้นำชุมชน	พ่อแม่ญาติพี่น้อง	พระสงฆ์	ท่านผู้ใหญ่บ้าน	สามัคคีรักษ์รัก	เจ้าหน้าที่จากเทศบาล	สื่อวิทยุทีวีเว็บไซต์	อื่น
N	Valid	162	162	162	162	162	162	162	162	162	162
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.48756	.36238	.49910	.35635	.00000	.37928	.34364	.42886	.47501	.35635
Variance		.238	.131	.249	.127	.000	.144	.118	.184	.226	.127
Sum		62.00	25.00	73.00	24.00	.00	28.00	22.00	123.00	55.00	24.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่จากเทศบาล

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	39	24.1	24.1	24.1
	มี	123	75.9	75.9	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ผู้นำชุมชน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	89	54.9	54.9	54.9
	มี	73	45.1	45.1	100.0
Total		162	100.0	100.0	

คนครู

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	100	61.7	61.7	61.7
	มี	62	38.3	38.3	100.0
Total		162	100.0	100.0	

สื่อวิทยุทีวีเว็บไซต์

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	107	66.0	66.0	66.0
	มี	55	34.0	34.0	100.0
Total		162	100.0	100.0	

พูดชักชวนให้คัดแยกขยะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	28	17.3	17.3	17.3
	มี	134	82.7	82.7	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	51	31.5	31.5	31.5
	มี	111	68.5	68.5	100.0
Total		162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสียงตามสาย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	119	73.5	73.5	73.5
	มี	43	26.5	26.5	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ออกคำสั่งให้คัดแยกขยะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	152	93.8	93.8	93.8
	มี	10	6.2	6.2	100.0
Total		162	100.0	100.0	

		Statistics									
		เข้าร่วม	หยุดถึงปัญหา	แยกขยะหรือไม่มี	สนับสนุนเงิน	รายได้จากขยะ	รับราชการ	ถ่ายทอดความรู้	สังเกตได้	ติดตามประเมินผล	
N	Valid	162	162	162	162	162	162	162	162	162	162
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean		3.4691	3.4877	3.6111	2.6481	3.8889	3.5247	3.5370	3.6049	3.4568	
Std. Error of Mean		.08315	.09110	.07340	.07658	.08535	.08083	.08586	.07187	.07279	
Median		4.0000	4.0000	4.0000	2.0000	4.0000	4.0000	3.0000	4.0000	4.0000	
Mode		4.00	4.00	4.00	2.00	4.00	4.00	3.00	4.00	4.00	
Std. Deviation		1.05838	1.15955	.93417	.97466	1.08634	1.02878	1.09283	.91474	.92648	
Variance		1.120	1.345	.873	.950	1.180	1.058	1.194	.837	.858	

แยกขยะตามผู้นำ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	บางครั้ง	35	21.6	21.6	21.6
	ทุกครั้ง	127	78.4	78.4	100.0
Total		162	100.0	100.0	

คนในชุมชน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่คัดแยก	2	1.2	1.2	1.2
	แยกเพราะเพื่อน	23	14.2	14.2	15.4
	ทุกครั้ง	135	83.3	83.3	98.8
	บางครั้ง	2	1.2	1.2	100.0
Total		162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจอผู้เช่า

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เคย	13	8.0	8.0	8.0
	กินข้าว	6	3.7	3.7	11.7
	มีปัญหา	25	15.4	15.4	27.2
	ทั่วไป	115	71.0	71.0	98.1
	เหตุอื่น	3	1.9	1.9	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

เจอเจ้าหน้าที่

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เคย	6	3.7	3.7	3.7
	กินข้าว	1	.6	.6	4.3
	มีปัญหา	27	16.7	16.7	21.0
	เจิมบาย	17	10.5	10.5	31.5
	ทั่วไป	109	67.3	67.3	98.8
	เหตุอื่น	2	1.2	1.2	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ขยะทำมุม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	1	.6	.6	.6
	ตอบถูก1ข้อ	35	21.6	21.6	22.2
	ตอบถูก2ข้อ	37	22.8	22.8	45.1
	ตอบถูกทั้งหมด	89	54.9	54.9	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ขยะพิษ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	12	7.4	7.4	7.4
	ตอบถูก	150	92.6	92.6	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ขยะทั่วไป

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	11	6.8	6.8	6.8
	ตอบถูก	151	93.2	93.2	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Statistics

		พระ	ผู้เฒ่า	พ่อแม่	เพื่อน	เจ้าหน้าที่ยอม	กำนัน	ครู	คนรัก	คนอื่น
N	Valid	162	162	162	162	162	162	162	162	162
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Error of Mean		.08429	.14928	.12511	.10701	.17545	.10487	.12371	.19487	.14382
Median		8.0000	3.0000	2.0000	3.0000	4.0000	5.0000	5.0000	7.0000	.0000
Mode		8.00	2.00	2.00	3.00	1.00	5.00	4.00	7.00	.00
Std. Deviation		1.07284	1.90004	1.59245	1.36195	2.23318	1.33478	1.57457	2.48033	1.83048
Variance		1.151	3.610	2.536	1.855	4.987	1.782	2.479	6.152	3.351

Statistics

		%ตรงวัล	%ได้บุญ	%ได้ค่าช้แซม	แลกอาหาร	%ได้รายได้	ภาคภูมิใจ	บุคคลตัวอย่าง	%ได้ออกสื่อ	เพราะอื่เง
N	Valid	162	162	162	162	162	162	162	162	162
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.22977	.20396	.27252	.25236	.45804	.47063	.17349	.18944	.07857
Sum		9.00	7.00	13.00	11.00	114.00	53.00	5.00	6.00	1.00

Report

ระมยดัดลีเนอ		%ตรงวัล	%ได้บุญ	%ได้ค่าช้แซม	แลกอาหาร	%ได้รายได้	ภาคภูมิใจ	บุคคลตัวอย่าง	%ได้ออกสื่อ	เพราะอื่เง
1มี	Std. Deviation	.36314	.36314	.36314	.46881	.42582	.36314	.00000	.00000	.26726
	Sum	2.00	2.00	2.00	4.00	3.00	2.00	.00	.00	1.00
	% of Total Sum	22.2%	28.6%	15.4%	36.4%	2.6%	3.8%	0.0%	0.0%	100.0%
1ค้	Std. Deviation	.22361	.22361	.22361	.30779	.51042	.50262	.22361	.22361	.00000
	Sum	1.00	1.00	1.00	2.00	11.00	8.00	1.00	1.00	.00
	% of Total Sum	11.1%	14.3%	7.7%	18.2%	9.6%	15.1%	20.0%	16.7%	0.0%
ก้	Std. Deviation	.20230	.18174	.26656	.20230	.38412	.46925	.18174	.18174	.00000
	Sum	5.00	4.00	9.00	5.00	97.00	38.00	4.00	4.00	.00
	% of Total Sum	55.6%	57.1%	69.2%	45.5%	85.1%	71.7%	80.0%	66.7%	0.0%
อื่	Std. Deviation	.00	.00	1.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00
	Sum	.00	.00	1.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	0.0%	7.7%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
1ส้	Std. Deviation	.00000	.00000	.00000	.00000	.53452	.53452	.00000	.37796	.00000
	Sum	.00	.00	.00	.00	3.00	4.00	.00	1.00	.00
	% of Total Sum	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.6%	7.5%	0.0%	16.7%	0.0%
ระมยอื่เง	Std. Deviation	.70711	.00000	.00000	.00000	.00000	.70711	.00000	.00000	.00000
	Sum	1.00	.00	.00	.00	.00	1.00	.00	.00	.00
	% of Total Sum	11.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	1.9%	0.0%	0.0%	0.0%
Total	Std. Deviation	.22977	.20396	.27252	.25236	.45804	.47063	.17349	.18944	.07857
	Sum	9.00	7.00	13.00	11.00	114.00	53.00	5.00	6.00	1.00
	% of Total Sum	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งเสริม	48	29.6	29.6	29.6
	ส่งเสริม	114	70.4	70.4	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ภาคภูมิใจ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งเสริม	109	67.3	67.3	67.3
	ส่งเสริม	53	32.7	32.7	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ได้ค่าขึ้นชม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งเสริม	149	92.0	92.0	92.0
	ส่งเสริม	13	8.0	8.0	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เก็บไว้	Between Groups	.478	2	.239	.955	.387
	Within Groups	39.800	159	.250		
	Total	40.278	161			
ทิ้งลงพื้น	Between Groups	.014	2	.007	.376	.687
	Within Groups	2.931	159	.018		
	Total	2.944	161			
เดินหากังยะ	Between Groups	.302	2	.151	.602	.549
	Within Groups	39.975	159	.251		
	Total	40.278	161			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เก็บไว้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	75	46.3	46.3	46.3
	ทำ	87	53.7	53.7	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ทิ้งลงพื้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	159	98.1	98.1	98.1
	ทำ	3	1.9	1.9	100.0
Total		162	100.0	100.0	

เดินหาถังขยะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	87	53.7	53.7	53.7
	ทำ	75	46.3	46.3	100.0
Total		162	100.0	100.0	

Statistics

	เห็นเพื่อนทำ	ชยะลดลง	ขายผู้เฒ่า	เขื่อนผู้สูงอายุ	ออกสื่อ	เจ้าหน้าที่ใจดี	ชยะเยอะ	อิทธิพลอื่นๆ
N	Valid	162	162	162	162	162	162	162
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		.0926	.3765	.5309	.0309	.0247	.2531	.1049
Std. Error of Mean		.02284	.03819	.03933	.01363	.01223	.03427	.02415
Std. Deviation		.29076	.48602	.50059	.17349	.15566	.43613	.30742
Variance		.085	.236	.251	.030	.024	.190	.095
Sum		15.00	61.00	86.00	5.00	4.00	41.00	17.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยผู้เฒ่า

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	76	46.9	46.9	46.9
	มีอิทธิพล	86	53.1	53.1	100.0
Total		162	100.0	100.0	

ขยะลดลง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	101	62.3	62.3	62.3
	มีอิทธิพล	61	37.7	37.7	100.0
Total		162	100.0	100.0	

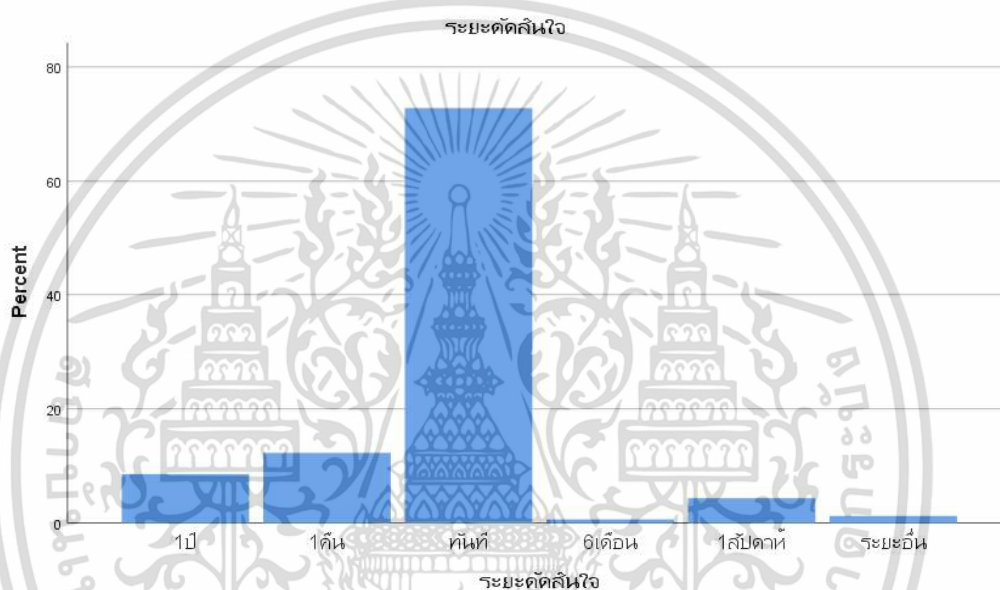
เจ้าหน้าที่ใจดี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	121	74.7	74.7	74.7
	มีอิทธิพล	41	25.3	25.3	100.0
Total		162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะตัดสินใจ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1ปี	14	8.6	8.6	8.6
	1คืน	20	12.3	12.3	21.0
	ทันที	118	72.8	72.8	93.8
	6เดือน	1	.6	.6	94.4
	1สัปดาห์	7	4.3	4.3	98.8
	ระยะอื่น	2	1.2	1.2	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ทัศนคติก่อน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เข้า	7	4.3	4.3	4.3
	เข้าร่วม	137	84.6	84.6	88.9
	รอดูผลก่อน	18	11.1	11.1	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

ทัศนคติหลัง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เข้า	1	.6	.6	.6
	เข้าร่วม	136	84.0	84.0	84.6
	รอดูผลก่อน	25	15.4	15.4	100.0
	Total	162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Statistics

		เหนื่อยมากขึ้น	ต้องแบ่งเวลา	"ไม่มีอะไรกระทบ"	สุขภาพร่างกายดีขึ้น	สุขภาพจิตแจ่มใส	มีเพื่อนมากขึ้น	บ้านสะอาดขึ้น	ส่งผลอื่นๆ
N	Valid	162	162	162	162	162	162	162	162
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.17349	.22977	.18944	.48440	.50121	.27252	.27252	.13523
Sum		5.00	9.00	6.00	60.00	78.00	13.00	149.00	3.00

บ้านสะอาดขึ้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	13	8.0	8.0	8.0
	ส่งผล	149	92.0	92.0	100.0
Total		162	100.0	100.0	

สุขภาพจิตแจ่มใส

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	84	51.9	51.9	51.9
	ส่งผล	78	48.1	48.1	100.0
Total		162	100.0	100.0	

สุขภาพร่างกายดีขึ้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	102	63.0	63.0	63.0
	ส่งผล	60	37.0	37.0	100.0
Total		162	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเชิงสถิติของชุมชนที่ 3 เป็นชุมชนชนบท

มีจำนวนประชากร 421 คน สุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 76 คน สามารถอธิบายได้ตามตารางนี้

		เพศ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	46	60.5	60.5	60.5
	1	30	39.5	39.5	100.0
Total		76	100.0	100.0	

โดยในตาราง 0 = เพศหญิง , 1 = เพศชาย จะเห็นได้ว่าในชุมชนที่มีประชากรที่เป็นเพศชาย 30 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และมีประชากรที่เป็นเพศหญิง 46 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 ประชากรในชุมชนโดยส่วนใหญ่โดยเฉลี่ย 48 ปี

Statistics		
อายุ		
N	Valid	76
	Missing	0
Mean		48.4737
Std. Error of Mean		1.96250
Median		46.0000
Mode		36.00 ^a
Std. Deviation		17.10865
Variance		292.706
Range		66.00
Minimum		14.00
Maximum		80.00

a. Multiple modes exist.
The smallest value is shown

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการศึกษาในชุมชนจากรายการจะพบว่าประชากรโดยส่วนใหญ่ในชุมชนมีระดับการศึกษาในช่วงประถมศึกษา

ระดับการศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	17	22.4	22.4	22.4
	ต่ำกว่าประถม	40	52.6	52.6	75.0
	มัธยม	13	17.1	17.1	92.1
	ปริญญาตรี	1	1.3	1.3	93.4
	สูงกว่าปริญญาตรี	5	6.6	6.6	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 3 มีการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครและชมรมต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายได้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

สมาชิกทสม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	73	96.1	96.1	96.1
	1	3	3.9	3.9	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) คิดเป็นร้อยละ 3.9

สมาชิกอถล

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	74	97.4	97.4	97.4
	1	2	2.6	2.6	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) คิดเป็นร้อยละ 2.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาชิกอสม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	64	84.2	84.2	84.2
	1	12	15.8	15.8	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คิดเป็นร้อยละ 15.8

สมาชิกสูงอายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	56	73.7	73.7	73.7
	1	20	26.3	26.3	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 26.3

สมาชิกแม่บ้าน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	74	97.4	97.4	97.4
	1	2	2.6	2.6	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ประชากรในชุมชนที่ 3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.6

สมาชิกอื่น ๆ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	74	97.4	97.4	97.4
	1	2	2.6	2.6	100.0
Total		76	100.0	100.0	

และประชากรในชุมชนที่ 3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกหรือชมรมอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรในชุมชนที่ 3 ประกอบอาชีพหลักเป็นการรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 26.3 รองลงมา ร้อยละ 22.4 ไม่ได้ทำงาน ส่วนอาชีพค้าขายคิดเป็นร้อยละ 15.8 คือ และโดยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 78.9 ไม่ได้มีอาชีพเสริม

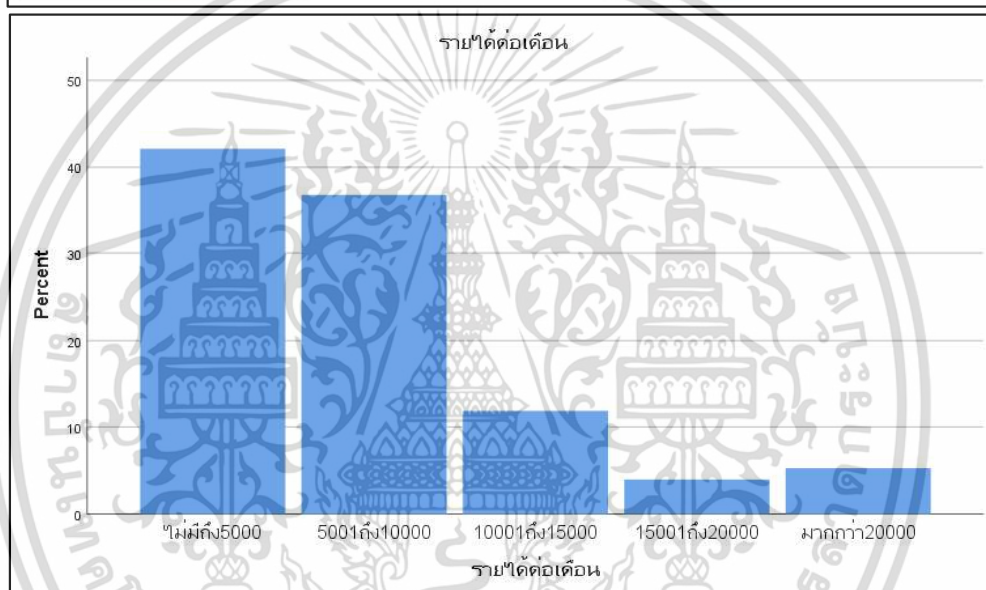
		อาชีพหลัก			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	20	26.3	26.3	26.3
	11	17	22.4	22.4	48.7
	พ่อกองแอกขน	2	2.6	2.6	51.3
	ซื้อของเก่า	1	1.3	1.3	52.6
	ทำงาน	1	1.3	1.3	53.9
	2	12	15.8	15.8	69.7
	4	3	3.9	3.9	73.7
	5	1	1.3	1.3	75.0
	6	4	5.3	5.3	80.3
	7	5	6.6	6.6	86.8
	9	10	13.2	13.2	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

		อาชีพเสริม			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	9	11.8	11.8	11.8
	นักกรเมืองทองถิ่น	1	1.3	1.3	13.2
	2	1	1.3	1.3	14.5
	4	60	78.9	78.9	93.4
	5	2	2.6	2.6	96.1
	6	3	3.9	3.9	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยรายได้ต่อเดือนไม่ถึง 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.1 และมีรายได้ต่อเดือนในช่วง 5,001 ถึง 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.8

รายได้ต่อเดือน					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีถึง5000	32	42.1	42.1	42.1
	5001ถึง10000	28	36.8	36.8	78.9
	10001ถึง15000	9	11.8	11.8	90.8
	15001ถึง20000	3	3.9	3.9	94.7
	มากกว่า20000	4	5.3	5.3	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

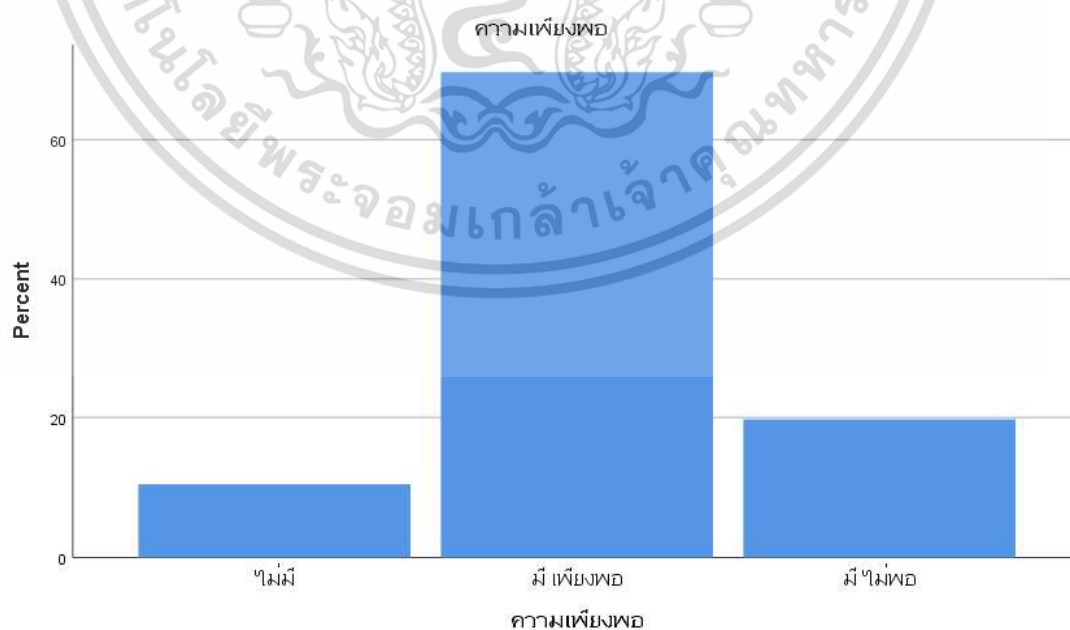

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในชุมชนที่ 3 มีระยะเวลาการเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนจากรางจะพบว่าค่าเฉลี่ยในการเข้ามาในชุมชนจะอยู่ที่ 39 ปี

Statistics		
ระยะเวลา		
N	Valid	76
	Missing	0
Mean		39.0000
Std. Error of Mean		2.28949
Median		39.0000
Mode		50.00
Std. Deviation		19.95929
Variance		398.373
Range		79.00
Minimum		1.00
Maximum		80.00
Sum		2964.00

ความเพียงพอ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	8	10.5	10.5	10.5
	มีเพียงพอ	53	69.7	69.7	80.3
	มีไม่พอ	15	19.7	19.7	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

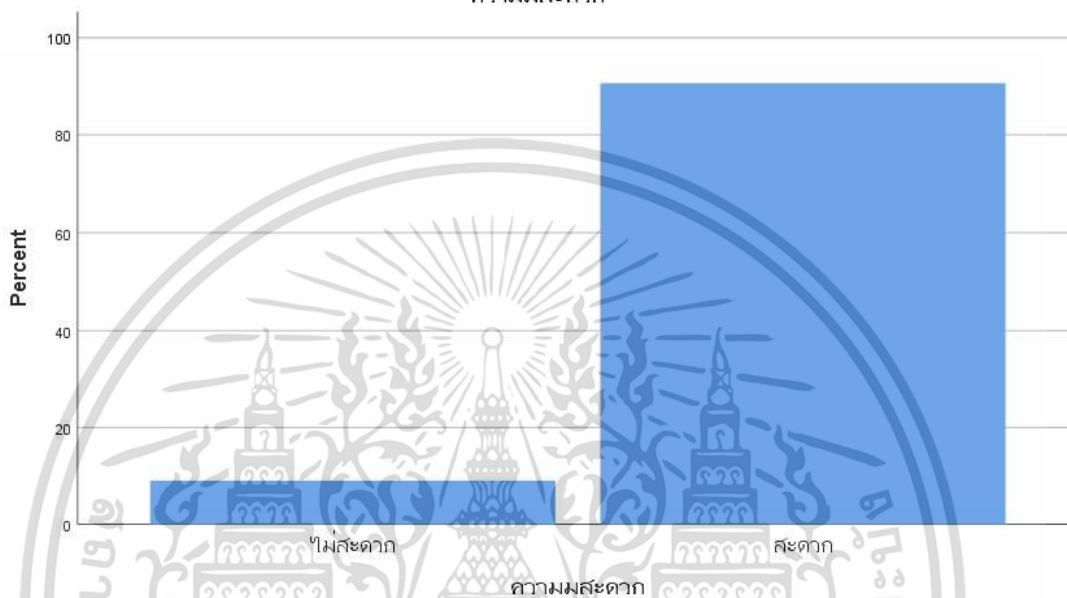

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความมสะดาก

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่สะดาก	7	9.2	9.2	9.2
	สะดาก	69	90.8	90.8	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ความมสะดาก

	คัดแยกตามหน้า มา	คัดแยกเก็บไว้ ขาย	เ็น	แลกใช้ใ	ใส่รัตนไม้	ธนาการชยะ	ที่ลงแม่ไม้	ตัดแยง	นำหมักย	นึ่งกลบ	ไว้ว่า	กองหุชยะ	ทิ้งไปเจม	อื่นๆ
N Valid	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76
Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	11.00	58.00	3.00	17.00	51.00	17.00	.00	18.00	37.00	.00	23.00	2.00	10.00	4.00

คัดแยกเก็บไว้ขาย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	18	23.7	23.7	23.7
	ทำ	58	76.3	76.3	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ใส่รัตนไม้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	25	32.9	32.9	32.9
	ทำ	51	67.1	67.1	100.0
Total		76	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำหนักมู๋

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	39	51.3	51.3	51.3
	ทำ	37	48.7	48.7	100.0
Total		76	100.0	100.0	

Statistics

		ปริมาณพลาสติก	ปริมาณขวดแก้ว	ปริมาณเศษอาหาร	ปริมาณกระดาษ	ปริมาณเศษโลหะ	ปริมาณอิเล็กทรอนิกส์	ปริมาณเศษใบไม้	ปริมาณขยะอื่นๆ
N	Valid	76	76	76	76	76	76	76	76
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Mode		1.00	2.00	3.00	4.00	6.00	7.00	5.00	.00

Statistics

		คนตรู	เพื่อนบ้าน	ผู้นำชุมชน	พ่อแม่ญาติพี่น้อง	พระสงฆ์	กำนันผู้ใหญ่บ้าน	สมาชิก อบจ. อบต. อบก.	เจ้าหน้าที่จากเทศบาล	สื่อวิทยุทีวีเว็บไซต์	อื่น
N	Valid	76	76	76	76	76	76	76	76	76	76
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.19601	.24956	.45653	.27145	.11471	.11471	.11471	.48900	.46792	.00000
Variance		.038	.062	.208	.074	.013	.013	.013	.239	.219	.000
Sum		3.00	5.00	22.00	6.00	1.00	1.00	1.00	47.00	24.00	.00

เจ้าหน้าที่จากเทศบาล

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	29	38.2	38.2	38.2
	มี	47	61.8	61.8	100.0
Total		76	100.0	100.0	

สื่อวิทยุทีวีเว็บไซต์

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	52	68.4	68.4	68.4
	มี	24	31.6	31.6	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ผู้นำชุมชน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	54	71.1	71.1	71.1
	มี	22	28.9	28.9	100.0
Total		76	100.0	100.0	

พุดชกชานให้คัดแยกขยะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	23	30.3	30.3	30.3
	มี	53	69.7	69.7	100.0
Total		76	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวชนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	38	50.0	50.0	50.0
	มี	38	50.0	50.0	100.0
Total		76	100.0	100.0	

เสียงตามสาย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	52	68.4	68.4	68.4
	มี	24	31.6	31.6	100.0
Total		76	100.0	100.0	

แจกเอกสาร

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มี	57	75.0	75.0	75.0
	มี	19	25.0	25.0	100.0
Total		76	100.0	100.0	

Statistics

		เข้าร่วม	พูดถึงปัญหา	แยกขยะหรือไม่มี	ไม่มีสิ่งเน่าเหม็น	รายได้จากขยะ	รับรู้ข่าวสาร	ถ่ายทอดความรู้	สังเกตได้	ติดตามประเมินผล
N	Valid	76	76	76	76	76	76	76	76	76
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean		2.7895	2.7237	3.5132	2.7500	3.3026	2.8553	2.9605	3.2500	2.8553
Std. Error of Mean		.11132	.10191	.11001	.11865	.12142	.10712	.09069	.07522	.10875
Median		3.0000	3.0000	4.0000	3.0000	4.0000	3.0000	3.0000	3.0000	3.0000
Mode		3.00	3.00	4.00	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	3.00
Std. Deviation		.97044	.88842	.95907	1.03441	1.05855	.93387	.79062	.65574	.94804
Variance		.942	.789	.920	1.070	1.121	.872	.625	.430	.899
Range		4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.00	4.00
Minimum		1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	2.00	1.00
Maximum		5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
Sum		212.00	207.00	267.00	209.00	251.00	217.00	225.00	247.00	217.00

แยกขยะตามผู้นำ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	2	2.6	2.6	2.6
	บางครั้ง	15	19.7	19.7	22.4
	ทุกครั้ง	59	77.6	77.6	100.0
Total		76	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนในชุมชน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่คัดแยก	2	2.6	2.6	2.6
	แยกเพราะเพื่อน	13	17.1	17.1	19.7
	ทุกครั้ง	60	78.9	78.9	98.7
	บางครั้ง	1	1.3	1.3	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

เจอผู้นำ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เคย	7	9.2	9.2	9.2
	ก็เข่า	1	1.3	1.3	10.5
	มีปัญหา	12	15.8	15.8	26.3
	เจิมบ่อย	1	1.3	1.3	27.6
	ทั่วไป	55	72.4	72.4	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

เจอเจ้าหน้าที่

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เคย	3	3.9	3.9	3.9
	ก็เข่า	1	1.3	1.3	5.3
	มีปัญหา	11	14.5	14.5	19.7
	เจิมบ่อย	12	15.8	15.8	35.5
	ทั่วไป	49	64.5	64.5	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

ขยะท่ามุ่ม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	7	9.2	9.2	9.2
	ตอบถูก1ข้อ	29	38.2	38.2	47.4
	ตอบถูก2ข้อ	16	21.1	21.1	68.4
	ตอบถูกทั้งหมด	24	31.6	31.6	100.0
	Total	76	100.0	100.0	

ขยะพิษ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ตอบถูก	76	100.0	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขมะทั่วม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีความรู้	3	3.9	3.9	3.9
	ตอบถูก	73	96.1	96.1	100.0
Total		76	100.0	100.0	

Statistics

		พระ	ผู้เฒ่า	พ่อแม่	เพื่อน	เจ้าหน้าที่กอมต	กำนัน	ครู	คนรัก	คนอื่น
N	Valid	76	76	76	76	76	76	76	76	76
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Error of Mean		.14123	.18896	.13373	.13828	.15429	.13400	.14865	.19440	.25757
Median		8.0000	1.0000	4.0000	3.0000	2.0000	6.0000	5.0000	7.0000	.0000
Mode		8.00	1.00	4.00	3.00	2.00	6.00	5.00	7.00	.00
Std. Deviation		1.23117	1.64733	1.16681	1.20547	1.34504	1.16822	1.29588	1.69473	2.24546
Variance		1.516	2.714	1.359	1.453	1.809	1.365	1.679	2.872	5.042

Statistics

		"ใครรางวัล"	"ได้บุญ"	"ได้ค่าจ้าง"	แลกอาหาร	"ได้รายได้"	ภาคภูมิใจ	บุคคลตัวอย่าง	"ได้ออกสื่อ"	เพราะอื่นๆ
N	Valid	76	76	76	76	76	76	76	76	76
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Deviation		.37906	.27145	.37906	.29110	.43589	.46245	.40066	.24956	.22478
Sum		13.00	6.00	13.00	7.00	57.00	23.00	15.00	5.00	4.00

Report

ระยะเวลา		"ใครรางวัล"	"ได้บุญ"	"ได้ค่าจ้าง"	แลกอาหาร	"ได้รายได้"	ภาคภูมิใจ	บุคคลตัวอย่าง	"ได้ออกสื่อ"	เพราะอื่นๆ
1คืน	% of Total Sum	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	1.8%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	Sum	.00	.00	.00	.00	1.00	.00	.00	.00	.00
	Std. Deviation									
2-3วัน	% of Total Sum	15.4%	0.0%	0.0%	0.0%	19.3%	17.4%	6.7%	0.0%	0.0%
	Sum	2.00	.00	.00	.00	11.00	4.00	1.00	.00	.00
	Std. Deviation	.37553	.00000	.00000	.00000	.37553	.48038	.27735	.00000	.00000
ทันที	% of Total Sum	84.6%	83.3%	84.6%	85.7%	68.4%	73.9%	86.7%	100.0%	100.0%
	Sum	11.00	5.00	11.00	6.00	39.00	17.00	13.00	5.00	4.00
	Std. Deviation	.40943	.29510	.40943	.31988	.44510	.47123	.43437	.29510	.26668
1-3เดือน	% of Total Sum	0.0%	16.7%	7.7%	14.3%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	Sum	.00	1.00	1.00	1.00	.00	.00	.00	.00	.00
	Std. Deviation									
6เดือน	% of Total Sum	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	6.7%	0.0%	0.0%
	Sum	.00	.00	.00	.00	.00	.00	1.00	.00	.00
	Std. Deviation									
1สัปดาห์	% of Total Sum	0.0%	0.0%	7.7%	0.0%	10.5%	8.7%	0.0%	0.0%	0.0%
	Sum	.00	.00	1.00	.00	6.00	2.00	.00	.00	.00
	Std. Deviation	.00000	.00000	.37796	.00000	.37796	.48795	.00000	.00000	.00000
Total	% of Total Sum	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
	Sum	13.00	6.00	13.00	7.00	57.00	23.00	15.00	5.00	4.00
	Std. Deviation	.37906	.27145	.37906	.29110	.43589	.46245	.40066	.24956	.22478

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งเสริม	19	25.0	25.0	25.0
	ส่งเสริม	57	75.0	75.0	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ภาคภูมิใจ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งเสริม	53	69.7	69.7	69.7
	ส่งเสริม	23	30.3	30.3	100.0
Total		76	100.0	100.0	

บุคคลตัวอย่าง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งเสริม	61	80.3	80.3	80.3
	ส่งเสริม	15	19.7	19.7	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เก็บไว้	Between Groups	.403	2	.201	.865	.425
	Within Groups	17.005	73	.233		
	Total	17.408	75			
ทิ้งลงพื้น	Between Groups	.154	2	.077	6.724	.002
	Within Groups	.833	73	.011		
	Total	.987	75			
เดินหาถัวยะ	Between Groups	.600	2	.300	1.328	.271
	Within Groups	16.505	73	.226		
	Total	17.105	75			

เก็บไว้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	27	35.5	35.5	35.5
	ทำ	49	64.5	64.5	100.0
Total		76	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิ้งลงพื้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	75	98.7	98.7	98.7
	ทำ	1	1.3	1.3	100.0
Total		76	100.0	100.0	

เดินहाกงยะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ทำ	50	65.8	65.8	65.8
	ทำ	26	34.2	34.2	100.0
Total		76	100.0	100.0	

Statistics

		เห็นเพื่อนบ้าน ทำ	ขยะลดลง	ช่วยผู้เฒ่า	ช่วยเหลือผู้ยาก เข็ญ	ออกสื่อ	เจ้าหน้าที่ใจดี	ขยะเยอะ	อิทธิพลอื่นๆ
N	Valid	76	76	76	76	76	76	76	76
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Error of Mean		.02578	.05772	.05425	.00000	.01848	.03903	.04708	.03114
Std. Deviation		.22478	.50315	.47295	.00000	.16114	.34028	.41039	.27145
Variance		.051	.253	.224	.000	.026	.116	.168	.074
Sum		4.00	39.00	25.00	.00	2.00	10.00	16.00	6.00

ขยะลดลง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	37	48.7	48.7	48.7
	มีอิทธิพล	39	51.3	51.3	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ช่วยผู้เฒ่า

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	51	67.1	67.1	67.1
	มีอิทธิพล	25	32.9	32.9	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ขยะเยอะ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	60	78.9	78.9	78.9
	มีอิทธิพล	16	21.1	21.1	100.0
Total		76	100.0	100.0	

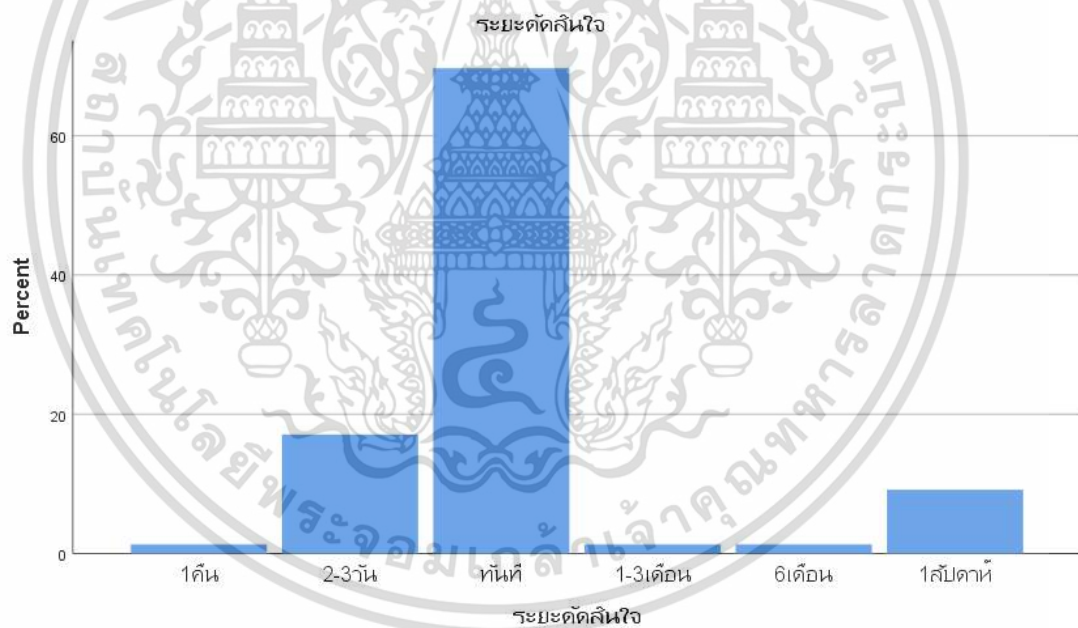
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่ใจดี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่มีอิทธิพล	66	86.8	86.8	86.8
	มีอิทธิพล	10	13.2	13.2	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ระยะตัดสินใจ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1คืน	1	1.3	1.3	1.3
	2-3วัน	13	17.1	17.1	18.4
	หนึ่งปี	53	69.7	69.7	88.2
	1-3เดือน	1	1.3	1.3	89.5
	6เดือน	1	1.3	1.3	90.8
	1สัปดาห์	7	9.2	9.2	100.0
	Total		76	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติก่อน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เข้า	2	2.6	2.6	2.6
	เข้าร่วม	61	80.3	80.3	82.9
	รอดูผลก่อน	9	11.8	11.8	94.7
	ทัศนอื่นๆ	4	5.3	5.3	100.0
Total		76	100.0	100.0	

ทัศนคติหลัง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เข้าร่วม	67	88.2	88.2	88.2
	รอดูผลก่อน	6	7.9	7.9	96.1
	ทัศนอื่นๆ	3	3.9	3.9	100.0
	Total		76	100.0	100.0

Statistics

		เหนื่อยมากขั้น	ต้องแบ่งเวลา	ไม่มีอะไรกระทบ	สุขภาพร่างกายดีขึ้น	สุขภาพจิตใจแจ่มใส	มีเพื่อนมากขึ้น	บ้านสะอาดขึ้น	ส่งผลอื่นๆ
N	Valid	76	76	76	76	76	76	76	76
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Std. Error of Mean		.00000	.03339	.02578	.05766	.05237	.05085	.03114	.00000
Std. Deviation		.00000	.29110	.22478	.50262	.45653	.44327	.27145	.00000
Variance		.000	.085	.051	.253	.208	.196	.074	.000
Sum		.00	7.00	4.00	36.00	22.00	20.00	70.00	.00

บ้านสะอาดขึ้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	6	7.9	7.9	7.9
	ส่งผล	70	92.1	92.1	100.0
	Total		76	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุขภาพร่างกายดีขึ้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	40	52.6	52.6	52.6
	ส่งผล	36	47.4	47.4	100.0
Total		76	100.0	100.0	

สุขภาพจิตแจ่มใส

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	54	71.1	71.1	71.1
	ส่งผล	22	28.9	28.9	100.0
Total		76	100.0	100.0	

มีเพื่อนมากขึ้น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่ส่งผล	56	73.7	73.7	73.7
	ส่งผล	20	26.3	26.3	100.0
Total		76	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนที่ 1

ระยะเวลา * เข้าร่วม

Report

ระยะเวลา เข้าร่วม	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	25.1526	19	20.46673	18.0000	11-15	71.00	68.00	20.4%
น้อย	32.3750	8	19.58088	27.5000	14.00	65.00	51.00	8.6%
ปานกลาง	32.4444	45	19.03413	30.0000	0-5	67.00	66.00	48.4%
มาก	22.8571	7	14.35768	20.0000	7.00	42.00	35.00	7.5%
มากที่สุด	43.6429	14	21.07717	51.5000	13.00	65.00	52.00	15.1%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

ระยะเวลา * เข้าร่วม	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups (Combined)	3383.080	4	845.770	2.243	.071
Within Groups	33177.025	88	377.012		
Total	36560.105	92			

Measures of Association

ระยะเวลา * เข้าร่วม	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * เข้าร่วม	.304	.093

ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา

Report

ระยะเวลา พุดถึงปัญหา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	28.6667	12	24.05601	18.0000	7.00	71.00	64.00	12.9%
น้อย	22.8895	19	16.91938	17.9000	0-5	59.00	58.00	20.4%
ปานกลาง	32.9714	35	17.97954	30.0000	11-15	67.00	64.00	37.6%
มาก	31.3077	13	20.62921	20.0000	7.00	66.00	59.00	14.0%
มากที่สุด	44.8571	14	19.37428	50.5000	13.00	65.00	52.00	15.1%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups (Combined)	4063.205	4	1015.801	2.751	.033
Within Groups	32496.900	88	369.283		
Total	36560.105	92			

Measures of Association

ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา	.333	.111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม่

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
แยกขยะหรือไม่								
น้อยที่สุด	14.0000	7	7.11805	16.0000	7.00	25.00	18.00	7.5%
น้อย	45.5000	4	19.43365	47.5000	20.00	67.00	47.00	4.3%
ปานกลาง	29.1439	41	18.19434	20.0000	6-10	71.00	69.00	44.1%
มาก	28.1154	26	18.81133	21.0000	0-5	66.00	65.00	28.0%
มากที่สุด	50.8000	15	16.92504	58.0000	13.00	65.00	52.00	16.1%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม่	Between Groups (Combined)	9024.690	4	2256.172	7.210	.000
	Within Groups	27535.415	88	312.902		
	Total	36560.105	92			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม่	.497	.247

ระยะเวลา * สัมผัสเงิน

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
สัมผัสเงิน								
น้อยที่สุด	30.3529	17	20.49067	20.0000	7.00	62.00	55.00	18.3%
น้อย	36.2875	24	23.29081	45.5000	0-5	67.00	66.00	25.8%
ปานกลาง	29.9706	34	18.95846	24.5000	6-10	71.00	69.00	36.6%
มาก	30.1875	16	15.30237	26.0000	12.00	64.00	52.00	17.2%
มากที่สุด	39.5000	2	34.64823	39.5000	15.00	64.00	49.00	2.2%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * สัมผัสเงิน	Between Groups (Combined)	791.688	4	197.922	.487	.745
	Within Groups	35768.417	88	406.459		
	Total	36560.105	92			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * สัมผัสเงิน	.147	.022

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * รายได้จากขยะ

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	28.2231	13	23.66496	18.0000	7.00	71.00	64.00	14.0%
น้อย	26.5000	8	17.84056	18.5000	14.00	65.00	51.00	8.6%
ปานกลาง	25.6842	19	18.67872	20.0000	0-5	67.00	66.00	20.4%
มาก	30.6098	41	17.69870	30.0000	11-15	66.00	63.00	44.1%
มากที่สุด	53.8333	12	12.85467	59.5000	22.00	65.00	43.00	12.9%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * รายได้จากขยะ	Between Groups (Combined)	6984.213	4	1746.053	5.195	.001
	Within Groups	29575.891	88	336.090		
	Total	36560.105	92			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * รายได้จากขยะ	.437	.191

ระยะเวลา * รักรู้ข่าวสาร

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	24.2500	8	23.56602	17.0000	7.00	71.00	64.00	8.6%
น้อย	33.5750	12	18.71811	27.5000	14.00	67.00	53.00	12.9%
ปานกลาง	28.6944	36	17.54312	20.0000	0-5	65.00	64.00	38.7%
มาก	28.7600	25	20.49854	20.0000	6-10	66.00	64.00	26.9%
มากที่สุด	51.5833	12	14.12579	53.0000	14.00	65.00	51.00	12.9%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * รักรู้ข่าวสาร	Between Groups (Combined)	5767.446	4	1441.862	4.121	.004
	Within Groups	30792.658	88	349.917		
	Total	36560.105	92			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * รักรู้ข่าวสาร	.397	.158

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
ถ่ายทอดความรู้								
น้อยที่สุด	13.2857	7	5.99206	16.0000	7.00	20.00	13.00	7.5%
น้อย	34.9214	14	20.52826	27.5000	14.00	71.00	57.00	15.1%
ปานกลาง	29.5000	42	16.17172	26.5000	6-10	65.00	63.00	45.2%
มาก	33.3000	20	23.85946	31.0000	0-5	66.00	65.00	21.5%
มากที่สุด	48.1000	10	20.73349	56.0000	8.00	65.00	57.00	10.8%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้	Between Groups (Combined)	5458.752	4	1364.688	3.861	.006
	Within Groups	31101.352	88	353.424		
	Total	36560.105	92			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้	.386	.149

ระยะเวลา * สังเกตได้

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
สังเกตได้								
น้อยที่สุด	17.5714	7	15.21904	16.0000	7.00	50.00	43.00	7.5%
น้อย	29.7778	9	19.20142	20.0000	14.00	67.00	53.00	9.7%
ปานกลาง	32.6875	32	19.73443	30.0000	6-10	71.00	69.00	34.4%
มาก	28.9971	34	18.12433	20.0000	0-5	66.00	65.00	36.6%
มากที่สุด	49.5455	11	20.24531	58.0000	8.00	65.00	57.00	11.8%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * สังเกตได้	Between Groups (Combined)	5209.023	4	1302.256	3.655	.008
	Within Groups	31351.082	88	356.262		
	Total	36560.105	92			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * สังเกตได้	.377	.142

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * ดัดตามประเมินผล

Report

ระยะเวลา ดัดตามประเมินผล	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	14.3222	9	6.31739	16.0000	7.00	25.00	18.00	9.7%
น้อย	33.8182	11	20.65826	24.0000	14.00	71.00	57.00	11.8%
ปานกลาง	31.3158	38	18.70699	29.0000	0-5	67.00	66.00	40.9%
มาก	31.8400	25	20.10116	30.0000	11-15	66.00	63.00	26.9%
มากที่สุด	48.1000	10	20.73349	56.0000	8.00	65.00	57.00	10.8%
Total	31.9129	93	19.93470	25.0000	0-5	71.00	70.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * ดัดตามประเมินผล	Between Groups (Combined)	5458.722	4	1364.681	3.861	.006
	Within Groups	31101.382	88	353.425		
	Total	36560.105	92			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * ดัดตามประเมินผล	.386	.149

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนที่ 2

ระยะเวลา * เข้าร่วม

Report

ระยะเวลา เข้าร่วม	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	37.0909	11	13.37501	40.0000	14.00	53.00	39.00	6.8%
น้อย	37.0000	14	19.28331	41.5000	7.00	65.00	58.00	8.6%
ปานกลาง	31.6458	48	19.84996	28.0000	6-10	75.00	73.00	29.6%
มาก	44.5758	66	22.21161	47.0000	0-5	82.00	81.00	40.7%
มากที่สุด	26.3043	23	15.69723	20.0000	6-10	60.00	58.00	14.2%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * เข้าร่วม	Between Groups	(Combined)	7795.096	4	1948.774	4.885	.001
		Linearity	.267	1	.267	.001	.979
		Deviation from Linearity	7794.829	3	2598.276	6.513	.000
	Within Groups		62630.879	157	398.923		
	Total		70425.975	161			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * เข้าร่วม	.002	.000	.333	.111

ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา

Report

ระยะเวลา พุดถึงปัญหา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	32.1000	10	17.33622	38.5000	6-10	53.00	51.00	6.2%
น้อย	26.9091	22	16.54405	25.5000	16-20	64.00	60.00	13.6%
ปานกลาง	37.7111	45	23.00259	31.0000	20 ขึ้นไป	82.00	77.00	27.8%
มาก	45.3673	49	20.30978	47.0000	0-5	82.00	81.00	30.2%
มากที่สุด	32.1944	36	18.61462	27.0000	6-10	75.00	73.00	22.2%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา	Between Groups	(Combined)	6764.986	4	1691.247	4.171	.003
		Linearity	684.632	1	684.632	1.688	.196
		Deviation from Linearity	6080.354	3	2026.785	4.998	.002
	Within Groups		63660.989	157	405.484		
	Total		70425.975	161			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา	.099	.010	.310	.096

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม้ม

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	31.6250	8	14.88947	40.0000	14.00	49.00	35.00	4.9%
น้อย	26.5714	7	23.35849	15.0000	6-10	71.00	69.00	4.3%
ปานกลาง	30.8667	45	19.96998	28.0000	0-5	82.00	81.00	27.8%
มาก	42.4390	82	21.54645	45.0000	6-10	82.00	80.00	50.6%
มากที่สุด	34.2000	20	16.51347	31.0000	13.00	64.00	51.00	12.3%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม้ม	Between Groups	(Combined)	5267.791	4	1316.948	3.173	.015
		Linearity	1738.474	1	1738.474	4.189	.042
		Deviation from Linearity	3529.317	3	1176.439	2.835	.040
	Within Groups		65158.184	157	415.020		
	Total		70425.975	161			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม้ม	.157	.025	.273	.075

ระยะเวลา * สัมผัสเงิน

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	26.0909	11	14.50141	25.0000	20 ว่าง	43.00	38.00	6.8%
น้อย	38.8630	73	21.15243	40.0000	6-10	82.00	80.00	45.1%
ปานกลาง	38.7347	49	21.74068	38.0000	7.00	82.00	75.00	30.2%
มาก	36.6500	20	20.89894	41.5000	0-5	82.00	81.00	12.3%
มากที่สุด	26.3333	9	17.26992	19.0000	13.00	67.00	54.00	5.6%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * สัมผัสเงิน	Between Groups	(Combined)	2736.335	4	684.084	1.587	.180
		Linearity	59.886	1	59.886	.139	.710
		Deviation from Linearity	2676.449	3	892.150	2.069	.106
	Within Groups		67689.640	157	431.144		
	Total		70425.975	161			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * สัมผัสเงิน	-.029	.001	.197	.039

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * รายได้จากขยะ

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	28.3333	9	16.06238	40.0000	20 ขึ้นไป	45.00	40.00	5.6%
น้อย	36.8750	8	22.61123	40.0000	8.00	67.00	59.00	4.9%
ปานกลาง	36.2963	27	20.34664	30.0000	10.00	71.00	61.00	16.7%
มาก	35.2727	66	21.89945	32.5000	6-10	82.00	80.00	40.7%
มากที่สุด	41.0385	52	20.34599	42.5000	0-5	82.00	81.00	32.1%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * รายได้จากขยะ	Between Groups (Combined)	1734.457	4	433.614	.991	.414
	Linearity	1136.939	1	1136.939	2.599	.109
	Deviation from Linearity	597.518	3	199.173	.455	.714
Within Groups	68691.519	157	437.526			
Total	70425.975	161				

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * รายได้จากขยะ	.127	.016	.157	.025

ระยะเวลา * รั้วข่าวสาร

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	30.5556	9	14.21365	37.0000	13.00	50.00	37.00	5.6%
น้อย	25.8667	15	18.95056	15.0000	16-20	71.00	67.00	9.3%
ปานกลาง	33.4186	43	19.19106	30.0000	6-10	67.00	65.00	26.5%
มาก	46.0833	72	21.02363	47.0000	0-5	82.00	81.00	44.4%
มากที่สุด	24.9565	23	14.87976	19.0000	6-10	60.00	58.00	14.2%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * รั้วข่าวสาร	Between Groups (Combined)	12061.098	4	3015.275	8.111	.000
	Linearity	865.568	1	865.568	2.328	.129
	Deviation from Linearity	11195.530	3	3731.843	10.039	.000
Within Groups	58364.877	157	371.751			
Total	70425.975	161				

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * รั้วข่าวสาร	.111	.012	.414	.171

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
ถ่ายทอดความรู้								
น้อยที่สุด	37.2857	7	13.36306	40.0000	14.00	53.00	39.00	4.3%
น้อย	23.9412	17	14.77105	20.0000	6-10	52.00	50.00	10.5%
ปานกลาง	32.0000	58	21.01211	29.5000	0-5	75.00	74.00	35.8%
มาก	46.5238	42	22.32929	50.0000	16-20	82.00	78.00	25.9%
มากที่สุด	39.8421	38	17.85002	40.0000	13.00	82.00	69.00	23.5%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้	Between Groups	(Combined)	8466.077	4	2116.519	5.363	.000
		Linearity	3626.777	1	3626.777	9.190	.003
		Deviation from Linearity	4839.299	3	1613.100	4.087	.008
	Within Groups		61959.899	157	394.649		
	Total		70425.975	161			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้	.227	.051	.347	.120

ระยะเวลา * สังเกตได้

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
สังเกตได้								
น้อยที่สุด	41.0000	5	10.46422	40.0000	25.00	53.00	28.00	3.1%
น้อย	24.9231	13	14.92460	20.0000	16-20	52.00	48.00	8.0%
ปานกลาง	32.0930	43	20.34443	30.0000	6-10	71.00	69.00	26.5%
มาก	43.7901	81	21.49286	47.0000	0-5	82.00	81.00	50.0%
มากที่สุด	26.8000	20	14.77765	19.5000	11-15	60.00	57.00	12.3%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
ระยะเวลา * สังเกตได้	Between Groups	(Combined)	8826.792	4	2206.698	5.624	.000
		Linearity	502.607	1	502.607	1.281	.259
		Deviation from Linearity	8324.186	3	2774.729	7.072	.000
	Within Groups		61599.183	157	392.351		
	Total		70425.975	161			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * สังเกตได้	.084	.007	.354	.125

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * ติดตามประเมินผล

Report

ระยะเวลา ติดตามประเมินผล	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	32.2000	5	12.25561	40.0000	14.00	42.00	28.00	3.1%
น้อย	26.1429	21	17.16766	25.0000	6-10	71.00	69.00	13.0%
ปานกลาง	35.1591	44	20.31146	37.5000	16-20	75.00	71.00	27.2%
มาก	43.4557	79	21.41938	47.0000	6-10	82.00	80.00	48.8%
มากที่สุด	23.2308	13	12.61054	19.0000	0-5	50.00	49.00	8.0%
Total	36.9877	162	20.91479	38.0000	0-5	82.00	81.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * ติดตามประเมินผล	Between Groups (Combined)	8496.815	4	2124.204	5.385	.000
	Linearity	1331.188	1	1331.188	3.375	.068
	Deviation from Linearity	7165.627	3	2300.542	6.055	.001
	Within Groups	61929.160	157	394.453		
Total	70425.975	161				

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * ติดตามประเมินผล	.137	.019	.347	.121

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนที่ 3

ระยะเวลา * เข้าร่วม

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
เข้าร่วม								
น้อยที่สุด	37.4286	7	28.40691	38.0000	20 ขึ้นไป	72.00	67.00	9.2%
น้อย	38.7778	18	15.21824	45.0000	6-10	58.00	56.00	23.7%
ปานกลาง	41.1463	41	21.71009	40.0000	0-5	80.00	79.00	53.9%
มาก	39.5000	4	8.81287	38.5000	32.00	49.00	17.00	5.3%
มากที่สุด	26.5000	6	13.17194	32.0000	11-15	40.00	37.00	7.9%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * เข้าร่วม	Between Groups	(Combined)	1145.553	4	286.388	.708	.589
		Linearity	210.727	1	210.727	.521	.473
		Deviation from Linearity	934.825	3	311.608	.770	.515
	Within Groups		28732.447	71	404.682		
Total			29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * เข้าร่วม	-.084	.007	.196	.038

ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
พุดถึงปัญหา								
น้อยที่สุด	36.7500	8	27.51493	35.0000	20 ขึ้นไป	72.00	67.00	10.5%
น้อย	32.3750	16	19.65324	35.5000	0-5	61.00	60.00	21.1%
ปานกลาง	42.5455	44	19.09640	42.5000	11-15	80.00	77.00	57.9%
มาก	37.6000	5	18.62257	32.0000	22.00	70.00	48.00	6.6%
มากที่สุด	30.6667	3	10.06645	32.0000	20.00	40.00	20.00	3.9%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา	Between Groups	(Combined)	1513.974	4	378.494	.947	.442
		Linearity	122.049	1	122.049	.306	.582
		Deviation from Linearity	1391.925	3	463.975	1.161	.331
	Within Groups		28364.026	71	399.493		
Total			29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * พุดถึงปัญหา	.064	.004	.225	.051

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม้

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	54.0000	4	23.28089	62.0000	20.00	72.00	52.00	5.3%
น้อย	27.5000	6	23.33881	26.0000	6-10	58.00	56.00	7.9%
ปานกลาง	32.0500	20	19.72568	37.0000	0-5	61.00	60.00	26.3%
มาก	44.1538	39	19.07953	43.0000	8.00	80.00	72.00	51.3%
มากที่สุด	31.4286	7	5.85540	32.0000	20.00	40.00	20.00	9.2%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม้	Between Groups (Combined)	4096.759	4	1024.190	2.821	.031
	Linearity	28.063	1	28.063	.077	.782
	Deviation from Linearity	4068.695	3	1356.232	3.735	.015
	Within Groups	25781.241	71	363.116		
	Total	29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * แยกขยะหรือไม้	.031	.001	.370	.137

ระยะเวลา * สนับสนุนเงิน

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	36.3636	11	25.14467	39.0000	0-5	72.00	71.00	14.5%
น้อย	36.0000	14	17.62428	35.5000	6-10	61.00	59.00	18.4%
ปานกลาง	39.3846	39	20.98322	39.0000	11-15	80.00	77.00	51.3%
มาก	46.8571	7	11.02162	46.0000	32.00	60.00	28.00	9.2%
มากที่สุด	40.6000	5	19.41134	32.0000	20.00	70.00	50.00	6.6%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * สนับสนุนเงิน	Between Groups (Combined)	550.167	4	137.542	.333	.855
	Linearity	335.153	1	335.153	.811	.371
	Deviation from Linearity	215.014	3	71.671	.174	.914
	Within Groups	29327.833	71	413.068		
	Total	29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * สนับสนุนเงิน	.106	.011	.136	.018

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * รายได้จากขยะ

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	37.0000	7	20.59126	39.0000	8.00	65.00	57.00	9.2%
น้อย	39.4000	10	23.89421	49.0000	6-10	72.00	70.00	13.2%
ปานกลาง	35.4000	15	19.92414	37.0000	0-5	61.00	60.00	19.7%
มาก	39.7317	41	19.54613	38.0000	9.00	80.00	71.00	53.9%
มากที่สุด	50.3333	3	19.03506	49.0000	32.00	70.00	38.00	3.9%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * รายได้จากขยะ	Between Groups	(Combined) 631.285	4	157.821	.383	.820
	Linearity	177.107	1	177.107	.430	.514
	Deviation from Linearity	454.177	3	151.392	.368	.777
Within Groups		29246.715	71	411.926		
Total		29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * รายได้จากขยะ	.077	.006	.145	.021

ระยะเวลา * รั้วข้างสาร

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	42.8333	6	29.23981	53.5000	20 ชิ้นใหม่	72.00	67.00	7.9%
น้อย	33.0588	17	19.31797	37.0000	6-10	61.00	59.00	22.4%
ปานกลาง	40.5128	39	20.91068	40.0000	0-5	80.00	79.00	51.3%
มาก	42.9000	10	14.67765	41.0000	20.00	70.00	50.00	13.2%
มากที่สุด	34.0000	4	4.00000	32.0000	32.00	40.00	8.00	5.3%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * รั้วข้างสาร	Between Groups	(Combined) 1029.582	4	257.395	.633	.640
	Linearity	44.582	1	44.582	.110	.741
	Deviation from Linearity	985.000	3	328.333	.808	.494
Within Groups		28848.418	71	406.316		
Total		29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * รั้วข้างสาร	.039	.001	.186	.034

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้

Report

ระยะเวลา ถ่ายทอดความรู้	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	50.2500	4	30.63087	62.0000	20 ขึ้นไป	72.00	67.00	5.3%
น้อย	33.1111	9	21.64165	30.0000	6-10	61.00	59.00	11.8%
ปานกลาง	39.6792	53	20.12917	39.0000	0-5	80.00	79.00	69.7%
มาก	36.3333	6	9.60555	36.0000	22.00	49.00	27.00	7.9%
มากที่สุด	36.0000	4	16.97056	32.0000	20.00	60.00	40.00	5.3%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้	Between Groups	(Combined)	921.481	4	230.370	.565	.689
		Linearity	126.468	1	126.468	.310	.579
		Deviation from Linearity	795.013	3	265.004	.650	.586
	Within Groups		28956.519	71	407.838		
	Total		29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * ถ่ายทอดความรู้	-.065	.004	.176	.031

ระยะเวลา * สังเกตได้

Report

ระยะเวลา สังเกตได้	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อย	22.2000	5	18.76699	20.0000	11-15	50.00	47.00	6.6%
ปานกลาง	41.7255	51	20.99531	43.0000	0-5	80.00	79.00	67.1%
มาก	35.5625	16	16.04564	35.0000	12.00	70.00	58.00	21.1%
มากที่สุด	39.0000	4	14.00000	32.0000	32.00	60.00	28.00	5.3%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * สังเกตได้	Between Groups	(Combined)	1979.106	3	659.702	1.703	.174
		Linearity	26.078	1	26.078	.067	.796
		Deviation from Linearity	1953.028	2	976.514	2.520	.088
	Within Groups		27898.894	72	387.485		
	Total		29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * สังเกตได้	.030	.001	.257	.066

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลา * คัดตามประเมินผล

Report

ระยะเวลา	Mean	N	Std. Deviation	Median	Minimum	Maximum	Range	% of Total N
น้อยที่สุด	37.3333	6	31.11698	37.0000	20 ขึ้นไป	72.00	67.00	7.9%
น้อย	33.3125	16	20.26728	35.5000	0-5	61.00	60.00	21.1%
ปานกลาง	40.6512	43	19.31800	40.0000	11-15	80.00	77.00	56.6%
มาก	40.8000	5	18.19890	32.0000	20.00	60.00	40.00	6.6%
มากที่สุด	42.5000	6	15.06984	36.0000	32.00	70.00	38.00	7.9%
Total	39.0000	76	19.95929	39.0000	0-5	80.00	79.00	100.0%

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา * คัดตามประเมินผล	Between Groups	(Combined)	741.162	4	185.290	.452	.771
		Linearity	389.331	1	389.331	.949	.333
		Deviation from Linearity	351.830	3	117.277	.286	.836
	Within Groups		29136.838	71	410.378		
	Total		29878.000	75			

Measures of Association

	R	R Squared	Eta	Eta Squared
ระยะเวลา * คัดตามประเมินผล	.114	.013	.158	.025

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล ฟิลิปดา เจียมเจริญ
 วัน เดือน ปี เกิด 24 ตุลาคม 2532 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 ที่อยู่ 521/354 หมู่บ้านพฤษ์ลดา วงแหวน-หทัยราษฎร์ แขวงสามวา
 ตะวันออก เขตคลองสามวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10510
 โทร. 089-7665697

ประวัติการศึกษา

2555 ปริญญาตรีสถาปัตยกรรมบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมหลัก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประสบการณ์การทำงาน

2555 สถาปนิกประจำ บริษัท ปาล์มเมอร์ แอนด์ เทอร์เนอร์
 2556-2559 สถาปนิกขายโครงการประจำ บริษัท แพรคติก้า
 2559-2560 สถาปนิกประจำ บริษัท บั้ว สตูดิโอ
 2560-ปัจจุบัน สถาปนิกประจำ การเคหะแห่งชาติ

ผลงานวิจัย

2562 ฟิลิปดา เจียมเจริญ. 2562. "แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะอย่างบูรณาการ : กรณีศึกษา ชุมชนไผ่กองดิน จังหวัดสุพรรณบุรี." หนังสือบทความวิจัยในโครงการประชุมวิชาการด้านการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองนฤมิตรศิลป์ ครั้งที่ 7 พ.ศ.2562. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

2562 ฟิลิปดา เจียมเจริญ. 2562. "แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะอย่างบูรณาการ : กรณีศึกษา ชุมชนไผ่กองดิน จังหวัดสุพรรณบุรี." หนังสือบทความวิจัยในโครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2562. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้